



413

No. 1
24-154

18 to 10-9

[Faint handwritten text]

Alm. Univ. Granada	
GRANADA	
Gala	A
Exento	03
Tabla	
Número	413



413

18 to 10-9.

No. 1
24-154

[Faint handwritten text, possibly in Arabic script]

Nueva Universidad
 GRANADA
 Sala A
 Estante 23
 Pabla
 Número 413

Il P. Josef de Leiva della
Comp^a de S. Servo comprò
este libro.

Allo della Comp^a de S. Servo de S. Maria

VITA R. 2736

BEATI P. PHILIPPI NERII FLO-

RENTINI.

CONGREGATIONIS ORATO-
RII FVNDATORIS.

QVI SANCTIMONIA ET
MIRACVLIS NOSTRO SE-
culo claruit,

IN ANNOS DIGESTA.

Auctore

ANTONIO GALLONIO

ROMANO EIVSDEM CON-
gregationis Presbytero.

*Cum Privilegiis Summi Pontificis
Sac. Cas. Atest.*

MOGVNTIAE

Apud Balthasarem Lippium Sumptibus
Nicolai Steinij & Consortis.

M. D. CII



REVERENDISSIMO IN CHRISTO PATRI,
AMPLISSIMOQVE PRÆSVLI AC
DOMINO, DN. GEORGIO, ABBATI WEINGAR-
tensi Imperij, Prælato, de Ecclesia & Repub. optimè me-
rito, &c. Domino atque Patrono suo gratiosissi-
mo & obseruandissimo.

Gratiam & salutem in vero salutari nostro.

Sacro sancta Mater, Ecclesia, RE-
VERENDISSIME in Christo
PATER, Amplissime PRÆSVL,
ac Domine Dom. Obseruandissime,
vita sanctimonia, & miraculorum operatione,
pra innumeris aliis virtutum ornamentis & in-
signiis illustrata & condecorata instar splendidis-
simis summi cæli luminaribus in primis resulget
& perpetuò coruscat: His iisdem florens à primor-
diis nascentis atatis incæpit, his successu temporis
vndiquè creuit, his progressum fecit & in toto
terrarum orbe sese extendit, his inter grauisi-

Præfatio.

mas persecutionū procellas, & iribulationum tēpestates suffulta semper illæsa permansit, his contrā omnia Demonum tentamenta, contrā hæreticorum technas, schismaticorumque imposturas excellenter triumphauit; & triumphabit vsque in sempiternum: Eam ob causam equidem obstupescunt Demones; mirantur hæretici, fremunt illorum quotquot sunt aduersarij, quod Præpotentissimus Deus, postpositis illorum cunctis conatibus & nugis, soli suæ Catholicae & Romanae Ecclesie adeo præstauerit, & huius alumnis solis vitæ sanctitatem & miraculorum operationem contulerit; nec taliter (vt cum Psalte loquar) omni alij nationi fecerit, neq; iudicia sua manifestauerit, neque quemque illorum, vel unica hac virtutum excellentia insigniuit, sed perpetuis ignominis affecit. At dicant alij, in primitiua quidem Ecclesia multi & sanctitate vitæ & miraculorum ostensione claruerunt insignes homines, verum nostro seculo vix vnum eiusmodi virtutibus à Deo donatum reperies? Esto vnum ex multis multarum nationum omisissis, in Theatro quasi omnibus spectandum; proferam, qui & summa vitæ sanctimonia, & miraculorum operatione clarus, neque minor aliis viris sanctis

in

ad R. Præf VVeingartenf.

in primitiua Ecclesia retro tot seculis præteritis viuentibus habendus sit: Is ipse fuit Bestus P. Philippus Nerijs Florentinus, primus Congregationis Oratorij Fundator, qui tot Illustres Heroas, tot indefessos Ecclesie & Religionis Catholicae propugnatores, tot magnarum rerum scriptores educavit & spiritualis Pater de se genuit, inter quos illustrissimus Cardinalis Casar Baronius Apostolicus Bibliothecarius, acutissimus Annaliū Ecclesiasticorum scriptor, & Thomas Bozius Eugubinus, auctor insignium librorū, quos de signis Ecclesie inscripsit, ceu magna duo lumina mundi fulgent & splendorem suarum virtutum in vniuersum orbem diffundunt: Migravit autem hic R. P. Philippus Nerijs ex hac misera lachrimarum valle anno salitis 1595. octauo Kalendas Iunias, quæ dies sacra erat Corporis Christi solemnitate celebris, circa horam sextam, cuius vitæ Beata, acta sublimia, & miracula diuinitus ab ipso ostensa in isto continentur, describuntur & recensentur libello.

Cum itaque Reuerendissime in Christo Pater, Amplissime PRÆSVL ac Domine Domine Obseruandissime, Magno illo & Seculari sancti Iubilai anno nimirum Millesimo Sexcentesimo

celebrati, ego singulari pietate & animi deuotione motus ob causam Sacrosancta Limina SS. Apostolorum Petri & Pauli humiliter osculandi, sanctas portas flexis genibus perambulandi, Ecclesias Augustissimas pie visitandi, miracula & monumenta obstupenda sanctorum submisse venerandi, altaria & loca priuilegiata religiose tangendi, scalas sanctas geniculatim ascendendi, Sanctissimum D. N. CLEMENTEM VIII. Pontificem Max. salutandi, Gloriossimum Illustrissimorum Cardinalium catum videndi, & de gratiarum Thesauro atque indulgentiarum plenitudine paululum aliquid consequendi &c. ROMAM per Dei gratiam feliciter me contulisset, inter tot alia sublimia miracula in Vrbe ostensa certior etiam factus de miraculis & illustribus actis praedicti Beati Patris Philippi Nerij, quae in speciali libello conscripta haberentur: siquidem autem tunc temporis libellus idem sub praelo, sed nondum typis absolutus esset, rogavi amicum quendam, ut eo impresso ad me Exemplare vnu illius editionis destinaret, quod is pro sua praclara humilitate qua pollet in se lubes recepit: Transmisit ergo non ita pridem mihi vnum Exemplar Roma impressum, potest atq; consensu auctoris & Con-

gregationis eiusdem Oratorij fecit, ut in Germania pro Germanis quoque recudi curarem, quod etiam officiose expediui, atque in hac parua forma ut instar Enchiridij esset eundem libellum deuotis germanis libenter communicavi.

Quod autem Reuerendissime in Christo PATER, Amplissime praesul ac Domine Dn. obseruandissime hanc nouam editionem de vita B. P. Nerij, Reuerendis. D. V. inscripserim, consecrari & dedicari, & sub clarissimo eiusdem R. Dom. V. nomine denuo emisserim, ex multis vna & alteram causam recensebo: Prima fuit, ut Beatus hic P. Philippus Nerius, cuius vitain isto libello conscripta continetur, locum aliquem haberet in amplissima Bibliotheca Monasterij VVeingartenfis vigili studio, indefessa industria & immensis sumptibus a Reuerendiss. D. V. erecta, & locupletata, quae adhuc indies ab eadem nouis omnium Patrum & Scriptorum exemplaribus, amplificatur & augmentatur, ad quam fusius ornandam ego haecenus iam ab aliquot annis ex Nundinis Francordensibus iussu Reuerendiss. Dom. V. optimos quosuis tum graecos tum Latinos Auctores quotquot haberi potuerint, perferri ad inclytum Monasterium VVeingartenfense

Præfatio.

curam; Crediderim ita ego indubitanter Bibliothecam VVeingartenensem præcipuis & instructissimis Germania & Italia Principum Bibliothecis conferri posse.

Alteræ causæ huius nouæ editionis est, quia sancta vita, mores & miracula tanti Beati viri P. Philippi Nerij tantum Imperij Prælatum inculpata vita, sanctis moribus, cunctisque omnium virtutum generibus ornatum & conspicuum merito deceant.

Postrema causa, quandoquidem Reuerendissima Dom. V. aliquoties dignata fuerit: me licet indignum seruitorem suis expolitissimis litteris paternè inuiserit & recrearit, inque suum fauorem adoptauerit, ut sit hæc eadem euidens grati animi & submissionis meæ signum, & testimonium cui perpetuò inservire summæ laudis mihi duco.

Accipiat igitur Reuerendissima Dom. V. beneuolo animo hæc nouam in hæc noua forma editionem, Beati Patris Ph. Nerij Vitæ, sanctimonie & miraculorum, iam primum in Germania visam, in suum excelsum patrocinium, eandemq; à canino morsu Zoilorum & inuidorum latrantium rabie defendat & tueatur, meque humi-

lem

ad Reuerend. Præf. VVeing.

lem suum seruitorem perpetuò sibi commendatum habeat; Deus ter Opt. Max. Reuerendiss. D. V. cum toto suo illustri Conuentu & spirituali familia diuissimè & felicissimè incolumem conseruet, & ab omni malo protegat, ad multos annos, ad multos ingiter annos. Datum Francofurti ex adibus Parochialibus in festo S. Georgij Anno salutis nostræ. 1602.

Reuerendiss. D. V.

humilis seruitor

Valentinus Leuchtius S. Th. D. Ec-
clesiastes S. Barthol. ibidem.

ILLVSTRISSIMO

AC REVEREN. MO. PATRI
ET D. ALEXANDRO MEDICI

CARDINALI FLORENTIÆ,
PATRONO OPTIMO

Antonius Gallonius felicitatem.



ET RVS Damianus S. R. E.
Cardinalis, Episcopus Ostiē-
sis doctrina, & sanctitate in-
signis ægrè admodum tulisse
legitur, Alexāder Cardinalis Amplissime,
cum videret tribus ferme lustris neminè
extitisse, qui S. Romualdi vitam tot virtu-
tibus illustrem litteris commēdaret. Nec
sanè immeritò; nouerat enim Sanctorum
historias cōscribere & Deo summè gratū,
& Sanctis ipsis esse periucundum; cuius rei
indicia in Ecclesiasticis historiis extāt nec
pauca, nec obscura. Huc illud etiam ac-
cedit, quòd eam lectionem & multis salutis
ininitū, & plurimis ad vitæ spiritualis pro-
gressionem præclara attulisse adiumenta
compertum est. Certè S. Augustinus, De-
metriades virgo, Romualdus, Domini-

cus,

cus, Thomas Aquinas, aliique complures
maximum ex ea fructum percepere: &
Beatus ille Ioannes Columbinus id ea
narratur assecutus, vt vitam melius mu-
taret. Ergo cum hæc ita sint, nil mirum si
Sanctissimi viri, grauissimique Auctores
ab ipso Ecclesiæ nascentis exordio ad hæc
vsque tempora, in rebus gestis insignium
sanctitate virorum conscribendis multū
operæ, ac laboris consumerint. Horum
exemplum cum sequi conaremur, quorū
nos assequi facultatem posse desperaba-
mus, vitam Beati parentis nostri Philippi,
eius gratia, ac sanctæ obedientiæ viribus
freti literis consignandam suscepimus:
eaq; iam, Deo benè iuuante, absoluta vt in
tuo nomine appareret, Congregationi
nostræ visum est, non ea tantum de causa,
quòd ipsam officiis quotidie quibus potes
(potes autem pluribus) tuearis; verum
etiam quòd eiusdem institutorem Philip-
pum Nerium Florentinum, vt olim in ter-
ris summo amore, ita nunc viuentem in
cælis, tanquam Dei amicum, Sanctumq;
virum pari semper honore, ac veneratio-

ne fue-

ne fueris profecutus. Accipe igitur hoc nostrum vt erga te grati, sic pij in Beatum Patrem animi monumentum ea facilitate, & humanitate, qua yniuersam Oratorij Congregationem prosequi consueuisti: Quam sanè vt tuis fouere patrociniis eadem alacritate velle perseueres, charitatis incrementum, vt quàm diutissime possis, vitæ longiorem terminum nos more nostro pro eo ac debemus, à

Christo Iesu Dei filio de
precamur.



AVCTOR LECTORI.

ABSOLVIMVS tandem candidè Lector, vitam Beati Philippi Nerij, non nostris viribus, qui parum valemus facultate scribendi, sed illius ope, qui infantium linguas facit disertas. Digestissimus eà in annos, non idcirco solum vt quò minus confusa essent singula, eò essent omnia clariora, sed multò etiam magis, vt ex continuatione, ac serie annorum, & continuata, perennisque Beati viri sanctitas, & Congregationis progressus apparet. Stylo vsi plerumque sumus presso quidem, sed non obscuro. Qua in historiam retulimus, à iuratis, fidelibusq; testibus de pròximis ducētis quinquaginta duobus, qui scilicet aut viderunt ipsi, aut ab iis, qui viderant, cognouerunt. In singulas ferme res testes dedimus, quos in pagina extremitate adnotauimus; vbi etiam consimilia per sepe iis, qua de Philippo narrantur, Sanctorum exempla citauimus. In testibus (vt ceteri sileantur) S. R. E. Cardinales sex, qui cum Philippo vsu, & consuetudinem habuerunt, nempe, Alexander Medices, Augustinus Cusanus, Octavianus Parauicinus, Federicus Borromeus, Franciscus Maria

Taurusius, Caesar Baronius. Testes auditi omnes iuris ordine rite seruato, ab integro, atque incorrupto viro Iacobo Butiopresbytero Galesano Ciuitatis Castellanae (sic hodie dicitur) diocesis, Basilicae Lateranensis Canonico, publico Apostolica auctoritate notario, in Romana curia Tabularium relato, visitationis Apostolicae S. D. N. Clementis Papae Octauiani notario, & Hieronymi Card. Rusticucci Episcopi Sabinen. eiusdem S. D. N. Pap. Vicarij Congregationum, vt vulgo appellamus, à secretis. Haec erant, de quibus monitum te volebam. Caterum si forte meus labor legenti, alicui fuerit vsui, à te repensum id mihi velim, vt in tuis sis ad Deum precibus memor mei, simulque Patri Optimo iam inter Calites reposito denegerem filium commendare ne graueris.



Nos Angelus Vellius Prænestinus Cōgregationis Oratorij Præpositus Generalis, & Deputati, Vitæ Beati Philippi Nerij Florentini eiusdem Congregationis Fūditoris, libros tres à P. Antonio Gallonio editos, per duos nostræ Congregationis Sacerdotes recognosci mādauiimus: quos cū illi approbauerint, eosdemq; Amplissimi S. R. E. Cardinales infra scripti approbent, probamus etiam, vt imprimi possint, modò placuerit Reuerendissimis Dominis Vicesgerent. & P. Magistro Sacri Palatij. Datum Romæ die SS. Christi martyrum Papiæ, & Mauri quarto Kal. Februarias an. 1600.

Omnia, quæ de Beato Philippo Nerio conscripta sunt, partim propriis me oculis vidisse, partim certo grauissimorum virorum sermone cognouisse attestor ego

Octauianus Tituli S. Alexij Presbyter Card. Parauicinus.

Federicus S. Mariæ Angelorum Presb. Card. Borromæus.

Franciscus Maria Card. Tituli S. Bartholomæi Archiepiscopus Senen.

Cæsar Cardinal. Baronius Tituli SS. Nerei, &
Achillei.
Alphonfus S. Sixti Presbyter Card. Vicecomes:

Angelus Vellius Præpositus.

Petrus Peracchionus
Germanicus Fidelis
Thomas Bozzius
Iuuenalis Ancina

} Deputati.

Imprimatur.
P. Episcopus Rauellen, Vicegerens.
Imprimatur.
F. Gregorius Seruantius Reuerendissimi
P. Magiftri Sacri Palatij focus.



VITA

I



BEATI
PHILIPPI
NERII VITÆ
LIBER PRIMVS.

Iesu Christi anno Leon. X. Pap. ann. Philip. ætatis an.
1515. 16. 17. 18. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7.
19. 20. 21.

Ortus eius, & educatio.

PHILIPPVS NERIVS
Leone Decimo Florenti-
tiæ nascitur xi. Kal. Au-
gusti B. Mariæ Magdale-
næ peruigilio, post mediam noctem,
anno redempti Orbis millesimo
quingentesimo decimoquinto.

Parentes habuit, Franciscum Ne-
rium, & Lucretiam Antonij Soldi
filiam.

Infanti cum sacris baptismalibus

Vitæ lib. I.

A

initia-

*Historia
huius
initio plu-
res quan-
doq. annos
simul iun-
gere cogi-
mur.*

BIBLIOTHECA
UNIVERSITATIS

iniarietur, Philippi ab optimo, pioque Genitore nomen inditum.

Quintum vix iam ætatis annum attigerat, cum parentes vsque adeò reuerèbatur, vt ne latum quidem, vnguem ob eorum iussis discesserit vnquam, nullamque eis molestiam, nullamque exhibuerit sollicitudinè.

Duxerat rusticus, annos huius seculi vigesimo secundo, aut certe insequenti, Adriano Sexto Pontifice, è villa Francisci Nerij patris ad Philippi ædes asellum onustum pomis: in hunc Philippus annos tum octo, vel nouem natus vbi ascendit, continuo factum est, vt ex altissimo loco cum asello in cellam vinariam præceps rueret: accurrūt mox mœstissimi parentes, & quem extinctū iam inde extrahere putabant, viuū, incolumemq; nullaq; læsum ex parte, singulari Dei beneficio, qui illū ad multorum salutem nasci facerat, inueniunt. Atqui nō me latet B. Patrem inter maxima, quæ à Deo ac-

cepe-

Christi
1522. 23.
Adriani
Pap. 1. 2.
Ætatis 8. 9.

ceperat dona beneficiaque hoc vnum referre solitum, quo scilicet certum interitum, Deo ad magnas res eum destinante, euaserat.

Quodam die, cum vnà cum Elizabetha sorore Clemente Septimo Pontifice, psalmos dauidicos recitaret, Catharina soror, natu maior, eos exturbare est aggressa; ergo Puerulus, vt se, atque Elizabetham ab eius eximeret molestia, Catharinam leuiter retrudit: Quod vbi pater cognouit, eum acriter corripuit. Qua ex re tantum B. Puerulus adoloris cœpit, vt culpam (si qua esse in prima illa ætatula sua poterat) vberimis lacrymis deleuerit.

Nihil illo honestius, nihil amabilius, nihil comius: erga maiores natu reuerenter se gerebat, equalibus facilis erat, minores amplectabatur, irasci nesciebat. Quibus ille rebus assequabatur, vt nō solum ab omnibus vnicè amaretur; sed etiā vt Pippus bonus, vulgo iā diceretur: quod

Vita lib. 1.

A 2

sanè

Christi
1524. 25. 26.
27. 28. 29.
20.
Clem. VII.
Pap. 1. 2. 3.
4. 5. 6. 7.
Ætatis 10.
11. 12. 13. 14.
15. 16.

^a
Gratissimi
auctores,
qua San-
ctissimi Vi-
ri à pueris
fecere po-
steritati
tradunt,
lege Atha-
nassium in
Antonio,
Venantii,
in S. Rade-
gūde, Pau-
lum in
Ambro-

So, Geor-
 gium Mo-
 nachum in
 Theodo-
 ro Sicaota,
 Petrum
 Ranz. in
 S. Vincen-
 tio Ferrer.
 Sur. in S.
 Thoma A-
 quit. tom.
 2.

sanè vocabulum, nihil aliud, quàm
 Philippū probū innuere videbatur.
 Ergo hic puerulus in fortē Domini
 electus Ecclesias frequētabat, verbi
 Dei præcones in templis, vñdecimo
 ætatis anno (fuit is huius sæculi vige-
 simus sextus) libenter audiebat; &
 præcipuè Religiosum quendā Bal-
 dolinum ex Humiliatorum familia,
 de cuius eximia sanctitate mira ille
 narrabat, quæ breuitatis studio mis-
 sa facio. Porro huius serui Dei con-
 cionibus intererat Philippus Chri-
 sti anno millesimo quingentesimo
 vigesimo septimo.

Primam ætatem in Grammaticis
 cognoscendis, atq; tractandis totā
 ferme consumpsit: nec sanè frustra,
 ex eo enim studio fructum tulit ma-
 ximum. Præceptore vsus est Cle-
 mente quodam Latinis literis, vt
 temporibus illis satis erudito; neq;
 verò Philippus in literis solūm pro-
 fecit, sed in pietate multò magis.

Patris nouercam ætate iam deue-

xa, eo quo potuit honore semper est
 prosequutus, eiq; adeo ille gratus,
 acceptusque erat, vt cum patrio so-
 lo egrederetur, tanta fuerit affecta
 tristitia, tantoq; sauciata dolore, vt
 luctu ferè tota consumeretur; inci-
 dens verò illa in morbū, ex quo non
 conualuit, Philippi nomen in ore
 frequentissimè habebat, cumque
 quasi coram adesset, sibi nonnun-
 quam videre videbatur.

Iesu Christi anno Clem.VII.anno Ætatis anno
 1530. 31 7. 8 16. 17

Adolescens patrio solo egreditur.

CVpidus B. Pater, cum sextum &
 decimum annum ageret, euan-
 gelicæ perfectionis, aduersa quæcū-
 que Sanctorum exemplis excitus
 patientissimè tolerabat; in febrim
 cum incidisset, eam tam facilè tulit,
 vt credi vix possit, quandoquidē ad
 morbū non modò remediū nō pe-
 tijt vllum; sed ne ea quidē se vexa-
 ri cuiquam aperuit? verūm vbi id

vna de feminis affinitate sibi coniuncta aduertit, quod Philippo opus erat, quamquam ab eo non requisita, ministrabat,

Quo tempore Florentiæ fuit, nõ potuit eius virtus cubiculi parietibus, domesticisq; tenebris diutius contineri: sed emerfit è patria sede, & in luce Florentiæ, in ore, atq; oculis clarissimorum ciuium versabatur, vt ab ipsis iam inde à puero Pippus bonus, ab adolescentia Philippus probus diceretur. Quibus rebus postea factum est, vt cū sparsumores de bonis operibus, quibus se Romæ tradiderat, Florentiæ audirentur, hæc conciuēs inter se de eo colloquerentur: quid est quod miremur de his? quandoquidem seruatum à nobis est, cum ipse hic moraretur, quàm probè, quàm piè, ac religiosè in omnibus rebus perpetuò se gesserit; hisq; permoti, cupiebant⁵ eius orationibus adiuuari.

Annos decē & octo natus à Fran-

cisco patre ad auunculum Romulum missus est in campaniã ad opidum, cui à Sancto Germano nomen, ad radices sitũ montis Cassini; missus autem eò fuit non ea tantum de causa, vt mercaturam exerceret. sed vt magnarum opũ, quibus auunculus affuebat, hæres institueretur. Is siquidẽ, cui præter vnũ Philippũ, nullus erat hæres, tãtum possidebat diuitiarum, vt earũ summa pergrandis esset ad viginti duorum aureorũ millia, vbi paucos moratus dies, quod timebat conscientiam ledere, longè potiore, præstantioreq; iã inde animo mercaturã concipiens, auunculo, omnibusque aliis Christi causa relictis, ^a quippe qui diues cū esset, pauper pro nobis fieri voluit, Romam, vbi soluto, liberoq; animo suas omnes cogitationes, omniaq; studia in vno Deo figeret, se contulit anno post Christum natum millesimo quingentesimo trigesimo tertio.

Vrbẽ ingress⁹, domũ Galeoti Cac-

cij ciuis Florentini diuertit, in qua aliquot diuersatus annos non obscura dedit suæ in Deum pietatis indicia. Vitam victu asperâ, sed cōtinuis meditationibus suauem, ac planè cœlestem ducens simplici pane, aqua ad potum adhibita semel in die se reficiebat; nonnunquam, ne dicam sæpissimè, domandi corporis feruori cedens totum tridū cibo abstinuit; sui ipsius contemptū perpetuò amauit. Mūdana omnia, vt Christo, cui se rotū dicārat, frueretur, animo despiciebat, semet deseruerat, semet oderat, deliciæ suæ Christus, eiusq; amori respondendi cupidus, solius Dei assidua meditatione dies, noctesq; delectabatur.

Verum his nō contentus, vt maiore in dies, incredibiliq; Christi ardebat amore, ita hoc ipso amore stimulante, maiora agere, durioraque pati, eiusdem Christi desiderio, omnibus prorsus vōtis expetebat: iucundæ erant Philippo vigiliæ, sua

ues

ues dolores, labores expetendi, nihilque ad summum erat, quod Deo gratum fore putaret, quin illud amplecteretur.

Sed illud hic non inuoluam silētio, quod sub hæc ipsa tempora eidē accidit. Quodam namq; die cum in itinere esset, obuios habuit nescio quos homines perditis prorsus moribus: hi mali dæmonis impulsu, eius fortè allecti pulchritudine, omni deposita verecundia castissimum adolescentem ad scelus inuitant, quos ille cum declinare, quod vehementer optabat, non posset, eamque ob rem dolore conficere tur, venit illico ei in mentem verbū Dei, quod omni gladio ancipiti penetrabilius nouerat, maximam habere vim ad flagitiosorum hominū corda emollienda. Ergo sermone de rebus diuinis, deque peccatorū turpitudine eos aggressus, illorum animos ita accendit, vt diuinorum verborū efficacia, non solum omni

Consimile prorsus legitur in Vita S. Bernardini Senensis apud Sur. tom. 3. cap. 4. & 5.

Vitæ lib. I.

A 5

illa

illa tentatione eos liberos reddiderit, atque à statuto facinore reuocauerit, sed etiam in alios Domino re suam adiuuante, mutauerit: O miram Dei bonitatem! qui captatum venerant, maximo ipsorum bono, ab inermi adolescente, sola diuini verbi prædicatione capiuntur, neque inde discesserunt antequam euomerent virus iniquitatis suæ.

Iesu Christi anno 1534. Clem. VII. Pap. anno II. Ætatis anno 20.

Roma ad Philosophia studia transit.

Romæ cum moraretur Philippus, venit illi diuinitus in mentem, philosophiæ se tradere; in his tamen pietatis studiū minimè negligendum duxit; quamobrem spiritualia, quæ vocant exercitia, nulla ex parte prætermisit vnquam, vt qui fastidiret præsentia: Philosophiæ operam dabat ille, quod Deo rem gratâ se facere arbitrabatur, in qua

tantos

tantos breui progressus habuit, vt cum excellentibus in eo genere compararetur: nec tamen eo tempore, quamquam philosophiæ deditus, frequens orandi studium, & cõsuetæ pietatis officia prætermissa fecit, quinimo orationi, diuinarum rerum meditationi multum temporis tribuebat assidue. Quibus rebus & fortior se ipso in dies fiebat, & melior, maior enim subinde eius, vt ætatis, sic virtutis fiebat accessio: mirum profecto dictu videtur, quanta animi puritate, quantaque innocentia lubricam illam inter studendum ætatem transegerit; Etenim apud eruditissimum virum Cæsarem Iacomellum præceptorem suum, & Antonium Altouitum Florentiæ Archiepiscopum, eam probitatis, integritatisque opinionem est adeptus, vt cum ambo probi cognomine honestauerint.

In studijs accerrimo ad disputadū

præ-

præfertim ingenio præditus erat: in rebus theologicis, quas optime callebat. B. Thomæ sententiam perpetuo probauit.

A cōdiscipulis, atque collegis vnicè pro eius eximia suauitate, morum elegantia & Christiana humilitate diligebatur; nullusque erat, qui loqueretur de eo. verbum malum.

Philosophiæ studijs iā grauitè, sufficienterq; instructus, ad eò ab omni voluptatis illecebra liber extitit, vt constanti amicorū fama virgo semper habitus sit. Et hanc quidē cum animi, tum corporis virginalē integritatem ad extremum vltq; spiritum, absque vlla labe, aut suspicione intactam prorsus, illibatamque, vt suo loco pluribus dicitur à nobis, seruauit.

Paulus III.
Pontificatū
iniit: Idus
Octob. an.
1534.

Acta eius in gymnasio.

Quo tempore Philppus sese in literarū studijs exercuit; quāquam interdū cum sodalibus versabatur, ac de quæstionibus naturalibus, & obscuris crebros cum illis sermones, ac disceptationes miscbat; solitudinis tamen vltra quam dici potest appetentissimus, noctū longas vigilijs trahebat, atque iuxta Apostoli monitum, inuisibilia Dei per ea, quæ facta sunt. intellectu conspiciebat, sempiternam quoq; eius virtutem, atq; diuinitatē, quā tum homini corruptioni obnoxiofas est, scrutabatur.

Septem Urbis Ecclesias, & religionē, & summorum Pontificum indulgentijs celeberrimas, nemine sibi comite adiūcto, obibat frequentissimè. Nouerat enim de anima Christi amore flagrante scriptū re-

*Idē fecisse
sacrosanctissimos
Sires, omnes
faterentur, in
interim legi-
to Osbertū
Monachū
in Vita S.
Dunstani
Episcopi
Caturicē
cap. 37. a-
pud Sur.
tom. 3. Bē-
dominā in
Vita S. Ra-
dogundis
Regina.
Theodori-
cum in S.
Dominico
lib. 1. c. 4.
& demū*

Stat. 12
S. Elea-
raro Co-
nitate tom,

5.

Ducam eam in solitudinem, & lo-
quar ad cor eius. & alibi. Sedebit so-
litararius, & tacebit, quia leuabit se
supra se.

Paupertatem adeo coluit, vt ni-
hil vnquã à cognatis, & consanguineis
accipere decreuerit. A Frãcisco
patre, cui egregie carus erat, Romæ
cum esset, nihil, præterquam initio,
vnum, vel alterum indusiũ accepit.

Caducarum rerũ curas, ac præci-
pue quæ ad affines, cognatosue spe-
ctarent, refugit omnino.

Cubiculo vsus est perangusto, in
quò nihil erat præter lectulum v-
num, & libros aliquot, & iudusia fu-
ne ad parietem appensa.

Vbicunq; sese dabat occasio, cu-
piditates, motusq; animi à ratione
abhorrentes comprimendi, ample-
ctebatur eam auidissimè; sequemet
in omnibus vincere curabat. Hinc
filios suos monere solitus erat, vt se
ipso minimis etiam in rebus vince-
re studerent, si magnorũ certaminũ

inde

inde victores fieri cuperent. Deni-
que in id totis viribus incumbere si-
bi in animo erat, vt ducem Christum
paupertatis, sui que contemptus a-
matorem eximium sequeretur in
omnibus.

Iesu Christi anno 1537. Pauli III. Pap. anno 4. Ætatis anno 23.

Totum se Christo dicat.

INterea cum B. Pater adeo abun-
de, sufficienterque in scientiis hu-
manis instructus esset, vt iam cū pau-
cis è sodalibus conferendus videret-
ur, literarum studiis relictis, se totũ,
vt vocantem Christum sequere-
tur in exitu anni huius sæculi, vt opi-
nor, trigesimali septimi, orationi, re-
rumq; diuinarum meditationi cõ-
misit. Illud autè ante omnia aggre-
di constituit, vt quos haberet^a libros
venderet. Eo enim ardore inueniẽ-
di Christi teneri cœpit, vt verbis ex-
plicari vix possit, in feruore spiritus
ambulans.

*a Idem se-
cisse S. Do-
minicũ sci-
bit Theo-
dericus Si-
ra eius lib.
t. c. 2.*

Oratio

Oratione nihil Philippo suauius, nihil dulcius, nihilque iucundius: orabat ille dies, orabat noctes; nihilominus non explebatur orandi sitis orando; sed excitabatur magis.

Cum reputaret ille apud animū suum, vel acerbissimā Christi mortem pro salute humani generis obitam, vel impiorum noxas, delictaq;, quibus iram Dei in se concitabant, lacrymis totus conficiebatur. In suum ille corpus, ut spiritus suggererat, sæuibat libētissimè. Flagitio forū hominum cōuersionem enixè à Domino per vnigeniti filij sui mortem non sine magna lacrymarum profusione petebat assiduè. Imaginem Christi in cruce pendentis cū cerneret, lacrymas tenere non poterat; quinimo cum Philosophiæ operam daret, ea visa, fletum cohibere nequibat.

Illud quoque ei in more positum erat, ut singulis penè diebus solus rem otis arbitris, septē Urbis Eccle-

fias,

fias, vel certè earum vnam, & alterā religionis causa adiret. Quantum autem ille ex eiusmodi peregrinationibus profecerit, quàmue solidos inde diuinæ voluptatis ceperit fructus, incredibile dictu est. Sæpe enim totas noctes in pia cælestium rerum meditatione hisce in locis consumebat: sepissimè apud cœmeterium, quod Calixti dicitur, in oratione pernoctabat: somni parcissimus, nuda humo sub harum Ecclesiarum porticibus, cum eum necessarius somnus occupasset, cubabat.

In precibus præterea Deo fundēdis eam adeptus erat facultatem, ut diuina potius vi ad eas adduceretur, quàm noua aliqua de rebus cælestibus meditatione diuini amoris flāmam in se ipse excitare cogeretur: tanta verò plerunque cum precibus insisteret, cælestium gaudiorum copia perfundebatur, quantam sustinere vix poterat, eamq; ob rem non humi solum sese prosternere, sed his

Vitæ lib. I.

B

etiam

etiam vocibus ad Dominum clamare opus habebat: Sat est Domine, sat est; contine iam, quæso, vndas gratiæ tuæ. Quodam die cum ex nimia istiusmodi dulcedinum vi haud procul exitio abesset, maiore quàm antea animi impetu diuinam cœpit implorare clementiam: Recede à me Domine, aiebat, recede; quandoquidem tantam cœlestium gaudiorum molem sustinere, mortalis cum sim, nequeo: en morior Domine, ni confestim succurras, ni ope m feras: Cumq; ille hunc in modum diutius precatus esset, leniuit Dominus aliquantulum (vt ipso referente cognouimus) summum animi eius ardorem. Ergo mirandum non est, si suo ille doctus periculo dicere soleret: verè Deum amanti nil grauius, nil durius, aut molestius posse vita ipsa contingere: Sancti enim viri mortem in desiderio, & vitam in patientia habere dicuntur.

a S. Greg.
lib 9. reg.
epi 27. c. 8.
lib 11 epist
24. Aug.
tracta. 9.
in epist. 1.
Ioan.

Tentationes eius.

EA in peregrinatione Ecclesiarum, qua ille, vt dictum est, vtatur creberrimè, sicuti magna à Deo dona accipiebat, beneficiaq; ita contra à Diabolo, vt illum ab instituto abstereret, multa sustinuit inuirus, eum etenim, modò hac, modò illa aggrediebatur via: nunc ardentes ad libidinem faces, subijciendo, quas ille tentationes lacrymis semper, orationeq; vincebat: nunc alijs artibus eum assiduè diuexando, quibus nihilominus tantum abest, vt Philippo quicquã nocuerit, vt maximè profuerit; occasione illi nimirum præsentissimam præbens gloriosi triumphi de hoste immanissimo erigendi.

Illud porrò eidè hac in peregrinatione accidit memoria sanè dignū Obeūti nocte intèpesta, nullo sibi adiūcto comite, eas, de quib^o loquimur Ecclesias tres illico dæmones

a Similibus
tentationibus
impugnantur à
dæmone
S. Hieronimi
viri. in m-
terio lege
S. Athu-
nasti in
vita B.
Antonii, S.
Hieronymi
in
vita Hila-
rionis Abb.
& demum
S. Greg. Pa-
pæ in rebus
gestis S. Be-
nedicti
diato lib. 2.

b Diabolū
sanctis viris
terrorē incutere
solutum eorum
gesta testantur
percurrere Me-
taph. in
Danielle
Stylita.
Georgium.
Monachū
in Theodoro
Sicaota.
Osbertum
in Dunstano
apud
Sur. tom 3
c. 15. & de-
mū Theo-
retum in
Philosoco

S. Greg.
Hom. Eu-
ang. II.

Esa c. 24.

se se eius deterrendi causa, ad Caput bouis, sic dictum locum, obii-
ciunt; quorum ille truci aspectu nō
modò non motus est, sed eos etiam
per contemptum nullo trepidatio-
nis signo dato, quòd cælestibus mu-
nitus præfidiis sub vmbra diuini la-
teret auxiliij, præterit, cœptumque
iter, vt fortiter, ita constanter pere-
git. Id vbi aduertere infesti illi ne-
quitia spiritus, omni eum superan-
di spe deiecti, sese subito proripiunt.
Atque eius ferè generis per id tem-
pus planè multa alia à dæmonibus
in hac ipsa peregrinatione sustinuit;
sed vbi nouis à diabolo tentationi-
bus roboratur.

Verum, quæ ille à Deo acceperit
dona, horum ipse sibi conscius erat,
cæteros interiora quæque celata ef-
se volens. Nouerat enim Gregorij
sententiam, dicentis: deprædari
vult qui thesaurum palam portat
in via. illudque præterea crebrius
apud se reputabat: Secretum me-

um

um mihi, secretum meum mihi.

Testantur sanè omnes, qui Phi-
lippo intimi erant, nunquam se ho-
minem vidisse, qui ab humanis lau-
dibus æque atq; ille abhorreret, aut
qui de se ipse sentiret, prædicaretq;
demissius; quandoquidem neque
scientiam, qua præclare instructus
erat, neq; sanctimoniam vitæ osten-
re visus est vnquam; sed tum ver-
bo, tum incessu, tum reliquis mode-
stiam in primis, gloriæque contem-
ptum præferre nitebatur: Spiritū
enim ille mortificationis, qui dici-
tur, perpetuo coluit. Quocirca mi-
retur nemo, si de occultioribus eius
rebus gestis pauca admodum enar-
rari poterunt.

Illud sanè pro comperto habe-
tur, quod ex illa peregrinatione, vt
maxima incrementa virtutum per-
tulit, ita plurimas contra dæ-
mones, claraq; victorias
reportauit.

Vitalib. I.

B 3

Ad

*Ad ægros in Xenodochis decumbentes
pergit.*

Philippus interim his non contentus, Nosocomia, publica que valetudinaria adire cœpit, seque totum ministrandis ægris tradidit. ergo miserorum lectos circumiens maestos blandè solabatur: perditos cœlestium bonorum spe recreabat: cunctos ad patientiam, honestatemque vite hortabatur: animam agentibus præstare erat, quibus tanta ille cum animi alacritate, ac diligentia dies, noctesque ministrabat, ut cuncti obstupescerent, nec prius eos deserebat, quam illi à vita migrassent; neque is labor irritus fuit; ex eo enim magnos collegit salutis animorum fructus.

Et hæc quidem consuetudo inter laicos homines, ægris in Xenodochio iacentibus, inferuendi, tum primum longo fortè interuallo ante id tempus intermissa, rursus initiū habuit.

Perseuerantia in illo admirabilis fu-

it. Florentiam, in qua natus, educatusque erat, nec viuento, nec mortuo patre repetijt: Roma nunquam, nisi Ecclesiarum visendarum gratia egressus est.

In omni vita sui ipsius cōtemptui, Christi Domini nostri, aliorumque Sanctorum exemplo incitatus, perpetuo studuit.

Vitam complures annos eremiticam propemodum duxit, lacrymis se magis, quam pane reficiens; singulis diebus sese flagellis quam accerrimè cædens; super nudam humum cubans; simplicem panem cum pauculis nonnunquam oliuis, herbulis, seu pomis ad cibum, & simplicem aquam ad potum adhibens. Eam verò parsimoniam, frugalitatisque rationem ad extremum usque diem propemodum retinuit: Sacerdos enim factus, mane ientaculo perbreui, vesperi exigua cæna corpus reficiebat; vino modico, eoque maxime diluto, frequenterque simplici aqua ad sitim usus. erant

*Idem præter ceteros
Magnum
Archimandrita Nicetam fecisse
auctor est
in eius
ia Theo-
sterilius.*

ei cœnæ vel bina oua mollia, siue forbilia, vel olera, vel demum legumina, omnia sale, acetoque condita; plura autem fercula sibi in eadem mensa apponi haud quaquam permittebat; carnem raro obsonij loco adhibuit: nulli vnquam ferculo, quamuis per totum triduum ieiunus, arrisit; lactis, & quæ lacte cõficiuntur nihil, quoad vixit, gustauit; pisciculis rarius vescabatur; pulte abstinebat.

Iesu Christi anno Pauli III. Pap. anno. Ætatis anno.
1528.39.40.41. 4.5.6.7.8.9. 24.25.26.27.
42.43. 28.29.

Laicus in proximorum salute procuranda summo studio elaborat.

LAICUS admirabilem in terris vitam ducebat; videres. n. in eo incredibilem caducarum rerum omnium contemptum, summam animi demissionem, vehemens orandi studium, miram ciborum parsimoniam, amorem in Deum maximũ.

Ad

Ad Christianæ perfectionis culmen vbi his gradibus ascendit, ad proximos adiuuandos, anno huius sæculi circiter trigesimo octauo, euocari se sensit: Decebat enim, vt id lumen non sub modio amplius, sed super candelabrum Ecclesiæ poneretur, quo ijs, qui in domibus Dei sunt, luceret.

Ibat diebus singulis in eum Vrbs locum, quem Florentini mercatores incolunt, vbi sermonibus de rebus pijs ita iuuenum animos ad sectandas virtutes incitabat, vt illorum complures ad pietatem amplectendam conuerterit. Eodem itidem consilio scholas frequentare consueuerat.

Illud vero summæ Philippo curæ erat, vt in facinorosissimi cuiusque amicitiam sese insinuaret, arbitratu nimirum, vt quisque maximè opis indiget, ita ei potissimum opitulari. Nec sanè frustra id erat; quandoquidem multos, Deo bene iuuã-

Vitæ lib. I.

B 5 te,

Egregie operã nauauit his annis proximorum salutis.

te, è corruptis moribus, ad emenda-
torem vitam traduxit. Nec deerant
qui tantam Philippi sanctimoniam
mirarentur, vt qui cum flagitiosissi-
mis hominibus tā familiariter, nul-
lo sui malo, atque maximo illorum
emolumento versaretur. A femina-
rum verò consuetudine, suæ ca-
stimonix insidias, abstinuit.

Homines quot plures poterat
Christo adiungere nitebatur; tot
enim, tantosq; sermonibus simul de
rebus diuinis, simul sanctimonix, ac
frugalitatis exemplo, vt se variis Re-
ligiosorum familiis addicerent, im-
pulsit; vt Beatus Ignatius Societ. le-
su institutor, & auctor Philippum
Patrem campanæ, seu tintinnabuli
vocabulo comiter insigniret, vt po-
tè qui alios ad Religiosorū familias
cum mitteret, ipse in sæculo perma-
neret. Quod tamen diuinitus fa-
ctum esse nemo est qui ambigat:
Name eius opera (vt res ipsa indi-
cavit) vti volebat Dominus ad no-

uam

uam instituendam vitæ rationem,
toti Ecclesiæ, mortaliumque saluti
proficua. Ex quo quidem institu-
to, quod in hanc diem certissimo
cū fructu retinetur, homines, cū
sanctitate, tum doctrina insignes
cuaferunt.

Hoc verò non silendum, ea fuis-
se B. Ignatium sanctimonia, à Phi-
lippo dici solitum, vt animi eius in-
terior pulchritudo foris promica-
ret, in cuius oculis, vultuq; coruscā-
tes lucis radios sæpe à se visos esse
profiteretur.

Novis à diabolo tentationibus premitur.

QUODAM die cū per Amphithea-
trum ab Imperatoribus Flauix
gentis constructum, hodie Coli-
sæum vulgus appellat, iter habe-
ret, animo Lateranensem Basili-
cam inuisendi, dæmonem pauperis
forma nudo corpore obuium ha-
buit, quo viso, cum impuræ quædam
cogitationes eius animū subiissent,

ipso

*a Sancti
Viri & ca-
stimoniam
seruarent,
feminarū
colloquia,
congressus
que quod
potebant
deuitabāt.
legantur
res gestæ S.
Bernardi
ni Senen-
si apud Sur.
tom 3.*

ipso ad orationem contugiente omnis ea tentatio cōfestim abcessit, & diabolus turpiter victus inde au- fugit. Memini me audiuisse Beatum Patrem, qui diceret eam tentationem non ex carne, sed ex ipso dæmone prouenisse, atque se omnino credere pauperem illum (ita enim qua erat animi demissione loquebatur) dæmonem, non hominem fuisse, quamquā hominis specie sese illi videndum obiecit: Nouimus enim diabolum his, aut certè confimilibus artificiis sanctissimos viros oppugnare solitum, cuius rei præclarissimum testem habemus Sanctum Gregorium Papam in historia, quam de rebus gestis magni illius Monachorum Occidentis Patriarchæ Benedicti literis mandauit.

Post hæc cū humani generis hostis Philippū nulla ratione adduci posse cognosceret, vt sua sponte de huius virtutis statione decederet, eū per vim nolentē, & coactum iterum de-

cre-

*Dialog.
lib. 2.*

creuit euertere. Ergo adolescentiū quorundam perditorum impudicis moribus in eius Virginitatē accendit inuidiam: hi, cum Philippus fortè domi cuiusdam, solita obeundi causa charitatis officia, moraretur, tempus nacti opportunum, quo grauissimam impudiciæ labem eius animo aspergerent, non satis esse duxerunt, si egregiæ vnus viri abstinentiæ vnus mulieris libido opponeretur, binas feminas omnium, vt creditur, impudentissimas in eum immittunt, & in eodem cubiculo, ^a ipso prorsus incscio (indignum facinus) vt omnis fugæ spes præriperetur, includunt. Sed pius Dominus, cuius illè causa id patiebatur, seruum suum, qui vnde fugeretur, clausis vndique cubiculi foribus, non habebat, non modo non deseruit, sed nulla prorsus impudiciæ labe pollutum, ex eo eripuit periculo: Nam cum ardentissimis precibus diuinam imploraret cle-

men-

a Confimilita ferme narrat de S. Vincentio Ferrerio Petrus Rauzanus in eius rebus gestis lib. 1. c. 13. Et Gulielmus in historia S. Bernardi Abb. lib. 1. cap. 3.

mentiã, speraretque eũ, qui tot Sanctarum Virginum corpora palam ad omnium hominũ libidines divulgata integrã ab omni labe servauit, sibi in simili periculo non defuturũ, non sefellit periclitantis serui fidem diuina benignitas, & deficientibus humanis opibus suum suppeditauit auxilium. Vix impudicã illã mulieres cõiecerant in eum oculos, cum, siue metu aliquo diuini supplicij perterrita, siue pudore tacta, vel quod credibilius est, sancti iuuenis, cuius pudicitia in fidiabantur, auctoritate permotæ, cum in quendam cubiculi angulum recessissent, nunquam non modò manus castissimo corpori, sed ne inferre quidem oculos ausa sunt. O magna virtutis vis, quæ lucet inter tenebras, splendetque per se semper, nec alienis vnquam sordibus obsolescit! O summus splendor honestatis, qui non solum in eo enitet, in quo est, sed in ipsos etiam improbissimos homi-

nes.

nes, cum ad eum accesserint, redundat. Sed nunc ad Philippum redeamus.

Iesu Christi anno Pauli III. Pap. anno Ætatis anno
1544 10 29

A Spiritu Sancto miris decoratur donis.

Singulis diebus Philippus Spiritum Sanctum quam poterat ardentius precabatur, vt eũ suis donis ornaret, nullumque abesse sinebat diẽ, quin eius opem imploraret: nec incassum hæc fuerunt: Nam laicus cum esset, annum vitæ trigessimum non attingens, Christi scilicet anno millesimo quingentesimo quadragesimo quarto, ea repente spiritus vi repleti se sensit diuinitus, eoq; impetu, vt cor illico sibi intra corpus saltitare cœperit, eoque ardore inflammari, vt eũ natura inusitata quadam cordis palpitatione, omninò se ferre non posse significaret. Quamobrem benignus Dominus, quò illum ad plurimorũ salutẽ

diutius

diutius conseruaret, contractis atq; in pugilli, eoque maiorem amplitudinem, elatis duabus sinistri lateris costulis, quarta scilicet, & quinta, eiusdem cordis sinum, quò id liberius ageretur, mirū in modum ampliavit. Erat istiusmodi fractura in anteriore parte pectoris, vbi costę in cartilaginem desinunt. Quo ex tēpore adeò vehementer amplius quinquaginta totos annos agitari, concutique cœpit assiduè plus minusue vt mente rapiebatur in Deū, vt non modò toto corpore contremisceret, verum etiam lectulus ipse, aliaque omnia, quibus ille infidebat, quasi terræmotu acta eo orante quaterentur. Quæ cum illi (cui corpus quadratum erat, neque gracile, neq; obesum) sine vllò doloris sensu euenerint, & ad extremum vsque spiritū sine dolore manserint, (nullæ enim nec intus nec foris punctiones, doloresuè sentiebantur) omnino supra vires naturæ fuisse, ac diu-

num prorsus miraculum, Medici omnes, qui eius dum viueret, curationi, & postea corporis sectioni interfuere, vna voce testati sunt.

Mirum profectò erat hominem videre, ætate cōfecta, plus quinquaginta annos, continuas, voluntariasque cordis concussiones, palpitationesq; patientem. Crederes illum humana iam omnia fastidientem, Dauidis instar Domino dicere, Quis mihi dabit pennas sicut colūbæ, & volabo, & requiescam? Heu mihi quia incolatus meus prolongatus est! quando veniam, & apparebo ante faciem Domini?

*Psal. 54.**Psal. 129.*

Huius præterea doni cœlestis vi, tanta quoad vixit, spiritus, diuinæq; dulcedinis affluentia replebatur, vt mentem à cœlestibus auocare, animumque sæpissimè ad terrena conuertere, vt sacrum facere posset, cogeretur. Quod non eo solum referente cognouimus, sed re ipsa comperimus: Quâquã enim ille omnē

adhibebat curam se à diuinis auocandi, cum rem sacrã facturus pergeret, vt vni & alteri ex iis, qui sibi noti erant, indicauit, vix tamen, quod nos plus millies hisce vidimus oculis, sacrificium absoluere poterat. O magnam Sancti Spiritus vim! Alij, etiam sanctissimi viri horis prius aliquot precationi impensis, præuia, diligentique præmissa præparatione, omni ope contendunt, vt aliquid pij in Deum affectus cum rem sacram acturi sunt, acquirant; hic autem his adeo abundabat, vt non modò vlla egeret præparatione, verumetiam cum tot, tantosq; diuinitus immisos ardores sustinere nequiret, animum suum, quam maxime poterat, ab illis diuellere cogeretur, Deumq; ne maiores tribueret, in dies rogare.

Id præterea in illo is spiritus efficiebat longè mirabilius, vt eum precibus insistentem sublimè tolleret.

Media vero hyeme, quo tempo-

re maximum in vrbe frigus esse solet, ad postremum vsque diem (quis crederet?) ita derepente eo orante ipsius cor, corpusq; diuino æstuabat igne, validissima, ne æstu necaretur, refrigeratione indigeret. Hinc ille octogenarius modicissimo cibo contentus, omni propemodum natiuo calore destitutus, vt eam amoris flammam aliquo modo restringeret, pectus nudare, fenestras, foresque cubiculi media nocte pandere, linteisque ac flabellis, alia uè opportuniore aëris agitatione vti ad se refrigerandum sibi necesse erat, & quidem ni cordi, interno, ac diuino consumpto calore, hisce rebus festinanter subuenisset, repentinò certe interiisset.

In iisdem rebus hoc fortasse etiã ponendum, causam quodam die huius tam miræ, ac nouæ eius cordis agitationis à Federico Cardinale Borromeo interrogatus, præsertimq; nū dolore aliquo in ea sustinenda

afficeretur; à Spiritu Sancto eam accepisse, modestè respondit. Laicus cum essem, dicere cœpit, Sanctum Spiritum quam suppliciter poteram, quotidie rogare consueueram, vt mihi opem ferret, animumque meum donis suis cumularet. Quodam die cum eum de more orarem, meas exciperet preces, ipso tandem volente factum est, vt cordis agitatio, de qua rogas, quæ nullos vnquã dolores mouit, initium habuerit, simulque adiunxit, possem equidem eam cohibere, sed ne animum, inter orandum, à diuinis auocare, atq; ad eum motum cordis comprimendum referre cogar, idcirco ab ea re desisto.

Illud hic addam, quòd eius cor adeo huius agitationis vi æstu feruebat, vt calor ex eo proueniens ad totum plerumq; corpus sese diffunderet.

Novus Christo filius lucrifacit.

CVM Philippus instituto suo in proximorum salutem incumberet, adiunxit ad Christum anno huius sæculi quadragesimo septimo, Ioannem Manzolium Florentinũ, & deinde Henricum Petram Placentinum, qui sacerdos de ipsius consilio factus, Congregationis Clericorum doctrinæ Christianæ postmodum amplificator fuit.

Iesu Christi anno Pauli III. Pap. anno Ætatis anno
1548 14 34

Vnus est ex fundatoribus Societatis Sanctissime Trinitatis.

CVM miro flagraret desiderio, proximos modis quibus posset, adiuuandi, vnà cum Persiano Rosain signis pietatis sacerdote, sodalium Sanctissimæ Trinitatis nomine instituere aggressus est: consilium autem id fuit, vt domus à con-

sodalibus, pauperibus, qui è recenti morbo conualescebant, peregrinisq; hospitio excipièdis aperiretur

Initium habuit societas in Ecclesia S. Saluatoris, cui à Campo cognomen, anno salutis humanæ millesimo quingentesimo quadagesimo octauo, mense Augusto, quinta hebdomadæ tertiæ feria.

Primi, qui in hæc Societatē inscribi cœpti sunt, humanis diuitijs inopes fuere; sed Christi gratia diuites, omnesq; sanè ad quindecim. Conueniebant hi in Ecclesia S. Saluatoris frequētissimè, ibiq; sacra omnes confessione expiati, ac pane cœlesti refecti, nouo animi ardore ad pietatem accendebantur. Philippum præterea cuncti, vt parentē, & vnice diligebant, & valde reuerentur.

Primo cuiusq; mensis Dominico die, quadragenarū horarum supplicatio decreta à fratribus, quo tēpore Philippus adentes sua præsentia mirificè solabatur, omnes vitæ suæ

exem-

exemplo, pijsq; sermonibus confirmās, & ad virtutem, pietatēq; vehementer accendens: totas præterea noctes ibi penè ducebat infomnes: fratres ipsemet ad orationem vocabat: vbi precando finē fecerāt, abijt hora, dicebat, qua orare nō qua peccata lugere, pietatēq; seq. tenemini.

In hac ipsa Ecclesia frequentes de rebus diuinis sermones à Philippo habebantur: sermonibus intererant & fratres & exteri. Ex colloquiis is fructus colligebatur, vt audientes ipsius verborum vi incitati ad eludendas animi sordes mirum in modū se impelli sentirent. eius porro is in dicendo ardor erat, vt cum solus inter sodales esset, qui de reb^o pijs loquēdi munus obire posset, totos frequēter dies, multamq; noctis partem in istiusmodi colloquiis sui propemodū oblitus cōsumeret. Et sanè operę fructus egregius Dei beneficio constitit: Vnico enim retis iactu ad triginta iuuenes, qui vel argētariā, vel

Vitæ lib. I.

C. 4

mer-

mercaturam faciebant, hamo verbi Dei capti sunt, atq; à perdita vita ad honestam reuocati.

Illud non inuoluã silentio: Qui initio huic Societati nomina dederunt, non vulgari claruisse sanctitate. Coquus n. domi, vt B. Patre narrante didici, ad eam vitæ puritatem venerat, vt, Deo adiutore, tantam in orando facultatem adeptus sit, vt è cœli, syderumque aspectu, quo maximè capiebatur, confestim in Dei notitiam, amoremq; raperetur.

Alter erat, qui cum graui oppressus morbo in lectulo iaceret, Margaritæ sorori; Scribe, dixit, feria sexta, hora tali, certam designans, moriar. Quod & factum est.

Iesu Christi anno 1549. Pauli III. Pap. anno 15. Ætatis anno 35.

Prosper Cribellius Philippum sequitur.

CUm Philippus anno huius sæculi quadragesimo nono, omnibus neruis contenderet, atq; in

hoc

hoc laboraret, vt nouos Christo filios acquireret, Prosperum Cribellium ciuem Mediolanensem eidè lucrificit; is vbi primùm ipsius horatu Dei colendi desiderio accendi se sensit, illico ad Ioannem Polacum Societatis Iesu Sacerdotem, animo confitendi de peccatis suis venit. Sed cum is sacramentalem absolutionem Prospero denegaret (quod ab ædibus viri nobilis, apud quem auctoritatis habebat plurimum, vbi multæ sese illi grauissimè delinquendi dabant occasiones, recedere nolebat) Beatum ille mox Patrem mœstus adit, eiq; rem totã, vt erat, exponit, rogatque obnixè precibus pro animæ suæ salute insistat. Huic Philippus bonum habere animum iusso, operam pollicetur suam, nec sane frustra; Prosper enim breui B. Patris precibus adiutus, ab omni ea difficultate, molestiaque ab illa domo abeundi liberum se, solumque aduertit.

Vitæ lib. 1.

C 5

Iesu

Iulius III.
Pontificatū
obtinuit.
VII. Idus
Februarias
anno 1550.
Seditq; an-
nos. 5. Mē-
sem vnum
dies 16.

*Alia Sodalitatis Sanctissima Trini-
tatis instituta.*

Decreuerūt fratres anno huius
sæculi quinquagesimo, qui lu-
bilei celebritate insignis exitit, do-
mum excipiendis hospitio peregrin-
nis, qui ante id tempus conferti sub
dio cubitabant in via, conducere. Id
autem lubilei occasione actum est:
Nam cum pauperibus nullum esset
in vrbe hospitium, nullumq; rece-
ptaculum, iacere ij cogebantur in
publico, frigore, fame, aliisque in-
commodis confecti. Hoc ergo spe-
ctaculo commotus Philippus, tantę
calamitati omni ope subueniendū
putauit, reque cum aliis communi-
cata, quemcunque extrema inopia
periclitatē reperirent, in id hospiti-
um, vel inter manus, vel gestatoria
sella deuehere, adeuntesque omnes
hospitio benignè suscipere statuūt,
cunctis, quę ad victum necessaria
sunt, abundē suppeditatis.

Ea

Ea erat Sodalium erga peregrin-
nos charitas, vt quibus rebus possēt,
eos adiuuarent; illeq; altero vide-
batur beator, cui datum erat, vt i-
psis excipiendis primus occurrif-
set. Sed nō possum ego satis narrare
pium fratrum in hos pauperes affe-
ctum: Alios enim cernerēs peregrin-
norum pedes lauare, alios recens
admissos suauissimis solari verbis,
hos cibos excoquere, illos fercula
ministrare, hos lectulos sternere,
illos pauimenta verrere, atque in
hęc pietatis opera ea animi prom-
ptitudine, vultusq; hilaritate incū-
bebant Sodales, vt eorum virtus o-
mnibus admirationi esset. Interea
tanta fuit exempli vis, vt nō defue-
rint, qui in hanc societatem recēns
erectam se adscribi fecerint.

Decreuerunt interim Sodales, vt
certæ ædes ad peregrinos hospitio
excipiendos constituerentur, vbi
quolibet anni tempore benignè per
triduum alerentur: qui vsus in hunc

vsque

vsque diem sancte, laudabiliterque retinetur.

Sed nec his contenti, cum viderent pauperes à Xenodochiis, quòd melius habere inciperent, viribus nondum plenè recuperatis, dimissos, victus, tectique penuria fatigatos, in eosdem morbos recidere, qui vitam quandoque hauriebant; his incommodis pro viribus occurrere decreuerunt. Ergo statutum est inter eos, vt qui locus excipiendis peregrinis vsui esset, ille ipse hisce hominibus pateret, dum præstina valetudini, virtutiq; restituantur. Atque id, aliaq; ipso potissimum Philippo adiutore, agebantur: illic ipse dies, illic noctes insumere, pauperibus ministrare, cæterosque ad opus excitare in more habebat.

Hæc itaq; prima est huius sodalitatæ institutio, quæ è paruis initiis, in eam, quæ hodie conspicitur, amplitudinem excreuit.

Deinde verò processu temporis,

nobi-

nobilius quibusdam viris, qui ei nomen dederant, visum est, vt sodalitas ex Ecclesia S. Saluatoris in Ecclesiam Sanctissimæ Trinitatis trãferretur. Vbi illud breui incrementum accepit, quod toti post Christiano orbi non sine maxima Dei gloria palam factum est: Cuius deinde pietas, & in vniuersas Italiæ sodalitates incredibilis liberalitas, anno Iubilei proximè elapsi Gregorio XIII. Pont. Max. singulariter enituit. Et nunc etiam Clemētis VIII. Iubileo maximè enitet.

In altissimam foueam noctu delapsus diuinitus retinetur.

Philippus quòd maioribus à Deo in singulos dies augebatur beneficiis, hoc vehementiore ei inferuendi desiderio accendi se sentiebat. Intempesta itaque nocte, cum somno sepulti sunt omnes, vt nesciret sinistra quid faceret dextera, miserabilium personarum domos

obibat,

aldem facere solitū S. Marciannum presbyterum, auitor est Metaphrastes in eorum rebu gestis; extant ea apud Sur. tom. I.

obibat, quibus quæ ad victum necessaria erant, largè, abundeque supeditabat.

Nocte quadam, cum his instituto suo occupatus panem viro cui-dam nobili, sed pauperrimo deferret; diaboli opera factum est, vt intentus ille quo pacto currum præcipiti cursu se ferentem declinaret; mox in altissimã foueam casu delapsus sit. Sed Domino opem ferente, ab^a Angelo confestim inter cadendum capillo capitis mirabiliter retinetur, indeque nulla læsus ex parte ab eodẽ incolumis eripitur. Incidit ea res in annum Domini millesimum quingentesimum quinquagesimum.

Angelus ab eo stipem accipit.

Quodam die cum pietatis opera ardentius quàm solebat, sequeretur, ^b Angelus pauperis specie ei sese ostendit, stipem peti; cui cum ille quam habebat pecuniam libenti, promptoque animo elargiretur;

a Idem iuratus affirmavit Casus Cæd. Baroni.

b Confimile habes apud Ioannem Diaconum Vita S. Gregorij Pap. lib. 1. c. 10.

c Hanc rem Philippus duobus sa-

experiri venerã, dixit ei illico Angelus, quid facturus eras: & his dictis euauit. Qua ex re, eo Philippus miserationis affectu in pauperes ferri cœpit, vt ex eo die nemini vnquam poscenti eleemosynam negauerit. Pauperibus viris, ac feminis, quibus opus habebant, abunde supeditabat. Iuuenibus ad literarum studia propensis pecunia, & libris, ac vestibus nõ deerat. Hebdomada nulla erat, quin eleemosynã ijs, qui in carcere detinebantur, mitteret. Nemi-ni pauperum stipem denegabat.

Cũ pauperrimę feminæ a nuditas, eo audiente, commendaretur, suã sibi vestem detraxit, vt inopi traderet. Egenis adolescẽtibus, quib^o cupiditas erat cœnobii se micipandi, probato eorum spiritu, tantũ donabat pecuniæ, quantum coëmendis vestibus ad institutum, quod amplectebãtur, appositis, satis esset. iure ergo, meritoque de eo dicere possumus, nihil habebat, & omnia possidebat;

ceratoribus ex data sibi Desolatione narravit

d Simile fermè de S. Martino scribit B. Sulpirius Severus Vita eius li. 1. cap. 2. & de eiusdẽ Virtutibus dialo. 2. Nõ ab simile de S. Marciano Metaphr. apud Sur. tom. 1. & S. Audocenus de B. Eligio Episcopo.

quandoquidem beneficiū ille Ecclesiasticum possedit nullum, pecuniæ contemptor eximius, vt si quis alius: tamen in omni vita nihil ei vnquam, nec ad proprium vsū, nec ad aliorum subleuandam inopiam defuit.

Oranti S. Ioannes Baptista sese ostendit.

Philippus interim diuinæ voluntatis cupidissimus, Dominū precabatur assidue, vt sibi quam vitæ rationem sequi se vellet, ostenderet; solitariam vitam amplecti (nisi Deo aliter visum esset) sibi in animo erat. Sed incertus num id maxime ad Dei gloriam pertineret, ad explorandam eius voluntatem assiduis precibus dat sese, eam ingredi viam paratus, quam Dominus elegisset. Diu itaque in eiusmodi cogitatione versatus, audiri tandem meruit: Quodam etenim die orationi sub ortum solis intento S. Ioannes Baptista apparet, quo viso mi-

rificè

*Id est ceteri
sileantur
publico testimonio
confirmant
Federicus
Card. Boi
romani.*

rificè recreatus Philippus in eam denique mentem diuinitus impelli se sensit, vt omni dubitatione sublata, non vni sibi, sed & proximorum saluti vacare decerneret.

Rogatus causam altero die cur tanta parsimonia victitaret: oranti mihi, subiecit, ostenderunt sese duæ animæ Sanctorum iam gloria decoræ; quarum vna frustulo aridi panis, quod manu tenebat, se vesci simulabat. Cumque quid sibi ea re vellet, pernosse cuperem, ea vox audita; voluntas Dei est Philippe, vt in media Vrbe, quasi in deserto loco vitam agas. Quibus mihi verbis significatum est, vt continenter, sobrièque viuere. Hinc (qua erat humilitate) carnem se idcirco raro ad cibū adhibere dicebat, quòd sibi nocumentum afferret, quod virtutis erat, valetudinis vitio tribuens.

Vitæ lib. I.

D

Eccle-

Ecclesiasticis Ordinibus initiatur.

a
Imitari
videtur
Beatissi-
mos illos
ros Mona-
chorum
Archimã-
drit. m. Pa-
chonium,
cuius res
gestas pro-
sequitur
Metaphra-
pud Ser-
tom. 3. &
Sabam,
cuius vita
historiam
B. Cyrillus
Laura S.
Euthymij
monachus
conscribit,
itemque S.
Franciscus,
aliosque.

CVM B. Pater magna dedisset sanctitatis indicia, visum est Persiano Rosæcius confessario, illum non modò inducere, verumetiam impellere; a vt ecclesiasticis ordinibus initiari quamprimum curaret. Ad eum enim diem imitatus Sabã, aliosq; innocentia vitæ claros, quos sic humilitate fecisse nouerat, ab omni ordinum gradu se abstinerat. Vnum illud exoptabat, vt laicus permaneret, nõ quò sacerdotij apicem non admiraretur; verum quia eo se munere indignum profus iudicabat: Quod tamen ei non cõtiguit: Vbi enim cognouit ille, Persianum ea esse mente, vt sacerdos fieret, statim, ne onus sibi assignatum à Deo defugere videretur, eius decreto sibi obtemperandum duxit.

Anno itaq; salutis humanæ millesimo quingentesimo quinquage-
simo

simo primo, in Ecclesia S. Thomæ Regionis Parionis, Mense Martio, cum annum prope sextum & trigessimum confecisset, prima tonsura, quatuor minoribus, & subdiaconatu initiari cœpit; diaconatu verò non multo post in nobilissima, antiquissimaque Basilica Lateranensi anno eodem, die sabbati sanctioris maioris hebdomadæ, qui dies in iij. Kal. Aprilis eo anno inciderat; de mum sacerdotio in eadem Ecclesia S. Thomæ, eodem itidem anno, decimo Kal. Iunias. Cæterum qua adhibita præparatione, quibus tue animi motibus his ordinibus initiatus fuerit; malo in aliorum consideratione relinquere, quàm in historia mea ponere. Euectus fuit Beatus Pater per omnes ordinum gradus ad apicem sacerdotii ritu solemni, vt fieri solet, à Ioanne Lunellio Episcopo Sebastensi, Philippo Archinto per id tempus Iulij Tertii Papæ generali Urbis Vicario.

Sacerdos pristinam in victu parsimoniam perpetuò seruauit, ouis tantum, vel oleribus aut leguminibus ad cibum adhibitis: si quando tamè cum aliis vescebatur (quod ille non raro lucrandarum animarum gratia facere solitus erat) omnem profusus, quoad eius fieri potuit, singularitatis, atq; ostentationis notam euitauit. Quam postea consuetudinem eo consilio, vt omnibus omnia factus, omnes Christo adiungeret, ad multos annos retinuit.

Sacerdotio initiatus cogitare mox cœpit de templo Sancti Hieronymi, quod à Charitate cognomen accepit, incolendo, vt ibi quo ad Deo placuisset, vitam degeret. Erant tunc eo in templo præclari aliquot sacerdotes pij admodum, & Religiosi, nêpe Persianus Rosa Philippo à confessionibus: Bonsignorius Cacciaguerra nobilis Senensis, ex ditissimo mercatore Christi sacerdos: Franciscus ciuis Aretinus vir

eruditus, qui multam doctrinam angelica quadam cum puritate coniunxerat, quique mortuo Persiano eiusdem Beati Patris confessiones audiuit: Franciscus alter Hispanus doctus æquè ac pius, sed charitate in pauperes, & austeritate in se ipsum admirandus. Viuebant hi sacerdotes eodem recto, sed quamquam eodem adiuuandorum proximorum desiderio flagrabant, vitam tamen pro se quisque diuersa ratione, prout spiritus suggereret, ducebat; suaque curabat pro arbitrio, separatimque cibum capiebat.

In id templum itaq; admissus Philippus sacrum singulis diebus faciebat. A sodalibus charitatis nihil vnquam præterquam cubiculum vnũ, & illud quidem angustum accipere voluit. eo enim non mercede aliqua ductus, sed habitatione tantum contentus, quò liberius commodiusq; in proximorum salutem incumbere, sese receperat.

Hoc ipso anno cum summa esset in Vrbe annonæ caritas, sex ad Philippum panes deferuntur; sed quid ille? acceptos panes non attingendos sibi, sed pauperibus tribuendos putans Hispano cuidam sacerdoti pauperi in Christi Domini nostri gratiam hilari vultu largitur: Quo peracto, cum quæreretur ex eo quid causæ esset, quòd portionem suam omnem egenti sacerdoti tribuerit, modestè id se fecisse respòdit, quòd facilius erat panem se ab amicis accepturum, quàm sacerdotem illum peregrino cœlo natum: quid plura? illo ipso die paucas duntaxat oliuas gustauit.

Philippi opera Henricus Petra Placentinus, quem laicus cum ille esset, Christo pepererat, Theseusq; Raspa sacris initiati sunt, & in templum S. Hieronymi ad habitandú inducti; vbi Bonsignorio duce, magnos in spiritu progressus habuerunt, præcipuè verò Henricus, qui refor-

mandis

mandis postmodum monialibus, alijsque ecclesiasticis muneribus ad Cleri mores, templorumq; cultum exornandum diutino, gratuitoq; labore, toti Vrbi vtilitati eximiæ fuit. Hos secutus est Petrus Spadarius mitis sacerdos ingenii, Deo, hominibusque carus, atque is vltimus ex presbyteris eius Ecclesiæ fuit, apud quem Philippus post Francisci obitum confessiones peregit.

*Philippi in sacro faciendo ardor, pietas,
raptusque.*

Sacerdos nunquam intermisit diè, nisi ægritudine detineretur, quin rem diuinam faceret. Æger singulis diebus panem cœlestem accipiebat.

Initio sacerdotij, cum in Ecclesia Sancti Hieronymi sacrum ageret, tanta repente diuini Spiritus abundantia replebatur, vt aquam, vinūque in calicem de more infundere vix posset: Adcò enim eius manus

Vitæ lib. I.

D 4

in

in altum attollebantur, vt exilire quodammodo, & saltitare viderentur; atque ille nisi brachio ad altare tanquam adminiculo, maximo adnixus studio, cœptum opus profequutus esset, nihil egisset vnquam.

Huius diuinissimi sacramenti, supra quàm dici potest, cupidissimus, amantissimusque velex eo solùm, quòd vacuum calicem in manibus teneret, incredibili perfundebarur lætitia.

Quo tempore salutarem hostiam de more attollebat, ita eius mēs rapiebatur in Deum, vt manus sublimè erectas deponere non posset. Retulit ille postea videri sibi se ab aliquo apprehendi, atque altè à terra per vim mirabiliter sustolli. Eamque ob rem in hanc deinde se dedit consuetudinem, vt salutarem hostiam quanta maxima posset celeritate attolleret, & demitteret.

In sacro facièdo vbi, vel maximè ad Offertorium ventum erat, ea af-

ficiebatur

ad Sacramēto testatur Frāciſcus Maria Taurasiu Cardinal. Idem cōplures alij iurati affirmant.

ficiebatur dulcedine, vt inter celebrandum toto corpore, cōtremisceret saltitaretque: quos ille impetus vt reprimeret, vertere se sæpissimè consuevit, nunc in dextrum latus, nunc in sinistrum: modò pede terram percutere, modò demum caput perfricare manu.

Vnum hoc tacitus præterire nō possum, in quo diuini amoris vis euidenter apparet. Mos illi erat, vt sine impedimento rem diuinam ageret (raptus enim, & ecstases timebat) vt antequam sacris se indueret vestibus, id omni studio ageret, vt spiritus vehementiam, ardoremque; quo assiduè æstuabat, vtcumque; cōprimeret: nunquam enim ille cum subitò abstractus à sensibus tota mente in rerum cœlestium, contemplationem raperetur, sacrum fecisset, absoluissetque nisi in vnā illā rem incubuisset, vt animum à diuinis auocaret. Et hæc quidem quamquam ille faciebat, eos tamen diui-

Vitæ lib. I.

D 5

ni amo-

ni amoris impetu sustinebat: ea spicula, quibus illi diuina illa flamma, caelestisque amoris ignis totum vnde quaque corpus adurebat; perfe-
rebat, vt lacrymis totus conficere-
tur: singultus frequentissimos, dum
caelestis illius patriæ iucunditatem
contemplaretur, atq; humanę natu-
ræ fragilitatem apud animum suū a-
curatius intueretur, ederet; & veluti
in veteri instrumento diuinus ille
Dauid ante arcam, in qua caelestis
thesaurus recondebatur, saltitaret:
quibus fiebat, vt cogeretur sapiissi-
mè à sacro faciendo eousque ces-
sare, quoad vires corporis, quas
Christi amor abstulerat, iterum se
collegisse sentiret. O virum Deo
plenum! O virum, quem spiraculo
illud veri Spiritus aspirauit, &
se sibi subtraxit: Cum spōsa in Can-
ticis tute ipse dicere iure, merito-
que poterat, Introduxit me Rex
in cellam vinariam, ordinauit in me
charitatem: fulcite ergo me flori-

bus,

bus, stipate me malis, quia amore
languo.

Absoluto sacrificio, ita non-
nunquam abstractus à sensibus ap-
parebat, vt exanimatū magis, quàm
vium crederes.

Sed hīc me locus admonet, vt
ponam aliquid de gustu, quem il-
le in sanguine Christi ebibendo,
eiusque carne degustanda habebat.
Is erat, vt crediderint qui ab eius
nunquam latere discedebant, eum
ipsius sanguinis, ipsiusque carnis
saporem percipere, perinde atque
nudam carnem, nudumque san-
guinem gustaret: labia ille sibi au-
dissimè lambebat: iterum, ac sæpius
calicem ori admouere obseruaba-
tur, nullumque de astantibus non
modò propius ad altare, sed ne ma-
nere quidem, vnde ipsius facies cō-
spici posset, permittebat. In desu-
mendo sanguine, sonus in eius gut-
ture is audiebatur, vt putares ali-

quid

quid degustare, quod ob eius pinguedinem, crassitudinemque sacerdotis palato inhæresceret. in ea calicis parte, ex qua sanguinem hauriebat, indicia dentium erant, aurūque ipsum, quod ibi circum erat, quamquam recens, breui obscurabatur. Purificationem, quam dicūt, dari sibi nolebat, donec ipsemet petijset. Denique diuinissimi huius Sacramenti vsque eò delicijs capiebatur, vt suauissimam Christi carnem, sanguinemque pretiosissimum in ore tenens non statim glutiret, sed paulatim, guttatimque in stomachum defluere sineret.

Nec minus insignis eius pietas in sacro faciendo, Christi que corpore degustando, quàm in ministrando fuit. sed ne in re nota, atque apud omnes peruulgata operam frustra conteram aggredior
ad alia.

Audien-

Audiendis confessionibus operam dat.

Sacerdos factus confessionibus excipiendis, inuitus licet, præficitur, alijque obedire magis, quàm sibi ipsi credere elegit: Nouerat enim Deo pergratum, perque iucundum esse semetipsum ad aliorum voluntatem conformare: Mirum dictu nihil Philippo potius erat, quàm vt solitariam vitam amplecteretur: ne sibi ipsi tamen satis faceret, aliorum voluntatem cupiditati suæ antetulit, Christum ducem secutus, qui dixerat. Meus cibus est, vt faciam voluntatem Patris mei, qui misit me. Et alibi rursum: Descendi de cœlo, non vt faciam voluntatem meam, sed voluntatem eius qui misit me.

Confessionibus excipiēdis ita sedulo, assidueq; nauabat operā, vt sui ipsius oblitus ab Ecclesia nūquā recederet, Nō parua hæc: sed hoc fortè mirū magis: magnā dici partē

in his

IOANN. 4.
IOANN. 6.

in his infumebat, nunquam tamen defatigabatur; tanta porro cupiditate ardebat errantes animas ad bonam mentem reuocandi, vt ex eo solum, quod sederet in sella, qua ad audienda crimina utebatur, maximam caperet voluptatem, maximamque delectationem. Incredibile dictu est, quot, quantoque ex peccatorum cœno ad meliorem frugem reduxerit, quot eius opera tum viri, tum femine adducti, & monasticam vitam rite complecterentur, vt nullum esset Religiosorum hominum institutum, quod non plerisque e Philippi discipulis sibi acquisierit: Prædicatorum verò præcipue familia tali prole sæundata florescebat: quotuè demum magis sceleribus astrictos e corruptissimis moribus ad emendatiorem vitam traduxerit, qui que post, eo vsu magistro, abiectis curis inanibus, totos se ad seria conuerterint.

Quo tempore primum excipiendis

dis confessionibus initium fecit, hominum peccata libentius, quam feminarum audiebat: harum crimina excipere quoad poterat, fugiebat: Nouerat enim ille, virginalis sue pudicitie iacturam timens, dæmones Dei seruis, bonis etsi operibus occupatis insidias moliri non desistere, iis vel maximè, qui nimio plus sibi ipsi confidunt.

Illud hic attexam, quod tam acer, & vigilans custos pudicitie fuit, vt coactus mulierum confessiones audire, eas in Ecclesia duris magis, quam lenibus verbis exciperet, interdum vultu iram præferens. Quem morem vsque eò se tenuisse narrabat, quoad singulari Dei beneficio obtinuit, vt eas quoquo vellet modo exciperet. Quibus verbis non obscure inligne illud donum significare videbatur, quod id Deo dante affectus erat, vt omni planè sensu libidinis caruerit, vt ex eo tempore ad extremum vsque diem marmoreæ cuiusdam

dam statuæ instar esse videretur.

Amplius, audiendis confessionibus adeo sese occupabat quotidie (quo munere ad obitum vsq; egregie perfunctus est) vt aduenientes filios non paucos (noctes enim ferme totas contemplationibus, piisq; precationibus infumebat) lecto adhuc decumbens audiret.

Surgens summo mane mox ibat in templum, non inde egrediens, nisi in signe aliquod, aut necessarium opus occurrisset, quod in aliam horam differri haudquaquam posset. Nec quisquam fuit, qui illum in Ecclesia non semper, vel certè non facile reperiret, ita omnibus promptam, ac gratuitam operam suam præbebat.

Templum, aut cubiculum assiduus incolebat, vagandi minime cupidus, nisi aliò, vel necessitas euocaret, vel charitas impelleret.

Prima Oratorij, ac spiritualium colloquiorum origo.

CVM Philippus maiore in dies cupiditate flagraret flagitiosos homines ad meliorem frugem reducendi, & quos acquirerat filios, integros, castosque seruandi: ne iterum in vitia delapsi Ægyptum repeterent, cœpit, quò id facilius assequeretur, anno à Virginis partu millesimo quingentesimo quinquagesimo primo, in suo cubiculo singulis à prandio diebus confluentes, lectulo frequenter insidens (quod Dei amore langueret) de rebus cælestibus erudire.

In his colloquiis (quod mirabile dictu est) eam diuini amoris vim sentiebat, vt modò toto corpore contremisceret, modò è lectulo in altum attolleretur (crederes eum ab aliquo sic mirabiliter retineri) modò demum lectulus ipse, vel

quandoque etiam ipsum cubiculum motu nutare, & concuti videretur, terræmotum ibi factum esse putares. Erant hæc qui aderant, non ad pœnitentiam solum, sed ad diuinum etiam amorem, terrenarumque rerum despicientiam incitamenta.

Præclari instituti huius initio pauci erant, quorum duo erant superstitites hæc scribente me, qui eum audirent; sed mox adeo creuit numerus, vt locus, in quo huiusmodi sermones fiebant auditores non caperet: quam ob causam eo relicto, ad alium ampliorem se contulit; vbi eo animi ardore, sensuque mentis de rebus spiritualibus loquebatur, vt nullus ferme reperiretur quouis scelere implicitus, quin eo audito relapsiceret, & ad saniora sese conuerteret.

Variè

Variè ob Christum affligitur.

CVM cerneret diabolus nouum sacerdotem Philippum priuatim concionibus, sacramentorumque administrationibus complures ad Christum aggregare, statuit piis eiusdem studii omni conatu se opponere. Erant in templo S. Hieronymi sacerdotes quidam à sacello, viri perditis prorsus moribus atque apostatæ: hi vt vni Vincentio Teco-
sio, qui ex sodalitate charitatis erat, rem gratam facerent Philippo, anno huius sæculi quinquagesimo secundo molestiam exhibere cœperant^a: deridebant illum, canino dente carpebant, contumelias onerabant: quæ ille omnia, ne verbum quidē pro se faciens, constanti prorsus animo tolerabat.

Nec hic finis, quotiescunq; sese illis noua offerebat occasio, hominē probris, maledictisque laceffendi, & alio quouis modo perturbandi.

Vita lib. I.

E 2

arri-

^a
Hæc & similia san-
ctissimi
S. Viri conti-
gisse epistolæ
testantur
historia.
Tu inter-
rim legito
Metaphr.
apud Sur-
som. in
Uanicle
Stylita, &
Petrum
Rauz. anti-
lib. I. histo-
ria S. Vin-
centij c. 51.

arripiebant eam auidissime; id autem eo consilio, ut illum, cuius aspectum ferre non poterant, inde expellerent. Hinc ubi Philippum in sacrarium tendere rem facturum diuinam cognoscebant, tum læti mirum in modum effecti, quod noua sibi eius licentius irridendi fieret facultas, hominem vel eius loci aditu arcebant, vel certè admissum variis artibus grauitèr admodum exercebant. Atqui, ut ieiunum inde exire cogerent, nunc Missale, nunc vestes sacerdotales, nunc demum calicem ipsum occultabant: nec his contenti frequenter etiam eum paratum iam ad sacrificium, pedemque è vestiario efferentem sacrum deponere ornatum iuebant: neque tamen Philippus rebus his prouocabatur ad iracundiam.

Vincentius interim Tecosius sola demonis opera vsque eò eidem à quo ne in re quidem minima læsus fuerat, aduersabatur, ut induxerit

animum

animum nunquam ab eò perturbādo desistere, quin illum domicilium mutare impulerit. Tætationi haudquaquam cessit Philippus, de aduersariis suis conquestus nunquam: ab Ecclesia S. Hieronymi, & quòd is locus ad proximorum salutem procurandam aptus esset, & ne cruce sibi à Deo paratas fugeret, recedere noluit: quæ in illum iaciebantur conuicia, æquo animo ferebat, illud Iacobi secum fortè animo voluens; Omne gaudium existimate fratres mei cum in varias tentationes incideritis.

Quodam die cum de more post consuetas æmulorum derisiones sacrum faceret, in anxius intra se in ipso sacrificio cum Deo colloquiū habuit. Quid est bone Iesu, quòd cum te toties rogarim pro viribus, ut patientiæ donum mihi impertires, tot tantæque sese mihi in dies offerant exardescendi occasiones? hæc cum dixisset, vocem quandam

Iacob. 1.

Vitæ lib. I.

E 3

inter-

internam clarè audiuit : Quid est, quòd me rogas Philippe, patientiã? ea ego te muniam, quamquam volo vt tute his oppugnationibus, quantum maximè potes, eam tibi acquirere studeas : Quibus ille auditis, mirificè recreari se sensit.

Exacto biennio, cum è custodibus sacrarij vnus instituto suo, maledictis, conuiciisq; in illum inueheretur, nec ab hac stultitia cessaret, ea vultus hilaritate, animiq; fortitudine hominis verba excipiebat, vt maxima exultaret lætitia. In id spectaculum ex iis apostatis alter cum incidisset, reputans ille mox apud animum suum inuictam Philippi in iniurijs perferendis patientiam, corde compunctus, eo derepentè impetu in maledicum sacerdotem insilijt, quò Beati Patris innocentiam tueretur, vt parum abfuerit, quin illum necarit. Vix hoc fecerat, cum cœnobij, vnde aberat recordatione, cœpit mollescere, atque ad se re-

diens

diens B. Philippi opera, precibusq; in tantum sui odium repente exarsit, vt non solum amplecti pœnitentiam, sed institutum etiam sui cœnobij repetere decreuerit, quod & fecit.

Vincentius quoq; , iniuriarũ auctor, Philippi patientia, mansuetudineq; commotus vltro ad eum venit, & procumbens in genua delicti veniam petit: quam ille iniuriarum mox omnium oblitus prompto, & alacri animo concessit; quin hominem amicissimè complexus inter filios suos recepit; atq; ex eo tempore ea Vincentius præ cæteris B. Patrè obseruãtia coluit, vt nõ abiret dies, quin eum inuiseret, perinde ac nihil ei illo esset nec charius, nec iucundius: quem postea morem ad supremum diem seruauit, sacramento vsus cælestes opes sibi comparare studens: incidit huius mors in mensem Martium anni millesimi quingentesimi octogesimali noni.

Vitæ lib. i.

E 4

Molt-

Molestius expeditus quid egerit.

DEI itaque benignitate molestius expeditus, Christi sponsi charitate quam maximè vulneratus totum sese ad proximorum salutem conuertit, eorum confessiones audiens, eosdemque cœlesti pane reficiens, quibus deinde rebus id paulatim factum est, ut frequens cum confessionis, cum Eucharistiæ usus, extinctus penè dæmonis fraude, iterum renouaretur: tanta in eo humanitas fuit, ut propterea omnibus charissimus esset: adeo ardentè sitiebat diabolo prædas eripere, ut mirum dictu sit quanta fecerit, tuleritq; ut vel vnâ animam ad Christum reduceret.

Omnium confluentium confessiones alacri vultu excipiebat, eosq; sermonibus partim de rebus spiritualibus, partim precibus ad pietatem, atq; cœlestium amorè excitabat mirificè, diligentiam quantam

maxi-

maximam potuit, perpetuò adhibuit, ut omnibus omnia fieret, quo vel ex hoc vno facilius sibi aditus ad proximos iuuandos daretur.

Eiusmodi præcepta de animarum salute suis in Christo filijs tradebat, ut non solum, qui ea tenuerint, magnam ad virtutem progressionem fecerint, verum in omni etiam virtutis genere perfecti euaserint.

Cubiculum omnibus perpetuò dies, noctesq; ob magnum, quo tenebatur proximorum salutis desiderium, patere voluit.

De audiendis confessionibus ita sollicitus erat, ut de nocte primis illis temporibus antequam dilucesceret, quadraginta circiter virorum confessiones frequenter audierit.

Et hoc magnæ in Philippo charitatis argumento, quod qui multa nocte, ut cōfessionis beneficio Deo conciliarentur, ad eum veniebant ostium semper reperiebant apertu: neq; horum labor inanis erat, quâ-

Vitælib. I.

E 5

doquidè

doquidem peccatis primùm confessione patefactis, Philippi deinde suafu oratum ibant: in oratione tandiu erant, quandiu sacri faciendi tempus aduentaret: in Missa communicabant omnes, tum B. Patre annuente, ad diuersa Urbis Xenodochia, quorù præcipua erant Sanctissimi Saluatoris, S. Spiritus, & Deiparæ Virginis de Consolatione vulgo dictæ, sub silentio ibant; atq; his in locis piis præsertim sermonibus, vt cætera sileantur, ægros mirù in modum consolabantur, & ad patientiam, peccatorumq; confessionem, & diuinæ misericordiæ spem excitabant; deferebant præterea secum cibaria, quibus eorù corpora recrearent, quæ res cum eo tempore neglecta esset, difficile æstimatu est quantum ægris, eorumq; custodibus ad animorù salutē prodesset.

Quodam die, anno Domini circiter millesimo quingentesimo quinquagesimo quarto, cum in id omni

cogita-

cogitatione, curaque incumbere, contigit vt inter eundem, Philippo patre eos comitante (quod principio facere consueuerat) cum prope Vespasiani Amphitheatrum consisterent, inciderent in hominē prouolutum in luto, ita grauitè affecto ægrum corpore, animoq; deiectum, vt se erigere nec vellet, nec posset, sed ibidē manere, vel etiam mori statuisset: hunc vbi vidit Philippus, Francisco (id vni ex illis nomen) iubet illico, vt eū in humeros sublatū ad Xenodochiū Sanctissimi Saluatoris, quò tendebatur, exportaret: mox ille nulla interposita mora, quamquā longè à Xenodochio aberat, subiicit humeros oneri, & ad locum destinatum solus magno cum sodalium fructu, & ægroti solatio defert.

Prædictiones.

VNus exijs, qui Philippum sequebatur, nomine Prosper Iudæum hominem quodam die secū

duxit,

duxit, qui vnà cū Beato Patre, quē multi comitabantur, Basilicam Lateranensem ingressus Patre, aliisq; in genua ante Aram maximā pro uolatis, solus ex tota illa multitudine stabat operto capite, ceruice uersa. Quod cum aduerteret Philippus, accersito ei dixit, frater his quæso verbis Dominum precare: Si tu Christe veruses Deus, animū meum inducas velim, vt auita religione reiecta Christianorum fidē suscipiam: cui Hebræus, Deum vt dicis, orare nec possum, nec debeo: tibi enim si inorem gererem, de religione, deq; fide mea dubitare viderer, quod Hebræum hominem non decet. Tum Philippus ad astātes conuersus; rogare, inquit, Deum pro salute Iudæi istius fratris nostri; citò enim, mihi credite, Christo nomen dabit, prædictionem comprobauit euētus: Iudæus enim paucis lapsis diebus non fidem modò Christianam, sed sacrum etiam Ba-

ptisima

ptisima gratulabundus suscepit.

Confitebatur sub hæc tempora creberrimè Philippo pia femina Fulcinia Aneria; id vbi vir eius Mauritius resciuit, ei confestim iniunxit, ne auderet amplius sacramenta frequentare (ridebat enim is, cum ea, quæ Christi erant, ignoraret eo tempore, spirituales seruum Dei profectus) dicebatque sermonem vulgi secutus, ad deteriora plerumque prompti, sacramentorum frequentia profus abstinendum esse. sed fortis amor Dei feminam virtute muniēs impulit, vt cœptam vitam prosequeretur; cui Philippus, ne dubites, dicebat: perge cœpisti; Mauritius ad bonam frugē breui sese recipiet, quod & factum est: Philippo ille quoad vixit, ad cōfessiones perpetuò vsus.

Philippi miracula.

A Egrotabat eodem anno millesimo quingentesimo quinquagesimo

gesimo quarto Prosper Cribellius, morboque indies inualeſcente, ita grauiter æger apparuit, vt omnes iam medici diffident: erant hi Alexander Petronius, Ioannes Monachus cognomento, & Franciscus Lucenſis, medicæ artis peritiſſimi. Ergo ſacro iam munitus viatico, oleoque inunctus, pro mortuo habebatur ab omnibus; iamq; ſacerdos moribundû de more Deo, ſanctisq; omnibus cõmendat, & luſtrali ſubinde aqua reſpergit. Quod dum fieret, venit ad eum Philippus cui mox ille: quid cauſæ eſt, inquit, quòd te ad duos dies non viderim? medici mortem mihi certiffimam pronunciarunt, modò quæ cõſueuit febris acceſſio venerit: quæ acceſſit. Tum ille: audiui te bonorum tuorum hæredem me teſtamento reliquiſſe, quo nihil grauius venire poterat ad aures meas: hæreditati iſti cedo, eam tu alteri da: verum quòd clariuſ videas (ſubiicit illico) nihil me ex

*Id præter
ceteros ſa-
cramento
firmauit
Franciſcus
Maria
Tauriniſis,
Cardina-
lis.*

facultatibus tuis cupere, extemplò ad Vaticanam Baſilicam me conferam, precatum videlicet diuinam clementiam, vt te præſenti mortis periculo eximat: quod ſi id obtinere nequiuero, Deo, meam vitam, pro tua vita, tuaque corporis ſalute offeram libentiſſimè: qua ex re fore ſpero, vt facilè quod petam, impetrem. Hiſq; dictis, rem narratu mirabilem, cum inter precandum manus illacrymans morienti impone- ret, ſomnus illico incûdiſſimus egrû arripuit: qua ex re, ſumpta Philippus occasione Baſilicã Vaticanã petijt, ibiq; per ſemihoræ curriculum in oratione proſtratus, quanta maxima potuit animi ſubmiſſione in vota effunditur, Diuinamq; Maieſtatem pro vita morientis efficacibus precibus fatigat, nec irritus: Eo enim ipſo momento, quo ille manus, ſuplicesq; voces ad cælum tendebat è ſomno moribundus euigilans, cû ſemiquadrantem horæ circiter

quietuisset, salutem sibi redditam, medicis admirantibus, sensit.

Eodem ferme anno Dominicus Saracenus cum Romæ ad artem medicam se contulisset cardialgia laborare cœpit grauissimè, medicorumque remediis omnibus longo iam tempore frustra tentatis: Philippi orationibus, in quo vno spes omnis sita erat commendat sese. cui ille: bono animo, inquit, esto, è præfenti ægritudine euades. Quibus ille verbis cum certam haberet fidè, breui, nullo in posterum medicamento ad morbum adhibito, pristinam valetudinem se recuperasse persensit: viuit is adhuc, beneficiique memor rem, vt gesta est, pro miraculo habet.

Sed abeamus ab his, & transeamus ad res à Philippo gestas Paulo Quarto Pontifice. Marcellum enim hoc nomine Secundū Iulij successorum, cuius Pōtificatus tertiam hebdomadā non excessit, præterimus.

Porro

Porro Paulus Pontifex creatur x. Kal. Iunias anno millesimò quingentesimo quinquagesimo quinto: seditque annos quatuor, menses duos, dies septem, & viginti.

Iesu Christi anno Pauli III. Pap. anno
1555 I 40.41

Philippo daemones se obuios dant.

ANno Domini circiter millesimo quingentesimo quinquagesimo quinto, cum iter Philippo esset, quem multi sequebantur, eum in locum, vbi extant Therinæ, quas Diocletianas appellamus, vidit in quodam pariete vetustate collapsa stātem^a dæmonem hominis speciei, quem cum attentius inspiceret, obseruabat eum nunc iuuenem^b, nunc senem apparere. Quibus rebus dæmonis insidias agnoscēs, Christi nomine imperat, vt qui sit aperiat. His ille victus celeri fuga sese proripuit odoreq; teterrimo quo abiens locū

Viræ lib. I.

F

illum

^a
*Acceptum
id à Vincē-
tio Tecosio
Siro optimo
qui inter-
fuit.*

^b
*Lege On-
bertū Mo-
nachum in
vita S.
Dunstani
Cantuaria
Eps. apud
ur tom. 3.
ap. 8.*

illum compleuit, quem ne bestia quidem ferre possent, quis tandem esset, Philippo, cæterisque qui aderant spectatoribus, patefecit.

Illud hic silentio non inuoluam, quòd audus dæmon eius animi quietis perturbandæ, de nocte, quo tempore orationi attētius vacabat, ei se videndum offerebat: Totis enim viribus contendebat ille, vt eius impetus, quibus ferebatur in Deū, si non reprimeret, certè retardaret.

Noctē quadam (incertum mihi est quo tempore id contigerit) supplices ad Deum preces more suo offerenti, adest dæmon, vt terrorem incuriat. Id vbi B. Vir aduertit, fusa illico ad Sanctissimam Dei Matrem oratione, & eum timorem paruo negotio discussit, & inimici artes pia audacia vicit: nec præterea minus, imò tantò magis orare perrexit; dæmon enim, vbi faciem ostentes, timidus: vbi terga verteris, audax. Sed hæc per curia.

Dæmon

Dæmō Virginali eius pudicitia insidiatur.

Eodem anno, cum videret humani generis hostis animarum fructū vnus Philippi opera singulis quibusq; diebus vberiore fieri, solita motus inuidia decreuit eum ab huiusmodi studio illecebra carnis auocare: id autem per impudicam feminam hac aggreditur arte. Erat in Vrbe meretrix eius laqueis irrita, Cæsaria, cum nihil erat boni præter pulchritudinem. Hæc dæmone^b instigante magnificè se iactare cœpit apud adolescentulum satis ampla familia, quocum turpiter vivebat, de Philippi animo emolliendo, atque ad libidinem alliciendo: cui ille multam pollicetur pecuniã, si id tentaret. Accipit impudica femina conditionem, sed timens (quippe quæ nimium in aliena pernicie prudens erat) ne propter egregiam viri sanctitatem si ipsum aperte aggrediretur, nihil se posse perfi-

Viræ lib. I.

F 2

cerc,

*Sanctorū
cassimonia
diabolus
insidiari
solutum eo-
rundem
res gesta
affirmant.
lege præter
ceteros
Palladium
in Lausica.
Meta-
phrasem
in Daniele
Stylita,
Gulielmū
Monachū
in S. Bernar-
do lib.
I. c. 5. Pe-
trū Rauz,
lib. I. Vita
S. Vincen-
tij c. 12. &
Sur. tom. 3,
in S. Bernar-
dino.*

*b
Testes in-
rati quā-
plures id
affirmant,
in quibus
Smo est Cæ-
sar Baronius
us Card.*

cere, vnam reliquam esse viā fraudis, & doli excogitauit. quid igitur consilij cœpit mulier dæmonis artibus instructa? illum per ipsius quod adamabat plurimum, speciem honesti aggreditur: mittit ad eum quendam, qui illi deferret se in extremo & animi & corporis periculo esse; ad bonam frugem velle redire, & anteactæ vitæ noxas confessione expiare: rogat per eum, ne velit opem perichitanti animæ denegare. Ille, vt incredibili ardebat salutis omnium charitate lætatus vehementer oblatam sibi occasionem esse, dispersam Christi ouem ad suum ouile congregandi, domo egressus, eam conuenit, nihil huiusmodi suspicatus. Tum diabolicum illud instrumentum femina (Philippus vix scalas ascenderat) omnis non modò pudicitæ, sed pudoris oblita, nudam sese illi obtulit videndam, solo velamine ad carnē coopertam, vt si illi bellè res cecidisset,

vtiq;

vtiq; rem conficeret, sed vicit, Deo fauente, volenteq; simplicitas caliditatem, libidinem continentia, Sanctus vir vbi suæ insidias fieri vidit castitati, vbi se vnum impugnari, sibi quod reliquum erat præiudicium fuga confestim quæsiuit: sic non minus impudicæ, quàm impiæ, ac turpissimæ femine profligata petulantia, & dæmonis est astus illusor, eiusq; demum vires comminutæ: id re ipsa confirmās, quod verbis affirmare solitus erat, cætera tentationū genera pugnando reprimi, hanc vnam fugiendo potius vinci, quàm resistendo. Interim impudentissima femina, vbi delusam se vidit, nimio pudore perflusa, iracūdiaq; exæstuans scabellum, quod sibi primum ad manus venit, eius intermendi studio, post tergum coniecit; sed seruāte Deo militem suum, nihil ea re læsus, firmo corpore, virtuteq; integra inde exiit, quod sanè non sine miraculo fieri potuit. Quo

Vitæ lib. 1.

F 3

apud

apud Deum præclaro facinore illud impetraſſe cõpertum eſt, vt plus triginta ante obitum annos, omnibus in poſterũ careret ſtimulis cupiditatum, ſenſuq; libidinis. magna ſunt hæc profectò, magna, quis neget? ſed adiiciemus alia nõ minora.

Et ipſo quoq; tempore in ſigniõre alio dono eum exornauit Dominõ, ſcilicet, vt ne inter dormiendum quidem eius corpus vlla impuritate pollueretur, qua interdum vel inuiti inquinamur, idq; eò mirabilius quò ſupinus ille facie ſemper ad cælum verſa ſomnum caperet. His itaq; cumulatus beneficiis eũ tranquillitatis ſtatum obtinuit, vt iam non inter mortales mortalem vitã, ſed cœleſtẽ inter cœleſtes ducere, & proximẽ ad priſtinum illum innocentia, integritatiſq; ſtatum (ſi ita dicere fas eſt) accedere videretur. Refrigeruerat in eius corpore omnis ardor libidinum: caro ſpiritui obtemperabat: nullos corroborata virtõ

impu-

*Nullam
carnis ty-
rannidem
ſenſiſſe S.
Equitiũ
Abb. ſcri-
bit S. Greg.
Pap. dialog
lib. 1. cap. 4.
lege etiam,
ſi libet,
Leontiũ in
Symeone
Salo apud
Sur. ſomo
4. Caſſia-
niũ collat.
12. de ca-
ſtitate.*

impurarũ voluptatũ impetus extimeſcebat: ita in illo tactõ ſeſus obſtupuerat, vt eiõ caro lapidis inſtar omnis pene ſeſus expers eſſe videretur.

Dicere quandoque ſolitus erat (quamquam id paucis è ſuis aperiebat) vnum & idẽ ſibi eſſe, mulierẽ, atq; lapidem contrectare; adeò reſpreſſus in illo erat omnis impetus, reſtinctãq; omnis cupiditas illecebrarum blandæ voluptatis.

Harum rerum fanẽ admirabilium firmiſſima, grauiffimaque extant teſtimonia: affirmat id præter cæteros omni aſſeueratione, qui erat ei à confeſſionibus, Cæſar Baroniũ Cardinalis, qui vltimas eius confeſſiones in extremo vitæ tẽpore audiuit. Is iuratõ narrauit Philippum paucis diebus antequã ex hac vita migraret, eam inter confitendum lacrymarũ vim cum ſingultu profuſiſſe, vt fletũ cohibere nõ poſſet, vt qui ſũmo ſe affici dolore diceret, quòd cũ multa à Deo dona nul-

Vitæ lib. I.

F 4

lis

à
De eius
S^g ginitate
testes su-
ratos ha-
bemus præ-
ter Baro-
nium, Au-
gust. Card.
Cusanum,
aliosq; Si-
ros opti-
mos.

b
Fuisse B. P.
castitatis
dono exor-
natum et
sã Franci-
scus Maria
Cardin.
Taurinus
publico te-
stimonio
confirma-
uit, idem-
que alij S^g
qui à B. Vi-
ro audiẽre,
sacramẽto
testificati
sunt. Volu-
it enim
Deus, et

lis suis promeritis accepisset, tum hæc præcipuè, vt se^a virginem ad il- lum vsque diem seruasset, triginta- que plus annos omnibus carnis^b sti- mulis ita caruisset, vt nullã eius ty- rannidem ne in quiete quidem sen- tiret, ita tamen erga diuinam libe- ralitatem ingratus extiterit, vt ni- hil vnquam beata vita dignum e- gerit, vocationi diuinę haudqua- quam responderit. O perfectę inte- gritatis exemplum! O miram Beati viri humilitatem! & hæc erant, de quibus ille multis cum lacrymis ob- summam animi demissionem con- fiteri consueuerat: Ex his itaque re- bus, tanquam ex vberrimo fonte ardor ille fluxit, quo alumnos suos verbis plane diuinis ad castitatis a- morẽ incitare non desistebat. Vult enim cœlestis ille sponsus (idq; ipse nouerat) quorum sibi animos per- petuum ad habitandum delegerit habitaculum, eosdem etiam esse ab omni impura corporis contagione

seiu-

seiuñctos. Hinc quos carnis tenta- tione premi sentiebat, eos consilio, precibus, cohortatione, omni deni- que ope sanare; eos verò, qui eius ef- sent immunes, conseruare integros conabatur, suã non magis custos ca- stitatis, quàm defensor alienæ: Illud etiam hic attexam, ideò elucere so- litum in Philippo virginalis casti- moniæ candorem, vt nemo eũ diu- tius frequentãrit, quin de casta vita amplectenda cogitare cœperit.

Communi omnium æstimatione, constantique fama virgo est habi- tus, atq; huius quidem virtutis tan- ta erat in animo pulchritudo, vt in ipsum etiam corpus, in vultum, in- que oculos mentis indices redun- daret, vt non modò in ipso sermo- ne, & in omnibus eius actionibus; sed in ipsa quoque facie virginalis quidam candor eniteret.

Sed quid dicam de hominis hone- state, munditięque? nulli hominum vnquam, sanus esset ille, vel ager

Vitæ lib. I.

F 5

castif-

rati doni
plures ex-
sarent te-
stes, suntq;
ij Hierony-
mus Pam-
philius
Rota Au-
ditor, Ale-
xander Fi-
delis, Ger-
manicus
Fidelis: his
accedit
huius hi-
storia au-
tor, qua-
tuorq; alij
sacerdotes
optima fi-
de, quiq;
humani-
tate eius,
& probi-
tate in con-
suetudine
quotidia-
na magno-
pere dele-
ctabantur.

a	Christi	Pauli III. Pap.	Ætatis
Idem de	1555.	I.	40. 41.
magno Antonio, atq; Ammonone narrat S. Athanasius in eorum rebus gestis, lege præterea Cyrillum in Ioanne Siliario, & Petrum Kanz, an in S. Vin- centio lib. 2. c. 7.	90		
b Idem de magno Eu- stachio narrat B. Cyrillus Monachus in eiusdem sancti Viri rebus ge- stis, sed id ipsum de aliis etiam sanctissi- mis Viris legimus. Atqui non me lateat nō	castissima membra, nudamq; car- nem patere permisit: cuius rei ocu- latus testis, præter cæteros, ego ipse sum, qui apud eum dies, noctesque assidue eram.	Nihil in eo deprehensum fuit ab aliquo, quod cuiusquam oculos, a- nimumue offenderit: de scurrili- bus, obscœnisque verbis ne cogita- uit quidem: ita denique in omni vi- ta se gessit, vt ab ipso ineuntis ætatis flore cunctis propositum castitatis, Christianæq; modestiæ exemplar videretur ad imitandum.	Illud in Philippo fuit ex multis admirabile, quod vt virginitatem, ceterasq; virtutes ex odore; ita im- pudicitiam, & id genus alia ex fœtore diuinitus deprehēdebat. Id porro præter ceteros sacramēto testati sūt, Philippō vita functo, cōplures illo- rū, qui eō ad confessiones vtebātur quippe quibus huiusmodi infectis peste, sed eā non aperiētibus, vltro ipsemet ante opportuna remedia &
			genus

Christi	Pauli III. Pap.	Ætatis	91
1555.	I.	40. 41.	
			<i>dresse, qui returum a- lorū pec- catorum odore per- ceperunt, percurro, f. libet, Vita S. Pachomij Abb. à Dionysio Abb. Ro- ma. Exi- guo cogno- mento è Græco ser- mone in Latinum versam, itemque S. Hierony- mū in re- bus gestis S. Hilarionis, S. Athanasium in historia Antonij Magni & demum res gestas. S. Birgitta a- pud Sur. tom. 2.</i>
			genus morbi, & causas detegeret: filij libera voce dicens, vos male mihi oletis, lapsi estis in id genus li- bidinis; consciētīe noxas detegite, peccatorū venenū confessione eij- cite, admissa scelera confiteamini. Quibus illi auditis, rei nouitate at- toniti, exponebāt omnes sacramē- tō confessionis, quid quisque do- lendum egisset in vita, & pœnitentiam amplectebantur, animū ad a- morem cælestium conuertentes.
			Quæ autē fuerit eius animi puri- tas, quæue cordis mundities, id vel ex hoc vno de multis cōiici potest, quod excipiens confessiones homi- num istiusmodi sordibus inuoluto- rū, ita teterrimo illo, atq; pestilenti odore, qui ex obscœnis illorum vo- luptatibus permanabat, afficieba- tur, vt manus, aut lintheum ad nares admouere, seseq; in aliam quandoq; partem obuertere cogeretur: quod admirabili tamen dexteritate, ne quis id aduerteret, faciebat. Nar- rabat

rabat ille tam grauem se ex hoc nefario scelere odorem percipere, vt cum nullo sibi videretur fœtorum genere posse conferri.

Huc illud etiam summa admiratione dignum accedit, quamquam alio cōtigit tempore. Mulier^a quædam eum frequentare cœpit: hanc B. Pater intuitus, diabolum in ea residere mentis oculis vidit, quam obrem manu ad eum expellendum^b feminæ diuino instinctu admota, id eo tactu factum est, vt mox tam pestilenti, atq; sulphureo femina halauerit odore, vt eius ille grauitatem ferre non posset. Hic ipse odor postea ita in ei^a nares importunissimus penetrauit, eiusq; manibus infixus hæsit, vt vix post triduū,^c quæquam maximam adhibuerat diligentiam, eius se molestia liberandi, restitutus in pristina videretur. Af-

firmabat ille post, cum fœtorē ex ipso dæmone profu-
fluxisse.

Philip.

^a
*Id iuratus firmavit
Federicus Card. Eboromans, idemq; alij sacramento constantur.*

^b
Lege magnam Athanas. in Vita S. Antonij Abbat.

^c
Lege Paladium in Lausiacæ in Pachone Abb.

Philippus ægrotat.

Eodem anno quinquagesimo quinto, cum septem Urbis Ecclesias obiret pedibus, ex labore itineris in ardentē febrim incidit, quæ etsi hominem multos tenuit dies, vitam tamen non hausit.

Predictio.

Maximianus Burghius rogatus à viro quodam Primario, vt secum viuere vellet, accepit ille, inuitus licet, conditionem, ea lege, vt cum solius Dei cupidus esset, negotijs sæcularibus non implicaretur: sed cum vir ille fidem ei datam fallens, hominis opera ad res suas vt tentaret, & Maximianus in voluntate sua maneret, qui in eadem domo erant, Maximiano propter dominum molestissimi esse cœperunt. Ille verò vt magnæ vir prudentiæ, subodoratus id quod erat, illinc vbi primū posset, se subducere decernit:

Hanc rem sacramento narravit Franciscus Maria Taurisius Car.

hoc

hoc vbi Philippus audit, abscessum
dissuadet, prophéticoque spiritu
minitatur, si id fugiendæ crucis stu-
dio attentet, quieto nunquam ani-
mo vitam traducturum: & certè cõ-
stitit dicto fides; ille siquidem da-
tum sibi consilium repudians sem-
per maris instar fluctibus vel cogi-
tationum, vel deliberationum (et si
Dei beneficio laudabiliter viuebat)
agitari se sensit.

Iesu Christi anno Pauli III. Pap. anno Ætatis anno
1555.56 1.2 41.42

Magni ad eum concursus.

CVM Philippi virtus, nomenque
magis magisq; in dies elucesce-
ret, animorum fructus eiusdem o-
pera mirificè ceptus est augeri. Cõ-
ueniebant quotidie in nostrum O-
ratorium quamplurimi, quorum il-
le pectora diuini verbi explicatione
ita ad pietatem inflammabat, vt lau-
dabiliorem vitæ rationem institue-
rint,

rint, Christoque, abiectis curis ina-
nibus, nomina dederint.

Quotidianis colloquijs hoc vnũ
vel maximè agebat, vt confluen-
tium pectora ad orationem, ad sa-
cramentorum frequentiam, aliaue
pietatis opera accenderet,

Magnos in pietate progressus,
Philippi industria, studioq; habuit
Ioannes Baptista Saluiatus è prima
nobilitate vir: erat hic Catherinæ
Medicæ, Franciæ Reginæ conso-
brinus, atque Antonij Mariæ Cardi-
nalis germanus, qui mira cum signi-
ficatione pietatis, è vita decessit, ad-
iunxitq; se Philippo anno Pontifi-
catus primo.

Frânciscus Maria Taurusius vir ge-
nere nobilis Philippo ad confessio-
nes vti ceperat: idq; vbi primũ ag-
gressus est, flammam illico diuini a-
moris suo insidere pectori sensit,
quæ vsq; eò hominẽ stimulauit, quo-
ad assiduus Philippi lacrymis, preci-
busq; eius animus mollius totum se
illi

illi vt generosus erat, ac nobilis, anno huius sæculi quinquagesimo sexto regendum, gubernandumq; tradidit.

Neque illud hîc silentio prætereundum, quòd volens Philippus in hoc, de quo loquimur viro formare Christum, illum in suum ducere cubiculû consueuerat, vbi eo præsentè precibus dans sese, eã spiritus dulcedinem in eius animum instillare cœpit, vt in terra cum is esset, quẽdam tamen cœli, rerumq; cœlestium gustum sibi percipere, totusq; dulcedine liquefieri videretur.

Constantius Tassonius genere clarus, sed sæculi voluptatibus implicatus, cum monita Beati patris, tota ferme obstupescente Ciuitate, amplectitur, eos, Philippo præceptore vsus, in virtute progressus effecit, vt sæpius per hebdomadam sacramenta frequentaret, studia mortificationis, quæ vocant, libentissimo animo amplecteretur, valetudi-

naria

naria adiret, Philippidemum iussu sacerdos factus quotidie sacrum faceret: quam vitæ rationem ad vltimum diem cum integram, inuiolatamque seruasset, mortem obitiam, & sanctam, videlicet vitæ consentaneam. Præter hos alij è prima nobilitate non pauci Philippum sequebãtur, quorum nomina ne plus nimio crescat præsens oratio, de industria missa facimus.

Consueuerat Philippus profestis diebus, quos Christo genuerat, in tres, quatuorûè distributos classes, ad Urbis valetudinaria mittere. Initio verò, quòd eo magis ad id muneris suo inflammaret exemplo, cœpit ipsemet à prandio ægrotos in Nosocomijs adire, eosque alloquio, omni officio prosequi: quare exciti qui eum sequebantur, ea ipsa faciendi ardebant desiderio.

Quæ autem fuerit horum pietas in ægros ibidem decumbentes, ex vniuerso facto discetur. Io. Baptista Sal-

Vitæ lib. I.

G

uia-

uiatus, cum in id totus esset in Xenodochio, quod Consolationis nomine vulgus appellat, rectà ad ægrum, vt eius sternat lectulum tendit, quem à cubili surgat, demissè rogat. Hic ille contemni se ratus; ne quæso Domine ait, mihi illudas pauperi: nouerat enim iste Ioannis Baptistæ licentiam, libertatemque viuendi; sed ignorabat mirificam eius animi mutationem, qua à terrenarum rerum affectu ad caelestium amorè toto pectore sese cõuerterat. Quid multa? permotus æger tanti viri auctoritate, sed multò magis humilitate, vt qui instaret, vrgeretq; vehementius, totus in admiratione defixus è strato exiliit.

Porrò Ioannes Baptista id viuendi genus ea mentis firmitate, constantiaque ad obitum vsque retinuit, vt nunquam ex quo tempore primùm manum suam ad aratrum posuit, retro respexerit.

Ceterum in hoc capite de concur-
tu,

su, illud silentio prætereundum non est, ea Philippum prudentia, dexterritateque eos, qui suæ se tradebant disciplinæ rexisse, vt in omnibus rebus, quamquam arduis, ac difficilimis obedire gauderent, qui iubebantur. Nemo ad eum accessit vnquam consilium aliquod ad animæ salutem petiturus, quin letus ab eo recederet, frigidusq; in Dei amore filios assiduis precibus calefaciebat, nutantes confirmabat.

Prædictiones.

Eodem Christi anno millesimo quingentesimo quinquagesimo sexto, mense Augusto, ægrotabat Gulielmus Bucca: quod vbi Philippus resciauit is, dixit, è præsentis morbo haudquaquam conualescet: nec verba in ventum iacta. Æger eo ipso oppressus morbo, eodem anno supremum diem sacramentis Ecclesiæ præmunitus expleuit.

Eodem, vt opinor, tempore cre-
Vitæ lib. I. G 2 did-

Id Franciscus Maria Taurinus Card. iuratus narrat. idemq; alij sacramento affirmans.

diderat Franciscus Fortinus, quem Philippus Christo genuerat, Alexio Bettino (multum pecuniæ, fama erat, possidenti) nûmos aureos tercentum, idq; in scio Philippo, inconsultoque. Hoc vt ad eius aures peruenit, trapezitæ et signarus, alumno confestim iubet, vt eam pecuniam nulla interposita mora repetitum pergat, patet ille monenti, & quamquam puderet eum vesperi repetere, quod manè Argentarii fidei commiserat; tamen obedientiæ meritum aspiciens, parere Philippo maluit, quàm sibi ipsi indulgere resumptaq; ab Alexio pecunia, lapsis paucis post diebus passim apud omnes peruulgari cœptum est Argentarium cum nil minus de eo cogitaretur, decoxisse; quandoquidem infortunio fortè aliquo, non nequitia, vt credi potest, absupto patrimonio simulque priuatorum pecuniis, creditoribus fidem fefellerat.

Modium

Modium moribundum bis è faucibus mortis eripit.

Eodem, vt opinor, anno Io. Baptista Modius Calaber, qui inter alios Philippi filios præcipuus erat, bis vno ferme tempore à media morte eius opera reuocat^o fuit. Erat is professione medicus, vir doctus æquè ac pius, cuius liber de aqua Tyberina inscriptus, vt missas faciã, quas in B. Iacobi Tudertis cantica elaborauit notationes, non sine auctoris laude circumfertur.

Inuaserat eum primùm grauissimus morbus; ea mali vis erat, vt Petrus Antonius Contugius, & Hypopolitus Saluianus medici ea tempestate primarii de eius salute penitus desperarent. Die quodam morbo crescente Modium ad paucas horas vitam producturum pronunciant; ex pulsu enim arteriarum, aliisque signis morti proximum esse compererant. cum ergo ille sensib^o

Vitæ lib. I.

G 3

prope

prope omnibus destitutus haud procul abesset interitu, adfuit Philippus, qui ut hominē, ex cuius priuatis colloquiis multus colligebatur animorū fructus, à mortis faucibus eriperet, solus se in quodā cubiculo abdidit: ibi pro ægrō salute eo animi ardore diuinam cœpit implorare clementiam, ut plus quinq; cubitis in altum toto corpore attolleretur, eius facie mirum in modū radiante: cum sic autem vnam & dimidiam circiter horā sublimē elatus precibus institisset, ingressa mulier: cui Margaritæ nomen, quæ Modio cibaria præparabat, in cubiculum orantis, cum diuina vi sublatū à terra lumine splendere, faciemq; solis instar radios emittere deprehendit: quo visu illa primū territa, miraculum, exclamat miraculum. exciti hoc clamore qui morienti assidebant, confestim accurrunt: summis in tenebris splendere omnia, Patremque in altum elatum

cernunt. Interim ille in se reuertens gratulabundus ad Modium tendit, astantibus tantæ rei miraculo stupentibus, manibusque eius capiti admotis, hominem nominatim inclamat; bono animo esto, haudquaquam ex isto morbo morieris. Quibus dictis redire ægro mox cœpit vox cum sensu; B. Patri respondit, quocum longum sermonem habuit, ac paucis post diebus è morbo planè conualuit. Hanc porro rem adeò miram, ut erat gesta, sacramento mihi, aliiq; narrauit post Philippi obitum, Bernardinus Corona^s ciuis Romanus, affecta ætate vir, pietatiq; deditus, atque vnus ex antiquioribus eiusdem alumnis; eo enim uiuente id ipse vni tantū, vel alteri secretò aperuerat; omnibus enim palā indicare nunquā ausus fuerat, ne Philippi modestiam offēderet, quā quidem offendisset grauissimē.

Nec vna hac in re Philippi is expertus est opem: non multò post

*Accipimus
id à Franc.
Maria
Taurulio
Cardinali.
hoc ipsum
Ioannes
Franciscus
Bordinus
Auentonis
Archiepi-
scopus pu-
blico testi-
monio con-
firmavit.*

*Idem Ma-
gno Anto-
nio accidit
se scribit B.
Athanasius
Episco-
pus in eius
Vita.*

cum vesicæ calculo laborans^a urinæ reddendæ difficultate vexaretur, grauitas morbi fecit, vt desperatis iam medentium auxiliis salute periclitaretur: Ergo inuisit eum Philippus, eoque vt par erat, ad patientiam cohortato, in templum ad preces pro illo fundendas perexit, ibi in feruore spiritus orans continuo salutis filij desiderio: lacrymæ^b in eius facie esse cœperunt, quæ simul atq; ex oculis fluere visæ sunt, eo ipso momento urinæ simul & calculo iter patuit: qua ex te ita se æger alleuatum sensit, vt ex incommoda illa valetudine penitus emerferit.

Huius deinde opera B. Pater in enarrandis prischorum Sanctorum rebus gestis magno cum fructu, & solatio audientiũ vsus est: erat enim melliflua quadam facundia præditus, qui cum verba ad multitudinem faceret, vile dulci miscens astantium pectora mira quadam suauitate replebat: deniq; cum magna

in pau-

in pauperes flagraret charitate misericordiæ, Christianæque pietatis operibus maximè deditus, aliquot post annis in Dei famulatu absumptis obiit ita religiosè, pieque, vt vitæ responderit eodem tenore transactæ.

Iesu Christi anno Pauli III. Pap. anno
1557 2.3 42.43

Visiones.

Vincentius, qui vitam Philippo Magistro vsus cum pietate duxerat, Philippo itidem eo ipso momento, quo obiit, se se ostendit, quæ ille nubes^b penetrantem proprijs oculis intuitus est. Incidit ea res in annum Domini millesimum quingentesimum quinquagesimum septimum.

Subidem tempus Marius Tofinus^c nomine, vir pietati deditissim^o vt obiit, eidem confestim apparuit, cumque eum bis nominatim maxima voce inclamasset, cælum luce

Vitæ lib. I.

G 5

cla-

*Sanctissim
Viri, au-
mos seruo-
rum Dei
recens Vi-
ta sanctorum
calum
frequenter
conscende-
re vident.
lege S. A-
thanasium
in S. Anto-
nio, S. Hiero-
nymum
in Paulo
primo Ere-
mita. B.
Cyrillum
monachũ
in SS. Euthymio. Io-
anne Sil-
tiario, &
Saba, Eui-
ratum in
Prato c. 57.
S. Gregorius
Pap. lib. 2.
dialog. c.
33. 34. 35.
lib. 4. c. 40.
Bedam in*

*S. Cusberto
apud Sur.
tom. 2. cap.*

14.

*b
Obiit is 4.
Idus Fe-
bruarii.*

*c
Hanc rem
iuratus
narravit
Federicus*

*Car. Borro-
mæus; idē
fecere alij
ad sex.
Vincētius,
& Marinus
ex Sodali-
tate S. Tri-
nitatis
suæ.*

clarissima circumfusus illo ipso vi-
dente ascendit.

Sed hoc loco res videtur poscere,
vt paucis explicem quid ille de vi-
sionibus sentiret: Visiones, dicebat,
feruorum Dei aspectibus sese obii-
ciunt, sed ex hoc omnia pendent, vt
qua decet animi demissione eas ho-
mo excipiat.

Illud frequenter monebat alu-
mnos, ne visiones curarent: quan-
doquidem quisq; facilè hisce in re-
bus (cum Angelus satanæ boni An-
geli specie hominibus appareat) la-
bi turpissimè potest. Hinc ille ita ab
omni visionum, ac reuelationum
lubrica quadã, ac spiritualibus ho-
minibus maximè periculosa curio-
sitate abhorrebat, vt qui talibus de-
lectarètur, acri sermone corripere-
t; liquidò affirmãs nihil esse in laqueis
diaboli piis hominib^o perniciosius,
quàm vesana hæc dæmonum ludi-
bria: in moribus corrigendis, vitiis
extirpandis, virtutibus amplecten-
dis,

dis, inque demum moderandis af-
fectibus, & consimilibus assiduam,
diligentemque operam ponendam
inculcabat. ergo visiones respuen-
das esse docebat, nec dedignari Do-
minum, si id fiat etiam si ille ipse ve-
rè appareat.

Cæterum cum de visionibus hic
verba fecerim, nõ ab re opinor, erit,
si quam ille harum rerum notitiam
habuerit, paucis nunc historiæ ap-
ponam: Ea enim talis erat, vt veras
visiones à falsis paruo negotio co-
gnosceret.

Cuidam precibus insistenti tan-
ta, tamque mirifica lux sese repentè
obiiciebat, vt momento pene tēpo-
ris quamplurima de rebus diuinis
clare perspiceret: cumq; is dæmonis
insidias veritus, nosse cuperet, an id
diaboli opera fieret, Religiosos quã-
plurimos magni nominis consuluit,
quorum responsis cum contentus
non esset, ad Philippum tandem
confugit, nec sanè frustra: Nam-
que

que adeo ille confestim planè atque dilucidè quæ vera esset, quæue falsa visio, explicuit, vt is liquidò iam compererit à quo spiritu ea lux in suam mentem immitteretur.

Francisco ex eius discipulis vni Ferrariensi cognomento^a dæmon noctu sanctissimæ Virginis instar apparuit: id autem eo consilio, vt vel sic hominem ea specie facilius deciperet: idque cum is manè ad Philippum detulisset; non tibi inquit ille, sanctissima Dei Mater, vt putas, sed dæmon eius forma sese videntum obtulit: itaq; cum primùm eadem visio tibi se denuo obiciet, faciem eius qui apparet conspuas iubeo.

In sequenti nocte, Ferrariensi magno animi ardore precanti dæmon eadè specie, eodemq; fulgore micàs præsto est, qui præcepti Beati Patris haud immemor, diaboli mox faciè sputo scædat: qua re confusus dæmò, turpiterq; superatus euauit: vixq;

ille aufugerat, cum sacratissima Virgo ei sese palàm ostendit, eum vt faciem eius conspuat, modò id possit, monet: demum recreatum mirificè relinquens, sublimis abiit.

Erat is magna animi simplicitate præditus, Angelorum voces audiebat, meretrices ex fœtore deprehēdebat: nec hic solis eius ornabatur animus virtutibus, quandoquidem ex eius oculis perpetui ferme lacrymarum riuli profluebant; idq; præsertim cum vel sermonibus, qui de rebus diuinis fiebant, interesset, vel diuinissimo Eucharistiæ sacramento, quod singulis desumebat diebus, se reficeret.

Cum is quodam die,^a quòd ex calculo laboraret, vrinam facere non posset, ad Deum conuersus; fac, rogo, Domine, vt nec purgandi alui facultas mihi sit vlla. hæc vix effatus erat, cum derepentè absq; vllò sensu doloris vrina profluxit.

Cum alio die inter eundem Iu-

^a
Quæ de
Ferrariensi
si hoc loco
narramus
à Francisco
Maria
Taurussio
Cardinali
didicimus.
id ipsum
etiam ab
aliis qui-
busdam
viris opti-
mis quidè,
& integer-
rimis acce-
pimus.

^a
Id ipsum
& quod
sequitur à
Francisco
Maria
Taurussio
Cardinali
audimus.

dæus quidam sibi occurrisset, tanto repente eius ad Christum conuersionis desiderio inflâmari se sensit, vt totos tres annos Deum pro illius salute rogare destiterit nunquam: triennio exacto, cum ad Basilicam sancti Petri diuinam rogatum clementiam se recepisset, ex improuiso tumultuantem quasi turbam sibi audire visus est: ergo foras egressus Iudæum de quo loquimur ad sacrû Baptismatis fontem properantem videt. Qua ex re tantam cœpit animo voluptatem, quantam dicere vix nemo sufficeret, lacrymasq; præ dulcedine tenere non poterat: & de discipuli sanctimonia satis.

In Indias ad infideles Christo adiungendos pergere cupit.

Eodem huius sæculi anno quingentesimo septimo cum vesperi post fusas Deo preces epistolæ de rebus Indicis in eius cubiculo legerentur, tanta cupiditate ardere cœ-

pit in-

pit infideles ad legem Euangelicam reducendi, vt statuerit ad Dei gloriam, difficultatibus omnibus, periculisq; spretis, quæ plurima, maximaque sese ei osterebant, vna cum Francisco Maria Taurusio, Ioanne Baptista Modio, & Antonio Fuccio, alijsq; è suis alumnis ad viginti in Indias proficisci.

Verùm, vt in huiusmodi deliberationibus fieri solet, cogitauit primum, vt rem Deo assiduis precibus commendaret: Nihil enim ille agrediebatur vnquã magni vel parui momēti id esset, nisi consulto prius, ac propitiato Domino; deinde quò de diuina voluntate certior fieret, vt

pios viros consuleret; postremò vt qui inter eos sacerdotij capaces essent, sacerdotio initiarentur: tum vt petita à Pontifice Maximo benedictione, atq; licentia, longinquo, ac periculoso itineri sese committerent. Is profectò omnium ardor erat, vt terrores, vitæ pericula, dæ-

monum

monum tentamenta, ærumnas pro nihilo ducerent, grauiam quæque nimium ob Christi fidem disseminandam patiendi cupidissimi.

Ergo Philippo eam in rem intento hanc mentem iniecit Deus, ut religiosum quendam è Sancti Bernardi familia sanctitate cõspicuum adiret, eius voluntatem illo interprete, ac deprecatore, audituro; quod fecit.

Præerat is eo anno Monachis Cisterciensibus apud Cœnobium SS. Vincentij, & Anastasij martyrum ad aquas Saluias: parentes habuit, ut Francisco Maria referente dedici, ea sanctimoniam laude exornatos, ut præter ceteras consuetudines Christiano homine dignissimas, hæc perpetuò tenuerint, ut biduo antequam procreandis liberis iuxta matrimonij sanctissimas leges operam darent, peccata confessione exponerent, sacraque sese Eucharistia reficerent, quibus peractis, Deum ro-

gabant

gabant enixè, ut talem ipsis filium daret, qui dignus esset in numerum seruorum eius adscribi: migrarunt hi è vita ea sanctitatis fama, ut illos existimarint omnes ad eum locum, qui rectè morientibus patet, sibi aditum aperuisse. Horum filij, filiarque eiusmodi in rebus pijs progressus habuère, ut sanctissimè & vixerint, & obierint.

Nunc ad Philippum, cuius cum animum Augustinus Ghetinus (id erat Monacho nomen) cognouisset, inducias petit: oratione enim rem à Deo respondit queri oportere. Supplicatione completa Philippo narrat, Romam, non ad Indias euocari, Indiaeq; eius Romam esse, apparuisseq; sibi S. Ioannem Euangelistam, qui diceret Deum ita velle, ut Romæ ad ipsius vineam excolendam maneat. vbi multos eidem filios aggregabit; Romæ quippe, & eius, & alumnorum opera ad plurimorum salutem uti decreuisse. Retulit is et-

Vitæ lib. I

H

iam

iam vidisse se aquas, vulgò trium fò-
tium appellamus, in sanguineum
colorem mutatas: quare apertissi-
mè significari dicebat, nouam Vrbi
procellam impendere, quod etiam
ab eodem Apostolo se accepisse
narravit, totiusq; visionis ordinem
Philippo exposuit.

Tum his ille auditis ad omnia se
pro Christi arbitrio paratum osten-
dens, sermoni serui Dei cessit, Ro-
mæ manere statuit, vbi quàm stre-
nuè in animorum salute procuran-
da elaborauerit, quotuè fructus edi-
derit, nullus est qui non norit.

Iesu Christi anno Pauli III. Pap. anno Ætatis anno
1558 3 43

*Alia per eum instituta ad animo-
rum salutem.*

Verùm cum maior quàm pro lo-
co, vbi sermones habebantur
frequentia, de eo mutando cogitari
cœptum est: impetrauit itaque Phi-
lippus anno huius sæculi quinquag-
esimo octauo, à Sodalitio Charita-

tis, vt

tis, vt super fornicem dextri lateris
Ecclesiæ (locus is erat satis amplus,
nulliq; tunc vsui destinatus) populū
congregaret, sermonesq; haberet.

Interea cum assiduis, ac quotidiana-
nis diuinarum rerum sermonibus
accedentes excoleret; videns maio-
res in dies auditorum accessiones
ad diuina colloquia fieri, visum ei
est è suis aliquot huic operi destina-
re: elegit itaq; Franciscum Mariam
Taurusium, & Ioannem Baptistam
Modium tum laicos. Hi vbi ad mul-
titudinem verba facere cœperunt,
ita auditorum voluntates in Dei a-
morem accendebant, vt se mox tan-
ti, tamque eximij parentis filios esse
confluentibus ostenderent. In ho-
rum numerum aggregauit postea
Philippus Antonium Fuccium, &
Cæsarem Baronium Soranū, aliosq;
qui parentis exemplum manibus,
pedibusq; imitati, similesq; fratrum
suorum opus Dei miris modis ma-
gno cum animorū fructu iuuabant.

Vitæ lib. I.

H 2 Ex

Excogitauit præterea Philippus, quò vehementius ad Dei amorem confluentium pectora inflammaret, inflammataq; ab omni incommodo, detrimento, molestiaq; sincera, & integra conseruaret, vt eodem loco singulis quibusq; diebus; hieme postrema hora diei; æstate tertia & vigesima, ad certum campanæ signum Oratorium aperiretur, quo non solum nobiles, sed etiam plebeij oratû conuenirent. Modus, qui tenebatur, is erat: post dimidiæ horæ secretam, ac mentalem, quam vocant, orationem ad horologij normam dimensam, quatuor hebdomadæ diebus tertia, & quinta feria, & sabbato, ac Dominico die Litanæ recitabantur, quibus & publicæ, & priuatæ res commendabantur Deo; reliquis diebus, qui supererāt, secunda, quarta, ac sexta feria, lucerna in laterna abscondita, quæ papiraceam in anteriore facie, Saluatoris nostri in crucem acti effi-

giem

giem habebat, quæque sola à fratribus cernebatur, singuli, qui eò conuenerant, funiculis tanto temporis spatio sese percutiebant, donec recitato prius breui Dominicæ Passionis compendio (cui id est initium. Recordemini fratres carissimi) totus psalmus quinquagesimus, & cætesimus vigesimus nonus, atque antiphona Saluæ Regina, vel alia, quæ tempori congrueret, mœsta, ac lugubri voce caneretur. Quæ consuetudo Christianæ pietatis plena hodie apud Patres nostros magno cum animorum fructu perseuerat.

Alumnos Philippus omni ope iuuat.

INterea cum maior in dies hominum concursus eodem tempore ad eum fieret, & Oratorij opus ferueret, plurimis quotidie ad colloquia conuenientibus, hunc ille morem induxit, vt primùm vel ipse legeret, vel aliis legendum traderet librum, qui de rebus spiritualibus

Vitæ lib. 1.

H 3

age

ageret : quo facto, eorum quæ lecta erant, occasione, vnum & alterum, vel plures ex circumstantibus interrogabat variis de rebus, vt de virtutibus amplectendis, de vitiis fugiendis, & id genus alijs; quibus primum, qua decebat modestia, respondentibus, tum Philippus reassumens omnia vno, eodemque tempore, non fucato, & artificioso sermone, sed puro, simplici que eloquio, tanto animi ardore de diuinis rebus diserebat, vt auditorum pectora inflammaret, eosque ad pietatem amplexandam mirum in modum prouocaret, incitaretque; eorum verò qui iam Christo nomen dederant, voluntates vehementius accenderet.

Diuinis colloquijs peractis Philippus vt pastor bonus, ac prudens oues suis ad alia noua pascua educere consueuerat: ad templum B. Mariæ super Mineruam ibatur frequētius, ibiq; diuinis officijs in die, aliquan-

do etiam nocte matutinis, qui eum sequebantur intererant.

Viguitis vsus donec Oratorij nostri institutum in Ecclesiã primùm S. Ioannis Florentinorum, & deinde in ædes nostras S. Mariæ à Vallicella translatum fuit. Quibus in locis omnia ex præscripto Philippi Patris ad certam rationis normam dirigebatur, diligenterque perpēdebantur.

Addam huc præterea quod Philippus tantopere cupidus erat suos in Christo filios ad studium orationis inflammandi, vt eorum pectora suis precationibus mirum in modum accenderet: rem exemplo notificabimus.

Cum per id tempus Simon vnus de illis, orationi in eius cubiculo insisteret, tanta repente, Philippo pro eo supplicante, lætitiæ cælestis vi perfundi se sensit, vt integram horam, quam in oratione cōsumpserat, momēti instari iudicaret, perpetuoque orare ea dulcedine perfusus elegeret.

Non omittimus recensere quòd Martius Alterius nobilis Rom. (qui Paulo III. Pont. relicto sæculo, Christo, magno, fortiq; animo se adiunxit) dicere solitus erat, ea lætitia, cum in Philippi cubiculo esset, perfundi, ut id cubiculum iam non sibi cubiculum, sed Paradisus quædam terrestris esse videretur. Peruenit is ad eum sanctitatis gradum, ut de rebus diuinis ^a ex nimia spiritus affluentia, Moysis instar, loqui vix posset. Ea erat præterea in pauperes pietate, ut stragula, quibus ad lectum in quo cubabat, utebatur, ipsis tribueret.

Philippus insuper illud præter cætera erat assecutus, ut quos pectori admoueret, in Dei amorem inflammaret mirificè, eorumque animos ad virtutis desiderium impelleret.

Dæmonem à moribundo sacerdote fugat.

EO ipso anno millesimo quingentesimo quinquagesimo octauo,

Perfia-

^a
Hæc à B.
Patre ac-
ceptimus.

Perfianus Rosa Sacerdos, qui Philippo à confessionibus erat, ægrobat grauissimè, cumq; ad vltimum periculi venisset, à diabolo nigerrimi canis specie vexari cœpit acerrimè.

His in angustijs diuinum magna animi demissione implorabat auxilium, illud Psalmi frequenter inclamans: Iudica me Deus, & discerne causam meam: cumq; hunc in modum cum communi hoste decertaret, venit improvise Philippus, quem ubi ille vidit, ^a clamare continuo cœpit, adiua me sancte Philippe: est hic canis colore nigerrimus, qui me lacerare nititur; succurre quæso, succurre quòd potes, ne deuorer. Quibus verbis motus B. Pater humi illico, astantibus primum ut pro ægro vel semel orationem Dominicam recitè iussis, sese prostravit; quod cum faceret, ecce tibi ille derepentè magna voce dicere cœpit: canis recedit, fugit canis, en-

Psalm. 42.

^a
Id ab oculato teste acceptum.

Vita lib. I.

H 5

in li.

in limine ostij stat: tum surgens ab oratione Philippus piacularis aque aspersione dæmonem ab eo etiam loco fugauit magno cū solatio morientis, qui lætus effectus nullum faciebat agendi gratias Deo, Beatoq; Patri modum: ea verò molestia, horribilique visu non modò in præsens, sed etiam in posterum liberatus, magna cum animi tranquillitate è vita migravit Kal. Aprilis.

Prædictio.

Eodem anno post Christum natum millesimo quingentesimo quinquagesimo octauo, duo ex eius filiis spiritualibus Franciscus, ^a& Ioannes Baptista Saracenus Religioni S. Dominici se addicere decreuerant: id vbi Philippus rescieuit, Ioannes Baptista (dixit) sacro indutus habitu eos in virtute processus efficiet, vt ad vltimum vsq; diem in suscepto genere vitæ cum laude persistat. Franciscus, quæ humana fra-

gilitas

^a
Id sacramento firmant, qui interfuit Aloysius Anus Galles. Hoc ipsum alumnus B. Patris motissimum est.

gilitas est, labore victus, dæmone sollicitante, exuta Religiosorum veste Ægyptum repetet: nec euentus defuit. De hoc ipso Ioan. Baptista narrauit ille Dominico Saraceno, eius faciem ab se eximio quodam fulgore coruscantem conspectam fuisse: is itaque iij Kal. Maias Dominicanæ adscriptus familiæ, Petri Martyris nomen induit, atq; apud focios auctoritatis habuit plurimū, Generalis locum tenuit ordinis Vicarius renunciatus, decessitque sanctè, picque.

Alumnus in morte mirabiliter adiuuat.

Habebatur eodem anno inter Philippi filios iuuenis quidam Gabriel Tana ortu Mutinensis: hic inter Aulicos Ioannis ^a Cardinalis Politiani magna cum vitæ integritate viuebat, bis per hebdomadam peccata confitens, Eucharistiæque saluberrimo sese cibo reficiens: cumque sic vitam institueret, inci-

^a
Eius rei historiæ qui adfuit Iacobus Marmitta Italice cōscripsit. Interfuit eisdem seculo quot è Philippi scholæ erant, quorum maior pars hodie supersit est.

dit

dit in morbum, à quo cum nec medicorum arte, nec medicinae remedijs leuari tantisper posset, vltimam vitæ horam, quam sibi instare sensit, more hominum horrere cœpit, mori verebatur, viuere cupiebat, responderebatque his qui eum solabantur, de me quod Deo libitum est fiat, ipse me ad eius volûtatem conformo, ipse me totum illi committito: tamen cum caro spiritui aduersetur, diuturniorem vitam in terris agere recepta valetudine cupio, & Philippo, qui de vitæ statu ipsum interrogarat, lætus sum, dixit, de spe, quam habeo è præsentis morbo conualescendi. Hic ille diaboli insidias præsentens, vt qui de eius morte diuina iam reuelatione cognouerat petita ab eo primùm vt suum sibi velle, suumque nolle traderet, deinde astantes precibus insistant, monet. Tum ille precari aggressus eo spiritus ardore orauit, vt rediens, supplicatione completa, ad moribundû,

eius-

eiusmodi in eo inuenerit animi mutationem, vt cum Apostolo iam diceret: Cupio dissolui, & esse cum Christo. Hæc dum magno sensu proferret, Philippum intuitus vultu in eam partem conuerso, Ora pater clamat, vt in Paradisum quanto citius fieri potest, ingredi merear: vitæ odium cœpi, vitæque mihi molesta valde est ea causa, vt cum Deo sim: astantesque subinde respiciens date mihi ait, sanctissimam Crucifixi imaginem, illamque porrigite, quæ vsui fuit Iulio colligæ meo animam agenti, qua accepta totus præ dulcedine perfundebatur lacrymis. Hortabaturque præterea ex interuallo sodales, vt Deo ex animo deseruirent, cunctis huius sæculi vanitatibus neglectis, in has sæpè prorumpens voces; vita præsens, credite vobiscum loquenti, mihi fastidio est: mori vellem, vt Deum meum contemplari possem assiduè. Hæc effatus Philippum appellans, ad hæc diem

Philipp. 1.

diem orauit te Pater, vt cum Deo ageres salutem me restitueret, nunc rogo te quam studiossimè possum, vt orationibus meis tuis ex ergastulo corporis libereris, atque saluus.

Interea deficientibus in eo viribus corporis, die sequenti, qui fuit Kal. Septembris, & vitæ eius postremus, in id totus, iam sublimium appetens, incumbit vt se ad piæ, Christianæque moriendum præpararet. Erant apud eum assidue ex schola Beati Patris quamplurimi, quibuscum & ipse aderat Pater, qui tandiu apud eum esse voluit, dum in vesperam inclinaret dies, quo tempore iterum dicere cœpit æger; in cælum proficisci cupio Pater, hoc vnum ex omnibus mihi cordi est: cui cum responderet Philippus; si Deo placeret, vt præsentem morbum diutius sustineres, nonne voluntatè eius cupiditati tuæ præferres? tum Gabriel, & quid est hoc verbum? iã dixi tibi sapius ex corporis vinculis,

in

in cælum æmigrare ardentè cupio; ad eò totus Dei videndi ardeo cupiditate, vt nulla res me grauius afficiat quàm hic manere diutius: ergo precare Dominum, vt ante quintam noctis horam ad eum euolem: tum Philippus, quod petisti, consequeris; id tamen te monitum velim, dæmonem multas tibi paraturum insidias, varijsque tentationibus (quas singillatim enumerauit) animi tui constantiam aggressurum; sed nulla in re, crede mihi, nocere tibi poterit, si memoria, vel maxime retinebis, te voluntatem tuam dedisse Deo; caueas ne quicquã formides, Christus in te ipse vincet omnia. In profectioe verò (domum enim remigrare precatum diuinam clementiam pro illo in animo habebat) ægrum Ioanni Baptistæ Saluiato, & Francisco Mariæ Taurisio commendat, iubetq; se necessitate ingruente accersiri.

Vix hora abierat, cum Gabrieli

com-

comparanti se ad quam religiosissimè decedendum eam obiicit mentem diabolus, vt cogitare cœperit se iustum esse, nulloque pacto sibi de æterna felicitate ambigendum. cūque qui assidebant, nocturnas agentes excubias, litanias pro eo recitarent, cum ventum esset ad illam precessionem, A mala morte libera eum Domine, subrisit ille, caputq; agitans aliquantulū secū ipse dicere cœpit: Is in cuius corde Christus inhabitat, liber est ab malæ mortis periculo: quibus dictis, etsi initio non nihil ea tentatione commotus, tamen vbi se collegit, cogitans quod dixerat, illam à se reiicere omni studio contendit, clamans, dicensque, quæ est hæc suggestio diabolica quæ me inuasit? vestris quæso fratres orationibus adiuuate me.

Nec hic finis certaminis: Eius enim virtute victus infestissimus hostis aliud pugne genus perdendi eius gratia excogitavit: Ergo impedire

cum

eum omni studio cœpit, ne sanctissimum Iesu nomen pronunciare posset: Rogarat enim ille amicos, vt supremis appropinquanti id nomen in memoriam redigerent, quod inuocare summo opere cupiebat. Quāobrem clamare cœpit, dicereq;: Eia fratres opem ferte, pronunciare nequeo, nequeo prorsus; succurrite itaque mœsto, succurrite laboranti: cumque rogaretur, quid esset, quod proferre non posset, annē sanctissimum Iesu nomen? annuit illico, versusque ad Iacobum Marmittam. Quid hoc inquit, rei est quodd Iesum inuocare nequeam? atqui ex his summa vis demonis dignoscebatur; quandoquidem cum id nomen clara voce inclamaret, videbatur nihilominus sibi illud exprimere neutiquam posse; astantibus, qui monebant, vt quod ore dicere nequireret, corde tacitus proferret, in hæc verba respondit; graue iam mihi videtur fratres, Sanctissimum Iesu no-

Vitæ lib. I

I

men

men appellare, quinimò eò redactus esse miseriarum mihi videor, vt eius ne sonum quidem sustinere vix possim.

In hac tam acri pugna, in qua circumstantium sermone, cohortatione; eius virtus cõfirmabatur, laborauit plurimùm, sed cum ea tentatio hominem adhuc vrgeret vehementius, vt totus iam præ animi anxietate, & corporis defatigatione sudore maderet, visũ est amicis nuntium mittere ad Philippum, cuius aspectu æger mirificè recreatus, sapius tanti viri hortationibus vnà cũ eo sanctissimum Iesu nomen expedita lingua inclamauit; mi Iesu (aiebat) mi amor, mi sponse. quibus dictis, mox secum ipse, ac cum amicis querebatur de tã graui certamine, quod integram circiter horam dæmonis arte sustinuerat. Cumq; lætus sic esset, cœpit iterum non multò post clamare; Eia Pater, filio succurre tuo; eadem qua ante teneor diffi-

cultate sanctissimum Iesu nomen pronuciandi. Hæc cum ille dixisset, Philippo pro illo precibus insistente, mox ea liberatus molestia Iesum libera voce, magnoque sensu Crucifixi imaginem intuitus, identidem appellabat.

Interim cum quieto iam animo esset, ecce rursus satan, qui, quem his (de quibus diximus tentationibus) superare nequiuerat, infidelitatis assimulatione supplantare, atq; euertere aggreditur; ei itaque res nostræ religionis ita repræsentauit, vt videretur sibi, de fide dubius esse, obiiciebatq; præterea animo ex eo morbo surrecturum omnino. Inter has itaque res variis agitatus curis nouas diaboli fraudes Philippo aperit, rogatque se adiuuet, quò amisam conscientie pacem recuperare, dæmonemque vincere possit: cui ille; contemne fili, contemne diabolicas hæc machinationes, dic, credo, credo. quæ verba, quamquam

vnà cum Beato Patre repetebat crebrius, tamen cum ipse sibi videretur in his, quæ ad fidem spectant, suspensio animo esse, affer tu itaque pater, iterum clamat afflictissimo opem, ne peream. His verbis commotus Philippus, cuius pectus ardebat charitate, circumstantibus primū, deinde egroto iniunxit, vt Symbolū Apostolorum clara voce pronunciatet, idque si ore præstare non posset, corde saltem vnà cum alijs recitare conaretur. Tum in preces sese dante, ex templò omnis illa diabolica tentatio euanescere cœpit maximo cum solatio morientis, qui paulisper respirās, satanicis illis laqueis absolutus, dæmoni recepto animo his verbis insultat, te innito credam, velis nolis, credam Deo meo, repugnante te, quoad vixero fidelis ero assiduè: quæ cum effaretur, astantibus Apostolicum Symbolum recitandi finem facientibus, ab eius modi molestia, corpore licet festus

(vires

(vires enim illi minuerat ea cum diabolo pugna) profusus quieuit.

Diabolus interim et si sæpe victus, sed quæ est eius inuidia in humanū genus, tertio in eum insurgit: pugna autem grauiissima ac periculosa, eaque prioribus & immanior, & intolerabilior, ecce quippe tibi, offert se fœda facie, & horribili ad aspectum diabolus, vt iniiciat morienti terrorem, eumque ad desperationem inducat, perinde quasi eò ille redactus esset, vt vnde salutē sperare posset, non haberet: Erat itaque iuuenis inter has curas graui pressus mœstitia, totusque præ horrore, ac timore contremiscebat, seuro, tristiq; vultu, terribilibus oculis (faciē enim mutauerat) cuncta mirandus circumspiciebat, è gestu demonem se videre ostendebat, dicebatque secū ipse; Heu, heu quam infelix es Gabriel! heu quot commisisti flagitia! O me miserum! pelle Pater hos canes a colore nigerrimos, qui

*Damonem
canis species
apparere*

Vitalib. I.

I 3

me

*solitum
tradit præter
ceteros
Leontius
Episcopus
in Simeone
Sulo c. 25.
apud Sur
tom. 4. &
Petrum Da
mianum in
Romaldo
cap. 67. &
Iacobus
Vitiacum
lib. 2. Vita
S. Maria
Oegnia
cen. c. 3.
a
Canticor.
cap. 2.*

me circumstant: si me Pater amas, hos dæmones fuga, pelle eos: cuius necessitati occurrens Philippus, cōfirmat timentem, excitat fidem, cōmemorat diuinam misericordiam, ad eam confugiat, hortatur, Christū pro eo passum monet, rogatq; vt vnā cum sponsa^a in foramina petræ, inq; cauernā maceriæ sese recipiat, vbi pax summa est, victoriam pollicetur. Quibus dictis, flexis mox ad fundendas pro eo preces humigenibus, lectulo innixus dæmonem increpauit: iubeo tibi Christi nomine, vt hinc abeas quamprimum: cuius virtuti cum ea mōstrorum turba resistere nequiret, illico aufugit, iuuenem relinquens lætitia gestientem, exclamantemq;: eia fratres gaudeamus, effugiunt canes, Philippus eos pepulit, importunos illos vexatores procul abegit; videte eos, videte (locum digito ostendebat) fugam arripuerunt, fugiuntq; velocissimè, verbis dici non potest tantum, quan-

tum re ipsa deformes sunt: ergo vicimus, diabolicam importunitatem superauimus, fugistis tandem miseri, fugistis, vobis hoc insperantibus. atque inuitis, libet iam millies Iesum inuocare.

Atque in hunc modum spiritu exultans, versus ad sanctissimam Crucifixi imaginem, quam vnus ex circumstantibus tenebat in manu, eo animi ardore orauit, vt nemo ex iis, qui aderant, lacrymas tenere potuerit: cernere erat eum totum esse in agendis gratiis, commemorando: que quod à Deo acceperat, beneficio, atq; inter hæc dicentem; mi Iesu dulcissime, mi amor, mi creator, mi redemptor, quis enumerare poterit vnquam quæ à te acceperim beneficia? tum ad amicos conuersus; ò quæ fratres, hisce ego vidi oculis! monentem rogo audiatis, Deo Optimo Maximo vos totos tradere ne grauemini: quid causæ est bone Iesu, quòd ego loqui vix possim? tra-

datur mihi quæso Crucifixi Imago, eam in manu tenere quantum cupiã, explicare vix possum: In eaque religiosissimè exosculanda has iterabat voces; Dominus meus Iesus Christus perpetuò viuat, qui erit dulcissime Iesu, qui me à charitate tua separare possit: post ita in dæmonem commotus; & quid de me cogitabat miser nisi morientè fallacijs à Christi fide abducere? Quid isthuc mi Deus? fidem, quam iam inde à puero suscepi, mutabo? absit. Discedite à me omnes, qui operamini iniquitatem: & paulo post; nōne de Christo in sacris legimus literis, Ego sum via, veritas, & vita? Ergo si Christus veritas est, & is ipse sacratissimam suam nos legem edocuit, qui igitur fieri poterit, vt de eius certitudine, veritateque dubitem? o nequissimum dæmonem! o flagitiosissimū! eiusque sitis, Deo scilicet gratias agendi, dæmonumque imbecillitati insultandi, expleri dicendo non po-

terat

Ioan. 10.

terat, quin accendebatur magis; sed cum videret Beatus Pater eum in his plus nimio defatigari, vt vires imminueret, suspicatus ne exitum sibi ipse his motibus acceleraret; iam satis inquit, est fili: mendacem, impiumque dæmonem missum facias velim, totam spem tuã in Deo, inque sanguine eius preciosissimo, quem pro te fudit, colloces moneo; ipse enim tibi victoriam largitus est: is ipse in te, ac pro te dæmonem vicit iniquissimum. Quibus verbis motus Gabriel paulisper interim acquieuit; sed haud multò post maioris quietis desiderio astantes rogauit, ne de cetero vel ad modicum tempus sibi quicquam dicerent; proditor enim ille, adiecit (dæmonem intelligens) me plus nimio afflixit grauissimè.

Interea astantes, quòd Gabrielem, & expedita lingua loquentem, & viribus valentem viderant, planè credere cœperunt, eum ad sequen-

Vitæ lib. r.

I 5 tem

tem vsq; diem vitam producturum; idque cum Damianus Valentinus, qui ægrotum curabat, ad Philippum detulisset; haud ita erit respondit ille, vbi situm mutabit, illico morietur, nec incassum verba, siquidē vix medietas horæ abierat, cum ille se ad eā partem componēs, vbi Philippus erat; Christi nomen eius opera inclamans, in manus Iesu tanquam ad nuptias euocatus, spiritum exhalauit, anno huius sæculi quinquagesimo octauo, tertia hora noctis: quod quidem spectaculum ita eos excitauit, qui aderant morienti, vt ex iis nemo esset, quin toto iam pectore cogitare cœperit de extremo ipso certamine, in quo vno tota res nostra agitur.

Apparet in mari periclitanti.

HOc ipso anno duo ex eius filijs spiritualibus, Italus vnus, Gal-
lus alter; huic Aloysio erat nomen; Itali, qui aulicus erat Guid. Afcanij

Card.

*Etiam rem
iurati te-
stes qua-
tuor affir-
mant.*

Card. Floræ, excidit: ex his solus Aloysius superstes est, agens ætatis octogesimum & eò amplius annum. Quodam die, cum sumpta occasione Philippus in horūm sermonem multis præsentibus venisset, hæc de eis effatus est: Italus, qui multò melior Gallo videtur (erat enim vir magno orationis, & mortificationis studio, in eoq; pietas conspiciebatur illustrior) cœpti pœnitens in Ægyptum reuertetur: Aloysius verò pietatem, quam sequi inchoauit, illo felicius retinebit. Interea lapsis paucis diebus rogat Italus, dæmone instigante, Philippum, cum nullam haberet iustam causam, vt facultatem sibi faceret Neapolim eundi; Roma enim egredi is in animo habebat, vt ad bellum proficisceretur. Hęc autem vbi B. Pater audiuit, subodoratus id, quod erat (nouerat enim ipse dæmonis insidias) abeundi facultatem, ne filij salus in discrimen adduceretur, negat. Ergo cū is

neque

neq; exorari, vt ad se rediret, vt neq; ab hac voluntate discederet, vlla ratione adduci posset, vbi illa nō procedunt, minatur illico Philippus, si id faciat, vel in mari submersum iri, vel certē in Turcarū laqueos incisurum. haud vanum fuisse B. Patris eloquium, docuit euentus: Is quippe nihil his immutatus, cum ex Vrbe iam recessisset, atque per mare inueheretur, in medios Turcas delapsus se animaduertit, quare Myoparonum pyratarum aduentantiū (quorum ingens manus erat) visu perterritus, iam propè res erat, vt caperetur à barbaris, vt pote qui viribus, ac numero nostris superiores erant. Is itaque ingenti timore correptus, consilij inops desilit in mare, vt vel sic Turcarum manus euaderet: sed cum rapidos in gurgites delatus se regere nequirit amplius, iamque vorticibus implicitus a quarum impetu ad certum afferretur exitiū, B. Patrem, ^a cuius verba in

^a
Sanctos cū
vixerent
multis ap-
paruisse
satis com-
stat. lege B.
Cyrillum
in Vita SS.
Euthymij.
Ioannis Si-
lentiarij.
& Theo-
dosij Cæno-
biarchæ.
Metaphr.
in Marcel-
lo Archi-

me-

memoria habebat, vt cunq; potest semiuuius implorat. Mira dictū res: extemplò Philippus (Romæ quamquā tum erat) medijs nihilominus in fluctibus adest periclitanti, porrectaque dextera hominem aperto ore hiantem aquis, & in vltiorem gurgitem omni impetu progrediētem sustinet, subleuatque donec per longum maris tractum ad terram mirabiliter transuexit incolumem, atque in sicco reposuit.

mandrita,
& Danie-
le stylita
apud Sur-
to. 6. Leō-
tium in Sy-
meone Sa-
lo apud
Metaphr.
Kal lul.
Venantiū
Fortuna-
tum in S.
Germano
Parisien.
Epis c. 68.
Cosmidum
lib. 4. Vita
S. Bernar-
di cap. 1.

Iesu Christi anno Pauli III. Pap. anno Ætatis anno
1558 4 44

Variè iterum propter Christum exercetur.

NON contentus ^b Philippus iis, quæ fecerat, & statuerat, vt suorum pectora ad sacramentorum frequentiam, aliaque pietatis opera inflammaret, seruaretque inflammata, voluit etiam, vt omnem eis pro viribus, peccandi facultatem adimeret, quo die in Bacchanalibus licentiosius ab hominibus viuitur, eo

^b
Totam rē
acceptimus
ab iis, qui
interfuerunt:
sunt omnes
ad quinde-
cim. Ean-
dē in Franc.
Maria
Tauri fuit
publico to-
stimonio
confirma-
uit.

die

die illos ad septem Urbis Ecclesias ducere: nec n. solertior in quærendis Christo gregibus, quàm in tudis extitit.

Ibatur initio à paucis: erāt omnes ad triginta; non multò post tantæ multitudinis concursus ad eas est factus, vt numerus hominum, qui eò conuenirent, plus mille esset.

Ordo is erat: conuocatis primùm omnis generis hominibus, tū præfinita die per se quisq; summo mane, SS Petri & Pauli, Basilicas obibat; cumq; omnes in Ecclesiam S. Pauli, Ecclesiæq; proximaloca, vti præceptum fuerat, conuenissent, Philippo mox Patre annuente incipiebat agmen mirabili cum alacritate, ac feruore spiritus ad templū S. Sebastiani procedere, inde ad Basilicā Sancti Ioannis Lateranensis, tum ad Sanctæ Crucis in agro Sessoriano, & inde ad alias incedebant singuli, ita æquato instructi ordine, ita paribus diuisi interuallis, ea vul-

tus compositione, & moderatione gressus, vt quocunq; ingrederentur, magna defigerent admiratione intuentes. inter ambulandum nunc litanias, nunc diuinæ laudes, psalmosque suauiter concinebant: in templo vel Sancti Sebastiani, vel Sancti Stephani in Cælio monte sito sacrum solemne, iucunda cantorum symphonia, consueto ritu caremoniariū, decenti ministrorum grauitate fiebat: sacrificio astabant omnes, sacerdote Christi corpore pasto communicabant minimùm octingenti: Absoluto sacro ad aprica loca herbis, vitibus, arboribusq; vestita procedebatur: ibi Patribus alimenta distribuentibus læta quisq; fronte tantū cibi, & potionis accipiebat, quantum satis erat. Villa ad quam primis illis tēporibus veniebatur frequentius, Virginia Maximæ erat; ibatur etiam quandoque nunc ad Mattheiam, nunc ad Crescentiam, in hisq; extrueba-

tur mensa non conquistissimis cibis, sed multo pane, ouisque, pomis, & caseo. A prandio actis Deo de more gratiis, procedebant mox omnes miro ordine, atq; silentio ad Scalas sanctas, certisque passuum interual-
lis ad lætitiã, religionemq; excitã-
dam canebatur in via, inde ad Basilicam sanctæ Crucis veniebatur, tum ad sancti Laurentij in agro Verano, inde demũ ad sanctæ Mariæ ad Præsepe; ibique sermone primũ de rebus diuinis ad multitudinem habito, quod in alijs Ecclesijs fieri consuevit, magno cum audientium fructu, tum hymno suauiter decantato, suo quisque arbitrato domum remigrabat.

Huius quidem profectio-
nis tanta erat animorum vtilitas, vt ex ea
multitudine non deessent, qui di-
uino tacti spiritu vsque eò ad pie-
tatem inflammarentur, vt se to-
tos sacramentorum frequentia, vi-
tæque ex Deo agenda ad Philip-

pi Patris arbitrium traderent.

Verũ cum nolit Deus suos mi-
lites in otio torpere, sed semper in
acie, in puluere, & labore versari, vt
sicut in igne aurum comprobatur,
sic eorum virtus in ipso certaminis
periculo magis elucescat; eius per-
missu anno huius sæculi quinquage-
simo nono factum est, vt ea de qua
diximus, peregrinatio tum non in-
frequens quòd omnibus fructuosa,
vt probis, pijsque viris maximo ex-
emplo erat; ita inuidis, atque male-
uolis offensionis esset, materiam illis
præbens in Philippum acerrimè in-
surgendi: ^a videntes enim quidam
maiores in dies hominum con-
cursum ad eum fieri, cœperunt
priuatim inter se primũ, deinde
palàm de eius fama detrahere, am-
bitiosum, laudisque popularis cupi-
dissimum appellantes, hominum
plausum, ac sequelam affectantem:
Nec deerant, qui eundem non am-
bitionis modò plenum prædicarēt,

a
Simile ser-
me acce-
diffe S.
Goar
presbytero,
auctor est
Vandel-
bertus mo-
nachus in
eius Vita
c. 4. apud
Sus. to. 4.

verum gulæ etiam deditum^a, edacem, atque lurconem insignem, simulq; adiiicerent, quò eorum opera in odium, offensionemque populi incurreret, eum conuenticula colligere, seditionem concitare, concitatamque fouere. & quid de innocentissimo viro ignominiosius dici poterat? Sed nec his contenti tota præterea Vrbe falsis rumoribus dissiparunt, illum in Ecclesiarum peregrinatione non Dei gloriam, animorumque salutem; sed se ipsum, propriamque sui gloriam quærere, ibiq; opiparè satis lautissimis cibis, quorum magna illi apponebatur copia, vesci: eòque tandem demone instigante adducta res est, vt quæ falsò de ipso proferebatur, adeò in Vrbe diuulgata fuerint, vt iam vbique locorum palàm de eo detraheretur ab omnibus. Hæc autem cum Philippo innotuissent, frater ille tum præclaro conscientiaæ suæ testimonio, tum etiam Christi Domini No-

stri

stri promissionibus, qui dixerat, se apud eos, qui tribulationibus premuntur perpetuò mansurum, omnes illas diaboli machinationes, omnesque ipsius impetus inuito animo sustinebat metu prorsus vacuus.

Interim aduersatij breui rem totam ad Præsulem Ecclesiasticum generalem Vrbis Vicarium, & ad alios, qui per id temporis res Fidei administrabant, deferunt: Philippum accusant non ambitionis modò, ac superbiaæ, aliorumque criminum, quæ ipsi finxerant; sed etiam vt qui conuenticula colligeret, nouamque sectam ambitionis plenam inducere tentaret. Hæc vbi Præsul audiuit, magna consternatus, zelo fidei, iracundia commotus, quietique Vrbanæ (pro officij sui munere) studens Philippum accersit, grauibis verbis eum excipit, obiurgat, minatur carcerè, iubet à talibus abstinere, comites apud se ducere nullos,

spondereque toties quoties vocaretur, iudicio sisti, quindecim dierum spatio exacto nullius audire confessiones, sermones ad populum non facere, nisi noua ei ab se concessa licentia. Quæ omnia hilari ille fronte suscipiens, id tantum, qua potuit animi demissione, ac modestia, responsi dedit: paratum se esse, vt opus inceptum profèqui, ita ab illo pro superiorum voluntate cessare, nihilque sibi in animo versari, quàm Dei honorem, animarumque lucrum. Quibus verbis Præsul iratior effectus, eum suis edibus post contumeliosa aliquot verba eiecit.

Acerrima quidem fuit hæc Philippivexatio, qua non modò à viris mundo deditis, sed etiam Deo dicatis, quorum aliqui eodem cum eo recto viuebant, grauissimè exercebatur, quandoquidem cum cernebantur pij aliquot sacerdotes multitudinem, quæ illum ad sui spiritualem profectum sequebatur, ei cri-

mini dare cœperunt, quòd elatum haberet animum: & hos quidem Philippus non solùm in via Domini aduersarios passus est, sed quietis perturbatores, quanquam animo nunquam ipsorum dictis, factisque motus fuit; si quid erat mali, quod pietatis specie ei struerent, hoc non modò hilariter, patienterque ferebat, sed etiam iniurias sibi indignè factas, & non ferendas, iniuriarumque auctores suos in Christo filios quantum maximè poterat, celare nitebatur: quòd si cõtingebat, vt ij discipulis suis patuissèt, ea erat Philippus charitate, vt quos oculere non poterat, eorum saltem facta, dictaque (quò omnem prorsus malam de illis opinionem ex animis alumnorum euelleret) iisdem præsentibus, audientibusque aliter atque facta, dictaque erant, interpretabatur, Deumque pro ipsorum salute lacrymarum plenus precabatur assiduè: erat enim ex ea scho-

la, quæ orandum tradit pro inimicis, & bonum pro malo referendum.

Cum itaq; his curis angeretur, quotidianis orationibus sibi à Deo efflagitabat auxilium, nec incassum missæ preces: venit enim intra præfinitos dies ad Oratorium nostrum Sacerdos quidam ignotus, fune cinctus, demissis humeris, honesta facie, colore inter album, & fuscum, barba & capillo natura nigro: is multis audientibus dixit se missum esse à quibusdam Religiosis viris, quibus rem magnam Dominus indicauerat: ea autem erat, (quam remotis arbitris, Franc. Mariæ Tauruso exposuit) vt indiceretur quadragenarum horarum supplicatio; Ex ea. n. ait, magnus sequetur fructus, tota hæc Diaboli impugnatio fumi instar euanescet, Oratorij opus magis quàm antea efflorescet: qui Philippum insectantur, si in cœpto persistent, diem obibunt. Nar-

rauit

rauit deinde idipsum Philippo, qui cum totus à Deo penderet, nunquam de diuina ope desperauerat, nunquamue animum desponderat, quinimo hæc semper, vt cætera fortiter, & constanter sustinuerat, & sustinebat.

Interea cum hunc in modum exerceceretur, patientiaq; superaret omnia, diceretq; idcirco se ea oppugnari tentatione, vt animi humilitatem acquireret, & vt primùm ex illa fructum cepisset, sinem illico habituram, meritis est vt sui memor esset Omnipotens; Namque cum mira demissione, modestiaque Iudicibus responderet, non magis ad inceptum opus prosequendū, quàm ad intermittendum paratū esse, nihilq; se præter vnā Dei gloriā querere, suamq; ad Superiorum voluntatem accommodare: hoc humilitatis, ac singularis constantiæ specimen, Magistratū ad benignitatē induxit, quippe cert^o iā factus de eius

Vitæ lib. I.

K 4

vita

vita innocentia, morumque integritate, malignantium aduersariorum technas in nihilum redegit, cōcessaq; illi libera facultas est suo more viuēdi, peccatis obnoxios ad Deum qua vellet arte, trahendi. Testantur sanè qui cum eo tum versabantur, nunquam illum animo vel minimū excidentem vidisse, sed contra maiores in dies ad Dei gloriam promouendam vires collegisse: Vnus tamen ex ijs, qui Magistratui præerat magni vir nominis cum pertinaciter in homine Dei comprimēdo persisteret, repētina morte intra præfinitos dies ex hac vita sublatus est anno huius sæculi quinquagesimo nono, x. Kal. Iunias.

His curis exutus iterum in proximorum salutem ardentissimo studio incumbit.

INterea cum in vulgus relatum iā esset, Philippo iterum datam facultatem quod vellet, faciendi, cœ-

perunt

perunt vt prius homines, nō ex plebe tantū, sed ex nobilitate etiam Sacramentorum, consiliorumque causa illius cubiculum frequentare: fructus, qui ex pijs eius colloquijs procedebat, multus erat, in dielque crescebat assidue: ex quo fiebat, vt multos adiuuante Domino à sceleribus ereptos ad Christum adiunxerit felicissimè.

Proximorum charitate adeò ardebat, vt illum ad omnium vtilitatem natum crederes: in omnes enim effusus, quasi omnium parens, viuebat omnibus, vt omnia omnibus, quò omnes Christo aggregaret, factus esset.

Hinc fiebat, vt flagitiorum hominum ita frangeretur misericordia, vt cum eos intueretur, vix se continere posset, quin multas profunderet lacrymas, internæ ipsius charitatis præclarissima testimonia.

Nulla res erat omnium, quam ipse magis cuperet, quàm proximorum

Vitæ lib. I.

K 5

salu-

salutem. Accedentium confessiones omni tempore excipiebat, eosque aut cōsolando, aut cōsilio, aut re adiuuabat mirabiliter; in id vel maximè incumbens, vt omni deposita sollicitudine, Deo, sanctisq; omnibus se suamq; salutem curæ esse cognoscerent, seq; demū peccatis omni ope abstinere contenderent.

Crebris, repetitisq; sermonibus de rebus piis illos ad bene, Christianeque viuendum hortabatur, nihil prætermittens eorum, quib^o eis vel minima in re prodesset; ardentissimaq; cupiditate motus eosdē Christo arctioribus vinculis coniungendi, se ipsum relinquebat potius, suaque cōmoda, quàm illos defereret.

Sui copiam omnibus faciebat assiduè: cubiculum suum perpetuò venienti cuilibet patere voluit, dicereque solitus erat, se nec tempus, quo sibi vacaret, nec locum vbi sol^o esset, cupere: sat sibi esse, si quibus reb^o poterat, proximū iuaret; Hinc

factum

factum est, vt qui ei erant à ministerio interdixerit, ne quemquam cubiculi aditu prohiberent, neue ad eum adeuntibus; Philippus, dicerent, quieti se dedit; Philippus in cubiculum nuper recepit sese. O hominem proximorū desiderio, Deique gloria flagrantissimum! quem non quies, non remissio, nec quicquam aliud, quod delectationem afferret, delectabat: nihil in vita expectandum arbitratus est, nisi quod esset cum Deo, mortaliumq; salute coniunctum,

Illud etiam sæpe contingebat, quòd completo sacrificio, accedebant ad eū quamplurimi, quos ille sūmo charitatis affectu aliorū magis, quàm sui memor (etsi iucundū sibi erat contemplationi eo tempore vacare) excipiebat: orationis quidem, meditationisque studiū in illo eximiū fuit, sed tamen vt proximos iuaret, ipsorum vtilitatem suis commodis, sanctisq; cupiditatibus

præfere-

præferbat: hinc dicere solitus erat; animæ Deum amanti nihil contingere iucundius, nihilq; suauius, quam Christum, Christi amore relinquere.

Nihil præterea laboris erat quod alumnorum causa non subiret: omnia excogitabat, moliebatur, efficiebat, quò filijs consultum foret: nihil ad eorum spiritalem profectû quod pertineret, omisit: si contigebat è suis quemquam tentatione premi, vix, ac ne vix quidem verbis explicari potest, quanto studio, & cura adesset, opitularetur, animum adderet. Ad omnium ingenia ita se accommodabat, vt Apostoli Pauli instar, omnibus omnia fieret mirificè.

Quid quæso non faciebat ille, vt quos Christo genuerat, Christo seruaret? consilio quidem quantum poterat, labore plus penè quam poterat, vigilabat pro ipsis, docebat eos orare, mundi contemptum mo-

nebat,

1. Cor. 9.

nebat, Deo se totos tradere hortabatur, apud se etiam primis illis temporibus, vt vel sic maiore eos inter se amore coniungeret, frugali cœna pascebat, instar gallinæ factus, quæ ex naturæ instinctu id habet, vt congreget pullos suos sub alas; & Aquilæ non dissimilis, de qua hæc in sacris Codicibus verba legimus, Sicut aquila prouocans ad voladum pullos suos, & super eos volitans.

Mat. 23.

Deut. 32.

Mirabilem Ecstasin patitur.

Philippus precandi assiduitate hoc acceperat, vt mētem in Dei, diuinarumque rerum cognitione perpetuò defixam haberet: quo fiebat, vt raptuum fugiendorum gratia, animum à diuinis, quod ante diximus, remouere cogeretur, faciliusque Philippo erat in Deum rapti, diuinaque pati, quam illis, in quibus calor Spiritus sancti refrigerat, mentem ad res mortales conuertere.

Inter

Inter orandum, celebrandumq; extra se positus videbatur creberrimè, vt corpore quidem coram adefset, animo verò in cælis versaretur.

Obferuarunt eum nonnulli sapiffimè, in hostia falutari de more attollenda (senio etfi confectum) confidentem in digitis: eundè præterea extra se raptum cum oraret, deprehenderunt complures.

Eodem anno Patres Cænobij^a S. Mariæ supra Minervam, quo tempore eis Angelus Diacetus præerat, intra claustra domus quadragenarum horarum supplicationem obres graues indixere: orationi interfuit Philippus, præcabatur ille loco abdito, ibique se Deo coniugens, totus extra se rapitur, lapidisque instar factus, apertis oculis, hilarique vultu Sanctiffimum Eucharistiæ Sacramentum intueri videbatur: Id cum quidam aduerterent, properè ad ipsum accurrant, eumque, quem calor vitalis iam penè totum reli-

querat,

^a
Testes iurati tres, sacerdotio, que praxi id firmanunt.

querat, nominatim, vt ad se redeat, inclamant, manibus contrectant, sed frustra omnia; nihil enim ille audiebat, nihilque mouebatur, sentiebat nihil: ergo id quod erāt suspicati, in cubiculum ei loco proximū inter manus deferunt expiranti similem, sensusque omnis expertem: vbi tandiu eum reliquerunt, quoad totus hilaris ex raptu ad se redire visus est. Tū interrogatus ab Angelo Diaceto, & Felice à Castro Fræco ex eadem familia, quidnā sibi accidisset, vix illorum precibus victus modestè, verecundèq; hunc in modum respondit: preces vestras, Patres mei, Dominus audiuit benignitate sua: sed huiusmodi responsio haudquaquam contenti instabant enixius, vt rem totam exponeret: quibus tandem cedere coactus^a, oranti mihi, dixit, Christus sese ostendit, astantesque signo crucis muniuit.

^a
Compulsi sanctiffimi Viri Suis narrant. leges gestas S. Bernardus à Suetonio relictas tom. 3. c. 6. Theodoretum in Philos. c. 2. in Iuliano Sabæ, Georgium Monachū in S. Theodoro Siccata.

Pro-

Prophetia dono fulget.

a
Testatur
ad sacra-
mento Ca-
sar Baro-
nino Car-
dinalis.

Venerat eodem ferme anno Cæsar Baronius, Dominico die, ad Beatum Patrem, vt confiteretur de peccatis suis; cui ille; I nunc, inquit, ad Xenodochium sancti Spiritus; audiam te post, ne moreris. Sed cum Baronius horam ægris ministrandi iam abiisse responderet, ac proinde nihil superesse faciendum, quod eorum commodis, vtilitatiq; seruiret (quippe tū capiendæ quietis tempus erat) perforce, subiecit mox Philippus, properè quod mandavi, tua quod nihil refert, percontari desinas, nihil aliud dicam. Paruit mox ille (ne minimo quidem spatio temporis interiecto) iubenti, inque Nosocomium ingressus, secum ipse animo agitans, non sine causa eò se à Philippo missum esse, circumspectare cœpit, si quem cerneret sua ope indigentem, interq; circumcirca prospiciendum æger

extre-

extremum agēs spiritum ei sese obicit, candela de more ad eius caput accensa: quam obrem arbitratu illum ipsum esse, ad quem mitteretur, ad lectulum accedit, egrotū vitali spiritu penè defectum offendit; quærit ab eo primū peregerit ne peccatorum Confessionem, sacram ne Eucharistiam sumpsit: cui cum ille inter mortuis vocibus, sine eiusmodi sacramentorum perceptione se mori respondisset, aduolat illico Baronius ad sacerdotem: rogat morientis peccata auditum eat, à mora ei periculum esse vociferatur. Quibus sacerdos perceptis, coram Baronio de negligentia purgat sese: æger, Domine (dicere cœpit) cum heri à prandio intempestiuè ad Nosocomium nostrum venisset, in lectulo, quòd alieno tempore accesserat, salutari peccatorum confessione nondum perpurgatus, collocatus fuit: interea eius rei oblitis ministris confessionis beneficio ægrotus

Vitæ lib. I.

L

priua-

priuatur, quem adeò morbus improuisò oppressit, vt repentè inscijs nobis ad vltimum periculi venerit; id autem vbi ipsi comperimus, eum illico iam destitutum viribus, interclusa anima, vt loqui non posset (actum n. de eo iam erat) extremo vel minimùm oleo (alijs sacramentis, ob viri impotentiam, quippe mors instabat, nō administratis) munire curauimus: hæc ille Baronio retulit; sed mira prosequamur.

Accedit sacerdos ad morientem, de necessitate vltima monet, confiteri ne velit, exposcit: annuit, atque vbi (rem dictu mirabilem) confessionem peregit, sacrumque de manu sacerdotis viaticum sumpsit, illico astante semper Baronio stupore attonito expirauit, miroque profusus modo factum est, vt labente iam spiritu, tandiu æger produxerit vitam, quandiu Beatus Pater de statu eius diuinitus admonitus miserit qui curaret, vt omnibus Ecclesiæ sa-

cramentis præmunitus supremum diem expleret. Post hæc reuersus ad Philippum Baronius, omnem rem ordine aperit: cui ille, ex his ait, iam discas velim, quod tibi deinceps mandauero, id sine cunctatione exequaris.

Non ab re opinor erit, si hoc loco aliquid scribam de eiusdem Baronij Annalibus: quandoquidem ad eos conscribendos à Philippo impulsus fuit^a diuinitus: rem vt gesta est, explicabo. Cum primùm ille ad populum sermones habere cœpit, æternos cruciatus apud inferos impiis constitutos, rursusq; sempiterna, & quæ verbis exprimi non possunt præmia, quæ probos manent in cœlo, proponebat: diuini iudicij quoq; seueritatem, mortisq; memoriã grauius verbis inculcabat. Id vbi crebrius B. Pater aduertit, diuini spiritus impulsu Baronio iubet, vt sine eius generis sermonib⁹ facto, ad Ecclesiasticã historiam in Oratorio re-

Id iureiurando firmavit Caesar Card. Baronius.

ferendam se conuertat: cui cum graue sibi id esse responderet, quòd putabat nullã ex eo labore vtilitatẽ capturos esse astantes; instat iterum his auditis Philippus, vrgetque etiam atque etiam, vt imperata facere non differat. Ergo aggreditur ille iteratis sæpe eiusdem Philippi iussionibus Ecclesiasticam historiam: id autem opus ad eò Beatus Pater vrgebat, vt si quando Baronium vel tantillum à cœptis desistentem vidisset, stimulis acerrimæ reprehensionis impelleret, exastuans (vt eiusdem Baronij verbis vtar) a zelo Ecclesiæ laborantis, vbi mente illa sua diuino perfusa lumine, atque prophetico afflata spiritu vidit e portis Inferi in Ecclesiæ detrimentum Satanæ progressas esse Centurias, ex aduerso confurgens pro domo Israel præliaturus prælia Domini, non minore, vel pari saltem numero militum compensato certamine, decernendum putauit: ele-

*Legatur
Casarius
Card. Baro-
ny Philippi gra-
tiarum
actio. An-
nal. tom. 8.*

git

git itaque ex ijs, qui cum sequebantur, Baronium, quem vnum, quasi aliud agere simulans tot obiiceret armatis hostibus: Exorsus itaque ille impositum onus, illud quidẽ, quòd eius iussione semel cœperat, ad triginta annos feliciter propagauit, ipsam integram rerum gestarum seriem septies in Oratorio repetendo

Mirum videre erat qua anxietate Philippus astaret operi, vrgens præsentia, instans verbis, durus nunquam Baronio videbatur pensi, diuinæq; operæ exactor, cum ad aliena ab instituto se diuertere ne vel minimum pateretur. Quamobrem sæpe aliquid ille humani in eo sustinebat nondum intelligens Beatum Patrem diuino afflatum spiritu id ab eo exposcere: quam vero ex his vtilitatem consecuta sit Ecclesia, non attigam: Quid enim opus est verbis, vbi res ipsæ per se loquuntur.

Vitæ lib. 1.

L 3

Se-

Septemdecim annorum adolefcentem Sacerdotio insignitum noscit diuinitus.

Eodem ferme tempore adolefscens quidam Thomas nomine, annorum circiter sexdecim (septimum enim, & decimum non expleuerat) Romam venerat. Hunc propinqui (quod omnes præter ipsos latebat) ea etsi ætate non erat, vt promoueri ad sacros ordines posset, sacerdotio tamen initiari fecerant, idq; eo consilio, vt aditum sibi compararent ad luculentam, magnamq; hæreditatem plus quinquaginta millibus aëundam aureorum, quã nullo alio pacto (quòd hæredes secundum erant) nisi Thomas, cui ea obueniebat, sacerdotalem vitam amplecteretur, obtinere poterant: is itaque vbi Romam peruenit, mox secunda circiter hora noctis ad Beatum Patrem adducitur: qui si mul-
atque illum vidit, sacerdos es, ei di-

xit,

xit, an non ita est? cui Thomas haud dubium, inquit, id quidem est: sacerdos sum: verum dicis, eiq; cuncta exposuit, vt se habuerant. Ea porro prædictio admirabilis prorsus extitit, quãdo quidem is planè ignotus erat Philippo adolescentulus, qui etatis annum septimum & decimum non excedens, laicorum more indutus prodibat. Narrauit deinde B. Pater Francisco Mariæ Taurusio se Thomæ faciem eo fulgore, qui è sacerdotali caractere fluit, splendentem vidisse. Cuius rei, ne quis fabulosam, aut commentitiam putet, auctor est idem Franc. Maria Taurusius Cardinalis Philippi familiarissimus, qui eandem iureiurando firmavit. Nunc discedam à rebus à Philippo gestis Paulo Quarto Pontifice: sed adiiciam prius hæc paucula, quæ quoriam quo Pontificatus anno gesta sint, ignoro, in extremum locum coniicienda fuere.

Prædictiones.

Venit quodam die manè ad Beatum Patrē Franciscus Maria Taurusius: huic mox Philippus: Quid ei mulieri, inquit (eam proprio nomine appellans) factum censes? quamdudum non vidisti eam? nostin quis sit eius vitæ status? magna enim eius causa sollicitudine afficior: Irectà quantocius ad eā, ipsaq; visa ad me quamprimū reuertere: Erat ea mulier pietati dedita, Philippo de peccatis suis confitebatur, seq; in Nosocomio S. Iacobi Insanabilium dedicauerat ægrotantium feminarum obsequio: hæc itaq; etsi paucis ante diebus optimè valebat, tamen ex improviso morbo oppressa difficillimo, qui subitò attulit mortem, sacris iam candelis ad caput eius accensis agebat animam, feminam ergo iam cum morte luctantem offendit Taurusius, omnibus sensibus destitutam, spiri-

tum

tum efflantem: mox ad Philippum reuersus rem ei totam narrauit, qui feminæ statum, de qua nihil prorsò acceperat, diuinitus præsenferat.

Dux quidam militum apud Philippum cōfessiones agere cœperat: hunc ille cum diebus aliquot non vidisset, id quod erat præsentiens diuinitus, misit qui omni adhibita diligentia, ac festinatione inuestigaret vbi is moraretur: quem enim locum incolet ab alumnis Philippi ignorabatur omnino: ergo quæritur, quæritusque inuenitur præter omnium opinionem vitali penè spiritu defectus; atque ad mortem properans.

Cogitationes hominum occultas noscit.

Enituit præter ceteras iisdem ferme temporibus in Beato Patre isthæc virtus, vt occultissimas hominum cogitationes prænosceret quàm optimè: eius rei certissima indicia habem⁹ quâ plurima; illa verò

Vitæ lib. I.

L 5

maxi-

*Hoc idem
Franciscus
Maria
Taurusius
Card. in-
ratus nar-
rauit.*

*Vidisse
Philippum,
nosseq;
hominum*

*Id sacra-
mento re-
status est
Franciscus
Maria
Taurusius
Cardinalis*

animos,
intimosq;
eorum recessus penetrasse
sacramēto testati
sunt Federicus Borromæus
Cardinal. Franciscus Maria
Taurinus Cardinalis
Cæsar Baronius
Card. Hoc ipsum integerrima fidei viri ad sexaginta iurati firmatus

Vide Dorotheum in B. Doff-

maximè excellunt, quibus occulta hominum delicta ab ipso visâ comprehenduntur.

Conscientiæ suorum vulnera, quamquam occultissima diuinitus intuebatur, penetrabat, eaque priusquam alûni verbum vllum facerent, illis ipsis detegebat, his verbis: Tu id periculi subijsti, vel in hanc culpâ prolapsus es: hæc oranti mihi innotuere. Quibus dictis, salubria ipsis monita tradens, ita eorû animos in Dei timore, suiq; ipsi^o amore firmabat, vt illos deinceps, suo nutu, arbitrioque regeret.

Intimos mentium recessus videbat, tentationes suorum in Christo filiorû ipsismet admirantibus, reticentibusq; detegebat: certis nonnunquã hominibus, qui cum cõueniebant, colaphû infligere cõsueuerat, dicens: non te cædo, sed diabolum. quia in re sanctissimos viros imitatus videtur, qui diabolicas tentationes alapis ab hominibus propulsabant.

Multi sanè qui & doctrina, & prudentia valebant plurimùm, cum animaduertent sua delicta, occultasq; animi cogitationes Philippo probè cognitâs, apertasq; esse, maximo percussî stupore eum tanquã cœlestè, diuinûq; virû reuerbãtur.

Aperiebat adhuc sapiissimè quib^o cum eo quotidiana consuetudo erat, ipso quamquam ad confessiones nõ utebantur, mentis cogitata, intimosq; animi sens^o: quod ille eo consilio faciebat, vt eos ad cœlestiû amorè, atq; peccati odium prouocaret facilius.

Adolescens quidam Dominicus, cum nocte quadam importunis cõcupiscentiæ motibus pressus esset, verecundansq; manè, cum his fortè non qua par erat, fortitudine restitisset, Philippû vt consueuerat, adire, domi se cõiunxit, sed eodè die à prandio veniès is ad Oratoriû, vt sermonibus interesset (nunquam n intermittebat vnû diem, quin sem-

theo. Methaph. in P. a. chemic. c. 59. S. Gregor dialo. lib. 2. c. 4. 30. Euerhelmum Abb in Poppone apud Surium tom. 1. cap. 18. Cranz. iû in S. Euermodo Vandal. lib. 5. c. 42. Petri Damiani in S. Romualdo. c. 55. demum Surium in B. Edmundo Episc. tom. 6. c. 8.

per veniret) Beati Patris aspectū declinare nō potuit: ei ergo accersito; tu dixit, superiore nocte acerrimas tētationes carnis sustinuiſti, adeoq; perfectè rem totam exposuit, vtille præ nimio stupore obmutuerit.

Alio deinde tempore rem nescio quam penitus occultam eidem aperuit, quam præter Dominicum sciebat nemo, ipse autē nulli mortalium enunciauerat.

Concludam iam caput his paucis: Adeo excelluit Philippus in dignoscēdis cum domesticorum, tum externorum occultissimis cogitationibus, vt^a vel ex sola facie internum cuiusq; statū cognosceret: illud verò contingebat sapissimè, vt qui ad eum ventitabant; Quid tua isthæc, diceret, noua figura oris? in vultu filii morbus tibi est, ægrotatio, & vitium. Quibus verbis internam animi mutationem, quæ in illis, quibuscū loquebatur, facta erat, significabat, frequenterq; eum audires dicentē:

^a
Eius rei, vt
causæ file-
atur, iura-
tum testē
habemus
Federicum
Card. Bor-
romæum.

me-

melius nunc habes, nunc cœpisti conualescere, nunc statum mutaſti. Verbis exprimi nō potest cognitio, quæ habetur diuinit^o; ea quippe qua Philipp^o vel ex solo aspectu interiorem hominū statū nouerat, humana haud esse poterat vllō modo.

Illud verò nec silebo, hac ipsa tam admirabili cognitione crebrius ab se internum piorum ornatum conspectum esse.

Iesu Christi anno
1559

Sede vacante

Ætatis anno
45

Futura præuidet.

Adolescens quidam Lusitanus annorum septemdecim Franciscus Bassus nomine, Beato Patre ad confessiones vt cœperat: hunc Philippus ad sacramentorum frequentiam, atq; orandi studium suauiter impellens, varijsque, quas vocant, mortificationibus exercens id affecutus est, vt tantum ille in spiritu profecerit, quod omnes in admirationem raperet, ceterisque exem-

^a
Eius rei
iuratus te-
stis est
Franciscus
Maria
Taurusinus
Card.

plo

plo præluceret, diuinæque iam gratiæ radij in eius faciem redundarēt: inter loquendū verò iubente Philippo Patre, de rebus pijs, eo animi ardore, ea vi, ac facilitate sermonem exprimebat, tam dulcia cum Deo, Deique Matre miscebat colloquia, tam sanctè, ac piè consolabatur astantes, tamq; efficaciter de virtutis pulchritudine, deq; diuino amore diserebat, vt omnes qui eum audirent, ac præcipuè doctissimus Aloysius Lipomanus Veronæ Episcopus adolescentuli in dicendo vim, ardorem, & efficaciam non satis admiraretur. Nec hic stetit res: ea erat præterea animi constantia, vt tribulationes omnes, graues licet, nõ fortiter modò, sed hilariter etiam sustineret, obedientiæ verò tam miro tenebatur desiderio, vt quod Philippus imperaret, quasi ille Angeli vocem audiret, nulla interposita mora faceret libentissimè.

Is tandem, quòd maiorem fortè

vita

vita perfectionem cuperet, Religioni S. Dominici se addicere decreuit: quod vbi Philippus cognouit, etsi molestè ferebat adolescentulum ab se, sui que institutione disjungere, nihilominus probato diuini spiritus, & vocatione, ne diuinæ voluntati resistere videretur, facultatem ei concessit, anno huius sæculi quinquagesimo nono, octauo Idus Octobris, sacrum Religionis habitum induendi: quod dum fieret, aderat Beatus Pater vbertim lacrymans: lacrymantem quid fleret rogitat Franciscus Maria Taurusius: cui Philippus; huius adolescentuli inquit, virtutes deploro.

Atqui in præsentia quidem, quid isthuc verbi esset, quorsumue fletus ille spectaret, Philippo, qui solus cognouerat, silentio obuolunte, Taurusium latuit: verum quem habuerit deinde euentum hæc adolescentuli in altiorè vitæ statum migratio, res planè indicauit: is enim,

quem

quem ob vitæ integritatem, ardentemq; in Christum amorem admirabantur pleriq; , quamquam Religionis habitu nõ exiit, ad tantã sordiam, atque ignauiam delapsus est, vt paulatim in varios fluctus, æstusq; solitudinum reuolutus tam graue tædium præsentis status mentem eius oppresserit, vt de abiicienda seueriore disciplina, & sæculi cõmodis repetendis secum ipse meditatus sit: ergo vitam vagam amplectitur, obedientiam fugitat, certum locum non incolit, nunc vnum tenet, inde item in alium se recipit, indeq; in alium, miserrimusq; miserrimam vitam errans ducit. viuit is adhuc, institutoq; suo vagus, & errans modò huc, modò illuc discurret.

Agè iam veniamus ad res à Philippo gestas Pio III. Pontifice Pauli successore, qui Pontificatum iniit vij. Kal. Ianuarias, anno millesimo quingentesimo sexagesimo.

LIBRI PRIMI FINIS.

BEATI
PHILIPPI
NERII VITÆ
LIBER SECVNDVS.

Iesu Christi anno Pij III. Pap. anno Ætatis anno
1560 1 45.46

Cogitatio occultissima à Philippo visa.



ANNO huius sæculi opinor, sexagesimo, iuuenis quidam non ignobilis, cuius consiliũ id erat, vt voluptatibus obsequeretur, casu inter eũdum amicum offendit, à quo humanissimè salutatur: erat is pietati deditus, ducemq; Deum in omnibus rebus suis sequens: amicum itaque, quasi aliud agens secum ducit ad sermones, qui in Oratorio nostro habebantur: Amicus amicum inuitus licet, sequitur, sermonibus

*Id princeps
femina
Beatrice
Caietana,
Et ceteros
sileam, iu-
reiuando
testatur.*

interest; quibus completis cum domum redire cuperet, ab amico, qui eius animi salutem sitiebat, ad Philippum adducitur, perinde ac eoad confessiones uti vellet, cum nil minus eo ille tempore cogitaret; Vix hoc amicus fecerat, cum iuuenis ab eo se derideri arbitratus, iniquo animo in benefactorem suum esse cepit; sed tamen Beati Patris aspectum reueritus submissis ante eum genibus confessionem se facturum profiteretur: itaq; flagitia narrare aggressus, cum non esset ei animus exponere singula, fictè de peccatis suis confitebatur: quod præuidens Beatus Pater diuinitus rogat eum, si aliud commiserit delictum, confessione aperiat; cui cum ille responderet se omnia iam perfectè, planeque patefecisse, amplexatus hominem Philippus falsum dicens fili, ait, quãdoquidem fictè & simulatè peccatorum tuorum peregisti confessionem: agè iam sequere consilium

meum,

meum, integrè de omnibus confitere: si id egeris, dignus eris ut tibi parcat: nec verba in ventum iacta, ita enim penetrauit sermo hominem, simulque opinio, quam de Philippi sanctitate conceperat, ut repetita confessione omnium ab infantia peccatorum, totum se illi regendū tradiderit. is tandem breui post tempore sancti Francisci de obseruantia, ut dicitur, familiè se obstringens, ibidem pio sine quieuit: fuit huic nomen, ex quò cœnobio se ad dicit, Raphael Lupus.

Iesu Christi anno 1561 Pij III. Pap. anno 2 Ætatis anno 47

Iuuenem mori proximum adiuvat.

ANno deinde huius sæculi sexagesimo primo, cum quidam Sebastianus ex spiritualibus Philippi filijs vnus in morbum incidisset, quem mors consecuta est, vitæ fine iam instante, à communi huma-

*Id testes
quat uor,
qui inter-
fuere, quo-
rum duo
sacerdotes
sunt, inre-
tur, ando
narrat. ut.*

Vitalib. 2.

M 2

m

ni generis hoste grauissimis cœpit
tentionibus impeti; diabolus enim,
vt hominem in desperationem
induceret, nigrum sese illi, aspectu-
que terribilem ad videndum obie-
cit, animo eius insultans, cuius hor-
ribili visu perterritus æger, magnis
vndique afflictationibus oppressus,
prope desperatione torpebat, hor-
ribiles ei adhuc dæmonum facies
occurrabant: flexo itaque in mœsti-
tiam ore heu me! clamabat, quia
perditus sum; hei misero mihi! de-
reliquit me Dominus: quid faciam
infelix cum dies meos inaniter trãf-
egerim, atque extra viã salutis sim?
duas iam horas nihil habebat in ore
aliud nisi se desperatum esse, nul-
lamq; malo suo inueniri posse me-
dicinam, deq; se ipso actum esse: res
eò iam periculi venerat, vt amissã
corporis spe (erat enim moribun-
dus) pertenuis spes animi salutis o-
stenderetur. Igitur in hac tanta re-
rum desperatione ad Parochũ de-

scenditur,

scenditur, qui rectã ad ægrum con-
tendens, nihil profus effecit; nam-
que vbi eum ille vidit, mox perinde
ac si dirum aliquod cerneret mon-
strum, atque execrabile, obuersus in
aliam partem ab eo refugit clami-
tans nullam se (quòd à Deo dereli-
ctus erat) salutis spem habere: inter-
rim accersitur Philippus, qui simul
vt pedem in limine ostij aulæ do-
mus ponit; quid est? in clamauit: &
cubiculum ingressus, Sebastianum
manu leniter apprehendit, quo at-
tactu illud confestim factum est, vt
æger à summa desperatione, atque
tristitia ad magnam animi tranquil-
litate, lætitiãq; cunctis qui ade-
rant admirantibus, traductus, alta
voce dicere cœperit: Philippus pa-
ter dæmones fugat: en abeunt dæ-
mones à Philippo fugati: O magnã
Philippi vim! viuat Christus, viuat
Philippus, cuius ope ab Inferni fau-
cibus ereptus sum; vigeat Oratorij
opus: viuat Philippus Pater meus,

Vitælib. 2.

M 3

cui

cui tantum debeo, viuatque perpetuò. Lætitia ergo perfusus quàm maxima diuinas laudes concinere non desisteat; mi Iesu clamabat, Iesu mi dulcissime: inuocet quisq; Iesù. cumq; frequenter Iesum appellaret, Philippoq; ex interuallo longã vitã precaretur, in hæc tandẽ verba prorupit: en fratres, Angelorũ aspectu fruor, Angelos intueor, qui me vt in cœlũ perducãt, adfunt: & paulo post: ecce Archãgeli, ecce Throni, ecce Dinationes, ac reliquos aliorum Ordinũ, Hierarchiarumq; enumerans, & hæc cum diceret, exultans, diuinasq; laudes concinens, paulò post animam inter manus B. Patris reddidit Deo iij. Kal. Octob. ipso Sancti Michaelis Archangeli peruigilio.

Moribundam feminam à morte liberat.

Eodem anno, mense Decembri Delix Bulchalix honestẽ mulieri, cum iam octauus ageretur men-

sis quo

sis quo prægnans erat, quartus improvisò partus haud maturus instare cœpit: doloribus accedentib; accersitur obstetrix, cui Blanchæ nomen erat: hæc, quamquam ei; artis peritissima, puerperam tamen adiuuare haud potuit: cum enim fœtũ effundere cœpisset, eam mox difficultatem experta est, vt totum nõquam edere potuerit, propterea quod infans præter morem in utero iacēs pedes tantum inde extulerat, quamobrem partim intus hærebat, partimq; prominebat foris. Hinc is erat feminæ status, vt ex imbecilla quadam, atq; pertenui cordis agitatione quòd viueret sentiretur; erat enim vt omnibus ferme sensibus, ita vitali calore destituta: collocatur itaq; in lectulo, ad eam peritissimi medici aduocantur, qui omnibus rebus frustra tentatis actum esse de illius salute proclamant, id ipsum Blancha affirmat, illud simul adijciens, quòd si fœtus, quem mulier

Vitæ lib. 2.

M 4

expel-

*Id sacramento firmatur
Delix ipsa,
& Gaspar
Vir eius.*

expellere foras non poterat, vi extrahi tentaretur, & ipsum in frustra diuisum iri, & mulierem illico diem haud dubiè obituram.

Iacuerat femina hunc in modum exanimis nouem integras horas, cumq; iam & à medicis, & à domesticis mortua crederetur, Gaspari Brixio vxoris vicem sollicito Philippus occurrit, quem ille fiducia plenus quàm suppliciter potest magna lacrymarum profusione rogat, vt moribundæ cõiugi opem ferat. His ille ad pietatem flexus ad feminam pergit, eamq; vt mortuam offendit: accedit propius, pileoque^a, quem gestabat super vterum eius imposito, manus in celum tēdit, flet, suspiriaq; ex imo pectore ducit, tum flexis humigenibus circumstantes feminas hortatur, vt pro moribunda orationem Dominicam, Angelicamq; salutationem recitēt: quibus dictis feminam nominatim appellat: nec frustra, Delia enim quasi

^a
Percurre si
libet Go
fridum lib
4. Vita S.
Bernardi
c. 4. in Pe
tro Astu
riensi Epi
scopo, &
Gausfridi
Abb. in
Petro Ta
rentasi
Episcopo c.
33. porò
Vestibus
sanctorum
viventium

gravi

gravi somno euigilans cunctis, qui astabant stupore oppressis, Philippo clara mox voce, quamquam nona iam abierat hora, qua linguæ vsus penitus amiserat, respõdit: quid mihi iubes Pater? cui Philippus, id ego vellem, vt te totam Christo traderes, cumque omnium plurimum amares pro viribus: tum illa, faxit Deus vt eum amem; quibus dictis, adiuua me Pater, subiicit, malè me habeo, labore partus emorior, mox Philippus, bono animo sis, seruabit te Christus, eiusque corpore cruce signato foras exijt; & ecce tibi nouum miraculum: vix inde extulerat pedem, cum extemplò mulier nulla humana ope, nulloque dolore mortuum fetum enixa est, idque adeò feliciter, vt eodem momento, & præsentì periculo erepta conualuerit, & valens vegetaque è lectulo surrexerit. Sed & illud memorabile: Philippo è cubiculo egresso Gaspar tristis, ac lacrymās obuiam pro-

patrata
esse mira
cula ex eo
rum rebus
gestis opti
mè constat.

Vita lib. 2.

M 5

cedit,

cedit, quem manu prehensum tan-
diu fixis oculis intuitus est, donec
ad scalas est ventum: ibi dimisso eo,
perge ait ad vxorem tuam, Deus
consolatus est vos: ipsi itaq; grati e-
stote, in id incumbentes, vt ad cu-
stodiam mandatorum eius aduigi-
letis assidue: Tum Gaspar sursum
omni festinatione properans mori
bundam modò coniugem sanam
planè, viribusq; valètem sætu mor-
tuo effuso comperit.

*Morti proximos adiuuat extremo
certamine.*

Reliquum est, vt aliqua etiam de
eius erga ægros, ac morientes
pietate narremus. Ægrotantiù ille
curam perpetuò gessit, eorum ma-
ximè, qui ei aliqua ratione noti es-
sent, eosque singulis visens diebus
omni ope, atq; opere iuuabat: apud
eos, qui in vltimo vitæ periculo cõ-
stituti erant, si opus erat, pernoctare
non grauabatur, illosq; ad supre-
mum illud certamen roborans,

atq;

atque confirmans: Plerosq; de se ni-
mium confidentes ad humilitatem
inducebat: quos verò ad desperan-
dù de Dei misericordia dæmones
vrgebāt, hos ille ad spem diuinam,
diuinamq; fiduciam mirificè erige-
bat. Veniamus ad exempla.

Magnum eodè anno ostendit Phi-
lippus charitatis affectum erga la-
cobum Marmittā supremis appro-
pinquatē. Erat is Cardinalis Ric-
cij Politiani à secretis, ingenio, pru-
dentia, literisq; apprimè ornatus.
confitebatur sapius per hebdoma-
dam peccata sua Philippo, cui ca-
rus erat, atque communicabat in
Ecclesia S. Hieronymi: cum is itaq;
in morbum incidisset, qui paucis
post diebus attulit mortē, in maxi-
mo animi mœrore versabatur: erat
enim valetudo grauissima, quæ a-
cerbos incuteret dolores, hæc cum
Iacobus (inferiore animi portione
repugnante) non ea, vt par erat
mentis fortitudine, constantia-

*Èius rei
iuratus
testis est
Ioannes
Franciscus
Bordinus
Auissonis
Archiepi-
scopus.*

que

que toleraret, sed magis de vi mor-
bi quereretur, monitus à Beato Pa-
tre, vt in Deo confideret, amissamq;
cordis iucunditatem recuperaret,
animumque reciperet, diceretque
vnà cum eo: Deus noster refugium,
& virtus, adiutor in tribulationi-
bus: quæ (mox æger queribunda
voce subiecit) inuenerunt nos ni-
mis. Tum Philippus, vt eas tenta-
tiones ab eius animo propulsaret,
dedit se illico in preces, quibus id
effecit, vt paulo post respiraret bel-
lator, animum reciperet, nec se tan-
tùm recrearet ex timore; sed etiam
adeò se erigeret, vt exultans spiri-
tum efflauerit v. Kal. Ianuar. anno
ætatis suæ secundo & sexagesimo,
ac mensibus duobus.

Iesu Christi anno Pauli IIII. Pap. anno Ætatis anno
1562. 3. 47.

Prædictio.

Huius sæculi anno sexagesimo
secundo iuuenis quidam non
ignobilis, cui Ioanni Thomæ nomē

fuit,

fuit, ibat quotidie ad sermones, ma-
gis id vt institutum irrideret, quàm
vt salutis animæ suæ consulere: hoc
vbi aduertunt astantes, rem ad Bea-
tum Patrem deferunt, multaq; de
istius insolentia queruntur. quibus
ille, finite eum, inquit, in hac re ge-
rere sibi morem: hominem quæso
æquo animo ferte; sed cum is mole-
stus adhuc esse pergeret, eamque
ob rem qui sermonibus intererant,
ipsum iterùm ad Philippum deferrēt,
eadem quæ antea ab eodem audi-
unt. Interea rem miram operatur
Deus: is breui post tempore cū ne-
mo expectaret, ita ex eius rei occa-
sione, Patrumq; consuetudine im-
mutatus est, ad eamque deuenit,
sermonum, qui ibi habebantur, be-
neficio, rerum cœlestium intelli-
gentiam, & humanarum contem-
ptum, vt omnibus rebus abdicatis,
diuitijs & honoribus spretis, Chri-
sti cōsilia sequi in animũ induerit:
ergo addixit se Religioni S. Do-

minici,

minici, & in cœnobio S. Mariæ supra Mineruam, cunctis tam subitam hominis mutationem stupentibus, sacrū habitū quarto idus Februarias' sumpsit, qui intra paucos menses nouitius pietatis ardore feruens, fiduciaque plenus diem obiit.

Eodem anno, ac mense alius adolescens Paulus è Philippi schola eadem se cœnobio mancipauit, qui cum breui maximos in spiritu progressus fecisset, fiducia itidem plenus, ac spei migravit è vita: Religiosus factus, mutato nomine, Ioannes appellari voluit.

Ioannis Baptiste Saluatiobitus.

EO ipso anno idib. Octobris migravit è vita Ioānes Baptista Saluatus, de quo superiore libro est dictum, quippe qui Philippi opera uenā cum coniuge Portia cœlestem pene in terris vitam degebat, summa totius Urbis admiratione, ut quæ horum diuitias, nobilitatem,

iuuen-

*Quod de
Ioanne
Baptista
narratur,
omnibus
Philippi
discipulis
notissimum*

iuuentutem, corporis venustatem, & antea vitæ delicias nouerat. Is cum grauisimo morbo afflictatus, extremum ageret spiritum, hortatu B. Patris, ac Vincentij Herculanum tum cœnobij S. Mariæ ad Mineruam Prioris, post Sarsinæ primum, deinde Fori Cornelij, demū Perusiæ Episcopi, sub uesperum instante prope morte sacratissimum viaticum sumpsit, idque tanta cum animi tranquillitate, atque constantia, ut cum de morte sibi instante cognouisset, omnibus illico audientibus, clara, alacriq; voce imperterritus dixerit: Latat^o sum in his, quæ dicta sunt mihi, in domum Domini ibimus. nec multò post totus in cœlestem patriam anhelans felicem in Philippi Patris complexu, lato, alacriq; vultu, spiritum emisit.

Quo mortuo, eius vxor Florentiæ, ubi tum erat, monialis habitum, insequenti mox anno, mense Martio, induta; postmodum cæli mu-

tandi

Psal. lxxi.

tandi studio in Urbem reuerſa cœnobium S. Catharinæ nomine conſtruxit in Viminali ; vbi ad diem hunc degit.

Philippus grauiter ægrotat.

*Sancti Viri
agri fre-
quenter le-
guntur. Si-
de B. Gre-
goriū Pa-
pam lib. 2.
epiſ. 32. lib.
5. ep. 68. lib.
7. ep. 14. &
127. & lib.
8. ep. 35.
Edit. Rom.
Percurre
in ſuper
Georgium
monachū
in Theodo-
ro Sicaota,
& Guiliel-
mum Abb.
Vita S. Ber-
nardi lib.
1. c. 8. & 12.*

VExebatur aſſiduè Philipp⁹, nõ uã Domino ſeruo ſuo aurearū coronarum in dies materiam præbente, diuturnis, & periculofis morbis : ægrotabat grauiffimè bis frequenter in anno. Ego quidem ex eo tempore, quo primùm apud illum eſſe cœpi, nempe ab anno Domini milleſimo quingentefimo ſeptuageſimo ad nonageſimum quintum vſq; , quo ille obiit, nullum vnquam annum abiiffe memoria tenco quin in morbum delapſus ſit.

Æger cum eſſet, etſi ad febrim acerrimi dolores accedebant, nulla tamen cura, ne minima quidem cõficietur: grauitatẽ morbi, vt à Deo miſſi, nõ conſtanti ſolùm animo, ſed libenti etiã ferebat; patientia autem

tanta

tanta, vt nihil ſupra : nullum vnquã eius verbum audiebatur vel de vi morbi querentis, vel vllam eorum, qui aſtabant opem, vt ſit, implorantis : ſiqua eius verba excipiebantur, ea erant, quæ ſummam viri ſanctimoniam, humilitatemque redolent: verba lacrymæ comitabantur, quibus circumſtantium pectora ad pietatem inflammabantur : omnia ſerui Dei dicta, facta, & geſtus erant eiufmodi, vt illum ſatis & morbo, & doloribus, ipſaq; demũ morte fortiorem oſtenderent: hoc tamen vnũ Philippo (qua erat animi demiffione) dolebat, quòd omnem vitam bonis operibus vacuum, vt ille dicebat, inutiliter tranſegiffet.

Æger nihil aliud habebat quod equè lubens faceret, niſi ſuorum cõfeſſiones, medicis non reclamantibus, excipere : Medicorum enim imperium in his, quæ ad curationẽ ſui corporis pertinebant, prompto animo exequabatur.

Vita lib. 2.

N

Eo.

Eodem anno millesimo quingentesimo sexagesimo secundo incidit in morbum ad eò grauem, vt proximè ad mortem accesserit. Id autem fuit Philippo languoris initiũ: cepit ille primùm dolore, qui dextro brachio hærebat, eoq; vehementi, atq; assiduo miserè premi: isq; deinde dolor per brachium, subinde ad musculorum nervos transijt, intendebaturq; assiduè: dolori superuenit febris, quæ etsi principio leuis erat, tamen haud multò post amplior facta ita inualuit, vt ad epta iã medicorũ iudicio, nèpe Hippoliti Saluiani, Stephani Cerasij, & Bartholomei Eustachij Vrbinatis omni spe vitæ, dilatio mortis tantummodo quæreretur.

Interea tanti Patris filij metu perculsi ne parente tam optimo priuerentur, partim orationibus, lacrymis ac ieiunijs Deum exorabant, religiosissima quæq; Vrbs loca venerabundi obibant: sanctarum scalarum

*Eius rei
auctores
sunt
Franciscus
Maria
Cardin.
Taurinus,
Casar
Car. Baro-
nius.
Assidebat
Philippo
agrotanti
Io. Francis-
cus Bor-
dinus
Ausionis
Archi-
episcopus,
Angelus
Vellius,
aliiq;*

larum gradus ad Lateranum nudis genibus ascendebant: partim verò ei certatim diu, noctuq; assidebant pro sũmo beneficio habentes si digni inuenirentur ægro Patri vbi opus esset, ministrare.

Quid plura? cum de eius vita conclamatum iam esset, viatico, ne quid ad mortem piè obeundam omitteretur, instructo; extremoque oleo delibuto, ecce tibi (alumnis carissimi Parentis discessum miserè lamentantibus) diuina virtute miraculum: qui omniũ opinione mortuus credebatur, vbi Ecclesiasticis sacramētis munitur, extemplò medicis admirātibus tota febre eximitur, dolore magna ex parte leuatur, paucisque post diebus pristina incolumitati restituitur.

Illud autem inuoluam silentio, quòd cum ab alijs, quo tempore moribundus erat, deploratam suam salutem audiret, virili, præsentique animo astantibus dixit,

paratus quidem sum, & non turbatus; sed cum Dominus tot me, tantisque beneficiis exornarit, nescio quo pacto nulla cælesti refectione spiritus meus tanto in negotio roboretur: quo fit, vt credam nondum migrationis meę tempus aduenisse: & Francisco Marię Taurusio, per me non stabit, inquit, quin me ad pię moriendum compatem; quamquam certus sum hęc discussum iri morbum omninó.

Eius miracula.

a
Cuius rei
oculatos,
iuratosque
sestes ha-
bemus.

AEgrotauerat ^a eo ipso anno Mauritius Anerius, morbo ingrauescēte ad vltimū periculi venerat; ergo à medicis derelictus propinquam mortem expectabat, iamque se alterius initurum vitę viam Christi corpore instruxerat, sacro etiā delibutum oleo ad pugnādum cū aduersario comparauerat: hunc itaque sensibus prope omnibus destitutum cum inuississet Philippus;

illa-

illacrymantem vxorem, propinquos circumstantes miseratus ad morientem accedit, astantescq; hortatur, vt Marię Virginis opem pro eius salute implerent: Tum omnibus genuflectere iussis, manus morienti imponit: quo peracto, inde aduertente nemine sese proripuit. Vix ille abierat, cum æger, qui à prima hora ad secundam & vigesimam vsq; mutus iacuerat, derepentē cæteris rei nouitate, ac stupore attonitis, apertis oculis quasi reuiuiscens, redeunte confestim animo, loqui cœpit expeditissimè, morboque se planè leuatum Medicis ipsis admirantibus clamat: demum nouo iam die illucescente (inuiserat enim illū Philippus inclinato iam in vespere die) sanus, valensque exilit è lectulo, acceptumque donum omnibus præ gaudio exponere, passimque præiudicare non cessat, Philippum tantę rei auctorem vociferatur: produxit is vitam ad annum

Vitæ lib. 2.

N 3

Domi-

Domini vsq; ad millesimum quingentesimum nonagesimum tertiū, quo tempore iv. Kal. Februa. obdormiuit in Domino.

Iesu Christi anno Pij IIII. anno Ætatis anno
1563 4 49

Bradamantis pie femina mors.

ANno huius sæculi sexagesimo tertio religiosè, pièque migravit è vita^a Bradamantes Aneria: fuit isthæc magnæ perfectionis femina, consanguineos, aliosque multos exemplo vitæ ad Christum adduxit, in operibus misericordiæ versabatur assiduè, precibusque insistebat. Sed hic nullo pacto silentio videtur inuoluendum illud beneficium,^b quo eam morbo oppressam Philippus affecit: Hæc enim aliquot ante annis adè grauiter ex capite laborabat, eaque mali vis erat, vt nihil medicamenta proficerent: Ergo femina, quæ spem in medicis

iam

^a
Decessit
mense Augusto, die
Assumptæ
Virginis
saero.

^b
Totam eam
rem iurata
sua narra-
uit Francis-
ciscus Ma-
ria Tau-
rusius
Card.

iam, medicamentisque posuerat à Philippo inuisitur, qui manu illicoprehendens lintea quibus caput involuerat, ea vi auellit: stulta dicens, qui tibi rei est cum his linteis? & hæc effatus, illa ipsa confestim in terram statuit: quod dum fit, mulier pristinæ continuè sanitati restituitur, vt ne in posterum quidem ab eo se morbo tentari senserit: fuit ea ex illarum numero, quas Philippus anno huius sæculi quinquagesimo primo Christo lucrificerat.

Cum quodam die, eodem circiter anno, Philippus iter per Nosocomium S. Spiritus haberet, contigit vt cum loco, vbi vulnerati curantur, appropinquaret, diuino repente agitatus spiritu, cōuersus ad suos: en huc, dicere cæperit, ingrediamur; huc enim diuinitus impelli me sentio^b: & hæc dicens confestim rectè ad vnus lectulum, qui animam agebat, aduolat, eumque non viribus

Id. Io. Frā-
isem Bor-
dmus, &
Domini-
cus Iordan-
nus sacer-
dos, Sterg,
enim ad-
fuit sacra-
mento se-
re. nr.

^b
Idem de S.
Malachia
Episcopo
narrat S.
Bernardus
in eius vi-
ta.

Vitæ lib. 2.

N 4

modò

modo destitutum, sed voce etiam defectum labente propè spiritu, offendit. hunc ergo inclamans id mirabiliter effectit, vt moribundum stupentibus qui aderant, ad loquendum primùm, deinde ad confessionem peragendam, tum ad sacrum viaticum recipiendum, & demum ad vitæ cursum sanctè, pièque conficiendum perduxerit.

Iesu Christi anno Pij IIII. anno Ætatis anno
1564. 65. 5. 6. 49. 50. 51.

Congregationis initia.

Philippus interim vbi è morbo, de quo nuper est dictum, conuulit, nuntios ad eum confestim Florentini ciues mittunt, qui postularent, vt ipsorum Ecclesiæ, quæ S. Ioannis Baptistæ nomine celebris habetur, regimen susciperet: Ad hæc Philippus, qui res arduas non nisi consulto Deo aggredi consueuerat, quæ visum est, respondit. Sed cum ille rem iam Domino diutius commendasset, annuit tandem, si-

bique

bique id placere dicit, cupere tamè aliquot è suis discipulis sacerdotio primùm initiari, seq; præterea è tēplo S. Hieronymi haudquaquam recessurum eisdem significat: accipiunt Florentini conditionem, domum ad habitandum attribuunt: stipendium vnde viuant, offerunt.

Interea Philippus tres è suis alumnis sacris initiari facit: primus sociorum, qui ad apicem sacerdotij euehitur, est Cæsar Baronius Soranus toti iam orbi ob eruditissimam Annaliū Ecclesiasticorum editionem notissimus: hunc S. D. N. Clemens PP, VIII. non longè à Philippi obitu, inuitum, ac renitentem Sanctæ Sedis primùm Protonotarium ex eorum numero, quos Participantes vocat, creauit; deinde reluctantem adhuc, reclamantemque ex Protonotario Apostolico Sacro Cardinaliū Collegio Nonis Iunij, anno millesimo quingentesimo nonagesimo sexto ascripsit. Alter fuit

Vitæ lib. 2. N 5 Ioannes

Ioannes Franciscus Bordinus, qui ab eodem Sanct. D. N. anno huius sæculi nonagesimo secundo, iv. Id. Febr. primum Cauallicensibus, postremò Auinionensibus anno nonagesimo octauo, Præsul datus est. Tertius Alexander Fidelis Romanus, miræ innocentia, atque integritatis vir: huius suauitatem morum, præstantemque virtutem per totos tres, & triginta annos experta est Congregatio: obiit ille in ædibus nostris calculo laborans, anno huius sæculi nonagesimo sexto, mense Octobri; Hi porrò duo vltimi Sacerdotes, Ioannes Franciscus scilicet, & Alexander eodem die ad sacerdotij culmen euecti sunt.

Conuictus cæptus est anno millesimo quingentesimo sexagesimo quarto: principio etsi ad Ecclesiam S. Hieronymi ibatur quotidie, quifque tamen priuatim sine certis tum propriis legibus ad Philippi nutum viuebat. Primi ex Patribus, qui vnà

esse,

esse, vnàque simul viuere cœperunt, fuere Cæsar Baronius, Alexander Fidelis, quem secutus est Germanicus fratris filius, eo tempore præstanti indole adolescentulus; quandoquidem is biennio ante Romam veniens, vt in literas incumberet, se totum ad Philippi ductum, arbitriumque contulerat; tum alius accessit Ioannes Franciscus Bordinus; quartus Iacobus Salort Hispanus magna simplicitate vir; quintus Ioannes Rauficus, cui primum animarum cura, vt eius rei admodum gnaro, demandata est. His initiis Philippus Congregationem instituere aggressus est.

Non multò deinde post accessit ad hos Franciscus Maria Taurusius tum Laicus, quamquam inter commilitones suos tanquam Sydus elucebat, vir Apostolico spiritu plenus, omni que laude præstantior: Is Iulij Tertij affinis, ac Raynutij Farnesij Cardinalis sancti Angeli olim à

cubi-

cubiculo; Pij V. iussu Michaelē Bonellum sororis filium Cardinalem Alexandrinum in Hispaniam, Galliamq; Reges legationem obeuntē secutus est: quo in itinere comitem habuit Hippolytum Aldobrandinum tum Rotæ Auditorem, postea in Purpuratorum Patrum numerum à Sixto V. adscitū, hodie demū totius Ecclesiæ Catholicæ Episcopum, Clementis VIII. nomine insignitū. Hic ipse Pontifex Clemens, ubi Romanæ Ecclesiæ clauū tenere cœpit, Taurusium, de quo dicimus, Ecclesiasticis dignitatib⁹ ornare in animo habuit. Ergo anno post Christum natū millesimo quingentesimo nonagesimo tertio, mense Decēbri eum primū in Archiepiscopum Avinionensem elegit: tū anno nonagesimo sexto Nonis Iunij Cardinalē creavit: qui novus amplissimæ dignitatis gradus temperato viro summaque virtute exornato nihil dedit novum, nisi vt maiore aucto-

ritate

ritate prodesse pluribus posset. Anno demum nonagesimo septimo placuit Sanctissimo Domino Nostro, vt is deposito Avinionensi Archiepiscopatu. Senensem Ecclesiam regendam, administrandamque susciperet, quod & factum est. Taurusium ad socios accedentem imitatus est Angelus Vellius Prænestinus, qui deinde Congregationi nostræ proximus à Baronio præfuit, & hodie præest, vir nostris laudibus non indigens: porrò Taurusius, & Angelus Vellius et si ex antiquioribus Beati Patris alumnis habebantur, tamen non tam citò, vt alij, sacerdotio initiati sunt.

Viuebant Patres eodē tecto, quibus cor vnum erat, & anima vna, mutuo se, ardētq; amore diligebāt, Deoq; rem gratam facere omni openitebantur. Alumnos Philippus mira dulcedine, benignitateq; regebat: omnia enim ille factus omnibus, eos, quibus parentis loco

erat,

erat, consilij, paternisq; cohortationibus potius quam auctoritate, imperioque ad munera obeunda inducebat: Illudque mirandum in eo, simulque imitandum cernebatur, ipsum nullū fermē vnquam imperio, aut præcepto ad aliquid agēdum impulsisse; sed lenitate magis, affabilitateq; sermonis: facili^o enim ille blanditijs, lenibus adhortationibus, modestiaq;, rogantis instar, potius quam iubentis, eorum, quæ agenda erant, etsi ardua, magnaque, obedientiā impetrabat, quàm alij auctoritate extorquere soleant; ita autem singulorum animos tenebat, vt eos quoquò vellet impelleret.

Cæterum vt religiosæ vitæ ritum, formamque aliquam introduceret, constitutiones quasdam communi consensu condendas curauit, quas alacri fronte, promptisque animis susceperunt omnes: illud verò sapienter monebat nullam aliam esse

certio-

certiorem, tutioremque rationem recta via quò quis intendit, perueniendi, quàm gnarum itineris ductorem sequi: contra nihil periculosum magis, quàm suo arbitrato, Præpositorum auctoritate posthabita, semet regere.

At reuertamur ad Patres, qui vnanimis in Domino ambulantes, magno cum animorū fructu in Christi vinea excolenda apud Florentinos pro viribus laborare cœperunt: accedentium cōfessiones audire: Eucharistiæ sacramentum, qui per sacerdotium poterant, ministrare: à prandio ad Ecclesiam Sancti Hieronymi se recipere, vt ibi de more sermones de rebus pijs ad multitudinē facerēt. Dominicis dieb^o præter Oratorii sermones quotidianos, modò Baronius, modo Bordinus in eade sacra Florentinorum populo, qui aderat cupidissimè audiente, e suggestu concionabatur: Quibus rebus breui factum est, vt tam

sacerdo-

sacerdotum numerus, quàm confluentium ad eum locum multitudine mirificè aueretur.

Dictis, factisque populum ad omnine officium vehementissimè accendebant: multos à turpi, & flagitiosa vita non ad sobrietatem solum, & continentiam, sed ad contemptum etiam rerum fluxibilium, atque ad salutaria Christi consilia, & frequentem sacramentorum usum suauiter compulerunt, aliosq; ad nostrum institutum, vitæque rationem amplectendam crebris sermonibus inflammant.

Singulis Hebdomadæ diebus, ut modò à Patribus nostris vno excepto die Sabbato fit, quatuor ex selectis Patribus (idonei enim ad id munus obeundum eligebantur) ordinata successione in Oratorio verba ad populum habebant: prædicabāt autem hi non se ipsos, sed Christum crucifixum, eorumque sermones in rebus versabantur moralibus, pla-

nis,

nis, & ad omnis generis hominum captum, vulgi præsertim, accommodatis: Ergo subtiles disputationes deuitabant, de rebus non dictu speciosis, sed vsu necessariis nulla pompa verborum populum erudiebant, sermones sanctorum exemplis, quæ plurimum valent ad sanandas hominum mentes, confirmabant: ex quatuor qui id munus obibant, primi in rebus plerumq; moralibus versabantur, alij res gestas sanctorum, seu Ecclesiasticæ historiæ euenta ordine temporum distributa enarrabant, semihoræ spatio singulis ad dicendum concessio.

Perrexerunt Patres tandiu de rebus diuinis in Ecclesia S. Hieronymi ad populum dicere, donec Florentini egregium sanè opus ad hunc usum accommodatum suis sumptibus ad ripam Tyberis construxere, vbi verbum de rebus piis fieri ceptum est.

Hoc quidam viuendi genere plu-

Vitæ lib. 2.

O

res

res annos vsi sunt Patres eadem domo viuentes, seque, suaque diuino obsequio, & animarum lucro tradentes: erat omnium marsupium vnum, communis mensa, eaque sobria, ac frugalis: oratio, & meditatio plurima: sacerdotibus, qui illis iniitijs quinque erant, rem diuinam facientibus, cæteri aut quotidie, aut alternis diebus cælesti pane reficiebantur.

Id vitæ institutum ita multis probatum est, vt plerique ingenio, doctrinaque præstantes, cum sacerdotes, tum laici, vltro sese in Patrum contubernium contulerint: non enim omnes Religionis vinculis se astringere omnino audet: Hac igitur fuere nostris hominibus Congregationis initia.

Reliquum iam esse videtur, vt ad res à Philippo gestas Pio V. quem Pontificem Maximum futurum (Pio IV. vita functo) præuiderat, præfenseratque, transeamus: Vocem enim

quan-

quandam in ipso noctis silentio audiuit. Frater Michael Cardinalis Alexandrinus Pontificatum obtinuit. Creatus is fuit vij. idus Ianuarius anno millesimo quingentesimo sexagesimo sexto, sedit annos sex, menses tres, dies viginti tres.

Iesu Christi anno
1566Pij V. anno
1Ætatis anno
51.52

Petrum Victricium à morte liberat.

ANno Christi millesimo quingentesimo sexagesimo sexto Petrus Victricius Parmensis graui oppressus corporis valetudine tenebatur lectulo: eum adeo morbus vrgebat, vt destitutus à medicis pro mortuo lugeretur à suis: interim venit ad eum Philippus, manibusque moribundo admotis, precibus pro eo fufis, illud his rebus assecutus est, vt is adeo melius confestim habere cæperit, vt duobus vix interpositis diebus è lecto planè

*¶
Eius rei
iuratum te-
stis est is
ipse Petrus
sed non &
nicus.*

Vitæ lib. 2.

O 2

inco-

incolumis surrexerit. Viuit is adhuc, confitetur ter per hebdomodā, totidem communicat in templo nostro sanctæ Mariæ à Vallicella.

Antonium Fuccium ad piē moriendum adiuvat.

Eodem ipso anno Antonius Fuccius medicus, quæ esset eius in morientes pietas, in se ipso experiri meruit. De eo, cum quodam die, me aliisque præsentibus loqueretur Philippus; is, dicere cœpit, cum virginem quandam religiosam valde, grauissimo morbo laborantem, in ecstasi positam comperisset, moratusque ibi tandiu quoad ægra ad se rediret, hæc ab ea vbi primū ecstasi liberatur, audit: hem Antoni, quæ te vidi inter Angelos pulchritudine, qua venustate? Quibus ille perterritus confestim ad Beatum Patrem aduolat, rem vt se habuerat totam narrat; tum domum reuersus, eodem ipso die in morbum incidit, ex quo nō

con-

conualuit: inuisebat eum Philippus singulis diebus maximo charitatis affectu, diuinisque verbis eius animū confirmabat; sed cū ægritudo in dies augeteretur, ei morti appropinquanti dæmon^a medici specie sese ostendit; bonum habere animum iubet, vitam pollicetur longiorem, ex morbo euasurum affirmat; credidit æger suadenti, quem quis esset non nouerat; sed à Beato Patre, aliisque è suis admonitus, diabolicam fraudem agnoscens, mortem libenti animo amplexus est, quæ illo ipso die contigit; obiitque is maxima cum significatione pietatis.

Cæterum illud de hoc ipso viro, qui in antiquioribus Philippi alumnis vnus fuit, non silendum. Deceueratis ob, carnis tentationes, quibus assidue in curandis potissimum mulieribus, dæmonis arte impugnabatur, medendi curam abiicere: quod cum ille Philippo (quippe

Vitæ lib. 2.

O 3

qui

^a
Id à Francisco Maria Tarrasio Card. acceptum.

^a
Dum hæc imprimuntur eripitur nobis viij. kal. April. Ecclesiasticis sacramentis rite perceptis. idē Petrus Fabricius, ætatis anno septimo & nonagesimo.

*Eius rei
conficius
est, ut si
leam cate-
ros, Fran-
ciscus Ma-
ria Gard.
Taurusius.*

qui erat ei à cōfessionib⁹) retulisset, id ab eo³ responsi accepit: nō potes, nec debes ab arte medica desistere, cum qui tibi affines sunt, tuteipse, quod inopia laborēt, eo lucro quod in medendo facis, vestitum præbes, & victum; cuncta itaq; tuæ artis officia securus exequere; nullam unquam posthac, mihi crede, carnis tyrannidem sēties: Credidit homo Philippo loquenti, soloq; obedientiæ clypeo munitus ad obitum vsq; medici officio absq; vlllo prorsus libidinis sensu, siue ægris hominibus, siue feminis mederetur, functus est.

Hoc ipso itidem anno adiunxit se nostris Patribus Franciscus Sotus Oxomen. Hispanus.

Iesu Christi anno Pij V. pap. anno Ætatis anno
1567. 2. 52.

Nouus in Oratorium impetus.

Anno Christi millesimo quin-
gētesimo sexagesimo septimo
ineunte,

ineunte, noua exoritur tempestas in Philippum, eiusq; alumnos, quādoquidem non deerant, qui quod nostrum fortè institutum suspectū haberent, de eo funditus euertēdo dies, noctesque cogitare cœperint: vectsi acerrimi erant operis insectatores, at Deo rem suam adiuuante, omnis aduersariorum labor ad irritum cecidit.

*Adolescentulum ex oculis laborantem
in pristinam restituit vale-
tudinem.*

Eodem vt arbitror anno adoles-
centulus quidam, cui Ioanni
Baptistæ Crescio³ nomen erat, graui
ophthalmia laborabat, & ardentium
lacrymarum profluuio, ita vt nec
auram, nec lucē ferre posset, cumq;
multos dies hoc oppressus morbo
iacuisset, decreuerunt tandem me-
dici cauterio adolescentulo suc-
currendum esse: at cum id reme-
dium Ioannes id ægri auunculo
Vitælib. 2. O 4 erat

*Id hic ipse
Io. Baptista
sacramēto
enuncia-
uit.*

erat nomen non approbaret, Ioannem Baptistam ad Philippum adduxit; is, inquiens, qui sororis meæ filius est, ex oculis laborat, rogatque preces pro eo ad Deum offerat. His ille auditis, manibus affectæ parti confestim admotis, hoc morbo ægro ait, liber eris, qui mox habere melius cœpit, paucisq; post elapsis diebus, nullis adiutis medicamentis integram veletudinem recuperavit omnino.

Iesu Christi anno
1568.

Pij V. Pap. anno
3.

Ætatis anno
53.54.

Fructus animorum.

Sed abeamus ab his, & veniamus ad fructum animorum anni millesimi quingentesimi sexagesimi octavi. Fructus eorum, qui Oratorum frequentabant tacitè magis æstimari ab hominibus, quàm à me inconsideratè poni in mea historia decet, sed vel hoc solum de eo dicam; tantæ multitudinis concursû

ad ser-

ad sermones fieri solitum, quantam capiebat locus.

De eodem huius temporis id memorix prodidit Ioan. Rubeus in libro, ^a quem Philippo dicavit anno millesimo quingentesimo sexagesimo nono, quod ab re fortè non erit historix intexere. Id tale est.

Ex omnibus, quæ Romæ anno superiore (est is annus huius sæculi sexagesimus octauus) sum admiratus, periucundum mihi fuit intueri tam copiosam piorum hominum multitudinem S. Hieronymi Chætitatis, vt vocant, templum, atque Oratorium quotidie frequentantem: Quæ quidem singularis exempli exercitatio, præ veterum, atque illustrium ædificiorum splendore, tamq; præclaris tot Principum virorum Aulis, eorum omnium, quæ se mihi admirabilia obtulerunt, gloriam longè visa est antecellere; eoq; plus inde iucunditatis, atq; admirationis cepi, quòd viderem frequen-

a
Estas hic
liber Itali-
cè conscri-
ptus cuius ti-
tulus est
Esamine.
E&c.

Vita lib. 2.

O 5

tem

tem tot clarissimorum virorum, atque omnium gentium concursum tantalacritate confluentium, ut priuatas conciones, ac res diuinas, de quibus à te (Philippum dicit) puro Christianæ Religionis, atque ipsorum salutis ardore agebatur, exciperent: Qua ex re oritur sæpissimè in tuis spiritualibus filiis sublimis quædam, terrenis omnibus abdicatis, vni Deo seruiendi cupiditas. qui nimirum in variis hodie conspiciuntur cœnobiis, ac sacris Religiosorum familiis propriam vitam huic diuino cultui, obsequioque perpetuò consecrassè, & cætera quæ sequuntur.

Hactenus epistola ex Italico sermone in Latinum conuersa, ex qua satis apparet, qui concursus ad sermones, quæ ad nostros frequentia, quis fructus animorum illis temporibus fuerit: atqui id non solum recitata epistola; sed voce potius illorum, qui huiusmodi colloquiis inter-

erant,

rerant, cognouimus, suntque; ij à quibus accepimus, oculati testes, digni prorsus, quibus credatur in omnibus.

Iesu Christi anno
1569Pij V. Pap. anno
4Ætatis anno
54-55*Predictio.*

ANno Domini millesimo quingentesimo sexagesimo nono, Constantius Tassonius Mediolano Romam à Pio Quinto honoris gratia euocatus, rectà ad ædes S. Hieronymi, Philippi salutandi, visendi; causa venit: id ubi ille audit, iubet illico duobus è suis tum adolescentulis, atque cæteris minoribus natu, nempe Octauio Parauicino, quem longo post tempore Gregorius Decimus quartus anno huius sæculi nonagesimo primo, ob singulares viri virtutes, Cardinalem creauit, & Germanico Fideli, ut in limine ostij quàm Constantio eundem erat, cadauerum instar sese proster-

nerent,

*Eam rem
sacramen-
to firmavit
Fræc. Ma-
ria Card.
Taurusinus
Eandemq;
P. Germanico
Fideli.*

nerent, prostratique tandiu iacerent, dum ille progredetur: atqui quorsum hæc à Philippo fierent, nemo fuit, qui perciperet; verum euentus deinde sequutus rem patefecit; Constantius etenim paucis post elapsis diebus, etsi optimè tum valebat, morbo graui, & mortifero derepentè affectus, decessit.

Moribundum morte eximit.

*Totam rē
is ipse Lau-
rentius a-
lijsque ocu-
lari testis
publico te-
stimonio
confirmat.*

Eodem tempore Laurentius Christianus (clericus is erat Basilicæ Vaticanæ) cum ætatis annum vigesimum, aut eo amplius ageret, incidit in morbum, coque inualescente desperantibus medicis, mortem in horam, solemnibus confessionis, Eucharistiæ, oleique sancti præsiidiis communitus expectabat: cumque sensibus omnibus destitutus detineretur lectulo, à Philippo sub primam horam noctis inuisitur, qui mox de statu ægri astantes rogi-

tat,

tat, tum precibus ad Deum fufis, vbi ab oratione surrexit, Laurentius (dixit) ex isto morbo haudquaquã morietur, propiusque ad eum accedens, imposuifque super illum manibus, eius nomen magna pronunciat voce, ne hæc sanè frustra: moribundus. n. illius clamore excitus oculos confestim aperit, inde redeunte animo cibum sumit, melius habet, paucisque post horis non omnes modò sensus pariter cum voce recepit; sed excussa etiam febrī, planè conualuit. Interim medicus, is erat Petrus Crispus, manè à domesticis ad eum reuocatus, venarum pulsū explorat, cumque expulsu arteriarum saluum esse competisset, admirans; maior te Laurenti inquit, dextera seruauit, non mea; neque enim humana es arte, sed diuina ope leuatus.

Nonis

*Novis ob Christum sollicitudinibus
consciatur.*

CVM Deo proprium sit amicos suos frequentissimè exercere, quò eos meritis augeat; hinc mirum nemini esse debet, si Philippum novis semper tribulationibus, & his quidem gravissimis modò ab hominibus, modò ab ipsis dæmonibus excitatis, diuexari permiserit: de viris iustis illud legim⁹: multæ tribul. iust. & de omnibus his liber. eos Dominus. Tribulationes, quæ sese ei obijciebant, forti semper animo, hilarique vultu amplectebatur: in eis enim non modò animum nunquam despondit, sed nec vel minima tranquillitatis conscientia parte nudari se sensit.

Insectatores passus est, cum externos, tum domesticos, eosq; miro Spiritus sancti artificio, patientia, humanitateq; frangebatur; ex domesticis non defuere (quod de primariis sanctis scriptum novimus) qui B.

Patrem

Patrem nimia fortasse simplicitate (sic illi appellabant) præditum, nimiumve rudem diceret; quæ ille omnia Christi amore ad maiora perferenda paratissimus, ridebat: atq; in his non absimilem ipsum fuisse cognovimus sanctissimis illis Monachorum Archimandritis satis nunquam laudatis, Sabis, Theodosiis Cænobiarchis, Nicetiis, Romualdis, Francis. item Beatissimis Episcopis Martinis, magnis Gregoriis, aliisque multis, de quibus similia, vel certè graviora circumferebantur, cum alioquin summa illi essent prudentia, summaque humanitate imbuti.

In exitu anni sexagesimi noni & insequenti, qui fuit septuagesimus, ineunte, aliis illum modis exercuit Dominus: quippe non ferens diabolus fructum, qui ex Oratorio nostro ad profectum animorum procedebat, simul futura prælagiens eam confestim quibusdam (qui in-

stituti

stituti nostri munera haud fortè probabant) mentem iniicit, vt Philippum per simulationem pietatis ad Sūmum Pontificem deferrent; quasi auctor ille esset, vt in quotidianis sermonibus, qui de rebus piis eo præsentate, atq; iubente, simulque interrogante in Oratorio fiebant, multa stultè dicerentur, quæ vel summam simplicitatem, summamque ineptiam, vel certè grauem, & intolerabilem eorum qui loquebatur, arrogantiam redolereut.

Hæc vbi ad aures Summi Pontificis, perueniunt, veritus ille ne quod nouum incendium existeret, huiusmodi rem diligenter, cauteque examinandam putat: ergo accersiri confestim iubet è Dominicana familia doctissimos viros Paulinum ciuem Lucensem, & Alexandrum nunc Fori Liuij Episcopū, quibus cum separatim nō modò à reliquis, sed ab ipsis etiam loqueretur: enarrauit quæ de Oratorio nostro audi-

tione

tione acceperat, ac timere se dicebat, ne Philippus (quem idiotam fortè arbitrabatur) in ijs tractandis, quæ ad Christianæ fidei dogmata pertinerent, laboretur. Quò peractò, id vtriq; sanctæ obedienciæ nomine imponit, vt singulis hebdomadis quasi aliud agere simulantes Oratoriū adirent, sermonibus interessent, vbi si quid ab astantibus doctrinæ, ac rerum expertibus in referendò symbolo, quod quisque interrogatus dabat, audirent: quod rectæ fidei, aut bonis fortè moribus aduersaretur, id corrigerent, animis, mentibusq; mandarent, atq; ad se referrent quamprimùm: ea enim tum vigeat consuetudo, vt inter sermones laici etiam homines eisdem de rebus, de quibus in Oratorio agebatur, interrogaretur.

Ergo Dominicani Patres sæpius per hebdomadam ad Oratoriū veniebant, totam ipsi rem præsentia cognoscere, totamque inquirere,

Vitæ lib. 2.

P

quam-

quamquam alter alterū nesciebat, aggrediuntur : Philippi spiritum, doctrinæ genus, & vitæ institutum expendere decernunt: ad sermones audiendos cetera cum multitudine confluunt : qui modus differendi sit, quodue sermones tendant diligētissimè animaduertunt: mirari satis Philippi in dicendo vim, ardorem, atque mirabilem securitatem nequibant: illiteratus enim ille (quæ erat sui despicientia) apparere studebat; nihilominus ad singula, quæ examinanda proponebantur, ita vbi res exigeret, respondebat, vt scopum semper (Dominicanis penè obstupescens) attingeret felicissimè. Quibus illi commoti, non quàm optime solum de Oratorio nostro, deque Philippi pietate, ac doctrina, quam vnquam antea sensere; verùm Pontifici etiam sanacuncta se reperisse narrarunt, sicque adiuuante Domino tota res breui sine vllō iudicij tumultu suppressa

est,

est, atque in pristinum candorem restituta.

Cæterum hæc ipsa Philippum præsensisse diuinitus, vel ex hoc vno cognosci potest. Nam cum Pontifex apud Principem ^avirum de Oratorij nostri instituto, deque Philippi spiritu, præsentem neminem, conquereretur; accersito Philippus eo ipso die viro (lectulo enim ille ob ægritudinem detinebatur) aperuit illico, quid ei Pontifex (secreto lile) de se ipso, atque de Oratorio nostro narrauerat : verùm haud multò post Pontifex, re satis iam cōperta, atque implorata, Philippum, eiusque alumnos præcipuo quoad vixit, amore, studioque complexus est.

Illud nec præteribo, quod obseruarunt nonnulli, Deum de Philippi insectatoribus pœnas ^b sumpisse: Eius rei plura exstant exempla, sed ne quamquam offendam, ea missa facio.

Vitæ lib. 2.

P 2

Præ-

^a
Huius rei iuratus auctor est Alexander Medicus Cardinalis.

^b
Iurati testes quamplures id asserunt. Idem Caesar Card. Bononiæ.

Predictiones.

Eodem anno millesimo quingentesimo septuagesimo Ioannes Angelus Cribellius^a cum ad Philippum de more animo confitendi de peccatis suis, feria quinta sanctioris hebdomadæ, sanus corpore, viribusque potens accessisset, vix ad eius se pedes prostrauerat, cum ille hominem intentis oculis intuitus: para vt sis, ei dicere mox cœpit, virili præsentique animo, ne quicquam vereare, sed contortetur cor tuum: Deus quippè nescio quid sibi ad gloriam suam à te deposcit: cui Ioannes Angelus nihil nunc inquit, timeo Pater, ad omnem euentum paratus sum, faxit de seruo suo Deus quod ei libitum est, ad eius arbitrium vitam institui meam, eiusque totus sum. Tum Philippus quid si ait, velit Dominus maxima premaris tribulatione: ita me, respondit ille confestim, ad eum

^a
Eam rem
tres iurati
testes enū-
ciarunt.

conformo, vt perpetuò voluntatem ipsius cupiditati meæ antelaturus sim. Hic Philippus: Cura, vt te pro viribus pares ad eam rem grauem quidem, quæ tibi Dei permisso acciderit, æquo, libentique animo perferendam. Rediit Ioannes Angelus paulò post domum optima valetudine; sed deficiente die tantus mox improviso morbus eum oppressit, vt quarto die attulerit mortem, quam ille hilari fronte, sacramentis Ecclesiæ munitus amixus est.

Feminam demonio liberat.

Diligenter examinabat Philippus quæ ab iis, qui pro energumenis habebantur, fieri cernebat, nec faciliè inducebatur ad credendum quemquam dæmonio vexari: Hinc quæ eius rei fidem facere poterant, ad naturalia ferme principia referebat, vt pote ad naturales extrahibile morbos, ad vteri affectus,

aut certè cerebri decemētum. His igitur de causis rarò admodum energumenis adiurandis, nisi necessitate compulsus, nauabat operam: illud verò sapienter discipulos monebat, sibi ipsis cauerent, ne energumenas feminas, nisi astantibus multis adiurare præsumerent.

Eodem vt arbitror anno Atella^a Romam venerat mulier quædam nobilis Catharina ab immundis spiritibus occupata: Hæc quamquam literas non didicerat, latinè tamen perbene^b purèque loquebatur, latinè interrogata, latinè pariter respõdebat: Crederes eam quæ nec scholas frequentauerat, nec magistros villos habuerat, humanioribus literis, latino sermone scitè eruditam, ex cultamque esse: tantum præterea animi tantum roboris habebat, vt vix à quatuor robustis viris alleuari, teneri,^c sistique posset dæmone ipso feminæ natura imbecilli, ac debili vires suggerente.

Ad-

Adducitur itaque ad Philippum qui eam exorcizare aggressus non prius precatationibus pugnare destitit^a quàm ab ipsa diabolū expulerit.

Quodam die B. viro Catharinam ferreis catenulis immisericorditer verberante dæmō alta voce clamare cœpit, cede, iā, cede, percute, occide, quæ verba identidē repetebat.

Mirum videre erat feminam toto eo temporis spatio, quo à Philippo vapulauit, nunquam se loco ne tantillum quidem mouere, sed maiore æstatuæ instar manere immobilem loco semper hærentem.

Illud sanè nec reticebo: vix præsentiebat se à propinquis ad Philippum euocari, cum eorum conspectum declinandi cupida (vt quæ vereretur ne exorcismis de more ab eo vrgeretur) nunc hoc loco, nunc illo occultabat se velocissimè: quòd si res ei ex sententia non succedebat, ingentibus ædem clamoribus implebat: venire cunctabatur, rapere

Vitæ lib. 2.

P 4

opus

ne SS.
Martyrū
Marcellini, & Petri lib. 3. c.
13 apud
Suntum
tom. 1. S.
Antonius
p. 3 tit. 27.
cap. 14. §.
1555.

^a
Sancti Viri
in energu-
menis li-
berandis
frequenter
temporis
insensere.
lege S.
Hieronymus
in B.
Hilarione,
Palladiū
in Lausiac
cap.
28. Me-
taphr. in S.

^a
Totā hanc
rem à Phi-
lippi disci-
pulis, qui
ipsum eo
tempore se-
quebantur
accepimus:
in quibus
vnius est
Franciscus
Maria
Cardina-
lis Tauru-
sius.

^b
Energum-
enos pere-
grinis lin-
quis loqui
sõlitos tra-
dit S. Hie-
ronymus
in B. Hila-
rione, Tu-
ronensis de
miraculis
Sãcti Mar-
tini lib. 1.
c. 2. Ein-
hardus
abbas de
translatio-

*Auxentio
Georgium
Monachū
in Theodo-
ro Siceora,
demum res
gestas S.
Anastasi
martyris,
quas in ve-
teri codice
habemus.
Vide Card.
Baronium
Annal.
Eccles. tom.
8. anno.
713.*

opus erat: Philippo summa vi ob-
luctans vix à quatuor viris siste-
batur.

Hæc cum ille cerneret, vt erat
eius miseratione commotus, ipsam
tantisper & verberibus cæcidit, &
exorcismis adiurauit, dum nequis-
simos ab ea spiritus fugarit diui-
nitus.

Hic ne illud quidem prætermi-
tam. Cum quodam die ea ipsa, de
qua diximus, Catharina Philippi
iussu flagellis cæsa esset, insequenti
nocte eidem Philippo suo clauso cu-
biculo apparuit satan, qui minaci-
bus oculis illum intuitus in has pro-
rupit voces: Heus, heus bone vir
hodie pro tuæ voluntatis arbitrio
auctoritati meæ illusisti; at ego in-
iuriarum non obliuiscar, & his
dictis confestim e-
uanuit.

*Ioannes Animuccius Philippi Alumnus ad
vitæ exitum vocatur.*

Christi anno millesimo quin-
gentesimo septuagesimo pri-
mo Ioannes Animuccius magna a-
nimi tranquillitate supremum diē
Philippo presente expleuit: fuit is de
eius discipulis vnus, vir admodum
pius, qui plus quindecim annos Lu-
cretiæ coniugis pari religione femi-
næ amplexibus abstinerat, quibus
expletis, perfectioris vitæ desiderio
stimulante, quod suapte sponte fa-
ciebat, voto agere quinquennium
ante obitum voluntate vxoris, de-
creuit: cui illa facinus post imitata,
idem Deo votum lætissima nuncu-
pauit, felicissimèq; ad vltimum diē
seruauit. Acta sunt hæc Beati Patris
permisso, qui in his concedendis,
quòd huius vitæ pericula, dæmonif-
que laqueos, atq; in bonos inuidiam
nosset difficillimum se præbebat.

Venerat quidam, cui Alphonso

nomen fuit, anno huius sæculi septuagesimo quarto, v. Idus Ian. ad nostrum Oratorium, ^a vt sermonibus interesset. Huic diei hora tertia & vigesima domum redeunti, in ipso sancti Hieronymi ambulacro obtulit sese videndum Animuccius, quem vita functum narrauit: at qui quasi viueret, quid in Oratorio fieret, ex eo querit: cui ille iam cantatum est, ait, sermonibus enim finem fecere Patres, tu verò visne, pergis dicere, Philippum adire? non possum, respondit defunctus, eius preces petitum veni: tu itaque si qua est mei miseratio, age cum eo, vt indigenti opem ferat. Quibus dictis ex oculis abiit.

Sed hic me locus impellit, vt de pia femina Lucretia, Animuccij de quo dixi vxore, & Philippi spiritali filia scribam aliquid. Huic ille, vt haberet stimulos ad fundendas preces, certam præscribit horam, quam ipsi nocturno tempore tribueret;

illud

Id à Francisco Maria Cur. Taurusio acceptum.

illud simul adiciens; ni ad constitutam horam è strato exiliat, ab eo se euocandam fore omnino: sed cum femina somno euicta præscripto tempore haudquaquam surgeret, Philippi vocem, ^a qui procul inde aberat, in ipso silètio audiebat, quæ orationem præciperet, eamque ad precandum excitaret.

Eadem multos iam dies non surgebat è lecto: morbus febris erat. Huic itaque quodam die mandat Philippus, ^b vt postridie eius diei ad templum S. Hieronymi sine cunctatione sacrum auditum pergat. Mira dictu res! insequenti nocte sanam se esse, viribusq; valentem animaduertit, exilit è lectulo, ad Ecclesiam venit, rei sacræ interest, domum incolumis repetit, Philippi virtutem prædicat, vitam ad multos annos producit.

Eidem demum inter confitendum prædixit manè Philippus grauiissimos intèperatiõis stimulos, ^c quos

illa

^a
Leges fidum lib. 4. tit. 8. Bernardi cap. 1.

^b
Hanc rem iurati testes duo, qui ab ea frequenter acceperant digni quibus credatur, enunciarunt.

^c
Id audiit ab eodem

*ipſa Lu-
cretia, dū
viveret.*

illa proxima nocte dæmonis opera
ſuſtinuerat.

Quatuor alij in Congregationem admiſſi.

Eodem huius ſæculi anno ſeptua-
geſimo primo Congregationi
Deo vocante nomina dant, ſeq; no-
ſtris aggregant, Thomas Bozzius
Eugubinus, cuius multa extant ope-
ra in lucem edita: alter Nicolaus Gi-
lius Trecēſis, vir is fuit egregiè pius,
atque in caſibus conſcientiæ verſa-
tiſſimus: tertius Antonius Talpa Se-
ptempedanus iuris ciuilis peritus,
præter hos acceſſerat ſuperiore an-
no ad noſtros Antonius Sala Bono-
nienſis.

Ieſu Chriſtiano Pij V. Pap. anno Ætatis anno
1572 7 57

*Alumnus ſacerdotem cum morte luctan-
tem in priſtinam reſtituit vale-
tudinem.*

Anno à Virginis partu milleſi-
mo quingenteſimo ſeptuage-
ſimo ſecundo, Martio ineūte, Cæſar

Baro-

Boronius periculoſè ex feбри labo-
rare cœperat, ea febris vis fuit, vt
die vndecimo deſperata à peritiſſi-
mis medicis ſalute, ad exitū ſine vl-
la humani ſpè remedij properaret.
id vbi Philippus animaduertit, leſe
ad orandum pro eius valetudine
dat, nec irritus; preces enim ſuas au-
ditas eſſe ſenſit. id ipſum & Baronius
certo hoc indicio didicit.

Eo ipſo tempore, quo Philippus
diuinam precabatur clementiam,
ſucundiffimo cōfeſtim ſomno cor-
ripitur: in ſomnis ſibi videre vide-
batur eundem Beatum virum pro-
pè Chriſtum ſtāntem, ad Chriſti
dexteram ſanctiſſimam Virginem
candēti amictu, poſtea que Philip-
pum obnixè Dominum rogantem
audire: Serua Cæſarem: Cæſarem
priſtinæ reſtitue valetudini: Cæſa-
rem incolumem volo: ſupplicanti
mihi Cæſarem redde. Et hæc quidē
verba, qua erat in Deum fiducia, i-
dentidem alterius Moyſis inſtar re-

*Eam rem
ſuſcitauit an-
do narra-
uit Cæſar
Card. Ba-
ronius*

petebat.

petebat. Interea cum sic diutius cū Domino, vt nouus Iacob luctaretur, nec quicquam impetraret, videbatur sibi illum ipsum cernere, qui ad sanctissimam Dei Matrem versus cum ea suppliciter ageret, vt quod ex se consequi non posset, per eam omnino assequeretur, eiusque petitioni Virginem annuere, rogareq; illico impensè filium, vt quod ille peteret: concedere non graueretur, eumq; tandiu exorare, quoad Philippus voti cōpos efficeretur. Hæc itaque dum fierent, moribundus somno experrectus, & cœlesti indicio latus melius habere cœpit, eoq; ipso die suam in tuto vitam medicis admirantibus, idque miraculo dantibus, collocauit, breuiq; post omnipenitus ægrotatione corporis liberatur: quibus profecto rebus haud vanum fuisse visum, ostensum est, viuitis hodie vniuerso orbi notissimus, haud immemor cuius ope, & valetudini, & vitæ restitutus sit.

Aegrum

Aegrum sanat.

Eodem ferme tempore quidam Ambrosius grauissimè ægrotare cœperat: morbo in dies inualecente eò tandem venerat, vt viribus iam penè omnibus destitutus nullam in partem nisi aliena ope adiutus mouere se posset, alleuatumque vbi opus erat super lectulum quatuor vix homines sustinerent. Id cum Philippus audit, ei illico his verbis iubet, Ambrosi surge quantocius, vix hæc dixerat, cum æger omnibus qui aderāt, stupentibus, miraculumq; iterum, ac sæpius inclamantibus, nullius ope alleuat^{us} se, alleuatusq; nullis admniculis stat: breui post eiusdem Philippi precationibus ad integram restitutus est valetudinem.

Sed abeamus ab his, & veniamus ad res à Philippo gestas Gregorio XIII. Pij V. successiore, qui Pontifex renuntiatus fuit iij. idus Maias

anno

*Testatur
id iuramē-
to qui ad-
fuit P. Lu-
lianus
Fischerius
Sacerdos,
qui solus
ex ea mul-
titudine
superstes
est.*

anno millesimo quingentesimo septuagesimo secundo. Sedit annos duodecim, menses decem, dies octo & viginti.

Iesu Christi anno Greg. XIII. Pap. anno Ætatis annis
1572-73 1 58

Cogitationes hominum videt.

Is ipse Mutium eam rem iuratum narrauit.

Iuuenis quidam Mutius Beati Patris consilia sequi decernens, eidem peccata sua confiteri cœpit anno salutis millesimo quingentesimo septuagesimo secundo, mense Octobri: sed vt inconstantes sunt mortalium animi, non multò post redit ad eam dementiam, de qua videbatur deiectus: in impudicitiam enim anno insequenti Februario mense ineute lapsus. vulnus medico aperire erubescibat, aliisq; delictis confessione patefactis hoc vnum silentio præteribat: id autem vbi diuinitus B. Pater præsentit, iuuenientem monet, vt integrã faciat peccatorum

con-

confessionem, dæmonemque confundat: sed cum clausas ille haberet aures ad voces cohortantis, in eoq; perseveraret quòd delictum aperire nollet, subiecit illico Philippus, tu nò omnia mihi delicta narras, quod faciens maximo te astringis scelere, quæque ille crimina perpetrarat, omnia ad vnum aperuit: hæc, & hæc delicta dicens sponte præverecundia silentio inuoluisti: vixque eius flagitia enarrauerat (quæ præter Mutium sciebat nemo) cum iuuenis stupore simul, ac verecundia còmotus delictum confitetur, confessionemque omnium à pueritia peccatorum repetit, multasq; profudit lacrymas pœnitentiæ testes: is demum in patriam reuersus, viam quæ itur ad Christum, sequi non destitit.

Illud præterea permultis sæpissimè contigit, vt vix confitèdi studio ad B. Patris genua procubuerint, ac cum is confestim quæ quisque de-

Vita lib. 2.

Q

licta

*Ætatis
58
IURATOS 10-*

stes habemus quā plurimos.

licita commiserit, quas tentationes sustinuerit, in quasue cogitationes inciderit, apertissimè indicaret, quæ res maximam illis admirationem mouebat.

Aegro sacerdoti salutem reddit.

SVbidem tempus vnus ex eius filijs spiritualibus, qui adhuc viuit, ex sarcocele (vulgo Herniam catnofam dicimus) laborabat. ^a Is cum diu remedia de medicorum consilio ad morbum adhibuisset quamplurima, desperatis tandem medentium auxilijs, in quibus nihil opis esse experientia didicerat, ad Philippippi opem confugit, eique morbi genus exponit. His Philippus auditis in hæc verba respondit: bonum animum habeas, breui conualesces: quod & factum est, nullo in posterum remedio ad morbum adhibito.

^a
Totam rem ille ipse sacerdos, qui expertus est sacramento firmavit. eandem à Frac. Maria Card. Tauerisio accepimus.

Oratorium in ades Florentinorum transfertur.

INterea temporis dum Oratorium & numero in singulos dies augebatur & fructu, construunt Florentini suis sumptibus ad ripam Tyberis, ad maiorem nostrorum commoditatem, egregium sanè opus, vbi sermones fieri cœpti sunt, non minore populi frequentia, nec fructu, anno huius sæculi septuagesimo quarto, xvij Kal. Maias, qui dies eo tempore in quintam hebdomadæ feriam Resurrectionis Domini nostri Iesu Christi celebris inciderat.

Eo ipso anno ad nostros sese aggregant Fabricius Mediobarbus Politonij viri diuini, humanique iuris peritissimi filius, qui tertio decimo post anno ab ingressu obiit, & Pompeius Paterius ciuis Papiensis sacerdos.

Prædictiones.

*Id Francis-
scus Maria
Car. Tauru-
susius pu-
blico testi-
monio
confirma-
uit.*

Eodem anno cum Ioannes Baptista Altovitus adeo grauter eger esset, vt de eo actum esse medici proclamassent, orauit pro eo Philippus: supplicatione completa, euocato ad se confestim Francisco Maria Taurusio iubet, vt ægro suo nomine nūciet, eum haudquaquam ex presenti morbo moriturum; quin potius manè (tum enim vesperi erat) melius habiturum. Exiit dicto fides, quandoquidem id vti prædixerat, obtigit.

Hoc item anno viiij Kal Aprilis cum Lauinia è prima nobilitate femina, Fabricij Maximi vxor ventrè ferret, mentione de ea Philippo præsentente illata, pro certo is affirmavit illam virilem prolem edituram: & hæc effatus ad eius, qui aderat, virum conuersus, Vxor tua, inquit, filium pariet, quem Petri nomine appelles volo: nec aliter euenit, Aprili enim

mente

mente infantem effudit, qui matri superstes duorum iam filiorum patet effectus est.

Moribundam feminam è mortis faucibus eripit.

Eo ipso anno, Aprili mense, aut certè Maio mulier primaria Constantia Crescentia, cum effuso foetu^a ad vltimum venisset vitæ discrimen, variis, grauibusque symptomatibus oppressa secum ipsa animo agitare cœpit, nullum sibi remedium ad morbum repellendum præter vnum Philippum reliquum esse; videbatur enim sibi si ille, de quo multa auditione acceperat, quamquam hominis faciem non nosset, pro ea precationibus institisset, discussum iri morbum omnino: ergo accersitur, qui manibus mox ægræ impositis preces Deo pro eius salute fundit: quo attacktu ingenti femina lætitia perfunditur, maioreque spe teneri cœpit se tãti viri pre-

^a
*Eam rem
præter Cō-
stantiam
duo alij o-
culati te-
stes iure in-
rando ex-
posuere.*

Vitæ lib. 2.

Q 3

cibus

cibus in pristinam sanitatem restituendam fore: nec irrita, inuisens eam iterum Philippus, rogat, velitne ad se venire ad Ecclesiam Sancti Hieronymi: annuit illa utpote quæ diceret nihil esse quòd faceret æquè lubens. Tum ille: bono animo esto, nihil, mihi crede, est quod vereare, venies ad me ad S. Hieronymi: nec falsa prædictio; mulier enim breui contra omnium opinionem pristinae valetudini reddita est, Philippo, qui eo tempore ædes Sancti Hieronymi incolebat, ad confessiones perpetuò vsa.

Iesu Christi anno Greg. XIII. Pap. anno Ætatis anno
1575. 3 60

Prædictio.

ANno insequenti Ianuario mense contraxerat Agnes Colúna femina æquè præstantissima, nobilissimaq; ex abortu aduersam valetudinem: cumque in dies deterius habe-

a
Id iurat a
firmauit
Princeps
femina
Beatrix
Caetana.

haberet iam non longè, vt fama erat, à mortis periculo aberat. Eam itaque ita grauiter ægrotantem, atque à medicis mali magnitudine derelictam inuisit Philippus, eique spem salutis ostendit, desine, dicēs, Agnes vereri, timorem, curamque omnem depone; ex hoc morbo euades: nec verba in vanum iacta, mulier desperata licet valetudine, præter omnium spem pristinae sanitati restituitur, vixitque ad annum vsque septuagesimum octauum, quo vi. Kal. Maias supremum vitæ diem clausit.

Congregationis erectio, atq; progressus.

CVm pusilli huius gregis fructus vberissimi in dies conspicerentur, cogitari à nostris ceptum est, vt alienis domibus relictis proprias aliquando sibi sedes acquirerent, quibus opus Dei ad successores eiusdem spiritus, vitæque rationis hæredes transmitteretur, nem-

pe qui eadem exequentes munia,
Deo primùm gratum, hominibusq;
deinde proficuum obsequium per-
petuò exhiberent: cumque ea de re
creberrimi inter eos haberētur ser-
mones, ne suum potius, quàm Dei,
proximorumq; negotium agerent,
de confirmanda, stabiliendaque
Congregatione deliberant.

Verùm Philippus, ne tanta in re
quippiam ex propria sententia sta-
tuisse videretur, totum negotium
Deo assiduis precibus commenda-
bat, id ipsum faciebant alij: cumque
diutius precationibus institum ef-
set, venit tandem illis in mentem
parochialis Ecclesia Beatæ Mariæ à
Vallicella Regionis Pontis, seu Pa-
rionis, in umbilico Urbis sita: erat
eius Ecclesiæ Rector Antoninus qui-
dam Adiutus, id viro cognomen,
presbyter Messanenensis: is rogatus à
Patribus, an fructibus sibi, quoad
vivere, reseruat, Ecclesiam illam
dimitteret, consensus; consensuque

habito,

habito, eius officij procuracionem
Philippus Taurusio mandat, cui
suscepta mox prouincia Pontifi-
cem adit, eique vota, studiaque Phi-
lippi, & alumnorum exponit: nec
sua eum frustrata spes; Grego-
rius enim, qua erat in Deum picta-
te, cum Philippum probè nosset,
multaque tum ex Taurusio, tum ex
alijs de Congregationis instituto di-
dicisset, non modò Ecclesiam con-
cessit, sed Congregationis etiam e-
rectionem, confirmationemque
(vtrumque enim petebatur) Apo-
stolica auctoritate indulsit; ad eam
quippe diem nulla erat Apostolica
auctoritate sancita Congregatio:
Harum rerum extant literæ Apo-
stolicæ verbis amplissimis hoc ipso
anno datæ, ibid. Iulij.

*Feminam ex partu moribundam salu-
tate restituit.*

Eodem anno sexto kal. Augustas
mulier Olympia, cui Troianę co-

Vitæ lib. 2.

Q 5

gno-

*Huius rei
tres habe-
mus iura.*

ros testes:
in eis duo
oculati
sunt.

nomen erat, cum duos iam dies periclitaretur difficultate partus, fœtum enim effundere non poterat, parum abfuit quin vitæ extremum diem morte conficeret.

Interea temporis dum pro mortua lugebatur à suis, venit ei in mentem Philippus. Qua ex re in sp̄e salutis ingressa circumstantes feminas etiam atque etiam rogat, cum ad se quàm mox adduci curent Accersitus itaq; ille, quæ eius erat in omnes charitas, venire non recusat, preces fundit, moribundę manus admouet Quibus peractis veluti sensisset auditas preces, se illinc repente subducit. Mirum dictu: vix è cubiculo abierat, cum Olympia viuentem ex templo puëllam, ipsa salua, presenti que exempta periculo effudit.

Constat alias item feminas partus difficultate iã deploratas, precibus eiusdem, seu reliquiaria theca, quã ille habebat, admota, incolumes facili, feliciq; partu fœtus enixas esse.

Eccle-

Ecclesie B. Maria à Vallicella à fundamentis instauratio.

VERUM cum angustum esset templum, vetustateq; ruinosum, visum est Patribus, quod erat in loco optimo, Vrbsique commodissimo, & ad Cōgregationis functiones valde idoneo, utcunq; restaurandum; neque enim nouum, etsi id maxime cupiebant, priuatæ rei angustiis impediti condere poterant. Ergo ea in deliberatione cum essent, eorum piis optatis, votisque respondit diuina benignitas: vix enim operi manus admoueri cœpta sunt, cum Philippus solius Dei fiducia armatus (pecunia enim Patribus vel nulla erat, vel certe admodum tenuis) de eo primùm funditus euertendo, ac deinde ampliore, augustioreq; forma à fundamentis extruendo cogitare occœpit: neque hîc stetit res, quod enim faciundum cogitarat, id confestum de

diuina

diuina prouidentia securus ad effectum perducere statuit: ea enim ille in omni vita sua nixus nihil arduū, nihilq; nimis amplum ducens, imensa quadam magnitudine animi maxima quæque aggredi non veretur.

Interea ruinosæ Ecclesiæ, Philippo iubente, solo æquata, Matthæus Castellanus nobilis nostro sæculo Architectus mense septembri accersitur, qui omnibus diligentissimè circumspectis iam construendi ædificij latitudinem signabat, cum Germanicus Fidelis Philippum ea de re certiozem fecit, qui illico sacerdoti iubet (quippe qui paratus erat ad sacrificium) ne quicquam priusquam eò ipse accederet, decerneretur: absoluto sacrificio rectè ad locum contendit: ibi Matthæum comperit, qui cum eâ partè, in qua iudicio suo effodienda forent fundamenta, designaret, eius ille sententiam non approbavit;

quippe

quippe qui ultra producendum esse ædificium diceret: cumque ventum esset ad locum, quem illi indicauerat Deus; hic fodiatur, ait, hic iaciantur fundamenta: quod cum ageretur, ecce tibi solidus paries peruetustus, qui sub ruderibus latebat, palàm fit. Erat is ad decem palmos latus, totque pedes longus, vt constructi iam ædificij molem non expleat modo, verum excedat etiam, super quo pariete quod reliquum erat operis dextri lateris Ecclesiæ extructum fuit; pro alterius verò structura fundamenta iacere opus fuit, in quibus cum primus de more esset ponendus lapis, maxima cæremonia, & frequentia gesta res est: porrò primum hunc lapidem ritu solemnè consecratum in fundamenta coniecit Alexander Medices Florentiæ Archiepiscopus, cui Congregatio nostra plurimum debet, nunc S. R. E. in Titulo S. Mariæ Tråstyerim presbyter Cardinalis.

Cum

Cum templum extrueretur, nūquam Patribus argentum defuit, neque ad satisfaciendum fabris, alijsque operarijs, neque ad domos contiguas coëmendas: in ædificium sumptus amplissimi, ac quotidiani fiebant: eius pecuniæ summa (demptis nummis, quos Petrus Donatus Cæsius Cardinalis, vt suo loco dicturi sumus, fabricæ attribuit) pergrandis ad septuaginta circiter auroreorum millia.

Feruebat opus optimi Principis, ac nonnullorum ciuium beneficio, quorum tantus fuit erga Beatum Patrem amor, tantaque in Deum pietas, vt rem vltro eleemosynis adiuuerint: Gregorius in primis spontanea liberalitate ad septē millia auroreorum in id ædificium insumpsit: ergo templi ædificatio nunquā intermissa, cum nunquam Patribus pecunia deesset, Deo illam semper abundē suppeditante. Breui tempore, nēpe intra biennū, vel circi-

ter, in

ter, in eam prope qua hodie cernitur, formam & amplitudinem, opere, sumptuque magnificam felicissimè creuit; Templumque Sanctissima Virginis, & Beati Gregorij Papæ nomine dicatur Deo.

Hic non prætermittam quæ in huiusce sacræ ædis extruptione acciderunt Patribus. Quidam ex vicinis cum ferre non possent nostros apud eos Ecclesiā construere, a dæmone instigante ita furere cœperūt, vt simul Ioannem Antonium Lucium sacerdotem fabricæ præfectum, simul fenestras templi lapidibus, ac balistis petere ausi sint; sed Deo sacerdotem protegente, nihil ex his mali Lucius passus est, quam ille rem Beati Patris orationibus acceptam referebat.

Fratres aliquot, quorum nomina consultò reticeo, cum ædificationem Ecclesiæ impedire niterentur, intra duos annos, Philippo silente, ac pro eis diu orante, molestiæ pœ-

nas de-

a
Consimilia
in constructione
Ecclesiarum,
vel Canon
borum
sancti Viri
passi leguntur.
Lege
Metaphrasin
in Pachomio
apud Sur.
tom. 3. c. 65.
vitam S.
Deodati Episcopi
apud eundem
tom. eod. c.
3. S. Bernardum
in Malachia
c. 41.

nas dedere: mortui enim sūt omnes diuinum agnoscentes iudicium, ne vno quidem ex eis ad sobolem propagandam relicto.

Præter hos alij etiam Patribus molestias addidere: sed cum, vt in sacris codicibus legimus, diligentibus Deum omnia cooperentur in bonum, tantum abest vt hominum iniuria Patribus obfuerit, vt maxime profuerit.

*Lauiniae Philippi spiritualis filia Fabricij
Maximi uxoris obitus.*

HOc eodem anno, Octobri mese, vocauit Deus ad præmium Lauiniam primariam feminam, de qua non ab re erit (vt quæ Philippo ad confessiones utebatur) aliquid in hanc historiam referre: ea itaque etsi hominem initio irridebat, tamen vbi de diuinis rebus differentem audiuit, adeo Dei colendi desiderio incendi se sensit, vt ipso magistro ad eum venerit vitæ statuti,

vt se

vt se totam Christi amore pietatis operibus, sui que ipsius contemptui dediderit: eidem contingere affirmabat Philippus, vt inter meditationes rerum diuinarum, quibus multum impendebat temporis, abstraheretur à sensu mentis: hæc denique tertio Kal. Nouemb. diem obiit extremum, cui suprema hora eo ipso Philippo auctore fuerat ad cælum via, vbi Beati sempiterno æuo fruuntur.

Eo ipso anno septuagesimo quinto Cõgregationi se addicunt Iulius Sauiolus Patavinus, & Franciscus Bozzius Eugubinus Thomæ Bozzij germanus, ille 4. Nonas Aprilis, hic Kal. Nouembris.

Iesu Christi anno Greg. XIII. Pap. anno Ætatis anno
1576 4-5 61. 62

*De tecto ruinam minante per visum
admonetur.*

Insequenti anno millesimo quingentesimo septuagesimo sexto il-

*Eam rem
à P. Germanico*

Vitæ lib. 2.

R

Iud

accepimus
eiusq; in-
ratos testes
quatuor
habemus.

Iud inter edificandum accidit, silen-
tio non inuoluendum. Veteri Ec-
clesia, alijsque domibus ad nouæ fa-
bricæ amplitudinem dirutis, vix æ-
dicula reliqua fuerat, cæteris solo æ-
quatis tecto cooperta, cum ecce ti-
bi quodā die vocari ad se confestim
iussit Philippus Ioannem Antonium
Fabricæ præfectum, eique mox ve-
nienti imperat, vt ædiculæ tectum
demoliri faciat quàm primū, quip-
pe inquit, superiore nocte Sanctissi-
mam Dei Matrem ab se visam esse,
quæ suis illud manibus sustentaret:
erat is locus pro sacello, vbi sacrum
agebatur, sacramenta populo mini-
strabantur: veteri. n. Ecclesiæ ani-
marum cura annexa erat. tum Ioan-
nes Antonius domum reuersus fa-
bris id tectum vt demoliantur, im-
perat, qui manibus rei admotis, ti-
gnum vident, cui superponebatur,
retinente nemine stare, altera enim
ex extremis eius partibus, quod ti-
gni caput appellant; tota extra mu-

rum

rum erat; qua ex re qui aderant, stu-
pore afficiuntur.

Aegrum adolescentulum morbo eximit.

Eodem huius sæculi anno septua-
gesimo sexto Ioannes Baptista
Crescius adeò vehementer assiduis
capitis doloribus, ac feбри confi-
ctabatur, vt clamores, & gemitus
dies, noctesque miserabilem in mo-
dum ederet: cumque eo cruciatu
plurimos iam dies exarsisset, nec vl-
lam quietis partem caperet, impetu
tandem doloris euicto veniebat
sæpius in mentem, vt ad miserias fi-
niendas semet in puteum præcipi-
tem daret; interea omnibus iam re-
bus frustra tentatis, occurrit illi re-
medium, nec sanè spernendum, vt
Philippum accerferet: haud dubia
spe erat, eius preces salubres sibi fu-
turas: visit illū Philippus, manibusq;
eius capiti impositis, in has proru-
pit voces, peccata fuge, Sanctissimā
Dei Matrem magno pietatis affe-
ctu venerare: nihil est quo timeas,

*Id is ipse
sacramen-
to restatur.*

Vitæ lib. 2.

R 2

etenim

etenim non hic ad mortem te mor-
bus dabit , sed breui conualesces.
quæ dum diceret , æger confestim
habere melius cœpit , dolore capi-
tis ex toto eximitur , quietem capit,
breuique post è lectulo incolumis
exilit.

Prophetia spiritu claret.

*Eam rem
idem fra-
ter Hiero-
nymus su-
resurando
testatus
est.*

Eodem anno Hieronymo Beief
cognomento è Prædicatorum
familia tum adolescentulo , eam im-
prouiso mentem Deus submiserat,
vt de sancti Dominici amplectendo
instituto auidissimè cogitare cœpe-
rit: id porrò desiderium eo hominè
breui adduxit , vt illa ipsa die ad Ec-
clesiam S. Mariæ supra Mineruam se
contulerit , ea mente , vt quod secū
ipse agitarat , Nouitiorum Præfecto
(is erat fr. Petrus martyr) aperiret.
Hic ille quandudum ex eo quærit
isthuc aggredi in animo habuerit:
hac ipsa die inquit Hieronymus oc-
culto quodam instinctu ad id aciri-

ter

ter impellime tensi: Tum fr. Petrus,
qui edito iam signo paratus erat,
nouitiseum sequentibus, ad funus;
Philippum ne cognoscat, rogat, ex
eo enim quid sibi hac in re facien-
dum facili prorsus negotio discere
posse, affirmat: eum itaque ad illum
nomine suo mittit, quem vt Philip-
pus vidit, parum vt maneat , quòd
paucis eum vellet, rogat: nec mul-
tò deinde post priusquam Adole-
scens verbum vllum faceret, noui e-
go, dicere ille cœpit, quid velis: mis-
sus es à fr. Petro, vt mihi primùm a-
perias , hac ipsa die venisse tibi in
mentem , vt relicto mox sæculo in-
stitutum S. Dominici amplectaris,
& ego deinde tibi, si id ex Deo cogi-
tatum sit, an non, indicem: fac quòd
in animo habes , Deoque gratias
age, qui ad se hac te euocat via. Hæc
vbi ille audit, ingenti stupore per-
cussus, attonitoq; similis vera enun-
cias Pater, dicebat: nec aliud vnquã
verbum proferre potuit , Reuertus

Vitæ lib. 2.

R 3

que

que deinde ad fr. Petrum, qui tum à funere domum redierat, ei quid sibi Philippus enunciauerat, indicat, contigisseque sibi vt olim Samaritanæ, quippe qui hominem, qui cordis sui secreta consilia nosset, repererat: amplectitur illico iuuenem hisce auditis nouitiorum præfectus: eumque sacro Religionis habitu breui donandum fore pollicetur, & simul adiungit, ideo illum ad Philippum misisse, quòd noverat quæ esset eius vitæ sanctitas, quæue spiritualium rerum notitia. Incidit ea res in xv. kal. Nouembr. induit frater Hieronymus vestem Religiosorum die S. Martino Episcopo sacro, anno eodem: viuitt adhuc, concionatorisque officio fungitur.

Prædictio.

EO ipso anno erant Mediolani ex Philippii alumni sacerdotes quatuor, nempe Alexander Fidelis,

Ni-

Nicolaus Gilius, Pompeius Paternus, & Petrus Perrachionus: hi cum proximorum salutem procurandæ operam darent, vix in vinea Domini laborare cœperant, cum derepentè Philippiliteris Romam euocantur; Philippus enim vbi Patres Mediolanum peruenerant, Francisco Mariæ Taurusio mandat vt literas quàm primùm ad eos scribat, quibus illi lectis Romam confestim sine cunctatione remigrent. Sed cum id iussum durum Taurusio videtur, quòd grauem multis offensio nem tam repentinum eorum sacerdotum discessum allaturum esse putaret; hæc iterum ab eo audit: vt tuum est mandatis meis parere, ita illorum omnibus mihi in rebus sine cunctatione obsequi; sic itaque mihi dicto audientes sint, vt simul atque velim, accurrat. mira dicturus sum, vix literæ in eorum manus venere, cum pestilentia atrox, cuius ante id tempus nulla prorsus indicia erant, repen-

a
Huius rei
iuramento
testis est, et
ceteros
pretermit-
tam, Fran-
cisca
Card.
Taurusium

Vitæ lib. 2.

R 4

tinò

tinò coorta, velut cælum inuoluens nebula, totam eam urbem occupauit, magnasque strages incolarum edidit: illi verò Philippi literis eo periculo exempti Romam læti redierunt.

Iesu Christi anno Greg. XIII. Pap. anno
1577 5 62

Philippus grauius egrotat.

ANno huius sæculi septuagesimo septimo incunte Philippus in morbum incidit, nulla, aut exigua spe curationis: nocte quadam acum quieti corpus tradere nulla ratione posset, datis per Urbem ad Matutinas laudes recitandas signis, rogauit enixius Eucharistiam sibi dari; id autem vbi Francisco Mariz Taurusiò nunciatum esset, ei præberi negauit: verebatur. n. ne sacra sumpta Eucharistia, lacrymarum, orationisque vis eum spe somni capiundi priuaret, certissimo cum va-

letu-

letudinis periculo: interea Philippus id quod erat, subodoratus, Franciscum Mariam accersit, eique se ob corporis Christi percipiendi desiderium somnum capere non posse, aperit, illud subijciens, si voti cõpos efficiatur, cum Sanctissimo Sacramento se quietem capturum; vt factum est: eo namque hausto confestim yti prædixerat, quieuit, somnusque accessit. Hinc itaque vsuuenit, vt quotiescunque morbo vrgeretur, cælesti pane, qui solus explet hominum desideria, singulis quibusque diebus pasceretur, quo sumpto placidissimus mox somnus eum amplectebatur. Desiderio denique huius sacramenti illud fiebat, quod ei ex longinquitate grauiissimi morbi non dum planè recreato, vires suppeterent ad sacrum in templo faciendum, quod admirationem astantibus excitabat.

Vitæ lib. 2.

R 5

Orato-

Oratorium in Vallicellam transfertur.

IN noua Ecclesia celebrari cœptum est eodem anno, iij. Non. Febr. Sacrum solemne primus fecit Alexander Medices Florentiæ Archiepiscopus, idq; illustriore quàm vnquam antea, cœremonia ac pompa, iucundioreque cantorum symphonia factum est: verùm Gregorius, quò res maiore populi frequentia fieret, amplissimam Indulgentiam ijs omnibus concessit, qui sacra confessione expiati, & suauissimo Christi corpore pasti Missæ sacrificio interessent, aut Ecclesiam eo die visitarent.

Cernere erat Téplum aulaïs vndiq; stratum, magna virorum, mulierumque frequentia celebrati, lætitia, cantibusque plena omnia; à prandio eodem concentu, eodem operante Antistite Vesperæ inchoantur.

Templum cum manè, tum vespe-

ri, ac deinceps frequentem habituram, neque defuerunt ex exteris, qui per occasionem tam amplæ indulgentiæ adipiscendæ, ad salutarem Eucharistiæ mensam, peracta prius peccatorum confessione, accesserint.

Neque verò postea alacritas populi, studiumque deferbuit, neque pius animorum calor refriguit, sed magis in dies inualuit, hodieque mirificè accrescit.

Eo ipso anno, mense Aprili sermones de rebus pijs à Patribus apud Vallicellam haberi cœpti sunt, Florentinorum Oratorio relicto.

Alij se ad nostros aggregant.

INterim cum nouæ Congregationis fama, suauisque odor instituti operis manaret quotidie latius, multi Deo inseruiendi cupidine incensati ad Patres nostros eo consilio venire cœperunt, vt in eorùm ædibus ad pietatē instituerētur: accedebāt

quidem multi, sed non omnes ad-
mittebantur.

In his, qui post erectam Congre-
gationem eodem anno septuagesimo
septimo sociorum numero ad-
scribi sunt cœpti, fuisse Petrus Per-
racionus sacerdos: alter huius Hi-
storię auctor, qui Patribus aggrega-
tus id summo Dei beneficio asse-
cutus est, ut Beati Patris nostri ad-
minister, assiduusque comes esset:
tertius Augustinus Mannus à Can-
tiano, iuris ciuilis, ac Pontificij bene-
peritus. primus Congregationi se
addixit x. Kal. April. alter Kal. Iul.
postremus mense Octobri.

Moribundam feminam à morte liberat.

*Id à Ioan.
Francisco
oculato se-
ste acceptū.
idem ipsa
Ersilia in-
rata nar-
rauit.*

HOC ipso año mulier Ersilia Bue-
ca in morbum adeò pernici-
alem inciderat, ut medici iam de-
eius salutē penitus desperarent: te-
nebatur lectulo sensibus propē o-
mnib⁹ destituta: mors imminens ti-
mebatur: cumque res ita sese habe-

ret,

ret, rogat Ioannes Franciscus Ersi-
liæ maritus Philippum, eo n. ad cō-
fessiones utebatur, ægram visat: cu-
ius aduentu tantam cœpit femina
lætitiā, quantam nunquam antea
se percepisse meminerat; cumula-
bat verò gaudium, quòd Philippum
hilari sibi vultu dicentem audiebat:
bono animo sis, futurum breui est,
ut ex hoc morbo euadas. & hæc cū
ille diceret, ægræ eo momento me-
lius fuit, atque vi morbi fugiente,
quarto post die domesticis admirā-
tibus è lecto surrexit incolumis.

Predictio.

DEcreuerant Patres in exitu hu-
ius anni septuagesimi, septimi
mittere Mediolanum⁹ ob negotia
Congregationis vrgētissima Pom-
peium Paterium. is cum ire nollet,
quòd se ad eiusmodi obeunda mu-
nera haudquaquam idoneum iudi-
caret; ad vltimum, Philippo profe-
ctionem vrgente, inuitus obedi-

*Eam rem
iureiuran-
do confir-
mauit idē
Pompeius
Paterius.*

tia

tix iugo ceruicem inflexit. Roma cum discederet; securus i Pompei, dixit illi Philippus, spem tuam in diuina opere pone: superiorum iussa, consiliaque ne examines; omnia, mihi crede, tibi ex sententia euenient. Prænunciationem breui res ipsa comprobauit: Mediolanum vbi venit, rem agere aggressus, maximas etsi difficultates, aduersariosque magni nominis multos, minaque potentum perpeffus, vt à cœpto desisteret, vniustamen Philippi, cuius verba in memoria habebat, precibus adiutus (in his enim totam Põpeiis spẽ collocarat) omnia, quæ se illi obijciebant, quæcunq; ea essent, facili negotio, non sine magna animi sui admiratione superabat, reque ad exitum, quẽ optabat perducta, Romam lætus reuertit.

Alumno

Alumno cuidã tentatione oppresso apparet.

ANno Domini millesimo quingentesimo septuagesimo octauo ineunte, sensit Philippi auxilium a quidam eius virtutis alumnus, cū magno in metu esset propter peccati periculum, quod sibi imminere putabat. Dederat huic Philippus, quòd candidissimos hominis mores pernouerat, pulchrũ aspectu adolefcentem in custodiã. b vtrũq; idem cubiculum, lectis licet separatis cubarent, capiebat; formidolos^o enim adolefcentem solus esse non audebat: is interim alumnus, quamquam B. Patris imperio parebat, tamen cum eum dæmonis insidiã nõ laterent, magno in timore assidue erat: ergo cum his angustijs premeretur, c Itatim (res mira auditu) obtulit sese videndum nocte intempesta, qui longe ab eo loco aberat corpore, Sanctus Pater: ex cuius visu, aduentuque alumnus mirabi-

^a
Totam rē testatus est ille ipse sacerdos cui contigit.

^b
Id mihi alia Via notissimũ.

^c
Consimilẽ rē narrat probatissimus autor Leon-tius Episcopus in Vita Magni Simeonis cognomento Sali apud Sur-tom. 4. c. 22

liter

*Alia hæud
absimilem
Eustratus
Scriptor i-
tisdem e-
gregius in
Prato spir-
rituali c. 33*

liter recreatus est: verum Philippus, ut maiore illum gaudio replet, lectulo in quo is iacebat, insedit, quomodoque habeat, rogat: cui alumnus; malè inquit, mihi est Pater; multis undique cingor periculis. Tum Philippus manibus eius pectori admotis, eoque unà cum umbilico signo crucis consignato, bonum habere animū iubet, quod omnes iam illæ libidinum faces, illiq; animi eius timores resederint. Quibus dictis ex oculis abiit, remansit alumnus, abeunte Philippo, ingenti lætitia perfusus, magnoque lumine illustratus: Haud vanū fuisse visum rebus postea, studioque præcipuè illius virtutis (castitatem dico) ostendit: cuius rei etiam illud esse argumento poterit, quod ex eo tempore tutissimè cum adolescente, tanquam cum fratre, filioque erat:

Consimile auxilium sub idem tempus sensit quidam adolescens,

cuius

*Id qui ex-
perius fuit
sacramēto
firmavit.*

cuius animum cum impuræ quædam cogitationes subijissent, & ita penitus in eius animo hærent infixæ, ut nulla ratione diuelli ab eo possent, eoque adductus esset, ut parum abesset, quin turpissimè laberetur, cum in quo plurimum præsidij fore arbitrabatur, Beati Patris fidem implorasset, ab omnibus earum curarum stimulis, ubi eum ille suo pectori admouit, liber euasit: neque id solum assecutus est, sed usque eò diuini amoris igne inflammari sensit, ut si qua ei pars vacua temporis esset, totam precationibus tribueret.

Sociorum numerus augetur.

EO ipso anno nostra Ecclesia ab iurisdictione Basilicæ S. Laurentij in Damaso, eiusque titularis, & Collegij (Capitulum ipsi appellant) & Canonicorum eximitur. quod item apparet diplomate eodem anno dato. kal. Septembr.

Vitæ lib. 2.

S

Ac-

Accesserunt præterea hoc ipso anno ad Congregationem Flaminii Riccius Firmanus, vtriusque iuris peritus: Iuuenalis Ancina Fossanensis, Latinis literis eruditus: is medici arte reiecta totum se ad Theologiæ studia contulerat: Iuuenalem sequutus est Ioannes Mathæus eius frater iuris studiosus. Aggregarunt se itidem Patribus Bernardinus Corona Rom. Ioan. Paulus Curiatius, & Ludouicus Parisius Florent.

Cæterum intra paucos annos adeò creuit sociorum numerus, vt homines ad cætum triginta, quamquam non omnes confluentes admittebantur, Congregationi sese dederint; at singulorum nomina ad vnum recensere mihi in animo non est.

Feminam propè mortuam morte eximit.

ANno huius sæculi octogesimo, Aprilis incunte femina prima Constantia Crescentia octauum iam mensem prægnans iterum mortiferam in febrim incidit, à qua miserimè conficiebatur: accesserant pustulæ, seu ecchymata, & exanthemata nigra: cumque vi morbi non longè abesset ab exitu, sacro viatico media nocte munitur: quo peracto cum sacerdos paulò post eam vt extremo oleo inungeret, accessisset, meditari ægra secum ipsa cœpit, quonam pacto propinquã mortem euaderet: cogitanti venit illico in mentem, hoc vnum his tot periculis sibi remediũ fore, vt Philipp⁹ pro eius salute diuinã precetur clementiam. Interim albescente die a Beatus Pater vocatus à nemine: feminam melius habentem, explanatè, clarèque proloquentem reperit: illa vt Philippum vidit, noctem

Christi anno sexagesimo nono nihil mihi noui, quod sciam, occurrit scribendum.

Huius rei præter ipsã Constantiam tres iuratos testes habemus.

habui, dicere cœpit, plenam timoribus, & miserijs, parumq; abfuit quin morerer; magno tu mihi desiderio fuisti, à quo sperabam auxilium, quod ne defuit quidem; namque vbi diuinam opem, te in animo habens, implorare cœpi, mox tuarum vi precum melius mihi fuit: tum ille quam tu noctem habuisti plenam timoribus, ea ipsa ego tecum perpetuò fui; bonum ergo animū habeas; quandoquidem non modò nō morieris, sed breui planè conualesces. nec mora: eo ipso momento leuius habuit, paucisque interpositis diebus pristinum animi, corporisque vigorem, præter spem, cunctis qui eius morbi conscij erant, attonitis recuperauit.

Prophetia spiritu claret.

IVuenis quidam non ignobilis ad prælia Domini apud nostros prælianda euocari se sentiens institutum nostræ Congreg. amplecti sta-

tuit:

tuit: Congregationi ascriptus ita omnibus in rebus gerere se cœpit, vt omnes de eo optima sperarent. Is Beati Patris percupidus erga propinquos affectionem vicisse videbatur, vt ne minimum quidem de illis cogitare crederes: sed vt contingere quandoque solet, morbo correptus, pietatis studio intentus, vique morbi perterritus, in animum induxit, cæli mutandi gratia, quò facilius in statum valetudinis pristinum restitueretur, patrium solum repetere: comitem itineris vnum è Congregatione elegit aduersa iam pridem valetudine, eo vel maxime cõsilio; vt ille dicebat, quo cæli mutatione curaretur. Adolescentis cõsiliium Beatus Pater, quòd sinistrum eius euentum animo prælagiret, non approbat; licentiam ergo ille, quam flagitabat ab inuito, & repugnante nō magis impetrauit, quam extorsit. Die, qui professionem anteibat, vnum è suis aduocans: ^a me-

Vita lib. 2.

S 3

moria

Id non mihi solum,

sed omnibus è Congregatione manifestū: id ipsum suratus narravit cui Philippus rem aperuit.

memoria tene, inquit: recedent duo, redibit vnus: Iuuenis suorum amore captus ad ædes nostras non remigrabit: quibus sacerdos auditis obstupuit: nec in irritum Philippi verba ceciderunt, res enim ita prorsus euenit, vt prædixerat. Incidit id in annum huius sæculi octogesimū.

Iesu Christi anno Greg. XIII. Pap. anno Ætatis anno
1581 9.10 66.67

Dæmones audito Philippi nomine deterrentur.

Eius rei duos iuratos testes habemus.

In sequenti anno octogesimo primo vir nobilis Carolus Mazzeus Philippi discipulus confecta ætate, ex graui morbo proximè ad mortem accesserat: ea verò nocte, quæ ipsum Christo coniunxit, cum conscientiam suam diligenter excuteret, seque ad piè moriendum præpararet, cœpit à diabolo, B. Patre longè posito, accerrimè impugnari: obiciebat ei dæmon multa, cui nihil

aliud

aliud Christi miles respondebat, nisi Philippum appello, appello Philippum. Quibus verbis ita communem hostem delusit, vt eum à se expulerit, quietoq; animo paulò post illa ipsa nocte spiritum Deo reddiderit, xvij kal. Maias.

Michaeli Mercato desperatam à medicis salutem reddidit.

Eodem anno, mense Octobri Michaelæm Mercatum virum sanctè eruditissimum vi grauissimi morbi supremis appropinquantem in pristinam restituit valetudinem, Petroque medicæ artis peritissimo ægri parenti, qui de filij salute penitus desperarat, non est dixit quòd timeas: æger enim nequaquam morietur, sed recuperata valetudine vitam ad aliquot annos ducet: nec vana fuit prædictio: vix dum hæc effatus erat, cum Michael habere melius cœpit, breuique receptis viribus tãquam à morte reuocatus

Eam Horatio Anselmus, qui adfuit sacramento expressit.

Vitæ lib. 2.

S 4 pror-

prorsum conualuit, vitamque plus
duodecim annos tenuit: obiit anno
huius sæculi nonagesimo tertio, ter-
tio kal. Iulias.

Iesu Christi anno Greg. XIII. Pap. anno Ætatis anno
1581.82 10. 11 67. 68

*Nova ades ad Patrum habitatio-
nem coempta.*

INterea cum nouis hominibus in
Congregationem admissis vix
domus omnes caperet, Petri Dona-
ti Cæsij Cardinalis Amplissimi be-
neficientia factum est, vt domus do-
mibus adiungerentur; is enim ad æ-
des contiguas coemendas, atque
absidis Aræ maximæ à fundamentis
extruccionem viginti aureorum
millia dono dedit: cuius deinde fra-
ter Angelus Tudertum Episcopus,
maiorum imitatione, & sua etiam
sponte Patrum nostrorum studiosis-
simus, anteriorem templi faciem
Tiburtino lapide, atque egregio
opere

opere fabrefactam suis sumptibus
erigit, cum iam antea peramplum
& elegans extruxisset Sacellum in
abside Aræ maximæ, ad cuius orna-
tum aureos circiter quinque millia,
& eo plures contulit. Alterum verò
absidis sacellum, quod reliquum e-
rat, Alexander Glorierius Camerae
Apostolicæ Clericus suis impensis
preciosis marmoribus, sacraque su-
pellectili ornauit. Demum post Phi-
lippi obitum Federicus Cardinalis
Borromæus nostri instituti amicissim-
us quatuor aureorum millia in Al-
taris maximi ædificationem insu-
menda attribuit.

Addam huc breuiter, quod Patri-
bus in emptione domorum, de qui-
bus paulò ante diximus, accidit.
Anno Domini millesimo quingen-
tesimo octogesimo primo, cum de
cœnobio monialium S. Elizabethæ
nostris ædibus contiguo (his enim
monialibus aliò Iacobi Sabelli Car-
dinalis tum in vrbe Vicarij iussu mi-

*Id à Fran-
cisco Ma-
ria Card.
Taurusio
acceptum:
idipsum P.
Pompeius
iureiuran-
te statuit
est.*

grandū erat) coemendo cogitarent, vtpote qui domus angustia premerentur, qua non nisi eius cœnobij emptione laxabantur: hanc Patrum deliberationem vbi Philippus audiuit, non modò eorum cupidini non annuit, quin restitit potius: dissoluatur primùm dicebat, æs alienum, quod ad necessariam Ecclesiæ ædificationem contractum fuit, quandoquidem non licet ære alieno pressis nouum quinque millium circiter aureorum (tanti æstimabatur cœnobium) conflare: magnam enim Philippus spem habebat fore, vt cœnobium breui Deo bene iuuante, aliorum impensis in manus suas deueniret: sed cum Patres nihilominus humana prudentia ducti rem ad exitum perducere conarentur, iamque partes vnum in locum conuenissent; aderat iudex: is erat Marius Martius: aderat scriba, qui nomina testiū in tabulas retulerat, iamq; ad stipulationem ventū erat:

cum

cum Iudice derepentè syngraphis debitarum pecuniarum non contēto (pecuniam enim, non in nominibus, sed in numerato petebat, quod in similibus emptionibus non seruatur) re infecta discedunt omnes, Id cum ad B. Patrem delatū esset, actis primùm Deo gratijs; ij, dixit (de nostris Patrib⁹ loquebatur) nunquā suo ære cœnobium, vt putant mercabuntur, quod & factum est: nāq; quinque vix abierant menses, cū Petrus Donatus Cæsius Cardinalis, qua erat animi munificentia, illud sua pecunia eodem anno, pridie Idus Iulias emit, emptumq; Patribus insequenti anno octogesimo secundo, xvij kal. Februarias sponte dono dedit. nec id cœnobiū modò, sed domum itidem Arditiorem appellabant, cœnobia proximam: nō paruo quidem eodē anno octogesimo secundo Idib. August. coemptam pretio Patribus anno tertio & octogesimo, prid. Kal. Mar. at-

tribuit:

tribuit: has porrò ædes in præfens
nostri incolunt, præter quas duas
item alias ad absidis Aræ maximæ
ædificationem mercatus est nobis
idem Petrus Donatus Cæsius Car-
dinalis dans pro ambabus tria mil-
lia aureorum: nec hic finis eius in
Patres munificentix, namq; ad ab-
sidis extruccionem octo aureorum
millia testamento reliquit: quæ pe-
cuniæ summâ etsi tanta non fuit,
quanta opus erat, magna tamen e-
ius Fabricæ pars ea extructa est.

Iesu Christi anno Greg. XIII. Pap. anno Ætatis anno
1583. 11. 68.

Adolescentulum à mortuis excitat.

ANNO Christi millesimo quin-
gentesimo octogesimo tertio
Paulus Maximus ætatis annorum
quatuordecim, trimestri circiter,
tabe, diutinoque languore consû-
ptus obierat: accidit autem vt eo a-
nimam agente accerferetur Philip-
pus, qui in sacro faciêdo impeditus

veni-

venire non potuit; sed absoluto sa-
crificio ad moribundum pergens
Paulum per semihoræ spatium diè
obijisse reperit, cuius iam oculos Fa-
bricius Pater, vt hominibus vita
functis fieri solet, clauserat, & sacer-
dos Camillus eius animam Chri-
stianis mysterijs munitam, solemni-
bus iam præcibus Dei, sanctorumq;
tutelæ commendauerat, nec inde
prius abierat, quàm moribundum
animam halantem vidisset, neque
hæc solum facta sunt, sed & aqua
calida ad corpus de more lauandû,
& vestes ad illud ipsum vestiendum,
quò cadauer ad Ecclesiam deferre-
tur, paratæ erant, iamque vna ex an-
cillis Fræcisca, quæ adhuc viuit, ca-
ligas in manibus habebat, quibus
nuda membra tegetet: interim re-
bus ita se habentibus, venit Philip-
pus, cui Fabricius: eia inquit, Pater,
obijit Paulus: iam nō est quod agas.
Tum ille, quid causæ fuit, vt me op-
portuniore tempore accersiri non

feceris?

*ex his qui
adfuere hi
superfices
sunt.*

*Totam rō
iureiuran-
do firma-
runt Fa-
bricius
Maximus
nobilis Ro-
mannus,
Violantes
coniux, &
Francisca
Antonij à
Castro Cr.
nitella.*

a
Consimilia
miracula
à Sanctis
Viris pa-
trari solita
grauissimi
auctores
memoria
prodiderūt
lege Eua-
grium, &
Palladium
in Vita SS.
Patrum,
in Mutio,
Ioannem
Euiratum
in Prato
Spir. c. 77
78. 93. pra-
sertim c. 11.
cui est ini-
tium Ab-
bas Petri:
auctorem
Vita S. E-
brulphi a-
puđ Sur-
rom c. 4.
Demum
Eugipium
in Vita S.
Seuerini

feceris? Quibus dictis rectà ad locū,
 vbi mortuus iacebat, contendit: ibi
 ex domesticis ancillis Franciscam
 comperit, quæ vestes, quibus pueri
 corpus indueret, tenebat in manib⁹,
 parata ad vestiendum: accedit pro-
 pius, & lustrali aqua petita, ea mor-
 tuos, ac faciem aspergit, tum mani-
 bus eidem impositis orat: orando
 mortuū attrectat: inter attrectan-
 dū, orandumq; vt in clamauit mor-
 tuum bis nominatim, Paulus ad vi-
 tam miro profus modo, eius preci-
 bus euocatur: apertis oculis, Philip-
 po, omnibus qui aderāt stupore op-
 pressis clara voce respondit, quocū
 per quadrantem horæ, aut pluseo
 multum sermonem habuit, quem
 astantes non audiebant: post id tē-
 pus rogatus à Philippo, velit mori,
 an in vita diutius esse? mori se vel-
 le respondit, quòd putaret certum
 sibi esse in cælo, ac definitum lo-
 cum, vbi perpetuò Dei Optimi Ma-
 ximi pulchritudine frueretur. ergo

mortis

mortis cupidus, vt in terram abiret
 viuentium, in Beati Patris conspe-
 ctu, complexuque iterum efflauit
 animam, anno, quem diximus octo-
 gesimo tertio. xvij. Kal. April.

Philippus in Vallicellam commigrat.

QVamquam Philippus omniū,
 quæ à suis alumnis apud Valli-
 cellam gerebantur, auctor esset, &
 dux, non tamen ita subito habita-
 tionem templi S. Hieronymi vt de-
 fereret, induci potuit; id enim mul-
 tis post annis Petri Donati Cæsij
 Cardinalis opera impetratum est:
 is siquidem cum Congregationem
 nostram singulari amoris affectu
 prosequeretur, omni ope contē-
 dit vt Philippū ad suos adiungeret:
 quare Gregorium Pontificem vl-
 tro adiens, obtinet ab eo, verbis
 suis Philippo præcipiat, vt in Val-
 licellam commigret quàm pri-
 mū: cuius ille iussui non restitit; eo

enim

Noricorū
Apostoli
ad S. Pasca-
sij Diaconum
c. 36.
quam nos
in manu-
scriptis ce-
dicibus in-
tegram
habemus,
qua eum
apud Sur-
extat Si-
tiosa est
additq; is
auctor id
fuisse mi-
raculum,
Et omnes
præter eos,
qui præ-
tes fuere
Seuerino
viuente
lætuert.

enim Pontificis imperio diuinam voluntatem satis exploratam habuit. hoc certè scio id fuisse Philippi consilium (ne cruces sibi à Deo paratas fugeret) vt ab ædibus S. Hieronymi nunquã recederet animo habitandi apud Vallicellam cum suis, nisi superiorum iussu ad eam rem impelleretur.

Ergo profectus est ab ædibus S. Hieronymi in Vallicellã anno post Christum natum millesimo quingentesimo octogesimo tertio, x. kal. Decemb. atque tum primùm Congregationis corp^o arctiore vinculo colligatum, totum integrum capite cum mēbris coniuncto conspici cœpit.

Protinus Philippus non obscuriora dedit vsitata indicia sanctitatis: nam etsi eadem nobiscum domo erat, solitudinem tamen pristinam haudquaquam deseruit; solus cibum capiebat, mensæ administrũ admittebat nullum; sacrum accer-

situs

fitus faciebat, atque vt cæteros suo ad obedientiam exemplo prouocaret, vix ad sacrificium vocabatur, cum relictis mox omnibus se expeditum, vbi opus erat, illico sistebat: sacris cum indueretur vestibus, non selectiores modò vestes, quarum multæ Patribus erant, sed obsoletiores postulabat: & hæc sanè haud leuia sunt, si hominis supremam inter suos potestatem, & licentiam suo modo, vt ita dicam, viuendi consideremus: omnium confluentium confessiones audiebat: Eucharistiæ Sacramentum completo sacrificio accedentibus ministrabat.

Accedebat ad hæc summus sui ipsius despicientiæ amor, summa in omnes charitas, in regendis filiis cura, & vigilantia plusquam paterna, suaque præsentia mirum in modum omnium oculos, & animos oblectabat: erat enim vir, vt alibi de eo dixisse me memini, sine fucorum elegantia, ac suauitate præ-

Vitæ lib. 2.

T

ditus

ditus, si quis alius: consilij verò, ac sententiarum grauitate omnibus admirandus.

Sub idem opinor, tempus sacerdos quidam, cui Mutio nomē erat, quique extra Urbem domiciliū habebat, cum vel in periculo aliquo esset, vel tentatione aliqua premeretur, vbi Philippo se cōmendabat, extemplò omnia molestia se leuari sentiebat. Quodam die cum prope iam esset, vt in Tyberim (Romæ enim tum erat) certissimo cum vitæ periculo laboretur, ad solam B. Philippi inuocatioem incolumis inde confestim euasit.

Primariam feminam per visum corripit.

Mulier quædam, cuius nomen de industria reticetur, ad cōiratum animum in quendā cognatum sibi proximum gerebat, vt nulla ratio iam esset, quæ eius ad pacē animum induceret; cumque diutius in iracundia permaneret, vt ne

viri

viri quidem aspectum æquo animo ferret, nocte quadam lectulo cum iaceret, a lapa percuti sensit: tum vocem Beati Patris (eo enim illa ad confessiones utebatur) audire sibi visa est: & tu quoque proteruè esiracunda? haud decet ita: omitte iā tuam istam iracundiam, & vti æquū est, reiecto odio viro te illi quàm mox reconcilia. His rebus turbata mulier simul stupore attonita, quòd nosset longè tum ab ea B. Patrē corpore abesse, timore, tremoreque correpta, lacrymis perfusa, cum cognato quamprimùm in gratiam redit: albescente die Philippum adiens, omnē illi rem mirabunda narrat, vt facta erat.

Iesu Christi anno Greg. XIII. Pap. anno Ætatis anno
1584 13 69.70

Aegrum pristina restituit sanitati.

Christi año millesimo quingentesimo octogesimo quarto, mē-

*Eam rem
ille ipse qui*

Vitæ lib. 2.

T 2

se vel

*in se exper-
tus est su-
reivando
exposuit.*

se vel Junio, vel Iulio, viro cuidam è prima nobilitate (nomen consultò supprimitur) in obscænis partibus vlcera quædam exorta erant sanè permolesta, vsque ad eò, vt ignem sacrum sibi perpeti videretur, vnde & pars nonnulla glandis nigrescere iam cœperat. Is accersito medico læsum membrum ostendit: qui magnitudine mali victus ægrum hominem perterrefecit; perterritusque vterat, ad Philippum aduolat, qui mox priusquam ille verbum vllum faceret, affectum membrum sibi ostendat, iubet: hæc ita dixit, vt appareret ei rem omnem diuinitus indicatam: iussa exequi iuuenem pudet, remoratur imperium: sed cum Philippo vrgenti resistere non posset, mandatum exequitur. Mira dicturus sum: à vitioso mox membro Philippus morbum attractu depellit omnem: ad hæc parumper hæsit iuuenis stupore attonitus, euidentia deinde miraculi motus, ad Philippum

con-

conuersus; licebit mihi iam, inquit, per omnes Vrbs vias tuas enarrare laudes, teque salutis meæ auctorem nominare: at Philippus, vt erat homo propriæ laudis inimicus, silentium indicit, remque ipsam summa opetaceri iubet: voti compos efficitur; iuuenis enim Philippo viuente miraculum silentio textit; sed eo mortuo, ne ingrati animi vitium incurreret, multis è Congregatione Patribus, alijsque primarijs viris rem omnem, vt gesta erat, iuratus ingenti profusione lacrymarum enunciauit. Viuit is hodie, sacramenta religiosè, pièque frequentans.

Dæmones Philippo molestiam exhibent.

Eodem opinor, anno cum esset Philippus in Ecclesia, dedit sese ei in conspectum diabolus a puerili forma, vt eum irrideret. At ille subodoratus confestim qui esset, qui aliena specie ad se illudendum vene-

*Eam rem
qui adfuit
iureiurando
exposuit.*

Vitæ lib. 2.

T 3

rat,

rat, eum aduocat, contemnit, de-
mumque ab Ecclesia eijcit.

Illud hoc loco adijciam, quòd nocte^a in tempesta co orante audiebatur quandoque super cubiculo, in quo nullo sibi adiuncto comite morabatur, fragores magni, strepitusq; quos dæmonis opera excitatos esse nemo est, qui non videat. Sed & eadem noctu precationibus inrento diabolum terrorem incutere, tentasse superius attigi.

Iesu Christi anno Greg. XIII. Pap. anno Ætatis anno
1585. 13. 70.

Moribundum morte eximit.

ANno huius sæculi octogesimo quinto ^b Ioannes Franciscus Anerius cum ætatis quartum & decimum annum ageret, ex febris mortifera laborare cœperat, eaque mali vis fuit, vt à medicis destitutus animam traheret apparebantque in eo signa, quæ facerent propin-

quæ

quæ mortis indubitata fidem: iã septemdecim dies prope exanimatus iacuerat, membra eius perinde atque mortuorum cadauera obri-
guisse tactu sentiebatur, sensus amiserat omnes, nihil omnino gustabat motus in eo percipiebatur nullus, à mortuo parum, aut nihil differre dignoscebatur, vt omnium iam opinione mortuus crederetur: nec defuere qui obstupesceret, cum viderent moribundum adulescentem per plurium dierum spatium, spiritum nullo propemodum sustentatum cibo retinere. Id vbi Philippus persensit, rectà ad ægrotum tendit, manibusq; eius fronti impositis, astantes monet, vt pro illo semel orationem Dominicam, Angelicamq; salutationem recitent, tunc procumbens in genua, manu fronti admota, adulescentis matrem alloqui cœpit: tute ipsa filium tuum fame necas, afferte mihi, clamat, ad astantes conuersus, vinum creticum, allatumque

Vita lib. 2.

T 4

dere-

*itur osq;
testes, præ-
ter lo. Frã-
ciscum,
quatuor
habemus,
in quibus
est femina
Princeps
Iulia Vys-
na Rãgo-
na.*

^a
*Il qui eos
audiebat
fragores
iuratos
enunci-
ast.*

^b
*Incidit id
in mensẽ
Martium,
Vel Aprilẽ,
Gregorio
vixente,
^c
Eius rei
oculatos,*

derepentè morientis ori admouit, maximo eiusdem beneficio, qui eo ipso momento quasi reuiuiscens non modo exugere quod portigebatur, sed etiam melius habere cœpit, paucisque post elapsis diebus sanus, vegetusque è lectulo surgens Beato Patri gratias quantas maximas potuit pro beneficio egit.

Gregorij XIII. multorumq; S. R. E. Cardinalium erga Philippum obseruantia.

Philippus non apud eos modò, qui vel in periculis erāt, vel morbis afflictabantur, in magna erat veneratione, sed apud Principes viros, ipsosque etiam Summos Pontifices: Illum siquidem Gregorius XIII. summæ prudentiæ, atq; integritatis Princeps impēse amauit, ac libentissimè audire solitus erat: quin rebus in multis consilium eius, & operam frequenter adhibuit, eoque auditò multa faciebat. Eodem propemodum amoris, atque obseruantia affectu.

affectu eundem profecuti sunt & alij Summi Pontifices, de quibus suo loco dicturi sumus.

Reuerebantur præterea Philippum tanquam Dei amicum, eodem Gregorio XIII. Pontifice, Amplissimi S. R. E. Cardinales, Carolus Card. Borromæus Archiepiscopus Mediolanensis, Guido Card. Ferrerius, Gulielmus Card. Sylletus Bibliothecæ Apostol. Præfectus, Gabriel Card. Palæotus primus Bononiæ Archiepisc. Fr. Michael Bonnellus Card. Alexandrinus, Antonius Card. Carafa, Iul. Antonius Sanctorius Card. S. Seuerinæ, Alexander Medices Card. Florentiæ Archiepiscopus, Nicolaus Sfondratus Card. Cremonæ Episcopus, qui postea fuit Gregorius XIII. Augustin⁹ Valerius Card. Veronæ Episcopus, Vincentius Laureus Card. Môtifregalis Episcopus, alijque permulti.

Transeamus nunc ad res à Philippo gestas Sixto V. Pontifice Grego-

rij successore, qui Summus Pontifex declarat⁹ fuit anno millesimo quingētesimo octogesimo quinto, octavo Kal. Maias. Sedit annos quinq; , menses quatuor , dies tres.

Iesu Christi anno
1585

Sixti V. Pap. anno
1

Ætatis anno
70. 71

Prædictio.

*Testantur
id iureiu-
rando viri
nobiles Pe-
trus Pau-
lus, & Ia-
cobus Cre-
scencius
fratres.*

ANno huius sæculi 85. Io. Antonius Lucius Sacerdos, cum sexaginta annos, aut plus eò natus esset, ab equo, cui insidebat, excussus, afflictusque ad terram ad vltimum ferme periculum venerat, quandoquidem confracto capite, omoplaque luxata, feбри accedente, salute medicis pronuntiantibus periclitabatur: ergo cum ex eo morbo vereretur mori, accersito mox Philippo, mortis dixit, me tædet Pater, quandoquidem testamentum nondum, quod mihi placeat, composui, obsignauique: Tum Philip-

pus

*Incidit id
in mensem
Aprilem,
vel Maiu.*

pus hominem amplexatus; bono animo esto inquit, testamentum tu ipse arbitrato tuo conscribes. nec verba in ventum iacta: ager enim melius confestim habuit, breuique post conualuit omnino, vitamque ad multos annos produxit: decessit anno millesimo quingētesimo nonagesimo quinto, kal. Nouemb.

Gravi morbo oppressum sanat.

EO ipso anno mense Nouembri nobilis adolescens Carolus Verfinus, cum ætatis annum duodecimum ageret, morbo laterali, vehementique feбри correptus est; doloribus ad sinistrum latus vtrinque grauibus. Urgebat continens febris ne vel minimum quidem remittens: morbus mortifer erat: de ægri vita medici dubitare iam cœperant: interea temporis, cum quodam die sub vesperu ad desperationem laborare cœpisset, adest Philippus ab ægri matre euocatus, qui sub-

*Id Caro-
lus, & eius
mater Li-
uisa Verfia
publico te-
stimonio
firmarunt.*

motis

motis mox omnibus, foribusque clausis; ubi primum infideat dolor ægrum rogat: tum ex eodem percontatur, velitne confiteri de peccatis suis: libenter quidem inquit ille; Hic Philippus procumbens in genua eius confessionem manu dolenti parti admota audit: nec frustra hæc fuerunt: ex eius enim attactu id Carolus affecutus est, ut morbo leuari se senserit. In recessu Philippus, ne timeas ei dixit, hoc morbo haud morieris, cras melius tibi erit. Mirum dictu: vix domo excesserat, cum adolescens omni repente dolore liberatur diuinitus, eaque nocte, quamquam nocturna ante premebatur vigilia, quietem capit, ad lucem vsque placidissime dormit, somnoque experrectus omnem à se morbum penitus discessisse, sanitatemque sibi pristinam redditam esse, medicis miraculo attonitis, aduertit: narrauit deinde Carolus sibi ægro visum esse sentire, Philip-

pum ea

pum ea manu, quam dolenti parti admouerat, dolorem omnem exhaurientem.

Iesu Christi anno
1586.

Sixti V. Pap. anno
I.

Ætatis ann.
71

Novus Philippi morbus.

ANno salutis millesimo quingentesimo octogesimo sexto, xvij. Kal. Februarias, recenti iterum, ac repentino morbo, eoque grauissimo, atque mortifero opprimitur Philippus, ex quo tamen breui quamquam oleo sancto inunctus, præter spem, medicis admirantibus, miraculumque inclamantibus, prorsus conualuit.

Congregatio augetur

CVM Patres eadem domo viuentes se, suaque ad nutum Philippi moderarentur, nihilque rerum omnium esset, quod cuperent magis, quam diuinam voluntatem, vt eam sequerentur in omnibus: tum

maxi-

maximè factum est, vt eorum fama longè, latèque vagata, varijs in locis, ac regionibus summa cupiditate expeterentur. ergo è Romano Orationario vt à primaria arbore surculi multi per diuersas Italiae Vrbes transferri cœpti sunt, fertilique solo plantati extenderunt quacunque ramos suos.

In his celeberrimum habetur Orationarium Neapoli constructum opera Francisci Mariæ Taurusij, qui eo huius sæculi anno octogesimo sexto ab Annibale Capua Archiepiscopo, alijsque nobilibus viris accersitus fuerat is vbi Neapolim peruenit, hospitio ad Nosocomium insanabiliū accepto paulatim ædes, ac templum sanè magnificum ciuibus adiuuantibus extruendum curauit, in cuius fundamenta primum lapidem iecit idem Annibal Archiepiscopus maxima cæremonia, atque frequentia. Vt autem maior esset fructus animorum, Taurusium

sequun-

sequuntur, Patrum Romanæ domus decreto, Anton. Talpa Septepedanus, Franc. Bozzius Eugubinus, Thomas Galletus Nicienfis, & Michael Angelus Tocius laicus: post aliquantò alij tres sacerdotio præditi, Iuuenalis Ancina Fossanenfis, Petrus Puteus Panormitanus, & demum Flaminius Riccius Firmanus. Ergo ij vbi vnà cum Taurusio in vinea Domini diuini verbi semine excolenda laborant, cœperunt multi, Taurusij præcipuè (cuius nomen iam tum celebre erat) monitis, exemplo permoti ad nostrum institutum sese aggregare; breuique Deo bene iuuante factum est, vt plures sexaginta Congregationi ad spirituales militiam nomina dererint.

Quid memorè apud Septempedanos in Piceno, & alibi alia huius instituti loca non sine maximo animorum fructu intra paucos annos erecta? Quæ omnia vnus Philip-

pila-

pi labori, exemplo, atque auctori-
tati accepta referunt omnes.

Verum Lectorem hic admoni-
tum volumus, Patres nostros do-
micilia extra Urbem, quorum regi-
mē apud eos resideat, iustis de cau-
sis præter Neapolitanum, & Septē-
pedanum, habere velle nullum; id-
que hoc decreto sancitum est.

Ne quis prætextu amplificandæ
Congregationis eam dissipet, atq;
vt confusio euitetur, quam multu-
tudo parere solet, arctiusque inter
se, qui sunt è Congregatione amo-
ris vinculo colligentur, quem quo-
tidiana consuetudo conciliat, ac
mores cuiuslibet ex hoc dignosci
possint facilius, & notorum vultus
cuncti reuereantur; Statuitur, ne
Congregatio alibi vllum locum reci-
piat, neque alterius Congrega-
tionis regendæ onus, nisi Romæ,
Neapoli, ac Septempedæ. hucusq;
ibi.

Cæterum Patres, ne aliorum O-
ratorio-

ratoriorum extructionem reijcere
viderentur; hæc verba decreto ad-
iecerunt. Possit nihilominus, si ipsi
videbitur, mittere aliquos, qui insti-
tuāt alijs in Oppidis eiusdem ratio-
nis Collegia; cum eo tamen, vt hoc
peracto reuertantur; neque illa sint
nostris annexa, neque Clerici eorū
sint è Congregatione Oratorij Ro-
mani. Possit similiter in aedes suas
excipere veluti hospites sacerdotes
exteros, qui addiscant instituta no-
stra, ac post aliquod tempus eadem
valeant inter suos fundare. hæc-
tenus decretum.

Sed quamquam hæc ita sint, ne-
cessitate tamen Patribus obuientem,
nouū Anxani Oratorium anno
huius sæculi nonagesimo octauo,
Kal. Nouemb. aperire opus fuit:
possidet enim Congregatio Abba-
tiam Sancti Ioannis in Venere vul-
go dictam, ei Vrbi proximam, cui
animarum cura annexa est: ibidem
præterea institutum à Patribus Se-

minarium indigenarum adolescentium eo consilio, vt ad pietatē facilius, atq; ad omne munus officij instituantur. Habet Abbatia Oppida decem; vnus ex his, quod Fossacea appellatur, Patres domini sunt.

Extant iam in hunc vsque diem varijs in locis Oratoria extructa quàm plurima, aliaque extruuntur in præsens, omnia Romani instar; quibus rebus fit, vt inducamur ad credendum, breui tam præclaram Beati Philippi vitæ institutionem vbique gentium propagandam fore: Congregatio enim ad omnium gentium auxilium nata omnibus prodesse debet sine vlla Regionum, aut locorum exceptione.

Oratoria iam extructa Romani instar præter Neapolitanum, Septempedanum, & Anxanum, quatuor sunt, Lucense, Firmanum, Pannormitanum, & Camertinum: quæ extruuntur in præsens, sex Fanense, Patauinum, Vicentinū, Ferrarien-

se:

Oratoria quorum regimen ad nostros pertinet, quatuor sunt, Romanum, Neapolitanum, Septempedanum, & Anxanū.

se: quintum in Oppido erigitur, cui Tononio nomen trans Alpes diocesis Gebennensis Ducatus Chablaj; sextum in Ecclesia B. Mariæ Gratiarum diocesis Foroiuliensis in Prouincia.

Miraculum.

EO ipso anno Nouembri mense, aut Decembri, Eugenia Manfueta per menses octodecim narium morbo laborauerat, quæ illi interdum non modò intumescabant enormiter, verùm graui quoque eam vexabant incendio: ab eo autem morbo vbi nullis etiam assiduis medicorum curationibus, ac remedijs liberari se posse vidit, frustulo lintei B. viri sanguine asperso sibi admoto, protinus ab ea ægrotatione euasit, neque in posterum ab ea tentari se sensit.

Huius rei oculatos, iuratosque testes præter Eugeniæ duos habemus.

*Cogitatio occultissima à Philippo diu-
nitus visa.*

*Eam rem
is ipse cui
cōtingit pu-
blico testi-
monio con-
firmant.*

Eodem anno, aut certè insequē-
ti, Quidā è prima nobilitate ma-
gno tenebatur desiderio Philippo
nescio quod animi sui consilium,
quod nemini enunciauerat, crede-
re: sed siue metu, siue verecundia
impeditus rem in diem ex die dif-
ferebat, cumque quodam die ma-
nè apud ædes nostras esset, excipit
illum Philippus, eiusque animum,
de quo nihil prorsus audierat, ei-
dem silenti atque stupenti explicat,
aperitque.

*Totam rē
apud no-
stros satis
peruulgatam sacra-
mento firmant
idem P. Io.
Franciscus,
& Alex-
ander Al-
lumina.*

Iesu Christi anno Sixti V. pap. anno Ætatis anno
1587. 2. 72.

Prædictio.

Christi anno millesimo quingē-
tesimo octogesimo septimo,
Martio mense Ioannes Franciscus
Bernardus Placentinus nostræ Cō-

gre-

gregationis sacerdos in pernicia-
lem morbum incidit: ea extitit
morbi vis, vt breui omnium cum
medicorum, tum domesticorum
opinionem pro mortuo haberetur:
Hunc extremo iā delibutum oleo
inuisit Philippus, eique in aurem di-
xit, bonum habeas animum, hoc
morbo minimè morieris: nec sanè
in irritum ea verba ceciderūt, quip-
pe continuò melius ægro fuit, illoq;
ipso die, quo Medici eum moriturū
prædixerant, magnum augmen-
tum salutis affectus est, paulòque
post cōtra omnium spem integram
corporis recuperauit salutem.

*tus, qui ei
agrosanti
assidebat.*

*Intimos animorum recessus
penetrat.*

Hoc etiam anno, an Martio, an
Aprili mense, Adolescens qui-
dam satis ampla familia (nomen si-
lento premitur) crebrò ad Philip-
pum ventitabat. Hic peragebat
confessiones apud religiosos viros

*Id ille ipse
adolescens
suaratius
narrauit.*

Vitæ lib. 2.

V 3

ma-

magnæ apud omnes æstimationis; inter confitendum delicta aliquot pudore impeditus occultabat: cum itaque sic vitam ageret, venit de more ad Philippum, quem cum ille attentissimè intueretur, lacrymis illico oppleri cœpit: puerum à matre cæsum qui flebat, crederes, tâtaque lacrymarum vis fuit, vt adolescentem in eundem fletum adduxerit: inter gemitus & lacrymas in has voces prorupit: quid est quòd sacerdoti, qui tibi est à confessionibus singula peccata non aperis? cōfiteri ei, confiteri quæ commisisti delicta, ne incalsū defategeris. Quibus mox verbis adolescens in stuporem actus, quippe qui id è patre audierat, quod nulli hactenus mortaliū patefecerat, toto corpore præ metu, ac reuerentia cōtremiscebat: cadebant ei lacrymæ quasi puero præ dolore; itaque constituit simul amplecti pœnitentiam, simul sacerdoti, quo ad confessiones utebatur,

animi vulnus aperire, quod & die insequenti facta totius vitæ confessione diligentissimè præstitit. Tum redit more solito ad Philippum, què ille intuitus, etsi eius peractæ confessionis nescius, ex solo tamè aspectu animi mutationem nouit, factum laudat, aliumq; eum esse quàm dudum, fatetur: quid tua isthæc inquit, nunc noua figura oris, & vultus? alius mihi videris modò, quam antea; nouum mihi crede, vultum induisti: quæ profectò res vt magna, insolita, atq; inusitata, ita adolescentem noua admiratione affecit. Vixit is deinceps sub frequenti sacramentorum vsu, tantumq; hausit ex ea re roboris, vt se totum Deo corpore, animoque dicauerit.

Præpositus Congregationis perpetuus renunciatur Philippus.

INterim cum Philippus apud suos esset, visum est tandem Patribus, quem parentem, & auctorem

Congregationis habebant, eundem etiam ipsiusmet Congregationis perpetuum habere Præpositum Generalem, cuius partes sunt cæteris cum potestate præesse, idq; mitto omnium consensu; dictis sine variatione sententijs decretum est eodẽ xiiij. kal. Iulias eo profusus inuito, ac repente, suoque incluso cubiculo: fugiebat enim Philippus id onus, vt erat homo quietis, ac vitæ priuatæ cupidissimus, summaq; animi demissione ornatus.

Erat eo tempore lex, vt Præpositi Generalis munus tres annos duraret, aut ad summum sex, quibus exactis nihil amplius potestatis haberet, neque confirmari posset: quã quidem legem interpretati sunt Patres, ne Philippum comprehenderet: ergo decreuerunt, atque sanxerunt iterum, vt Præpositi Generalis potestas vno excepto Philippo, triennij spatio definiretur, ea conditione, vt præscripto munerit

tempo-

tẽpore exacto Præpositi potestas ad tres alios annos, modò id Congregationis bono conducere visũ esset, prorogari posset: verũ post Philippi obitum, anno huius sæculi nonagesimo sexto, mense Maio, ea lex decreto vniuersæ Congregationis irrita facta est; noua in posterum constituta, qua Patribus facultas daretur Præpositum Generalem nõ exacto triennio solũ, sed iterum etiã, tertio, ac deinceps, dum Congregationi id expedire nouerint, confirmandi.

Illud non inuoluam silentio, ea fuisse Philippum mente, vt cuperet, quam vitæ institutique rationem Congregatio initio ceperat, eam perpetuò retineret: hinc factum est, vt omnibus testatum esse voluerit, id sibi in desiderio esse, vt qui Congregationis instituta amplecterentur, nunquam se voti, ^{aut} sacramenti vinculo, neque in præsens, neque in posterum obstringerent. Quòd

Vita lib. 2.

V 5

si qui

si qui perfectioris vitæ desiderio stimulante Religiosorum statum amplecti malint, seu iuramento, aut promissione aliqua se obstringere, ijs liberum omnino esse ad quamcunque velint Religiosorum familiam sese recipere: qui verò in Congregatione vitam agere decreuerint, arreptam initio viuendirationem immutare non præsumant, sic viuant tamen, vt mutuis se charitatis nexibus colligantes, bonus Christi odor omnibus vbique fiant; illud inprimis attendentes, vt partim exemplo vitæ, partim verbi Dei prædicatione religiosi esse videantur.

Præscripsit insuper leges ad Congregationis vocationem, & spiritum quam accommodatissimas, quas susceperunt omnes: tum verò ne domestica pacis, atque concordia bonum disperderetur, statuit, vt si qui inobedientes inter eos essent, seu alios suo exemplo offenderent,

hi tan-

hi tanquam ad nostrum institutum minus apti, si corrigi non possent, è Congregatione pellerentur.

Illud præterea monebat sæpissimè alumnos, ne rebus externis sed Christianis virtutibus delectarentur, in idque studij pro viribus incumberent, vt humilitatem, obedientiam, patientiam, charitatem, castitatem, caducarum rerum contemptum, mansuetudinem, ceterasque virtutes intus, forisque possiderent; ea præterea esset in omnibus eorum vitæ ratio, quæ inter sæculi licentiam, & asperas sacrarum familiarum obseruationes auream quandam mediocritatem contineret, vt id vitæ institutum spectantes, qui in mundi luxu vitam agunt, si Religiosorum cœnobijs ob vitæ asperitatem se mancipare non possint, habeant quò se recipiant, quodue confugiant, vbi mores corrigere, parare virtutes, piè demum sancteq; vitam instituere valeant.

Pre-

Predictio.

*Eius rei
iuratus te-
stis est sa-
cerdos, so-
roris pri-
marii hu-
ius Sivi fi-
lius.*

Constans olim fama per Urbem erat, virum quendam præclaro genere ortum Ecclesiasticis dignitatibus ornatum, cuius nomen cōsultò reticetur, Cardinalium Collegio eo ipso anno, xv. kal. Ianuar. adscribendum: id simul atque Philippus audiuit; is dixit, non in præsens modò, verùm ne in posterum quidem Cardinalatus honorè consequetur: prædictionem comprobavit euentus, siquidem Clemente Octauo Pontifice Maximo, nullis ei nouarum dignitatum accessionibus factis, obiit Romæ.

Sacerdotem sibi ignotum corripit.

*Hanc rem
is ipse Pro-
sper iure-
iurando
testatur.*

Svb idem temp^o vt arbitror, Prosper Somaius sacerdos nostram ingressus Ecclesiam à Philippo cōfestim vocari se sensit, vocatusque adfuit: tum ille, te idcirco accersui, inquit, vt moneam, ne sacerdos cū

fis

sis, mulieres contingere audeas, neue te in feminarum consuetudinem inducas; hæc enim facere sacerdotem minimè decet, cui⁹ partes sunt castitatem totis viribus colere. His ille auditis mirandum illico iam modum obstupuit, eoque vel maximè, quod nec ille Philippum, nec illum Philippus nouerat.

Iesu Christi anno Sixti V. Pap. anno Ætatis anno
1588 4 74

Futura & absentia prospicit.

Anno deinde millesimo quingentesimo octogesimo octauo Helena nobilis mulier Tamiriæ Ceulæ filia vterum cum gestaret Septembri mense instante partu, quòd fetum non effunderet, accersitur Philippus; is feminã mox manuprehendens circa cubiculũ deambulare iubet; quod dum fieret, preces ille ad Dominum fundebat pro ea: Tum vbi discessum parat, instat benignè mulier, nasciturum in-

*Huius rei
iuratum
testem ha-
bemus Ta-
miriam
no bilem
feminam.*

fantem

fantē vt baptizare velit: negat Philippus excufationem legitimam affert: quæ cum haud fatis iufta, atq; idonea feminæ videretur, oratitiorum aliquem faltem fuo nomine mittat eius vices fupplementem: tum demum ille, nullo tibi homine op̄erit, qui infantem baptizet: & his dictis abijt. Nec Philippi verba fine effectū, femina nocte in fequenti mortuum fetum enixa eſt.

Eodem anno Iulio Saueræ Mutinenſi Philippum ad euntē allatæ in itinere literæ ſunt, in quibus ſcriptū erat eius matrem, de cuius morbo nihil profuſus acceperat, v. Kal. Septemb. diem obiſſe: his ille percuſus literis rem nemini, enuncians, cœptum iter lacrymarū plenus proſequitur: hunc Beat⁹ Pater vt vidit, pileo ſuo primū eius teſto capite tum Roſario in girum actō eiufdem collū circumdans: Age, age, inquit, mitte lacrymas, mater tua ita deceſſit, vt de illa optima ſperate poſ-

ſimus.

Totam v̄
Iulius ſa-
cramento
enūciavit

ſimus. ea porrò res eiufmodi erat, vt omnes vno excepto Iulio lateret. Hiſ ille auditis, ſimullætitia, ſimul ſtupore perfunditur.

*Aegram in priſtinam reſtituit
valetudinem.*

HOc etiam anno Victoria Varea Romana patiebatur è capite fluxionem, catharrum vocant, cum frigidis doloribus in dexteram manum delabentem, quæ per brachium ſubinde ad pollicem prope extendi cœperat nonnullum tumorem inuehens: hæc ad morbum fruſtra medicorū remedijs vſa deteri⁹ habebat in dies; ergo venit illi in mentem ad Philippum confugere, eoq; vel maximè ad id impelli ſe ſēſit, quòd videbat maiores morbum vires ſumere, dexteræque manus nervos contrahi: quibus fiebat, vt vix dum brachium, quo ad nullam iam fermè rem vti poterat, flectere, extendereque poſſet: itaque Philippum fiducia plena ſacri ad-

uentus

*id inuei-
randa ea
ipſa Victo-
ria teſtata
eſt: idemq;
ab eius do-
meſticis
acceptum*

uentus tempore adit, morbum aperit. Tum illè affectum membrù fascijs obligatum manu prehensens orat pro ægræ salute, interque orandum apprehensum brachium manu stringit, premitq; fortiter: demum supplicatione cõpleta; vade, inquit, Victoria, & ne quicquam timeas, sanitati pristinæ restitueris. His illa auditis læta inde abiens domum reuertit. In itinere id secum ipsa dicere cõepit: nonne Philippù vt virum sanctum, Deique amicum veneror? nonne spem omnem valetudinis recuperandę in eo vno reposui? facessant igitur humana remedia, abeant medicamenta: quibus dictis læsam illico manum fascijs ligatam soluit; ceratum in igne conijcit: Quo ex tempore adeo cõfestim melius habuit, vt læsam partem frigida aqua medico inuito madefaceret, eadem ad omnia vt vellet, vteretur, nullog; deinceps medicamẽto breui prorsus cõualuit.

Predictio

Predictio.

ANno huius sæculi octogesimo nono vno eodemque tempore Helena Ciba, & Dominicus Mazzeus coniuges graui impliciti morbo cum tenerentur, Tamiriæ Helenæ matri vtrumque diem obituum suspicanti, timorẽ inquit Philippus, depone: de duobus alter duntaxat morietur, prædictionem euentus subsequitur; solus Dominicus Helena vxore relicta cessit è vita quinto decimo kal. Iulias.

Moribundos è mortis faucibus eripit.

EOdem anno virgo nobilis Laura Morona, annum agens duodecimum mortifero morbo corripitur: morbus vsque eò processit, vt puellæ nulla iam vitæ relicta spes esset: dereliquerant eam medici; iacebat enim lectulo sensibus omnibus destituta: non audiebat, non loquebatur, eamque sacerdos oleo

Vitæ lib. 2.

X

sancto

Hanc rem Tamiria ipsa iurata narrauit.

Id præter Lauram tres oculati testes sacramento firmarunt.

sancto inunxerat: Hanc itaque cum viderent parentes nulla spe salutis animam trahere, lamentabantur ut mortuam; iamque omnia erant ad sepulturam, ac funus parata fossa, in qua corpus humandum, decreta. Interea accersitur Philippus, qui ubi eò venit, in puellæ mox faciem efflavit, alapam infixit; tum eius capillos manu prehēdēs, caput circumagens, magnaq; voce eā inclamans, ut Iesu nomen pronunciaret, imperavit. Hæc ut facta sunt, moribunda ex templò oculos aperit, Sanctissimum Iesu nomen pronunciat, melius habere incipit, periculo cōfestim eximitur, febri omnium spe citius liberatur, & tandem in pristinam restituitur valetudinem.

Hoc etiam anno Ioannes Baptista Guerra Mutinensis nostræ Congregationis laicus cum xiiij Kal. Ianuarias Ecclesiæ parietes peristromatibus exornaret, præceps ex altissimo loco ruit, quo ca-

su tam

*Huius rei
testes non
habemus,
in quibus
onus est*

su tam vehementer offendit, ut mortiferum in occipite vulnus acceperit: caput ad marmor cadendo allisit: ictus grauis, percussio mortifera: itaque repertus ut nequicquam loqueretur, nec exaudiret in clamantes, pro mortuo sublatus expiranti similis in proximum Cubiculum per manus defertur: horas aliquot iacuit alienatus à sensibus: ex patribus non deerant, qui eum quasi animam ageret, ad bene moriendum precibus adiuuarent.

Interea de Ioannis Baptistæ lapsu nuncius ad Philippum mittitur, qui dimissis cōfestim omnibus Deum pro moribundo rogare cœpit enixius, ut qui diceret, nolle se eum tū emori. Aduocantur interim medici, qui ut ægrum prope exanimatū offendunt, fracto capite, & ex vulneribus sanguinem fluere cōspiciunt, periculis plena omnia, vulnera lethalia esse seuerè pronunciant:

*Angelus
Victorius
Medicus,
qui rem
miraculo
tribuit.*

Vitæ lib. 2.

X 2

id

id ipsum Angelus Victorius medicus Patrum aliorum opinionem secutus affirmat: de grauitate morbi medicorum omnium in vnum congruere sententiæ; sed de modo mendedi summa inter eos dissensio erat: Ioannes (id vni ex illis nomen) in ea erat sententia, vt diceret læsam partem ferramentis non modò abradendam, sed etiam aperiendam esse, osque ipsum detegendum, vt quicquid læsum erat, in conspectu esset: alij verò contra, in quibus Iosephus Zerla erat medicæ artis laude præstās, nullo id pacto tentandū: iamque ferramenta ad scindendū, perforandumque parata omnia: sed cum peritissimi medici diuersa de curandis vulneribus sentirent, nullum ægro adhibetur medicamentū, præter simplicem abiegni olei vntionem, & vnicā ex oleo amygdalino potionem. His peractis venit ad Philippum Angelus Victorius, vulnera prorsus mortifera esse exponit;

nit; cui ille subridens; ego inquit, nolo is moriatur, donec cœptam fabricam absoluerit: tū seriò locutus, Dominum rogo, adiecit, pro istius salute, quem noui è morbo planè surrecturum, vt factum est; Ioan. Baptista enim mirificè cõualuit; quippe febris nulla fuit, quæ morbum sequeretur, quamquam medici eam expectabant: dolor itidem nullus, nulloq; alio medicamēto, præter id, de quo ante dixit, vulneribus subuentū fuit, etsi ex medicis non deerant, qui dicerēt ad ferramenta veniendū esse: æger ta men pristinam contra omnium spem recuperauit sanitatem.

Iesu Christi anno
1590

Sixti V. Pap. anno
5

Ætatis anno
75

Corpora SS. Martyrum Papia, & Mauri militum Romanorum Augustini Cardinalis Cusani opera impetrat.

CUm Ecclesia nostra Sanctorum reliquijs nudata in eam, qua Vitæ lib. 2. X 3 nunc

nunc cernitur formam redacta esset, cogitare statim cœpit Augustinus Cusanus Cardinalis (cui semper vni Philippo magis quàm cæteris obsequi cordi fuit) de ea tam ingenti thesauro locupletanda. ergo vbi id secum animo agitat, omnem operam ponere statuit, vt Sanctorum Martyrum Papiæ, & Mauri sacra corpora à Diaconia Sancti Adriani, cuius eo tempore Titularis erat, ad Ecclesiam nostrâ auctoritate Apostolica transferrentur: ad id porrò hac mouetur occasione. Decreuerat eius Ecclesiæ Aram maximam peruetustâ instaurare, exornareque: id vbi fieri cœptum, reperiuntur fabricis altare demolientibus, nonnullorum insignium Martyrum corpora, nempe Flauix Domitillæ Virginis, Nerei, & Achillei eunuchorum; Marij, & Marthæ coniugum; ac demum Papiæ, & Mauri nobiliû militum Romanorum, tribus distincta loculis, cû vetustis inscriptionibus.

Inte-

Interea temporis Augustinus Cardinalis quò pijs Philippi optatis, votisque respondeat, à Sixto V. impetrat, vt Sanctorum Martyrum Papiæ, & Mauri sacra corpora è Sancti Adriani Diaconia in nostram Ecclesiam S. Mariæ & Beati Gregorij à Vallicella deferantur, quod eiusdem religioso officio, ac liberalitate curatum est.

Tertio itaque Idus Februarias, anno millesimo quingentesimo nonagesimo, resignato, apertoque loculo, quo horum Martyrum sacra corpora continebantur, extracta est concessu Pontificis exigua quædam Sanctorum ossium pars, quæ eo ipso in templo S. Adriani, quasi diurnæ mansionis, & hospitij testis, ac monumentum retineretur: clausus rursus, & obsignatus locus, reconditusque in arcam ligneam serico bombycino coccineo contextam; is demû locus eodem die magna populi frequetia è Sacratio elatus,

Vitalib. 2.

X 4

tere-

feretroque impositus super Altare maximum collocatur: Tum Germanico Fideli cæremoniarum præfecto annuente agmen, ac pompa cœpit ab ædibus S. Adriani ad fornicem Septimij procedere, inde ad Capitolium, tum ad plateam Alteriorum, ex qua per viam Pontificiã ad montem Iordanium processum, inde demum ad nostram Ecclesiam peruentum est.

Res fuit omninò visenda; sacræ portabantur Reliquiæ auro fulgentes, patentes in feretro sub Umbella holoferica, pio sacerdotum nostræ Congregationis ministerio, Symphonicorú choris suauissimè præcinētibus. antecedeant præclarissima Beatorum Martyrum pignora, sacrorum hominum familiæ, Clerus, laicique quàm plurimi, qui nostram Ecclesiam, & Oratorium frequentant: singuli faces accensas manibus gestabant, argentea Turibula binã deferebantur, funalia circum quàm-

quàm plurima: Heluetij item ad tumultum vitandum sacrum feretrum cingebant.

Qui autem allata celebri pompa Sanctorum Martyrum corpora, pio, ac religioso obsequio exceperint ad infimos vsq; Ecclesiæ gradus obuiam prodeuntes, fuere S. R. E. Cardinales.

Alphonsus Episcopus Portuensis Card. Gesualdus.

Gabriel Episcopus Albanensis Card. Palæotus

Dominicus tit. S. Laurentij in Pane, & Perna Card. Pinellus.

Hippolytus tit. S. Pancratij Card. Aldobrandinus, Maior Pœnitentiarius, hodie Catholicæ Ecclesiæ Episcopus Clementis Octaui nomine assumpto.

Hieronymus tit. S. Petri ad Vincula Card. de Ruuere.

Scipio tit. S. Mariæ de Populo Card. Gonzaga.

Marianus Perbenedictus tit. SS.

Marcellini, & Petri Cardin. Camerin.

Federicus S. Agathæ Diaconus Card. Borromæus.

Augustinus S. Adriani Diaconus Card. Cusanus, qui Sanctorum Martyrû corpora iussu Sixti Papæ V. conceptis verbis tradidit Beato Philippo Nerio Florétino Parenti nostro, nostræq; Congregationis Fundatori, auctoriq;.

Guido SS. Cosmæ, & Damiani Diaconus Card. Pepulus.

Hi omnes cum sacrum feretrum iam aræ lignæ medio in templo excitæ, aureoque pallio circumtectè impositum venerantur, superuenit Nicolaus Sfondratus tit. S. Ceciliae Card. Cremonensis: qui postea Gregorius Decimus quartus fuit.

Verùm elapso quadriduo sacra Martyrum corpora, & capita è templo sublata, in sacrario fuere deposita, ibi tantisper mansura, dum & ipsa Basilica, & Ara maxima, quæ ma-

gnifi-

gnificis operibus extracta est, consecraretur, & dedicaretur; quæ tandem dedicatio superiore anno millesimo quingentesimo nonagesimo nono per Alexandrum Medicen S. R. E. presbyterum Cardinalem Florentiæ Archiepiscopum solemnî ritu, ac pompa celebrata est.

Hæc de postrema Sanctorum Martyrum translatione, quam diffusius, vberiusque Iacobus Butius Lateranensis Basilicæ Canonicus, atque Illustrissimi Domini Hieronymi Rusticucci Cardinalis Vicarij notarius, qui rebus omnibus interfuit, minutissima quæque persequendo literis mandauit.

Religiosa virgo Philippo apparet.

Incidens quodam die ex sibi data occasione in sermonem de Catharina Pratenſi, ex ordine S. Dominici insignis sanctimonie femina, cuius res præclare gestas tribus libris profecutus est Seraphinus

*Eius res
quinque
turtatos te-
stes habet
mss.*

Ra-

Razius ex eadem familia, in hæc prorupit verba: Catharina dum uideret, sese mihi per visum ostendit. Quæ esset eius corporis effigies, quæ habitudo oris, qualis statura, quis aspectus, adamussim exprimebat: mirabile id fuisse quis neget? quando quidem nec Philippus Roma, nec Catharina Pratenſi cœnobio egressa est. Hæc porro narrauit ille occasione obitus eiusdem Catharinæ, qui in hūc annum in diem quartum nonas Februarias incidit.

Intimos animi motus intuetur.

*Id is ipse
Hector sa-
cramento.
narrauit.*

HEctor Modius Calaber eodem anno, Februarii mense Romæ ueniens Philippo peccata sua confitebatur: quod dum faceret, non importunos modò intemperantiæ ardores, quibus frequenter impugnabatur, sed desidiã etiam, quam in illis refellendis adhibebat, silentio inuoluere cõsueuerat. Philippus

interim

interim vt iuuenis pertinaciam uidit, simulque animi periculum, in quo erat, arrepta ex confessione delictorum, quàm faciebat, occasione; quid causæ est, dixit, quòd te delibidinis, atq; intemperantiæ stimulis, simul de negligentia, qua in eis repellendis ueris, non accusas? effare peccata tua, si Deo rem gratam facere cupis. Quibus ille rebus in admirationem raptus, mox intimo cum animi dolore confessus est se in his deliquisse; atq; deinceps maiore solertia vitam traducturum omni asseueratione affirmauit.

Aegros sanitati restituit.

EO ipso anno, mense Martio ne, an Aprili P. Prometheus Peregrinus^a nostræ Congregationis sacerdos ita grauitè ex intestinis laborare cœpit, vt ea sibi extrahi crederet: Quamobrem in cubiculum mox delatus miserandum in modū cruciari se sentiebat doloribus in-

^a
*Hanc rem
ipse P. Pro-
metheus
iureiuran-
do expressit*

crescen-

crescentibus: Hunc itaque visit Philippus, qui aliud instituto suo agere simulans, a quasi iocaretur, ægrum manu contrectat, illiusque mox pe-
ctore signo crucis signato, eum bonæ implet spei, illud adiciens nihil esse, quod timere debeat: & his dictis abiit; ille verò intra semiquadrantem vnus horæ omnem dolorem à se penitus abscessisse sensit, & professus est.

Eodem anno nobilis mulier Liuia Vestria^b permolestam capitis vertiginem quatuor plus menses patiebatur, & Guaiaci decoctum, lignum sanctum appellat, quod sumpserat, morbo profuerat nihil, quin parua occasione succideret. hæc igitur quodam die cum è templo nostro, vbi sacramenta frequentat, domum repetere vellet, haud potuit vertigine eam repente inuadente, quippe cui circumagi quæcunq; cerne-
ret, videbantur: id vbi aduertit P. Angelus Vellius, ad Philippum eat,

horta-

a
Idem in
miraculis
perpetran-
dis à S.
Romualdo
fieri solitū
tradit B.
Petrus Da-
mianus in
eius Vita.

b
Eam rem
eadem Li-
uia publi-
co testimo-
nio firma-
uit.

hortatur: paret illa, rem B. viro exponit, qui eius mox caput manu contingens omnem: **b** animo curam repellat, monet: mira dictus res, extemplo illa vnus Philippi attactu toto morbo ita se leuatā animaduertit, vt ne vlli quidem vel minimæ eius valetudinis perturbationi deinceps subiacerit.

Cuidam desperatam salutem reddit.

HOc etiam anno, Augusto mensis Bartholomæus Fuginus Romanus eo erat corporis morbo æger, vt iam deplorata esset salus: Hic enim à medicis derelictus, extremoque oleo inunctus, partim pestilentis febris vi, partim acerbissimi doloris, qui capiti hærebat, magnitudine, proximè ad mortem accesserat. Eam rem vt Philippus audiuit, ad astantes tertia noctis hora conuersus, ægro dixit, certam opem feret Dominus; Eoq; pro illo noctu orante reperitur manè qui vesperi

*Id præter
Bartholo-
mæum duo
oculati re-
sces sacra-
mento con-
firmant.*

pro

pro mortuo habebatur ab omnib⁹, non à febris solum planè relictus, sed doloribus etiam, quibus vel maxime conficiebarur, liber. Viuitis adhuc sanitatis B. Patris intercessione redditæ fidelissimus testis.

At de his fati. Iam nos ad ea conferamus, quorum annos, quibus gesta sunt, etsi hoc P^ontifice facta, haud satis compertos habemus.

Cogitatio oculi sissima à Philippo diuinitus visa.

Feminam quandã nobilitate præstantem inuaserat^a cogitatio re nescio quam Deo gratam amplectendi, eaque occulta erat: ipsa autem nemini dixerat; cumque nec quid ageret, sciret, nec Philippo animum suum aperire auderet, in ancipiti cura versabatur; verum cū quodam die confessionis peragenda cupida Philippum adiisset, nondum mulier verbum vllum fecerat, cum ille eius animi cogitationem,

quam

*Idea ipsa
Mulier, eiusq³, filij
sacramento
testati sũt.*

quam diuinitus nouerat, mulieri obstupescente exposuit.

Quidam ad eius invocationem morbis releuantur.

EA erat omnium de Philippi fatidimonia constans opinio, ut nõ deessent, qui eius absentis licet, quasi præsentis, opem implorarent.

Patritius Patritiæ gentis cum nocte quadam increscentibus stomachi, seu intestinorum dolorib⁹, quibus laborabat, mori metueret, ad Beatum Patrem mente confugit, eius opem implorat; nec irritus: totus enim is dolor continuo^b abijt, ipseque manè sanus, ac vegetus è lecto exilijt.

Honestamulier^c Maria Paganella cognomento, eodẽ morbo oppressa telæ frustulum^d Beati viri sanie, ac sanguine imbutum dolenti parti admouens illico sanatur.

Eandem alio tempore capitis dolore grauissimè conflictatam Phi-

Vita lib. 2.

Y

lippus

*Sancti Viri
adhuc vi-
uentes à
pijs inuoca-
tur. Lege
Marcum
in Porphi-
rio GAR-
ZES, Sur-
in Auxen-
tiorum. r.
Theodore-
tũ in Phi-
lotheo, Cy-
rillum in
Iohanne Si-
lentiario,
Bandomi-
nam in
Radegeude
lib. 2 Theo-
steridium
in Niceta,
Petrum
Damianũ
in Romu-
aldo c. 70.
idemq³, ap-
ud alios
frequenter
inuenies.*

*b
Hanc rem*

*suratus
narravit
P. Germa-
nicus Fide-
lis, qui eā
à Patrisio
die subse-
quenti ac-
ceperat.*

Id ipsum et

*surata
narravit.*

*Miracula
ex sancto-
rum Sinc-
tium Sest-
ibus, vel co-
similibus
frequen-
ter patrata
esse ipsorū
historia te-
statur.*

*Sic Theodoretum
in Philo-
theo, Cyril-
lum in lo-
anne Sile-
tiario, Me-
taph. in Cy-
ro, & lo-*

lippus solo tactu in pristinam confe-
stim restituit valetudinem.

Iesu Christi anno Sixti V. Pap. anno Ætatis anno
1590 6 76

*Mærore afflictos mirificè recreat, tentatio-
nibusq; oppressos omni ope iuvat.*

Natus videbatur Philippus ad
afflictos subleuandos, tentatio-
nibusq; vexatos confirmandos; in
his. n. plurimum ille valebat. Rem-
vno & altero exemplo notabimus.

Mulier quædam eximiè nobilis,
piaque valdè grauissimis animi cu-
ris opprimebatur, cumque ad sex
mentes eo tentationis genere op-
pugnaretur, de consilio confessarij
Philippum adiit, cui cū animi mo-
lestias aperuisset, eam ille intuens,
lenique tactu demulcens bonæ im-
plet spei: abi dicens, nihil iam erit
quod te molestat in posterum: Vix
ille hæc dixerat, cum extemplo fe-
mina omni ea molestia non in præ-
fens

fens modò, verum in posterum etiā
liberatur, quod profecto absq; mi-
raculo contingere non potuit.

Quidam in diuino officio reci-
tando ad eò scrupulis cōficiēbatur,
vt penè diffideret: ad hanc itaq; pe-
stē auertendā multa tentat, ne quic-
quam expertus, tandem ad Philip-
pū confugit: ille recognita claudēs
illico cubiculi fores hominem à se
dimittit; Deum pro eo precaturum
pollicetur: abiit ille domum, diui-
numq; officium recitare aggressus
ab omni illa diaboli tentatione libe-
rum se prorsus aduertit.

Multi præterea maximis pressi
solicitudinibus, vel ex hoc solūm
quòd eum alloquebantur, læti inde
recedebant.

Iesu Christi anno Greg. XIV. pap. anno Ætatis anno
1590 1 76

Gregorij XIII. in Philippum beneficia.

Nunc ad res à Philippo gestas
Gregorio decimoquarto (ni-

Vitæ lib. 2

Y 2

hil

*anne prid.
Kal. Febr.
Bedam in
Custberto,
& demum
G. fridum
in S. Ber-
nar. do lib.
4. cap. 1.*

*Id ipsa cui
contigit sa-
crum suo
testatur.*

*Eam rem
firmavit
Federicus
Car. Bor-
romans.*

*Greg. XIV.
creatur*

nonis Decembris. anno millesimo quingentesimo nonagesimo. Sedis menses decem, dies decem.

hil enim de B. Patre, Urbano VII. Pontifice ob Pontificatus breuitatem scribendum occurrit) Hic porro est ille Gregorius, cuius permissu B. Pater sacrum priuato in sacello (erat id suo cubiculo proximum) facere cœpit: ibi enim ille desiderio se Deo liberius coniungendi, ad ea verba cum ventum esset; Domine non sum dignus, tum circumstantibus, atque ipso ministro foras exire iussis, ipse solus in sacello manebat, moxque vt solus erat ab arbitris remotus, non prius sanctissimam Eucharistiam sumebat, pretiosissimūq; sanguinem degustabat, quàm duas frequentius circiter horas, plus, minusuè, in tanti, tamque admirabilis sacramenti contemplatione, maximo cum sensu pietatis, ingenti lacrymarū profusione consumpsisset: tum Christi corpore, ac sanguine sumptis, administro ingresso ré sacrâ perficiebat. Absoluto sacrificio ita nonnunquam abstractus à sensibus

appa-

apparebat, vt exanimatum magis quàm viuentem crederes.

Concessit præterea Philippo hic idem Pontifex, vt ab officio diuino recitando propter frequentes egrotationes, & ecstasies abstineret, eiusque loco Coronam recitaret: verum ille eger, medicis ei diuino officio, horisque canonicis nominatim interdicentibus Coronam recitabat: sanus nūquam permissa vt uoluit licentia; diuinum officium, vt nunc est, perpetuò recitauit.

Iesu Christi anno
1591

Greg. XIV. pap. anno
1

Ætatis anno
76

Predictio.

ANno Christi millesimo quingentesimo nonagesimo primo mulier primaria cum in grauissimum morbum affecta iam ætate incidisset vnus ex propinquis uerri cœpit, ne femina Patres Congregationis bonorum suorum hæredes

Hanc rem fatu per- uulgatam quatuor sacerdotio predicti in- ecurando firmarunt.

Vitæ lib. 2.

Y 3

insti-

institueret; ægram visibat Philippus, qua erat charitate, quotidie (eius. n. confessiones audiebat) non amore pecuniarum, vt propinquus putabat, sed eius salutis desiderio: interea cum ille vehementiore suspicione sollicitus Philippum pecuniam, non animam quærere cogitaret, cogitatioq; homini nullam partem neque diurnæ, neque nocturnæ quietis impertiret, minis B. Patrem à proposito deterrere cõstituit, quibus demum si nihil proficiat, non introitu solùm ægram, sed omnino aditu prohibendum censet: sed frustra fiunt omnia: serui. n. Dei quamquam apud se ipsos abiecti, in diuinis tamen negotijs agendis mirum in modum fortes sunt: ergo Philippus in proposito, susceptoq; consilio permanens, vt erat animo forti, quæ sibi obijciebantur pericula contemnens, singulis diebus semel atque iterum, ac sæpius ad ægram accedebat, in cuius cubiculû inui-

tis cu-

tis custodibus penetrabat, nulla alia re aduersus viri furorem, nisi diuina fiducia armatus.

Quodam die ad eã de more pergens ab alûnis monetur, ne certissimo sese periculo obijciat: feminam inquit ipse, vt eius animæ prosum inuito: id autem operis, occidant me, non intermitram. His illi auditis rogant iterum ab incepto desistat, seruiendum tempori, necessitatiq; parendum tradunt. Ille denique, nunquam iam dixi vobis, desistam, quin feminam visam, interfici hanc ob rē haudquaquam timeo: illud porrò sciatis velim, & ægram, quamquam morti proximam, è morbo conualituram, & propinquum, etsi optimè valet, è vita breui cessurum; idq; vti prædixerat, contigit.

Manzoliu morte eximit.

Eodem anno, Iunio ineunte Iohannes Manzolius Florentinus ex antiquioribus Philippi alum-

*Id præter
Manzoliu*

Vitæ lib. 2.

Y 4 nis

*alij etiam
testes ex ijs,
qui adfue-
re, sacra-
mento re-
stiti sunt.*

nis vnus in grauem, mortiferumq;
morbum inciderat; morbo in dies
ingrauescente ventum iam erat ad
extrema, deserto à medicis nulla
spes salutis suberat. ergo sub vespere
oleo sancto inunctus, Ioanni
Baptistæ sororis filio mandat, Phi-
lippum roget, vt sacerdotem quam-
primùm mittat, qui sibi morienti
assideat.

His dictis, B. Patri quasi coram
adesset, toto pectore sese commen-
dat, idq; eò libentius quòd memo-
ria retinebat, eundem prænuñcia-
se, se ei superstitem futurum. Mira-
res, etsi ille animam agebat, vitæ ta-
men non amittebat spem; eoq; hæc
secum cogitante medici accedunt,
qui mortem illi instare ex venis, a-
lijque signis percipiunt, eoque ho-
minem deductum, vt nulla spe salu-
tis in horam viueret; propinquos
de parandis rebus ad funus neces-
sarijs admonent.

Accedit interea sacerdos à Phi-

lippo

lippo missus; is erat Matthias Mas-
feus, qui moribundi animam Chri-
stianis mysterijs munitam assiduis
precibus Dei, sanctorumque tutelæ
impensè commendat.

Vix iam hora abierat, intra quam
ægrum moriturû prædixerant me-
dici, Hieronymus scilicet Cordeli-
us, & Vitus, cum ille oculis in parie-
tem, qui erat lectulum iuxta, defi-
xis hæsit diutius: quod vbi cernunt
astantes, eum vt mortuum lamen-
tari incipiunt, candela de more si-
gnant, alij alios intuentes inter se
dicebant; ecce moritur, ecce spiritum
efflat; cumque durante tractu,
ac lenitudine mortis defectus iam
viribus neminem prorsus agnosce-
ret, sentiretque nihil, Matthias do-
mum redit, Philippumque adiens
eidem Manzolium vltimis iam ap-
propinquasse exponit.

Quibus ille auditis quod reliquû
erat noctis, in oratione consumpsit.
Auditæ preces: ea siquidem nocte

Vitæ lib. 2.

Y 5

mori-

moribundo melius fuit; dulci enim sopore corripitur, dormit ad horas duas: experrectus clara voce astantes euocat, cibum petit, animi, corporisque vigorem recuperat.

Interea minores custodes Misericordiæ sodalitij luce vix apparente domum Māzoliq, quem vita functum acceperant, petunt: corpus sibi ad lauandum dari rogitant: sed vbi audiunt eum non modò nō mortuum esse; sed ne periculosum quidem, vt qui vitam ea ipsa nocte in tuto collocarat, admiratione complentur, nec dictis fidem habuere, donec suis ipsi oculis illum melius habentem, expedita lingua loquentem viderint.

Illud hic annotatu dignum; mittit Philippus eundem sacerdotem Matthiam summo manè Manzoliū visum, quo abeunte venit ad eum Montes Zazzara, vt illum de eiusdem obitu admoneret: cui & dicere cœpit. Amici pater vnice mihi cari

iactu-

iacturam feci: Io. Manzolius supremum diem priore nocte expleuit; & ecce tibi signum, Misericordiæ sodales ad funus conuocati sunt. hæc vix ille dixerat, cum Philippus, Māzolius, inquit, non modò non obiit; sed ne hoc quidē morbo obibit. Reddit interim Matthias, qui rogatus à B. Patre quomodo Io. Māzolius haberet, decessit inquit; & ille haud verum dicis, viuit ipse; propterea ergo ad eum iterum perge, quid istas? quid cessas? sed cum sacerdos iussa exequi cunctaretur, quòd diceret se à Manzolij familiaribus de ei^o obitu admonitum esse: Instat acrius Philipp^o, vrgetq; vt mādatis pareat: Abijt ille: in itinere hæc animo voluebat: Quid sibi vult isthæc reditio? frustra Manzolij domum repeto, iterum audiam quod semel audiui, Io. obiit. Hæc dum ille cogitaret, ad eius ædes peruenit, ingressus cubiculum: moribundū hominem nō modò viuum, sed optimè habē-

tem,

rem, expeditèque loquentem, circumstantem noscitantem offendit, miratur. Reuersus ad Philippum quod vidit, narrat; cum Manzolij nomine salutatur.

Cæterum, vt ad rem nostram redeamus, accedunt medici ad Manzolium à domesticis reuocati, quàmquam initio quòd eum mortuum putarent, venire renuebant, expulso arteriarum extemplo certam, indubitataque spem valetudinis admirabundi concipiunt, miraculum inclamant, miraculum, in singula momenta leuius Manzolium habere profitentur.

Neque hic stetit res, haud multò post magnis in dies virium incrementis planè conualuit. Produxit is vitam ad annum huius sæculi nonagesimum septimum, obiitque paulò plus quàm biennium post Beatum Patrem.

Nicolaus Lilius animam agens à Philippo mirabiliter adiunatur.

Nicolaus Lilius nostræ Congregationis sacerdos, vir cum multis virtutibus excellens, tum maxime sui despicientia, periculosè ægrotabat, tantaque apparebat vis morbi, vt mors instaret; visebat eum assiduè Philippus, cui ob singulares virtutes carus admodum erat, atque ad pugnam contra diabolicas infestationes incitabat. Accidit autem aliquando, vt cum ille supremis appropinquaret, ab aduersario varijs modis impugnari cœperit; id autem hac occasione ad nostram permanuit notitiam. Sacrum faciebat Philippus in priuato sacello, cum Patribus cibum sumentibus strepitus super fornitem triclinij audiūtur (proximus erat is locus, & cubiculo, vbi æger iacebat, & sacello, vbi Philippus salutares hostias diuinæ Maiestati immolabat) Ergo
dum

dum hi strepitus fiunt, ex Patribus aliqui tonare credunt; alij quasi lapides pergrandes maximi ponderis super fornitem triclinij summa vi traherentur, audiunt; strepitus ad singulorum aures haud peruenere; audiunt ex sacerdotibus Petrus Consolinus, & Promotheus Peregrinus; inter strepitus Philippus, qui pro ægro tum precibus insistebat, ministros aduocat; Consolino, qui primus accesserat, ad Nicolaū, inquit, perge quātocius, vt quamprimum quicquid de illo est, certum sciam: aduolatis confestim, eo que vbi venit, moribundum sacerdotem iunctis manibus, hilari, serenoque vultu dicentem reperit: gratias agam⁹ Domino Deo nostro, accessit, recessit, victus est. Quibus quidē verbis, quæ identidem repetebat, videbatur innuere se cum diabolo, cuius aspectum vitare nequieverat. dimicantem, à Philippo mirabiliter adiutum eiusdemque opera ab illi⁹

furore

furore, minisque liberatum. Beato deinde Patri eum aduenti, hem Pater mi, dixit, quid quæso causæ fuit, quòd te hactenus non nouerim? cū morior, nunc qui homo sis, noscere incipio:

Cæterum de hoc, quoniam vir fuit spectatæ per plures annos in Congregatione integritatis, aliqua digna, quæ mandentur literis, narrabimus.

Fuit hic præter cætera pietati ita deditus, vt vocatus à Deo nihil habuerit antiquius, quàm obliuisci populum suum, & domum patris sui. Propinquorum adeò oblitus erat, vt ne minimum quidem de illis cogitaret; hinc fiebat, vt corū literas è Gallia Romā allatas non modò non legeret; sed fasciculum etiam, vt erat ligatus, abijceret in ignem. Orationi deditus erat; obedientiã ita amabat, vt nemo magis; sui ipsius despicientia excelebat.

In confessionibus audiendis mul-

tus,

tus, assiduusque pietate in Deum, & caritate in proximum flagrabat; de seipse demissè, abiectèq; sentiebat. Cœnobium B. Franciscæ Romanæ omni ferè tempore dulciter, ac sine querela rexit.

Diem obitus sui priusquam lectulo decumberet, præuidit, prædixit: morti proximus sacramentis Ecclesiæ munitus supremum diem maxima cum significatione pietatis expleuit eodem, quem diximus, anno nonagesimo primo. xvij Kal. Iulias.

Futura prænunciat.

HOc etiam anno. xj. kal. Aug. P. Desiderius Consalvus ordinis S. Dominici in grauem morbum incidit; morbum pestifera febris secuta est, febris phrenensis accessit. lacebat æger in lecto vi mali victus, & si medicis crederes, nulla spe salutis. Eo interim ad finem properante e-

uocatur

uocatur Philippus ad P. Franciscū Bencinum grauiter itidem ægrum, sed non ad desperationem medicorum laborantem; qui mox, is, dixit, ex hoc morbo non conualefcet; tū Patrem Desiderium adiens, Bencinus, iterum ait, præsentī ægrotatione morietur. Illud his subnectam, vixdum Desiderij cubiculum attigit, cum ad se æger reuertens, tanto confestim gaudio ex sola viri præsentia repletur, vt sibi ipse sanus iam esse videretur. Neque eum opinio decepit: Philippus namque manibus super illo impositis, confide dicebat, breui conualefcet: Nec mora; Æger delirio, phrenesi, & somnolentia solutum se animaduertit: febricula demum, quæ ex morbo reliqua erat, liberatur. Is itaque cum à media morte ad vitam reuocatus esset, ab amicis dici cœptus est non iam Desiderius, sed Lazarus Rediuuus; quo vocabulo in hunc vsque diem à quibusdam nominatur.

Vitæ lib. 2.

Z

Ioan.

*Totam rē
præter P.
Desideriū
& Iannē
Comparot.
sum me.
dicum, duo
oculati te-
stes publico
testimonio
confirmarunt.*

Joannes Comparottus medicus, qui vtrunq; curabat, vbi prædictioni euentum respondisse vidit, Philippum vt Dei amicum magis, magisq; venerari cœpit. P. Desiderio salutē diuinitus redditā B. viro pro eo orante affirmavit; simulq; adiecit, ingenti se admiratione affici cogitantem P. Bencinum, de cuius salute medici haud desperarāt, diem obijisse, & P. Consaluum, qui omniū opinione mortuus credebatur, cōtra omnem medicæ artis rationem è morbo euasisse incolumem.

Moribundam feminam mira in ea operando extremo adiuuat certamine.

Femina Princeps eodem anno, Augusto mense, ad vltima, summa vi morbi adducta venerat, extremaque etsi patiebatur, signa tamen apparebant in ea, quæ seriorē mortem denunciarent: hanc Philippus, cui⁹ pectus flagrabat charitate, visit, cumque paulisper pro

illa

illa diuinam precatus esset clementiam, inde nescio quem ægrotū visum abiit: in itinere secum ipse, heu feminam! frequenter dicebat, heu auxilio indiget! res sua postulat, vt ei opem feramus: ad plateā S. Mariæ ad Martyres vt ventum est, reuertamur, ijs qui secum erant, ait, ad moribundam: senserat enim diuinitus se ad eam cum diabolo fortē dimicantem reuocari: quam reperit eodem prorsus modo habentē, vt antea, crederes eam egregiē adhuc robustam ad alium saltem diem spiritum ducturam esse omnino: tum Philippus, vt feminæ subueniat, quibusdam, qui eius infidebāt lectulo, foras exire iussis, in moribundæ faciem primū, semel atque iterum exultat, tum preces pro ea ad Deum fundens, ipsamque sermone de rebus diuinis perbreui confirmans in hæc tandem verba prorumpit: iubeo tibi anima, Dei nomine, vt ex hoc corpore egre-

Vitalib. 2.

Z 2

diaris

*Eam rem
Et ceteros
sileam iu-
rensurando
enūciat ut
Principes
femina
Beatrix
Caietana,
E. Iulia
Vrsina
Rangona
Strag. e-
nim spe-
Et aculo in-
terfuit.*

diaris. quibus dictis, ex templò mulier (cunctis qui aderant stupentibus, factumque initio non credentibus) spiritum efflauit.

Aegrotante in morbo eximit.

Totam rē ipsa Victoria intrata testatur, eandemq; domesticum accepimus.

HOcipso opinor, anno, mense Octobri accidit Victoriæ Varesiæ Romanæ, vt ingenti dolore correpta, sed in læua scapula, eorū acerbè opprimeretur, vt anhelitum trahere vix posset, nec noctu conquiescere, nec in lecto decumbere. His in angustijs B. Philippi memor ad eius iterum opem confugit, enixèque rogat præsentem se morbo eripiat: Nec irrita; Philippus namque affectam mox partem pugno percutiens, Abi inquit, ex morbo planè conualesces, Mira res: Victoriæ ex templò melius fuit, vixque domum, quàm nostris ædibus proximā habebat, peruenit, cum in statum valetudinis pristinum restitutam se animaduertit.

Gregorij

Gregorij erga Philippum amor.

Illud hic attexam, quòd Gregorius XIV. & Cardinalis, & Pontifex Philippum semper plurimi fecit, dilexit vnice, magnamque eius præsentia capiebat lætitiā, eumque præterea, & læto semper, hilariq; vultu excipiebat, & peramāter amplectebatur, nec permisit vnquam eum coram se esse, aut secum de quauis re agere, nisi scabello cōfidentem, atque operto capite.

Quodam die cum de more Pontifex in eius rueret amplexus, me præsentem, in has illico erupit voces: O te verè felicem! tu quidem Pater mi, sanctitate nos vincis, quamquā nos te (quòd Christi vices in terris gerimus) dignitate, & potestate superamus.

Amplissimi S. R. E. Cardinales, qui eo Pontifice, magna Philippum obseruantia colebant, quique simul eius delectabantur cōsuetudi-

Vitæ lib. 2.

Z 3

nc, hi

ne, hi fuere. Gabriel Card. Palæotus, fr. Michael Bonellus Alexandrinus, Iulius Antonius Sanctorius, Alexander Medices, Augustinus Valerius, Vincentius Laureus, præter hos Hippolytus Card. Aldobrandinus maior Pœnitentiarius, qui hodie tanta cum sanctitate, ac prudentiæ laude Ecclesiæ gubernacula tenet Clementis VIII. nomine honestatus, Hieronymus de Ruuere Archiepiscopus Taurinensis, Scipio Gonzaga, Federicus Borromæus, Ioan. Franciscus Maurocenus, Augustinus Cusanus, Guido Pepulus, Paulus Camillus Sfondratus, Octavius Parauicinus, & alij.

Verùm Philippus in magna quâquam semper auctoritate, & estimatione apud Summos Pontifices, & Amplissimos Cardinales, & Principes viros fuit; his tamen ille nunquam elatus honoribus, utpote qui caduca omnia cõtemneret, de sempiternis honoribus sempiternaque gloria,

gloria, cuius vehementer cupidus erat, assiduè cogitabat.

Hæc de rebus à B. Philippo gestis Gregorio XIII. iam de ijs, quæ ab eodem facta sunt Innocentio IX. qui Pontifex creatus iij. kal. Nouembr. anno millesimo quingentesimo nonagesimo primo sedit menses duos.

Iesu Christi anno Innocen. IX. Pap. anno Ætatis anno
1591 1 77

Occultum cuiusdam cogitatum diuinitus vider.

IN exitu huius anni millesimi quingentesimi nonagesimi primi quidã, cui Mattheo Guerre nomen, Romã venerat (erat is eximia erga Deum pietate) hospitio exceptus fuit à nostris, Philippo ad confessiones vtebatur: de eius enim sãctimonia magna & fama, & auditione acceperat; illud autẽ interim contigit: erant vesperi apud B. Patrẽ viri aliquot nobiles, ac primarij; hos cum

Vitæ lib. 2.

Z 4

ille,

Hanc rem ipsemet sacramento exposuit.

Similia habes apud Cyrilum in S. Sabæ Abbate leges libet, epistolam

8. Greg.
Naz. san-
zeni qua-
dragesimâ
sextam ad
Amphilo-
chium.

ille, qua erat animi comitate, more suo festiuè, & vrbane tractaret, vnâque cum ipsis modestè etiam quandoque subrideret; passus est ex his hospes nescio quam animi offensionem, dicebatque secum ipse; hic si ea esset sanctimonia, qua dicitur, aliter vitam ac facit, institueret, vitio dans quod virtuti tribuebant alij.

Interim cum iam dilucesceret, B. virum adit, delictaque confiteri aggressus, quod de eo vesperi secum agitârat, silentio transmittit: intuetur hominem Philippus, ipsumq; ne vllum in confessionibus faciendis delictum reticeat, etsi leue sibi videatur, admonet: quibus dictis, Tuum erat, adiecit, quam de me heri vesperi offensionem habuisti, aperire, eique rem totam disertè explicuit: stetit ille his auditis stupore defixus: cogitatum aperit, confessionem peragit, culpæ veniam petit.

Visio-

Visiones.

ILLud de B. Patre hîc mirabile adiciam, cum locum aptiorem non compererim, quòd Romana Sede Pastore orbata, semper ferme, nunc dormiens, nunc vigilans nomen illius, qui in Summum Pontificem eligendus erat, maxima voce pronunciari audiebat: quam rem paucis admodum viris aperire consueuerat.

Sed ab Innocentio, qui Pontificatum gessit bimestrem, veniamus ad Clem. VIII. hodie viuentem, qui ei subrogatur tertio kal. Februarias, anno salutis humanæ millesimo quingentesimo nonagesimo secundo.

LIBRI SECVNDI FINIS.

*Id inratum
narrauit,
Si ceteros
præteream,
Frâc. Ma-
ria Card.
Taurinus*

BEATI
PHILIPPI
NERII VITÆ
LIBER TERTIVS.

Iesu Christi anno Clem. VIII. Pap. anno Ætatis anno
1592 1 77

Multa diuinitus prædicat.

*Id est ipse
Petrus
Philippus
iuramentum
enunciavit.*

PETRVSPhilippus Lazarellus Ecclesiasticum beneficium ab Innocentio nono obtinuerat: quare cum Apostolicas literas Summo Pontifice ex hac luce sublato conficere non potuisset, Clemente Octauo in demortui locum suffecto, omne ope nixus est, vt eam rem expleret; sed libello supplici (vt is opinabatur) à nobili, præpotentique viro retento, quò id sacerdotium in
alium

alium trãsferretur, re desperata cogitare cœpit de nobili illo viro sclopetto occidendo, iamque à sacro faciendo, diuinoque officio recitando cessauerat. Hoc itaque animo cum esset, venit Dominico die manè ad nostram Ecclesiam, ibique è regione Philippi procumbens in genua, occultiore vi se sensit impelli, vt eum adiret, eiusque pedibus nesciens quid ageret, quidue sibi vellet, prouolutus nullum loquebatur verbum, nullam edebat vocẽ. mutum eum crederes. Hic Beatus Pater sinistram viri aurem manu leniter apprehendens, tu, inquit, erumnis premeris, an non ita est? cui ille, sic Pater: bono animo sis, subiecit illico Philippus, intra quindecim dies hac sollicitudine liberaberis. Quibus ille auditis ingenti gaudio perfusus, bonæ spei plenus latus inde se subduxit: intraque præfinitos dies ea molestia præter omnium expectationem liberatus, bene-

ficio

ficio Ecclesiastico, de cuius spe decidierat, confectis ea de re literis, donatur.

*Eam rem
idem Hieronymus,
atque germanus
suis sacramenta te-
bati sunt.*

Eodem anno Hieronymus Pamphilus è prima nobilitate vir, Rotæ Auditor, cū ita grauitè ægrotaret, vt ad desperationem medicorum laborare cœpisset, à Philippo Aprili extremo inuisitur, qui hominè benignè amplexatus timorem omnè abijciat, monet, morbum breui discussum iri affirmat, pollicetur. Neque abfuit dicto fides; quippe ille haud multò post sano, vegetoque corpore surrexit è lectulo.

Hic autem non prætermittam ne illud quidè, obseruatum frequenter à multis fuisse, ægros, de quibus medici desperarant, pristinas recuperasse vires Beato Patre eos se morbo euasuros pronunciante: contra de quibus medici nil suspicabantur mali, eodem annuente è vita cessuros, naturæ debitum exoluisse.

Puellæ annorum nouem Catha-

rina

*Hic in uis
prater ipsa*

rina Ruissæ nomine crustulæ quædam cacoethæ, hoc est mali moris nares occuparant, non absque prauæ luis suspitione; quippe cum domo nuper exceptus fuisset, qui eisdem infectus pariter laborabat: puellæ medicamentis succurritur, sed certè incassum omnia: nam crustulæ quamquam mundari ex intervallo videbantur, nouæ tamen confestim eiusdem generis in naribus nascebantur: cumq; per integrum annum hoc morbi genere oppressa facuisset, nec medicamentis sanari posset, à matre ad Philippū hoc ipso anno, Aprili, mensè, vel Maio adducitur. Is ubi puellam uidit, affectas mox nares manu leniter contrectas; filiola dicebat, nullus tibi deinceps eius generis morbus erit. Nec mora; Catharina confestim habere melius cœpit, breuique post vsque ad eò integram recuperauit valetudinem, vt ea deinceps ægrotatione neutiquam laborauit.

*Catharina
tres habo-
mus iura-
tos, ocula-
to/que te-
bet.*

Hoc

*Id Tami-
ria nobiscum
mulier pu-
blisno testi-
monio con-
firmavit.*

Hoc etiam anno, mense Augusto venerat ad Philippum Victoria Ci-
ba, vt animū sacramento confесси-
onis expurgaret: cui mox ille, quam-
pridem ait, sororem tuam vidisti: ā-
dudum, respondit: & ipse, i frequē-
ter visere eā, futurū enim est, vt bre-
uī supremum diē expleat. Erat hæc,
virgo Deo sacrata, cui Victoria, vt
sorori, nomen fuit, quę relicto sæcu-
lo cœnobio B. Franciscæ Romanæ
se addixerat. eaitaque optima quā-
quam tum vtebatur valetudine,
quietē, liberēq; viuebat, vitæ annum
alterum & vigesimum agens, repen-
tino tamen morbo oppressa intra
mensem nempe xij kal. Octobres
diem obiit extremum.

Eodem itidem anno, ix kal. Se-
ptemb. dati fuerunt sub Patrum cu-
stodia adolescentuli quatuor iisdem
parentibus geniti, religione Iudæi,
obstinato prorsus animo, Hæbreo-
rum ritibus, & superstitionibus
addictissimi: Hos Philippus vbi ob-

litina-

stinatiores vidit, Christo haud ita
multò post nomina daturus prænu-
ciauit: res autem hoc gesta modo.

Quodam die sub horam noctis
primam cū in Iudaica superstitione
obfirmato quàm nunquam antea
animo perstarent, in eoque perseue-
rantes, quòd in patria vellent, atque
auita religione mori, omnemque
præterea qui haberetur de Christo,
sermonem auribus respuerent: non
modò superbæ eorum obstinationi
non cessit B. Pater, sed inflammati
etiam se sensit magis ad eos Christo
adiungendos.

Illos itaque hortatur Deum e-
nixè orent, vt eos veritatem edoce-
at, & simul adiungit, eundem se po-
stero die in ipso sacrificio pro illo-
rum conuersione rogaturum, quē
preces suas auditorum sciebat.

Die verò insequenti manē, cum
eiusdem essent sententiæ, obstina-
tiorēq; animo Iudaicā legem profi-
terentur, improvisò cum nil minùs

expe-

*Id iurati
testes com-
plures af-
firmarunt.*

expectaretur, Philippo sacrum faciente, vi diuina ad Christianam religionem impulsus Petro Consolino sacerdoti Christianos se fieri velle exponunt.

Hi postea de rebus fidei optimè eruditi à S. D. N. Clem. VIII. in Basilica Lateranensi sacro baptisinate abluuntur, mutatisque nominibus, natu maximo Alexander, alteri Augustinus, tertio Hippolytus, postremo Clemens nomen imponitur,

*Duobus imminentem mortem prædicit.
Femina cogitatum intuetur.*

Virgilius Crescentius nobilis Romanus hoc ipso anno, Nouembri mēse ægrotare cœpit: morbus initio ita læuis videbatur, vt ne medicorum quidem iudicio mortifer haberetur: Interea rogat⁹ Philippus, vt pro illo Deū oraret, apertissimis indicauit verbis, ægrum ei⁹ vi morbi è vita cessurum omnino: sed cum iterum vrgeretur, vt mor-

bum

bum ab eo precationibus expelleret: voluntati diuinæ, inquit, obsequendum in omnibus; id enim vult Deus, vt is hoc morbo moriatur; ergo nos ad eius voluntatem conformemus. Mira dicturus sum: æger paucis post elapsis diebus ea ægrotatione decessit.

Non inuitus huic subnecto eius coniugem Constantiam. Hæc Philippo præsentem (vt qui eam solaturus aduenerat) id secum animo agitare cœpit: Vir meus affecta nondū ætate obiit; hic verò (Philippum dicebat) extremam quamquam ætatem attingit, vita tamen fruitur, vitam retinet. Tum Philippus eius mentis cogitata intuitus; vir tuus, femina inquit, etiam nunc iuuenis mortuus est; & ego, qui senex sum, in vita adhuc maneo: nonne vera loquor? quid taces? His illa auditis miraculo attonita obmutuit.

Patritium Patritiæ gentis eodem anno, ac mense leuissimè ægrotan-

Vitæ lib. 3.

A a

tem in-

Et ipsa totam rem iurata narravit.

Id iurati testes duo firmarunt.

Hanc rem tres sacramento testes affirmarunt.

tem inuisens, illud monet, vt sacramentis Ecclesiæ se muniat, seq; demum mortalem agnoscat: sed cum id verbum tum illi, tum domesticis durum nimis videretur (quando quidem de ægri morte ne leuis quidem suspicio erat) de Philippi consilio in aliud tempus differendo cogitari cœptum est: sed B. Patre acrius instante datum sibi consilium egrotus tandem amplectitur, qui sacramentis Ecclesiæ munitus rebus humanis eripitur.

Grauisimo morbo implicitus conualescit diuinitus.

EO ipso anno inciderat Philippus Nouembri mense in continentem febrim sine remissione grauē, ardentem, atque periculosam, quæ quadraginta totos dies eum acerrimè diuexauerat: inualescente in dies morbo, cum putarent omnes eum procul abesse exitio, integrè de repente firmitati præter spem resti-

tuitur

tuitur: id porro medici diuinum fuisse miraculum, etatis viri præsertim habita ratione, iurati publico testimonio confirmarunt.

Illud quoque admirabile, quòd Hieronymo Cordelio vni ex ijs, qui cum egrotantem curabant, accidit. Hic cum quodam die sub vesperū illum pessimè habentem reperisset, Philippus dixit adeò periculosè ægrotat, vt non longè iam absit à periculo mortis. Redit deinde posttridie summo manè, quæritque sollicitus num benè haberet: ei Philippus, qui de verbis illius nihil acceperat, seorsum ab alijs euocato; o Cordeli inquit, non est mihi hic morbus, vt tua fert opinio, supremus: ex eo surgam.

Hoc ipso tam graui morbo detentus certis quibusdam adolescētibus, quorum ille confessiones frequentissimè excipere solebat, facultatem nunquam, multis ac iustis de causis dare voluit apud alios cōfes-

Vitæ lib. 3.

À a 2

fiones

*Id iurati testes, octo-
latiq; fir-
marunt.*

siones peragendi: expectate dicebat illis, parumper, quieto animo uiuite, Natali die Domini nostri Iesu Christi ego ipse peccatorum vestrorum audiam confessiones: id sicuti prænunderat, cõgigit; ex eo enim morbo paulò post medicis admiratibus (vt qui Philippum ante id tẽpus è vitã cessurum dicerent) planè conualuit, eorumque confessiones non modò, sed aliorum etiam excipit, audiuitque.

Observatum præterea fuit frequenter à multis, B. Patrem ex grauissimis morbis, quorum vi peritissimorum iudicio ad vltimum venerat vitæ discrimen, diuinitus pristinæ incolumitati humanis remedijs nihil prorsus efficientibus, vel etiã non adhibitis restitutum fuisse: eam porrò rem medici, qui eius corpus curabant, sacramento testantur.

Videre erat etiam quandoq; Philippum tã breui ex grauissimis morbis ad integram corporis incolumi-

tatem

Id testes aliquot sacramento eius citant.

tatem redire, vt medici, qui illum vesperi morti proximum offende-
bant, postridie manè omni prorsus morbo leuatum reperirent.

Illud quoque hic attexam pro miraculo à peritissimis medicis habitum, Philippum de uexa iam ætate, siue morbo affectum, siue viribus valentem, tam tenui cibo vitam tenere potuisse; idque supra vires naturæ, ac diuinum prorsus miraculũ fuisse iureiurando confirmarunt.

Amici cogitationes videt.

In huius anni exitu Claudius Nerius ciuis Romanus, vir vtriusque iuris peritiã clarus in Vrbe adeò magnis cõscientiæ aculeis mali dæmonis impulsu torquebatur, vt eis impeditus Eucharistiæ sacramentum frequentare nõ auderet. Hisce in angustijs Philippum consulere statuit, animo quod ille daret consilij prosequendi, multumque cum eo sermonem habens, quod

*Hanc rem iureiurando idem Claudius, eiusq; filij, & consue-
xposuere.*

dictum venerat, reticens, omnia alia enarrauit: tum Philippus, qui rem totam diuina reuelatione prænouerat, rogare hominem cœpit, ut siquid, quod aperire cuperet, in animo haberet, expromeret: negat initio Claudius; instat iterum Philippus: negat ille ut antea, forasque exire volebat; sed non permittit B. P. qui ut animo opem ferret, ficta persona, quod ille secum animo reuoluebat, aperit. Amicus mihi erat, dicere cœpit, qui eiusmodi scrupulo conficiebatur (eum ipsum referens, quo premebatur Claudius) cumq; is nullam animo quietem capere posset, me consulere decreuit. Tum enarrans modum, quo amicū ea solitudine liberauerat, quasi aliud ageret, nunc amici, nunc Claudij nomine loquebatur: putares eū à Claudio de re sua iam antea planè eruditum fuisse: qua ille denunciatione percussus attonito mox similis efficitur, experimēto discens id rescisse

B. Patrem, quod mortalium nemo præter se ipsum suspicari potuisset: domum verò reuersus expertam B. viri sanctimoniam tum consanguineis, tum amicis enarrare non destitit.

Iesu Christi anno. Clem. VIII. pap. anno. Ætatis anno
1592 2 78

Diabolus in Philippum infestus.

ANno post Christum natū millesimo quingentesimo nonagesimo tertio, cū quodam die precibus de more insisteret, dæmon cuius studium sæpe fuit interpellare orantem, vestem eius, quem ferre non poterat, sordibus aspersit.

Oppressam morbo feminam sanat.

EOdem anno, mense Iunio Antonia Caraccia Antonij Pasquini coniux effuso fetu repētino dextri lateris dolore corripitur: dolore crescente à domesticis in

Id sacramento. restantur, qui adfuerunt.

Totam vō ipsa Antonia, cum 92. maritus iuransurando exposuerit.

lectulo collocatur, eoque mirum in modum aucto, molestissima febris iactari cœpit: febris verò, ac doloribus diu pressa eò tandem deuenerat, vt neutram in partem mouere se possent. Ergo cum quindecim circiter dies ita grauiter afflictata iacuisset, nec quicquam ei prodesset, quod à medicamentis proficisceretur, Antonio visum est ad Philippi opem confugere; cui ille, abi inquit, vxor tua e morbo euadet: quibus dictis illud dimisit; sed cum morbus in singula penè momenta maiorem in modum amplior fieret, ipsaque ægra omnes ferè cibos, haustusque stomacho fastidiente respueret, vllamque quietis partem, neque noctu, neque interdiu caperet, perrexit iterum Antonius ad Beatum Patrem, quem mox etiam atque etiam rogare cœpit, vt periclitanti vxori, quæ sæuiente atrociter febris proximè ad mortem accesserat, succurrere velit: cui ille; coniux tua, inquit, non modò

præ-

præsentī morbo non morietur, verum etiam pristinum corporis, animique vigorem recuperabit: abi ergo domum, ego te mox sequar: eam itaque adiens, quid morbi sit, vbiq; hæreat dolor, rogitat: quibus demum cognitis manu dolenti parti admota, tam ingenti lætitia eo confestim attactu ægra perfunditur, vt vbi esset, vix sciret præ gaudio: Philippus interim, quod Deus per ipsum effecerat, sentiens inde se subduxit, his verbis mulierem in discessu solatus, læta iam esto; ne quicquam vereare, Vix ille abierat, cum ea præter morem cœpit sine vlllo adminiculo in vtramque se partem mouere periculum virium factura; quod vbi facere aggreditur, & deperditas vires se recuperasse, & tota febris, totoque dolore solutam se animaduertit, virumque suum gaudij plena euocans ei miranti famam sese ostendit,

Vitæ lib.3.

A a 5

Præ-

*Præpositi Generalis munere sese
sponte abdicat.*

Cum priuatæ vitæ desiderio teneretur Philippus, atque graue sibi videretur, qua erat humilitate, aliis imperare, Francisci Minorum Patriarchæ exemplum secutus Præpositi munere omnino se abdicare constituit: in hanc itaque ille sententiam ingressus, Patribus, qui assistere in deliberationibus solerent, conuocatis, quid in animo fixum haberet, enunciat, rogatque, vt nulla sui habita ratione Congregationis vtilitati prospiciant omnes, cum debeat vnusquisque suam voluntatem ad publicam causam aggregare, & quamprimùm nouum deligant Præpositum Generalē, qui cunctis præsit, virum se & animo, & corpore firmiorem: ego enim inquit, Patres, senectute iam confectus ad res agendas non satis mihi aptus videor: haud ergo æquum opinor hoc à me

diu-

diutius ferri pondus debere: vnum itaque etiam atque etiam oro, eligatis, qui mihi fessa iam ætate viro succedat: date mihi quæso, vt liber ab onere, vacuus à curis rectius imminenti morti me comparem.

Sed vbi animaduertit, quibus rebus putabat mentes Patrum ad suū imperium flectere, illis ipsis studia eorum vel maximè incendi, ne voti compos efficeretur, Augustinum Cusanum, & Federicum Borromæum Cardinales rogare mox cœpit id suo nomine cum Patribus agerent, vt se Præpositi munere abire permitterēt: Qua re cognita, eā illi prouinciam libenti animo suscipere. Pridie itaque nonas Iulias conuocatis Patribus, quibus ferendi suffragij ius erat, exponunt iisdem Cardinales Philippum quàm suppliciter potest, rogare sibi primùm fessa iam ætate Præpositi onere abdicare liceat; tum vt Congregatio Cæsarem Baronium ex antiquioribus filijs

vnum

vnnum Præpositum deligat : ad quæ Summi Pontificis voluntatem accedere fatebatur, vt qui totam rem approbaret, & eundem Baronium Generalem Præpositum declarandum fore censeret. Baronius vt hæc audit, displicet mihi vehementer dicere cœpit, nec sanè sine dolore loquor, id parentis nostri cõsiliium: Tamen cum eo ipse onere leuari tantopere cupiat, idemque Amplissimi Cardinales suo nomine petant, accedatque Sanctissimi voluntas, eius desiderio haud repugnare amplius censet Congregatio: Philippo interim in proposito, susceptoque consilio permanente decernunt Patres vt nouus Præpositus eligatur, cumque sua quisque responsa dedisset, suumque in scheda suffragium reliquisset, Baronius quod initio iã dixerat, antequam reliqui sacerdotes suam protulissent sententiam, non posse æquo animo pati, adiecit, se eligi Præpositum Generalem, ne-

gatq; munus viribus impar suis vlla ratione subiturum, nisi in se eligendo modus Congregationis decreto definitus seruetur, liberisque sacerdotum votis relinquendum esse, quem vellent, eligerent, idque se quanto maximò poterat studio à Cardinalibus, qui coram aderant, atq; ab ipso Philippo efflagitare; fore enim vt Sanctissimus Dominus Noster haudquaquam repugnaret, nostra nosset decreta.

Cum hæc, & alia multa in eam dixisset sententiam, eius opinionem qui adstabant sacerdotes secuti, re precibus Deo commendandam putant: Patres Neapolitanæ domus, vt suam ipsi ferant sententiam per literas de noua Præpositi electione, admonere decernunt, atq; his ita constitutis cœtus ille dimittitur.

Interea rebus omnibus optimè digestis, decimo Kal. Augustas, qui dies B. Apollinari Episcopo, & Martyri anniuersario ritu sacer est, assi-

duis iam precationibus, & sacrificijs eam in rem adhibitis, dato signo in vnum locum conuenere Patres, qui Philippo in proposito perseverante de noui Præpositi electione agi cœptum est: cumque suum quisque suffragium in schedulam misisset, suffragijs tandem legitimè extractis, recitatisque Præpositus renunciatur Baronius, nemine præter ipsum Baronium discrepante, idq; ingenti omnium lætitia, quòd Beato Patri dignum, qui succederet, reperissent.

Præfuit is toti Congregationi maxima cum laude tribus plus annis; sui que officij munera, grauissimis etsi curis impeditus, summa semper diligentia, atque dexteritate executus est. Expleto triennio, vbi iterum de more ad suffragia ventum est, idem prorsus Patrum consensus in eo confirmando extitit, qui olim fuerat in eligendo. Sed vix hæc facta sunt, cum à Sanctissimo Domi-

no No-

no Nostro Clemen. VIII. vt superius attigimus, in Cardinalium numerum vnà cum Francisco Maria Taurusio Archiepiscopo Auinionensi collega, ac sodali suo cooptatus est.

Baronio Cardinali creato Angelus Vellius summo omnium consensu secundus à Philippo sufficitur anno redempti orbis millesimo quingentesimo nonagesimo sexto, Iunio mense.

Angelorum voces audit.

EA erat Philippus sanctimonia, vt Angelorù cantibus, symphonijsque frueretur.

In obitu Helenæ Maximæ tredecim annos natæ eos suauissime concinentes audiuit: fuit hæc Virgo in Dei amore mirè feruida: vitâ suâ arbitrio Cōfessarij moderabatur in omnibus: Christi mortem maximo cum sensu pietatis assiduè

Id sacrificium celebratum est

Card. Baronius, idemque sacerdos quidam alius præfuit.

prope-

propemodū lacrymis deplorabat: ter per hebdomadam sacratissimo Angelorum pane sese reficiebat: in communicando maximam lacrymarum vim profundere cernebatur, orationi assidua erat: crucem, sui que ipsius contemptum amabat: patiendi pro Christi gloria cupidissima erat: moribunda vbi sacrum viaticum sumpsit, quod Baronius ministravit, se totam Sanctissimo Christi sanguine perfundi proprijs vidit oculis. Demum (vt B. Patre referente cognoui) diem obitus sui præuidit, prædixit; cuius post corp^o exanime ad Ecclesiam nostram delatum ibidem arca lignea inclusum sepulturæ mandatum est: incidit eius mors in diem V. Id. Septemb.

Christi anno millesimo quingentesimo nonagesimo tertio.

Philippo penè moribundo Sæctissima virgo sese ostendit.

ANno Domini millesimo quingentesimo nonagesimo quarto, Maio mense, Philippus vix à cōtinenti feбри, quæ viginti quinque circiter dies eum diuexauerat, relictus fuerat, cum è renibus grauissimè laborare cœpit: dolor tantus, tamque acerbus erat, vt nullā partem quietis eum capere sineret: cūque is dolor decem, aut duodecim circiter horas eum tenuisset, teneretque adhuc, vrinaque non redderetur, actum esse de illius salute, insuper ipsum intra paucas horas è vita cessurum non magis iam medici, quàm domestici pro certo habebāt. Ergo in tanto vitæ periculo cum esset viribus destitutus, vt iam non viuum, sed mortuum crederes, diuinitus repente factum est, vt Angelo Victorio, & Rodulpho Siluestrio medicis præscribitis, & inspectâtib^o,

Totam B. Augustini Card. Cusanus, qui verum id visum fuisse à B. Philippo acceperat, & Casar Card. Baronius publico testimonio confirmarunt: idem fecere alij ad quas uordicim.

quò euidentiùs eſſet miraculum, priſtinę incolumitati reſtitueretur. Erant tum apud B. Patrem præter medicos, de quibus diximus, Alexander Alluminatus, Frãciſcus Zazara, & huius hiftorię auctor. rem vt ſe habuit, narrabo.

Vix Philippus, ſed ne vix quidem mouere ſe poterat, ea erat virium imbecillitas: vix loqui vt audiretur, cum hora diei prima & vigefima alta voce, vt omnes audire poſſent, clamare cœpit; Qui aliud præter Deum cupit, fallitur: Qui aliud præter Deum amat, turpiſſimè labitur: & hæc cum ſemel, atque iterum pronunciaſſet, conſeſtim quaſi deperditas vires recepſet, toto corpore ſublimis, nulla vi ſuſtentatus, cunctis, qui aderant, ſimul admirantibus, ſimul collacrymantibus, ferri cœpit, & velut aliquem, ſenſum omnem oculorum effugientem amplecteretur, clariffima voce, vberriſimis lacrymis mixta dicebat: O cha-

rifiſſima

riffiſſima mihi Virgo! tu, tu ad me veniſti, vt me his doloribus liberares? O Virgo aspectu pulcherrima, venuſtate affluens, & decore! & quis ego ſum, qui dignus ſim tua præſentia? non certè, non iſ ſum, in quem tanta gratia conferatur: nihil eſt in me, quod te ad me amandum alliciat, indignus proſuſ ſum qui ab te viſar: quid meo merito factum Sanctiſſima, atque Optima Virgo, vt ad poſtremum famulum tuum venire ne graueris? tum motans ſubinde manus, lacrymarum plenus quaſi Beatiffimam Virginem obuijs vlnis amplecteretur, hiſce vocibus aſſiduè clamabat: O ſanctiſſima Dei Mater! ò omnium creaturarum vt optima, ita & pulcherrima! & hæc cum effaretur, toto corpore, nullo ſultus adminiculo cubito circiter, vel etiam plus eo, ſublimis mirandum in modum attollebatur. tum, ò Sanctiſſima Virgo (nobis audientibus) dicebat, ò dulciſſima Dei Mater!

Vitæ lib. 3.

Bb 2

quo

quo meo merito factum est, ut ad me veneris? in tuos ergo amplexus irruam optima Virgo, quæ ad me hodie venisti: & quid mihi impedimento erit, ne id faciam? Perstitit B. Pater in hoc tam alto excessu diutissime, constantissimeque Sanctissimam Dei Matrem assidue perquæ familiariter nominatim inclamans; tū quieti se tradens quasi alienato à sensibus animo factus est. Ad se tandem ut redijt vidistisne (astantibus ait) Beatissimam Dei Matrem, quæ sua nunc præsentia omnè à me morbum depulsi? Tum superiore se linteo tegens vberimas lacrymas quasi puer profundere cœpit: Quibus tandem restinctis medicos rogat, ne cuiquam q̄ sibi ipsis præsentibus, & inspectantibus contigerat, indicet. Illud quoque (neque enim omitendum videtur) plurimum habuit admirationis, quòd eodem momento, quo Beata Virgo ei sese videntem obiecit, pristinam ille confe-

*Sancti viri
miracula,
& visa a-
lios celere
omni ope
contendit.
Vide Theo-
doretum
in Philo-
theo cap. 3
Georgium
in Theodo-
ro Siccota,
dum ait,
Ingressus
igitur in
Vrbem Re-*

stim

stim corporis salutem recuperavit.

Verùm cum aduerteret post aliquantò in vulgus iam editum esse, Sanctissimam Dei matrem sibi ostendisse sese, ut erat homo tam suæ laudis inimicus, quàm qui maximè, in eo omnes nervos contendit sanctissimos viros imitatus, ut hanc rem si non suppressere poterat, at saltem obscuraret: sed frustra omnia, quandoquidem non defuere grauiissimi testes, qui verum id visum fuisse ab ipsomet didicerint: quinimo cui Philippi humilitas, resque gestæ Sæctorum cognitæ sunt, is hominis artificium desinet admirari.

Nobili viro benè valenti mortem imminere prænunciat.

HOC etiam anno, Augusto in-
eunte cum de Alexandro Crescentio, Philippo præsentem sermo fieret, Alexander, dixit, quamquam optimè valet, breui tamen è vita migrabit: prænunciationem viri

Vitæ lib. 3.

Bb 3

mors

*giam, &c.
S. Audoen-
nū in Eli-
gio lib. 1 c.
24. 26. 31.
Petrum
Damianū
in Odilone
ibi*

*Cuidam
Turouen-
sis Ecclesia
clerico,
&c. S. S. S.
in Annone
Episc. li. 2.
c. 4. & ali-
bi saepe: de-
mum Ni-
colaus
Monachū
in Godo-
frido Epi-
scopo lib. 2.
c. 13.*

*Eius rei
duo testes
narratos ha-
bemus.*

mors intra paucos secuta dies (decessit enim xvij kal. Septemb.) comprobavit.

Marcus Antonius Cortesellus vita functus Philippo apparet.

Marcus Antonius Cortesellus Mex antiquiorib⁹ Philippi discipulis vnus, vbi primùm spiritū efflauit Beato Patri illico per quietē occurrit, apud quem cū duas integras fuisset horas, ipso tandem rem omnem conspiciēte Beatorum lumine fulgens cælum conscendit; obiit is hoc anno, mense Octobri.

Neq; hic finis istiusmodi mirabilium visionum Philippi; Federico enim Cardinali Borromæo sibi egregiè charo: alijsque honestis, & grauibus viris paucis, de quorū virtutibus periculū fecerat, præclara sibi oblata occasione; multorū animas, dixit cum alumnorum, tum externorum sæpissimè ab se fuisse cōspectas luce clarissima radiantes cœli beatissima regna conscendere.

Barsum

*Hanc rem plures in-
reiuuando
enunci-
runt.*

*Id & cateri
sileantur,
inratius ex-
posuit Fe-
dericus
Card. Bor-
romæus.*

Barsum Alexandria Aegypti Archidiacono sanitatem reddit.

Barsum Archidiaconus Alexandrinus Romam venerat anno huius sæculi nonagesimo quarto, vt Ecclesiam Alexandrinam ab hæresibus se purgari cupientē Romanæ Ecclesiæ conciliaret: cumq; res ageretur, Octobri mense mortiferū in morbum incidit: is erat morbus, vt æger sanguinē spuaret, qui medicorum iudicio ex ruptis venis capillaribus, pulmone, vel hepate iunctis exibat: Accedebant ad hæc febris, tussis frequens, & spiradi difficultas, quæ ægrotum mirum in modum vexabant: frequens tussis sanguinem extrudebat: nocturna præterea, diurna que vigilia premebatur: somnus, quod pessimum est, neque noctu, neque interdiu accedebat.

Cordelio interim de eius salute dubitante, Hieronymus Vecchietus, qui ægrotanti assidebat, ad

Vitalib. 3.

Bb 4

Philip-

*Id præter
Archidia-
conum duo
testes ocula
ri publico
testimonio
confirma-
runt.*

Philippum confugit, & quem paratum iam ad sacrificium, & calicem tenentem in manibus inuenit, rogat, Archidiaconi Alexandrini grauissimè laborantis meminisse velit: Pollicetur ille se oraturum pro eo, O rem dictu mirabilem: ubi primùm Deo sacrificium offerre cœpit, exemplo æger (vt postea temporibus inter se collatis intellectum est) dulci corripitur somno, vt simul B. Pater celebraret, & Archidiaconus post longam vigiliam dormiret, dormiuitque ad horas aliquot: somno experrectus melius habere sensit. Philippus interim absoluto sacrificio, Barsum dixit è præsentis morbo surget: tum accersito Vecchietto, Archidiaconum, inquit, in ædes Federici Borromæi Cardinalis transferri cura quamprimùm, ibi tantisperis maneat, dum pristinam recuperet valetudinem. Hæc ubi ille audit, quid consilij caperet, non satis sciebat, nam neq; ægrum grauissimo cõ-

fectum

fectum morbo commouere, quòd id periculosum putaret, audebat, neque Philippi mandata exequi: nisi impetrata prius à superioribus licentia: Consilij itaq; inops excusare se cœpit; sed Beato Patri acrius instanti, vtgentique obedire quasi cælesti voce iussus cogitur, illiusq; fretus precibus, auxilioq; ægrum rheda deportandum curat.

Hic non prætermittam ne illud quidè. Egerat Philippus cum Vecchietto, vt nō prius ad ædes Federici Cardinalis Borromæi æger, quàm ad se adduceretur; id enim faciebat ipse causa sanandi illius; nec irritus, hominem enim arctè complexus ad salutem reducit, totus qui pectū æger repentino sudore madefactus viribus restitui se sensit, spuito sanguinis liberatur, quòd si quid eius post excreuit, id fuit, quod iam antea in pectus descenderat, quod mittere opus erat. Tum Philippo iubente ad ædes Cardinalis Borro-

Vitæ lib. 3.

Bb 5

mæi

mæi adducitur; in discessu rogat il-
le Beatum Patrem, precibus, in qui-
bus spem omnem collocauerat, a-
pud Deum pro sui salute insistat:
Annuit Philippus, omnia læta spe-
rare, certamque expectare fanita-
tem iubet. Non fallitur: æger pau-
cis post elapsis diebus è morbo pla-
nè conualuit.

Iesu Christi anno. Clem. VIII. Pap. anno Ætatis anno
1595 4 80

*Hieronymi Cordelij peritissimi medici
obitum prædicat.*

ANno Christi millesimo. quin-
gentesimo nonagesimo quin-
to, Februario mense, cum vesperi
instituto meo apud Philippum ef-
sem, nuncius venit, qui diceret vnã
ex ancillis coniugis Cordelij me ad
ianuã vocare, vt eius nomine salu-
tet, & colloquatur: me interim ad
fem inam exeunte in has Philippus
voces cõfestim, vt ab his, qui inter-
erant,

erant, didici, prorupit: ò Cordeli,
ò Cordeli! morietur is nunc iã sine
dubio, & id mihi certũ, quòd mor-
tem obibit: tempus quo ei morien-
dum est, ecce adest: admirabantur
astantes Philippum ita secum lo-
quentem cum audirent; quando-
quidem, vt quid femina vellet, à ne-
mine acceperat, ita ne Cordelium
quidem in morbũ incidisse; id enim
nemo adhuc, sciebat hominum, eo
namque ipso die ægrotare leuissimè
cœperat.

Interim de recenti viri morbo ad-
monitus Philippus, Cordelius iterũ
dicere cœpit, diem obibit, Cordeli-
us ex hoc morbo non conualescet,
adest iam eius vitæ supremus dies,
breui interibit: ei verò dicentibus
qui aderant; iam nunc Pater, si peri-
clitanti corpori auxilium ferri non
potest, animæ vel saltem succurra-
tur: Id libenter agam, aiebat, in id
totus incumbam, vt spreta corpo-
ris salute laborãti animæ præsto sim.

Haud sibi falsus: Cordelius eo morbo paucis post diebus occubuit.

Quod sequitur non minus admirabile. Die quodam summo manè, cum Petro Consolino comitatus ad Philippum pergerem, vix cubiculum ingredior, in quod nullus fores custodiente me penetrare poterat, cum ille dicere cœpit; en Cordelius proxima nocte, hora tali (certam designavit) efflavit animam; sed mirantibus nobis, qui tandem id rescire potuisset, notata hora, missoque confestim qui rem cognosceret; omnia B. Patris prædictioni respondere comperiuntur.

Sanctissimum chiragra doloribus liberat.

Eodem anno Summus Pontifex Clemens, Paschalibus diebus, magnis chiragræ doloribus conficiebatur: id ut Philippus cognovit, eum adiit, cumque illum de more amplecti veller, eiusque manus pro-

hendere

Id acceptum ab Augustino Casano Card. Federico Card. Berromao, Francisco Maria

hendere; subsiste Pater, ei Summus Pontifex dicere cœpit, & ne quæso propius accedas; manus enim dolet mihi vehementer: mox Philippus, non me inquit, morbi tædet, quod per eum licet tibi parumper curis vacare, sed doloris: ad eiusque manum adrepens sua ei admota totum confestim dolorem ab ipsa depellit.

Novus Philippi morbus.

Molestissima Philippus febris eodem huius sæculi anno nonagesimo quinto, iij. kal. April. corripitur: in cœpit febris ab horrore, is tantus fuit, ut Augustinum Valerium Cardinalem, qui eum salutatum venerat, ne vno quidem verbo potuerit excipere.

Inhæsit assidue febris totum mensem Aprilem: sed accensus ille cupiditate rei sacræ faciendæ, die Sanctorum Apostolorum Philippi, & Iacobi, qui in kal. Maias incidit, pri-

die

Tavernus Card. Cesare Baroni Card. qui ab ipso Summo Pontifice acceptisse testificati sunt. idem ab alijs Philippo vivente didicimus.

*Eius rei
plures ha-
bemus se-
des iuratos
oculatos*

die eorum natalem tãtorum Apo-
stolorum opem implorat: nec fru-
stratã sunt eum preces; è lectulo
exilijt, rem sacram peregit, astanti-
bus sacratissimum Christi Corpus
præbuit: & hæc quidem omnia ea
ille corporis agilitate faciebat, vt
qui corpusculi imbecillitatem nos-
sent, id satis mirari nequirent, sed à
Domino vires, quod res erat, celfo
animo suppeditari censebant.

Tribus post insequentibus die-
bus non quò corporis imbecillitati
indulgeret, sed vt medicis obseque-
retur, à Sacro faciendo abstinuit: sa-
crificij loco, ne ijs ipsis diebus diui-
no illo priuaretur bono, Eucharisti-
am quotidie maximo pietatis affe-
ctu percipiebat.

Exacto triduo cum leuius habe-
ret Sacrum medicorum voluntate
agere cœpit, quod facere perrexit
ad vsque diem quartũ Idus Maias,
quo die nouo, ac repentino morbo
oppressus: eam summo mane san-

guinis

guinis copiam derepentè me astan-
te euomit, vt expiranti similis, ac
prope exanimis iaceret in lectulo,
faciesque palluerit: aduocati medi-
ci, tactis venis, alijsque inspectis, a-
ctum de illo esse affirmarunt.

Ergo cum vereremur, ne Philip-
pus repentino moreretur, à Casare
Baronio (Federico Cardinale Bor-
romæo præsentè, & inspectante) o-
leo sancto maxima celeritate inun-
gitur: quò peracto cœpit Philippus
paululum, animo sensim redeunte,
oculos alleuare: quod cum aduer-
teret Federicus Card. Alexandrum
Alluminatum, qui B. viro ægrotanti
assidere consueuerat, monet, vt ex
venis exploret, virium ne satis ha-
beat, vt sacrũ Christi viaticum susci-
pere possit; quò mox cognito, ipse
met Federicus Card. Christi Corp^o
pretiosissimũ ad eum defert, Augu-
stino Cusano Cardinale, cæterif-
que è Congregatione Patribus, ac
fratribus, & alijs quamplurimis

astan-

astantibus, simulque commune damnum collacrymantibus.

Illud hic accidit memoria dignū: vix Borromæus Philippi cubiculū ingressus erat, sanctissimum Christi corpus in manibus gestans, cum ille viribus quamquam omnibus destitutus, maxima illico voce lacrymarum plen^o clamare cœpit, vt omnes obstupescerent; Ecce amorem meum, ecce amorem meū; hic ille est, in quo me oblecto, solū id est charum mihi: præbe ergo, præbe mihi amorem meum, præbe mihi eum quā celerrimè: & hæc quidem verba ea spiritus vi proferebat, vt astantes ad lacrymas, & admirationem excitaret: cumque Federicus Card. Domine non sum dignus, de more pronunciaret, eadem Philippus clarissima voce manantib⁹ prædulcedine, atque Christi desiderio vbertim lacrymis repebat, qui tuo corpore pascar, dicens, dignus fui nunquā: sacro tādē sumpto viatico,

me-

medicum meū, ait, hospitio excepi.

Hac ipsa die sub vesperum ter, quaterue sanguinem vomit, qui multus erat, ac rubens: vomitū tussis subsecuta est: ex impetu ruentis sanguinis parum abfuit, quin æger suffocaretur; Viri constantiam admirabatur omnes, in summis enim ille doloribus non modò non infracto animo propter magnitudinem morbi, sed confirmato, atque renouato apparebat.

Medicamenta, quibus vtebatur, erant præter cætera cucurbitulæ: hæc enim sunt, in quas linamentum ardens conijcitur, ac sic earum os corpōri aptatur, imprimiturque donec inhæreat.

Cæterum vno, aut altero elapso die, medicis ad eum manè venientib⁹; abite vos hinc ait, remedia mea medicamentis vestris potiora sunt; vbi enim misit à prima luce, qui variis Religiosorum familijs eleemosynas distribueret, vt pro me Sacrum

Vitæ lib. 3.

C c

fieret

fieret, continuò vomitus sanguinis mansit, dolor præcordiorum, ac pectoris ex toto desijt, melius habui: deperditas vires recuperaui: tum accedentes medici ex venis, sputorumq; quæ ante expuerat, & quæ tû expuebat, dissimilitudine, illum pristinæ incolumitati restitutum, miraculo attoniti fatentur, ex illoque die ad obitum vsque optima semper vsus est valetudine.

Continuauit viribus potens plures dies, rem sacram quotidie faciens, suorum confessiones audiens, adeòq; bene valebat, vt iure, meritòq; Patres ad opinandum inducerentur, eum ad aliquot annos spiritum traducturum: quod tamẽ, Deo ipsum derepentè ad præmium euocante, non contigit.

Suum obitum prædicit.

Significauerat Philippus Franciscò Zazzaræ ætatis annum octauum & decimum agenti, plus triennio ante obitum, se non prius è vita

cessu-

*Id hic ipse
Franciscus
sacramen-
to restitutus
est.*

cessurum, quàm ei, ad quẽ vitæ statum à Deo euocaretur, aperiret: id Beato viro adolescens in memoriã frequenter reducebat: cui ille, ne animo angaris, respondere solitus erat, ego Deum pro te precor assiduè, quod ipse de te mihi indicabit, id tibi ante obitum aperiam; tu mihi temet, tuaq; omnia credidisti, ego fidẽ tuam non fallam: mirum dictu, quãquam Philippus ab eo tempore ad vsq; initium anni nonagesimi quinti frequenter ægrotauit, vt medicorum sæpe iudicio mortuus crederetur, nunquam tamen vel vnum verbum ad adolescentem ea de re fecit; sed vbi è vomitu sanguinis conualuit; cõtinuò quodnam vitæ institutum amplecti deberet, explicuit: ea porrò res in diem sextum decimum Kalendas Iunias incidit, octo nimirum ante B. viri mortem diebus.

Aliud afferamus exemplum: Ex eo sãguinis vomitu pristinæ incolumitati restitutus à nobili viro Nero

*Hanc rem
idò nobis*

Vitæ lib. 3.

Cc 2

Au-

*Vir Nerus
iuratus ex-
posuit.*

Augustini Neri filio inuistur; huic de recuperata eius valetudine lætanti, ego ait, etsi præsentem morbum euasi, optimeque habeo, tamē filiorum gaudiū breuē erit, adest enim pugnæ finis, eritq; obitus meuseiusmodi, vt cum contigerit, vix aduertatur à quoquam, auditusq; vix credatur, eritq; initio inter dubia: detinuationi optimè respondit euentus.

Hoc ipso præterea morbo laborans Germanico Fideli, cuius opera utebatur in multis, satis inquit, de me sollicitus fuisti, satisque pro me laborasti, adest iam laborum finis: tum manu eum præhendens, quid intra paucos visurus es dies! mortem sibi imminentem his verbis significans, quandoquidem paucis post elapsis diebus ex corporis vinculis tanquam ex carcere, lætitiæ plenus euolauit.

Sed accipite aliud non minus opinor, admirabile: paulò deinde

post

*Idem eam
rem inua-
tus enun-
ciauit.*

post cum eidem P. Germanico iter faciendum esset Castrum versus, Carbonianum nominatur, non prius Vrbe egreditur, quam sibi à Philippo fides daretur, se eum aduentu suo Romam, viuum, atque incolūmem reperturum. His auditis cogitat; ad quem diem reditus erit: cui ille quàm tardissimè, pridie ei⁹ diei, quo Augustissimæ Eucharistiæ sacrum diem ritu anniuersario colimus. Tum Philippus, cū paulisper quasi cogitans quid respondendū esset, stetit, in hæc verba prorupit, i, redi. Interea Germanicus nocte eius diei, qui peruigilium festi Sanctissimi Christi Corporis anteit, tale vidit insomnium, existimabat se esse Romæ in cubiculo Beati Patris, quem ægrum se lectulo iacentem videret, audiretque dicentem; adest tandem Germanice vitæ finis, illeq; Pater mi responderet, haud erit ita; periculosius siquidē aliàs ægrotasti: & ille, vltima iā mihi adij-

Vitalib. 3.

Cc 3. ecet,

ceret, instat hora: cura itaq; pro me res sacræ vt fiât. Hoc dormienti somnium, vigilianti consilium fuit: nam expectatus tum ille discessum accelerat, vnus diei iter longissimum ei pro Beati Patris desiderio videbatur: Romam vt venit, Philippum lectulo insidentem incolumen, sanumque offendit: cui ille, reuertisti inquit: reuerti respõdit ipse, quamquam parum abfuit quin oppidanorum rogatu reditum alium in diem distulerim: Tum Philippus, vt quòd aduenisti præfnita die, rectè planè fecisti, ita si reditum remoratus esses, perperam egisses: nec verba sine causa, postero enim die B. Vir præter omnium opinionem è terris in cælum euolauit. Sed veniamus modò ad aliud.

Dederat Philippus in mandatis eidem Germanico Fideli, idque in eunte Aprili, anno millesimo quingentesimo nonagesimo quinto, vt ad Flaminium Ricciium Congrega-

Eius rei apud nos sicut per uulgata esse uis.

tionis

tionis nostræ sacerdotem Neapoli commorantem literas suo nomine daret, in quibus scriptum esset, Romam rediret quamprimùm, quem ante obitum videre cuperet; præuiderat enim velocem fore depositionem tabernaculi sui: sed Flaminio per literas se excusanti, & ad Septembrem vsque mensem inducias petenti, non indulsit B. senex: quin nouis iterum literis in eandem sententiam scriptis suo nomine urgeatur, iubet, vt illis lectis Romam nulla facta mora reuertatur: sed cum is nihilominus rogatu Annibalis Capuæ Archiepiscopi discessum remoraretur, recentibus adhuc eiusdem literis, vt qui eum videre cuperet, Romam reuocatur: verùm ille ubi nouis impedimentis recens exortis B. Patris imperio nõ paruit, paucis post elapsis diebus è vita Philippus decessit.

Eodem etiam tẽpore Petro Consolino, pridie sui obitus apertiffi-

ratus est ipsemet Germanicus Fidelis.

Idem Consolus in reuocando firmavit.

Vitalib. 3.

Cc 4

mèle

mense breui morituum significasse videtur: nam cū familiariter cum eo colloquens rogasset, sacrum ne pro se facere vellet, illeque id se libenter facturum respondisset, quamquam sciret haud opus esse, cum optime valeret, vt pro eius corporis salute precibus insisteretur: sacrum quod efflagito, adiecit Philippus, id est, quod à defunctis nomē habet; quid porrò his verbis significare voluerit, mors postdic secura aperte indicauit.

Alterum eodem mense admirabilis, Idibus Maijs (erat eo anno alter dies Pentecostes sancti Spiritus in Apostolos immissione celebris) cum Ioannem Baptistā Guerram, quem ego ipse in mei locum, dum rem diuinam facerem, ad curam B. Patrīs substitueram, euocasset Philippus, quotus esset dies mensis rogasset, illeque diem Iduum dixisset; decimo post die, qui dies erit octauus kal. Iunias, subiecit B. Se-

nex,

nex, ego moriar. Ceterum verā fuisse ipsius prædictionem docuit euentus; quandoquidem ea ipsa die, post sextam noctis horā è vita migravit.

Sanctissime moritur.

Philippus interea triduo ante obitum diuina luce, ac dulcedine vberius fortè quàm vnquam antea delibutus, vt qui sese ad nuptias agni euocari sentiret, Sacrum incredibili animi latitia, ac voluptate faciebat quotidie. Octauo Kal. Iunias, qui dies eo anno & sacratissimo Christi corpori sacer, & eius vitæ postremus fuit, rem sacram quasi caneret gaudio, peregit. Initio sacrificij oculos in villas ad sancti Onuphrij Templum sitas coniecit, tãquam aliquid oculorum effugiens obrutum cerneret: porrò quid ille tum viderit, eo, qui solus norat reticente, omnes latuit.

Magnam eius diei partem in confessionibus audiendis consumpsit,

Vitalib.3.

Cc 5 mul-

*Id hic ipse
Ioannes
Baptista
sacramen-
to confir-
mauit.*

multosque ex alumnis suis ipse manibus Eucharistia munivit.

Hoc perpetuo triduo ubi è lecto mane surgebat, in eo postea nūquā, quòd firma vteretur valetudine, nisi noctu stata hora cubare visus est: eo verò die, qui vitæ supremus fuit, cum illum Angelus Victorius adiisset; non visò te, inquit, Pater mi, vt medicus, sed vt amicus: ex eius cubiculo egressus; Philippus, mihi, aliiq; dixit, adeò rectè valet, vt ne ab hinc decem annos ita viribus valentem, vt nunc compererim.

Eodem die Philippus mortem et si imminentem sibi diuinitus nosset, vultu tamen lætitiā præfererebat: aduentātes amicè complectebatur, Sanctorū historias, quas Franciscus Zazzara legebat, audiebat attentissimè: eiusmodi enim lectione magnopere delectabatur. Interea cum S. Bernardini Senen. vita legeretur, venit ad eum Augustinus Cusanus Card. Hieronymo Pamphilio Rotę

Audi-

Auditore comitatus : accessit ijs paulò post Spinellus Bencius integerrimæ vitæ vir, primus Politiani Episcopus : Hi diuino officio cum Beato Philippo recitato tandiu ibi mansere, dū dies in vesperum inclinaret; nocte aduentante domum quisque remigravit.

Sub horam primam solita Vir Sæctus parsimonia cenauit: à cœna ita benè valebat, vt antea, nullum signum in eo apparebat, quod faceret non mortis modò, sed ne leuissimi quidem morbi leuissimū indicium: adeò præterea latus erat, vt omnia alia crederes, quā ipsum paucis post horis è vita migraturum. In lectulo cum esset, satis gnarus adesse sibi supremam horam, astantibus primùm dicere cœpit; en morimur omnes. Quota deinde hora sit, rogat; cumq; tertiam noctis horā esse didicisset, illico quasi secum ipse loqueretur, dicebat, tertia hora est, sed huic si addantur binæ, quinta

hora

hora erit, si ternæ, sexta; tum ad nos conuersus; abite vos cubitum: hæc autem dum loqueretur ita se fortiter gerebat, vt satis ex dictis, gestisq; appareret magna eum exultare lætitiâ, vt qui cælestibus iam perfrueretur voluptatibus.

Ergo nos, qui aderamus, nihil admodum periculi suspicantes cubitum discessimus; sub horam sextam vix me somnus complexus erat, cū repenti excitus, Philippum deambulare sentio; timore perculsus è lectulo celerrimè surgo, non minore celeritate seminudus propemodū sola talari tunica ad subuculam cooptus accurro, lectuloque insidentem reperio, cui fauces sanguine, vel pituita ita repletæ erant, vt eorū impetus iure, meritoq; timeri posset: id ego cum cernerem, quid sibi accidisset rogo; qui mox, vltima mihi ait, instat hora, emori iâ incipio.

Cæterum cum solus apud eum essem, nec solus opem indigenti ferre

possem,

possem, ad Alexandrum Alluminatum illico aduolau: is nulla interposita mora secutus est me: interea dum medici expectabantur, quoniâ vis morbi vrgebat, cucurbitulas sine ferro ei admoimus, ad fricationes recurrimus, à brachijs, cruribusque incœpimus, à thotace abstinuimus, fascia demum ad sanguinem supprimendum coxas, brachia, & crura adstrinximus: medicamenta quamquam multa adhibebantur, nullum tamen erat, quod ei prodesset: remedium Philippus respuebat nullum: intra quadrantē horæ, aut paulò plus eo pituita, qui in fauces descenderat, mansit: fluxio nulla erat, fauces liberæ: expeditè, & perfacilè currens oratio, mortis periculum eum euasisse crederes: sed hæc breuia fuere; quandoquidem ille ad nos conuersus; si alia, inquit, vobis medicamenta non suppetunt, manete, quippe quia cum morte iam luctari incipio. quibus dictis, vt

sibi

sibi ipsi vacaret, conticuit.

Verum quò plus supremis appropinquabat, hoc magis se mortem contemnere palàm indicabat astutibus, super lectulum. n. vbi iacebat, quasi eam ad pugnam prouocaret, sedentis instar alleuat sese: durauit tandiu in eo habitu corporis, in quem se tum composuerat, donec spiritum halauit.

Aderat iam Philippo suprema hora, cum Patres omnes accurrunt, & quem paulò ante viuum, atque incolumem reliquerant, penè mortuum præter opinionem offendunt: Hinc lacrymæ illico cunctis cadere incipiunt præ dolore quasi pueris.

Tanti viri iacturam nullus erat, qui non lugeret; & quis morientem Philippum intuitus lacrymas tenere potuisset? qui sui ipsius oblitus nihil amauit magis quàm alijs prodesse.

Interea Patribus communem parentem insolabiliter plorantibus, eius animam Cæsar Baronius lacry-

mas

mas precibus miscens Deo, Sanctifque de more commendat: quo peracto admonitus à medico, Philippo mortem instare, ad illum mox conuersus; heus tu, Pater mi! clamare cœpit: quid causæ est, quòd nullum nobis verbū dicis? alloquatur quæso, Pater filios, quos Christo tanto labore genuit: eripiat rogo, filijs tantum dolorem, aut minuat saltem: vbi benedictionem filijs tribuerit Pater, tum eorum minuet dolorem. His Philippus auditis, oculos confestim in cælum tollens aliquantum orauit pro filijs: supplicatione completâ astantes intuitus, quasi sua eos benedictione muniret, nullam passus vel minimam membrorum distorsionem, sine vllò molestiæ signo ipsa iam morte, cuius cæteri vel nomen horrent, fortior, placidissimè efflauit animam, octauo kalendas Iunias: erat eo anno dies sacra Corporis Christi solemnitate celebris, intra horâ sextâ, vt prædi-

cium Greg. 15. in sancto vni numerum. tioni

retulit:

25. mai.

ditioni responderet euentus ; anno Domini millesimo quingentesimo nonagesimo quinto.

Iesu Christi anno
1595

Clem. VIII. Pap. anno
4

Multis vita functus apparet.

EO ipso momento , quo Philippus expirauit , multis ostendit sese.

Virgini cuidam , quæ pietatem egregie sequitur , se simulac è vita decessit per somnium obtulit : sed feminæ de nescio quibus scrupulis sermonem cum eo in longius protrahenti ; sine me , ait , in itinere enim sum ; satis iam , & plusquam satis illi (alumnos suos significabat) me remorati sunt. Hęc effatus sublimis abiit.

Hora eadem , atque etiam puncto temporis eodem Virgo altera Deo sacrata vidit in quiete Beatum Patrem candida veste indutum , cælesti micantem luce duos inter iu-

uenes

*Ei iurei
iuratos re-
stes duos
habemus.*

*Id præter
eam Virgi-
nem duo
alii sacer-
dotes præ-
diti sacra-
mento re-
fati sunt.*

uenes medium , qui sibi diceret , ego vt vides ad meorum laborum præmia in cælum euehor : tu ergo cura pro viribus ; vt quam cœpisti vitæ rationem , ad obitum vsque teneas : id enim si feceris , eiusdem mecû felicitatis particeps eris : nec est quod metuas , ego pro te Dominum precabor assidue : & his dictis , ab oculis abiit. Tū virgo somno excita simul admirabunda , simul læta vbi diutius , quid id visum portendat , frustra secum animo agitatur ; tum demum quod reliquum erat noctis tota in eius rei cogitatione defixa traducit in somnis : sed albescente die , vt nuntius venit , qui diceret Philippum ea hora obiisse , qua Virgini oblata fuerat visio , intellexit mox femina quid nocturnum visum monstraret : Quamobrem hilarior facta Philippum ex eo die tanquam sanctissimum virum Beatorum cœtui iam ascriptū magis , magisque suspexit.

Vitalib. 3.

D d Vir

Totam re
is ipse pu-
blico testi-
monio con-
firmavit.

Vir quidam pietate nobilis, cuius nomen, ne eius modestiam offendam, silentio prætereo, qui in vna ex Ciuitatibus Italiæ domicilium habet, quæ ab Vrbe millia passuum circiter centum distat, hic eodem momento, quo Philippus cessit è vita, incertum initio, vigilans, an somnians, Beatum Patrem dilucidè perspicuèque vidit, qui sibi diceret, pax tibi frater, augustiorem in locû mihi nunc iter est: vix hæc effatus erat, cum is somno experrectus, haud iam dubitans quin non dormiret, eundem sibi videre videbatur, qui læta fronte, ac vultu, illas frequenter iteraret voces, augustiorem nûc peto locum, ad amœniorem locum nunc pergo: & his dictis ex oculis elapsus est.

Corpus in Ecclesiam aduehitur.

Philippi interea corpus de môre lautum, ac sacerdotali vestitu rite indutum Patrum humeris ad

Ec-

Ecclesiam sub horam noctis septimam defertur: Feretrum prosequuntur omnes è Congregatione; qui in eo gestando impediti non erant, corpus ardentibus cereis cingebant: per viam psalmi per vices canebantur: id erat spectaculum, vt lacrymas cunctis eliceret.

Vulgata Philippi morte maximus confestim omnium hominum ad eius corpus visendum concursus fieri cœptus est: qui veniebant, iucundissimo Beati viri aspectu neque animos, neque oculos fatiare poterant.

Venerabantur S. Patris corpus in feretro iacens Amplissimi S. R. E. Cardinales, Archiepiscopi, Episcopi, omnisque generis Præsules, Religiosi, Principes viri, feminæque primariæ quàm plurimæ.

Nemo accedere visus est, qui sacrum Beati senis corpus non veneraretur: feretro circumfusi qui aderant iucundissima Philippi specie,

Vitæ lib. 3.

D d 2

me.

memoriaque semetipſos mirifice
paſcebant: nec deſuere qui aſſiduis
lacrymis, crebrisque ſingultibus
tanti viri obitum, tanta parentis ia-
cturam miſere lamentarentur: neq;
tam duro quiſquã animo fuit, quin
venerabundus maximo pietatis af-
fectu eius manus exoſcularetur, ſa-
craſq; reliquias Roſarijs, manu, oſcu-
loque contingeret.

Videre erat ſanctum corpus to-
tum roſis, floribusque conſtratam;
qui mox à conflente multitudine
ablatis, domum pietatis ergo ex-
portabantur; nec tot Patribus roſa erant
ad illud exornandum, quot erant,
qui eas ſibi ad morborum remedi-
um auferbant.

Mirum erat præterea quantum
omnes certatim paululum ſaltem
veſtis habere contenderent, vt reli-
quiarum hominis Dei aliquid apud
ſe retinerent, nec tantam Patres ad-
hibere diligentiam qui vere in eo
cuſtodiendo, ne quid ſurriperetur,

quanta

quanta ſatis fuiſſet, vt poſtea cogni-
tum eſt.

Interea nocte aduentante clauſis
ſub tertiam horam Eccleſiæ valuis
deſuncti corpus tum inſpiciendi, tū
exenterandi cauſa diſſectum eſt: ſe-
ctioni interſuere vocati à Patribus
Angelus Victorius, Iosephus Zerla
medici, Marcus Antonius Bellus,
Alexander Alluminatus horum ad-
miniſtri: interſuerunt è noſtris Ger-
manicus Fidelis, Iulius Sauera, Io-
annes Baptiſta Guerra: ex externis
Franciſcus^a Zazzara, Spinellus Bè-
cius, aliq;: ſectioni ego non adfui,
non modò quòd id ſpectaculum ſu-
ſtinere haud potuiſſem, ſed etiam
quòd repentino morbo initio ſe-
ctionis opprimi me ſenſi.

Illud inter ſectionem mirabile
accidit, in quo maximè Deus illius
confirmaſſe virginitatem mihi vi-
detur. Conuenerant iam eius cor-
poris exenterandi gratia ſectores:
aderant multi ex Patribus, cum de-

Vitæ lib. 3.

Dd 3

fun-

*Non erat
is eo tem-
pore Con-
gregationis
aſcriptus.*

functi corpus quò dissectari facilius
posset, denudassent, exanguis illius
corporis manus, & spiritu destituti
(mirum dictu) supra naturæ vires
moueri, easq; corporis partes, quas
in decorum ostendi viuo fuisset, oc-
cultare cœperunt: id cum semel, ite-
rumq; fecisset (quo præsertim tem-
pore corpus mouere opus erat) ex-
clamauit Angelus Victorius, qui id
aduerterat, clarissima voce, vt om-
nes qui aderant, audire possent;
O egregiam hominis puritatem! O
castitatem eximiam! Videte quæso
virum, quem anima defecit, sua sibi
tegentem verenda.

Idem quoque accidisse prorsus
dum eius lauaretur corpus, à Patri-
bus, qui interfuere obseruatum est.

Aperta anteriore parte thoracis
inuentæ fuere, mirantibus qui ade-
rant, sinistri lateris costæ duæ men-
dosæ, vt vocant, fractæ: erant hæc
quarta, & quinta. fractura in ante-
riore parte pectoris apparebat, vbi

costæ

*Hanc rem
qui specta-
culo inter-
fuere sa-
cramento
testati sūt;
omnes ad
sepem.*

costæ in cartilaginem desinunt: co-
stæ adeò eleuatæ erant, vt eas pugni
magnitudinem non æquare mo-
dò, verùm superare etiam profite-
rentur omnes: remedium profectò
id fuisse diuinum quis neget? quò
palpitans cor non læderetur: nam
neque lapsus, neque percussio, neq;
vis vlla præcessit vnquam, qua id ef-
fici potuisset, neque dolor quantu-
lumcumque minimus fuit, neque
inflammatio exorta. Hanc ipsam
porrò costarum fracturam contra
omnem medicinæ rationem totos
quingenta plus annos absque vl-
lo sensu doloris sustinuit. Habuit ea
initium à nimia diuini amoris vi,
summoque cordis eius ardore, quo
inter contemplandum vel maximè
afficiebatur.

Hæc medici^a diu, multùmque a-
nimo agitantes, in eam tãdem vna-
nimes venere sententiam, vt iura-
ti verbo, scriptisque affirmarint
eam costarum fracturam Beato Pa-

Vitæ lib. 3.

Dd 4

tri

*Æ
Fuere hi
Antonius
Portus,
Andreas
Casalpi-
nus, An-
gelus Vi-
ctorius, &
Iosephus
Zerla.*

tri diuinitus contigisse, idq; multis de causis; primùm ne contemplationi vacans ex diuini calor vi, abundantiaque repentina morte extingueretur; deinde vt Cor ardentissimos amoris æstus sustinens augustiorem sibi locum acquireret; tū vt pulmones facilius, ac præter consuetudinem dilatarent sese: postremò vt beneficio loci augustioris tantum noui aeris pulmones ad cor deferrent, quantum ad illud refrigerandum satis esset.

Aperto Thorace nullum in præcordijs vitium^a apparuit. Cor cum inspiceretur, magnum apparuit, & musculosius vltra quam esse soleat: à calore n. ob feruentium spirituum vim superfluente ita effectum esse Andreas Cæsalpinus, atque Antonius Portus iurati publico testimonio confirmarunt.

Vena deinde arteriosa (vt à medicis, aliisque ex astantibus accepi) cuius actio est sanguinè ad pulmo-

^a
Id medici, qui ad suete Ange- lus Vico- rius, & Iosephus Zerla, et ceteros sic- leam iure- iurando testificati sunt.

nes ferre, quò ibi attenuatus cum aere ad sinistrum cordis ventricul- lum eius nutriendi, refrigeradique causa transferri possit, duplo maior reperta est, quàm natura soleat: ea quandoquidem Philippus frequen- tius vti opus habebat ad nouum aerem, nouosque spiritus ad cor de- ferendum, quò cælestis ignis sum- mos illos ardores, quibus assiduè abundabat, sine valetudinis detri- mento, ne dicam mortis periculo, sustinere potuisset.

Corde dien, cuius incisa cutis fuit, inspecto, in pericardio, quod veluti capsula illud inuoluit, Angelo Vi- ctorio, & Iosepho Zerla testibus, a- qua nihil repertū fuit, quam ardore contemplationis consumptam fuisse nobilissimi medici iureiuran- do firmarunt.

In ventriculis autem, quorum partes duæ sunt in vtramque par- tem sitæ quasi aures duæ, duo si- nus, seu ventriculi, nihil sanguinis,

Eam rem ipsi Victorius, & Zerla iurati expli- cauerunt.

eodem Zerla auctore, apparuit.

Absoluta demum pectoris inspectione sine graui odore, sanctum relinquitur corpus intestinis vacuū: Hæc, nempe cor, pulmo, iecur, lien, & exta, catino terreo inclusa in sepulchro sepeliendis Patribus constructo condita sunt, terraque obruta: illud verò ad sequentem diem, quò populo fatisfieret, in Ecclesia omnium oculis expositum relinqui oportuit.

Concurfus postero die facti prioris diei concursum longè, multumque superarunt: quò enim magis Beati Patris obitus diulgabatur, eò frequentior ad eum visendum omnium ordinum multitudo confluebat.

Aegri tacto corpore sanantur.

DVm Beati Patris corpus iaceret in feretro, egregia eius facinora, prædictiones, ac miracula ab ijs, qui aut ipsi oculis perspexerant,

exper-

expertiq; erant, aut fidelissimis didicerant testibus, passim narrabantur: id cum fieret, veteribus mox miraculis noua miracula adduntur.

Laborabat Augustinus Magistrius Romanus ad septem circiter annos strumis in ceruice natis, quæ arte nulla medici sanare potuerant. In ceruice bina erant vlcera, quorum quod sinistro hærebat lateri, altius descendebat ad os vsque penetrans, atque ex eo multus humor assiduè exibat, qui esse inter saniam, & pus videbatur, qui humor ita fluens intuentes ad nauseam concitabat. Hic vbi sanctum virum miraculis coruscantem apud nostros obijisse audit, ad nostram mox Ecclesiã aduolat, feretro propius accedens humi genua prosternit, sacrum corpus veneratur: tum ex oratione surgens defuncti manus osculatur, certam ex eo tactu valetudinem sibi pollicitus. nec sua illum pietas

*Totam vñ
fex suuati,
oculatiq;
testes enim
cauero.*

frustra-

frustrata est; namque vt Beati manus collo, vbi insidebat morbus, ad-
mouet, extemplò sanatur.

Huius soror Margarita natu minor totos sex annos eodem morbo oppressa ad Ecclesiam à matre adducitur: sed cum præ turba impetu sæpè capto, vix sibi spatium ad sacrû corpus accedendi daretur, importunitate tandem matris ipsam in manibus gestantis ad feretrum deuehitur: ibi ad alteram ex vitiosis partibus defuncti manum sibi apponens (ad vtramque enim Beati viri Calice, & multitudine impedi-
ente, Principeque femina aduen-
tante non potuit) totum ab ea mor-
bum confestim abijisse (altera, cui
Philippi manus haud admota fue-
rat non sanata) perferensit.

Horum parens nomine Alexan-
der^a plus sexaginta annos natus, è
capite fluxionem in oculos delabē-
tem duos iam menses patiebatur:
vesperi ne accensas quidem faces

ferre

*Id testes
sex oculati
publico te-
stimonio
confirma-
runt.*

*a
Eius rei in-
rati ocula-
tis testes
quatuor.*

ferre poterat; is itaq; veritus ne pro-
pter humorem assiduè fluentem, o-
culorum aciem amitteret, ad Phi-
lippi corpus visendum accurrit, e-
iusque manus oculis admouet suis:
quod dum faceret, melius derepen-
tè habere cœpit, breuiq; nullo pro-
sus adhibito medicamento è mor-
bo planè conualuit.

Epiphania Colichia Recineten-
sis^o quinto & quinquagesimo ætatis
anno difficultate respirandi adeò
molesta per septem circiter menses
laborauerat, vt maximis pressa an-
gustijs non modò anhelitum tra-
here nō posset, aut vix verbum for-
mare, sed ne spirare quidem sine so-
no, & anhelatione, neque noctu cō-
quiescere, neque in lecto decum-
bere: accedebat id quoque, vt caput
in lecto sublime habere cogeretur,
quippe non nisi recta ceruice spiri-
tum traheret: ambulatio præterea
æque vt ascensus feminæ molestiam
exhibebat quàm maximam. Ergo

*Id testes
qui adfue-
rè tres sa-
cramento
confirma-
runt.*

hæc

hæc Philippi sanctimonix, miraculorumque fama excita ad nostram mox Ecclesiam vt ægrè potuit, venit: ante feretrum genibus nixa Beatum Patrem, quo poterat animi ardore obortis lacrymis enixè orat, vt se pristinx restituat incolumitati: tum vbi paulùm precata esset, sumptis rosas, quæ circum sanctum corpus erant, eisque super stomachum fiducia plena impositis, salutem illico sibi redditam esse aduertit.

Artemisix Chelixa^a durum, ac renitens tuberculum in sinistra manus articulo ortum erat: id morbi genus ganglion medici, seu nodum vocant. Tuberculum ex paruulo incœpit, & diu paulatimq; adeò increuit, vt nucis magnitudinẽ nedũ expleret, sed excederet, ouique ferme æquaret. Hæc itaque Philippi morte vulgata ad eius venerandum corpus festina perrexit, affectam confestim manũ, qua parte morbo

libera

a
Totã rem,
Et ceteros
sileam in
reuerando
enarravit
Casar
Card. Baronius, qui
eius confes-
siones au-
diebat.

libera erat, quòd hominum, qui astantabant, puderet, sacris admouit reliquijs: tum rosas è feretro excipiens morbum fricatione expellere nititur: id pura fide cum effecisset, eaque mente, vt sibi sanitatem corporis Beatus Philippus impetraret, eius obsecrationibus Dei aures patuerunt; morbus enim breui nullo adiutus medicamento euauit.

Caput puellæ nobili loco natæ, Mariæ Iustinianæ nomine, scabies, seu papulæ occupauerant: proferat morbus in orbem; medicamentis adiuuari non poterat: eius mater Beati Patris nostri morte cognita mox filiam ad eius corpus adducit; id à Deo precata vt ob eius merita illam ad pristinam valetudinem reuocet: tum capillis ex eius capite latenter, furtimque abscissis, eos magni thesauri instar quasi de corporali filix salute iam secunda lata domum tulit: eò vbi venit, puellæ mox

*Testes in-
ratis ocula-
tis, id enũ
ciarunt.*

læ mox

læ mox caput Philippi capillis leniter perfricat; quod dum faceret, rogote, dicebat, Sancte Philippe, vt ob eas cogitationes, in quibus assidue versabaris, quò Christi fidelibus prodesse, filia meæ, quam expecto salutem conferas: nec sua eam frustrata pietas, ex eo enim tempore adeo puellæ melius fuit, vt tridui spatio caput ea contagione liberum sibi senserit, media eius in parte venico tantum vlcere ærei nummi instar, quadrantem vulgo dicimus, relicto, ex quo pus, seu sanies exhibit assidue; sed ad id cum eodẽ prorsus medicamento piã mater humanis remedijs spretis vteretur, breui id quoque vlcus euauit.

Corpus sepultura mandatur.

EXacto triduo visum est Patribus defuncti corpus arca lignea inclusum prope Aram maximam in sepulchro communi condere: id vbi rescituit Federicus Cardinalis

Borromæus Beati Philippi studiofissimus ægrè admodum tulit, indignù ratus talem, tantumq; virum, quem Deus & miraculis, & virtutibus illustrauerat, cuius egregiam vitæ, ac mortis sanctitatẽ posteritas omnis intuebitur, eo loco sepeliri, ergo cù Patribus mox agere cœpit, vt honorificentius pro dignitate tanti viri alibi condicurarent: Re cum Alexandro Medico Cardinale communicata in æditiorem locum ad tempus transfertur: quod quidem diuino potius, quàm humano consilio factum edocuit euentus, vt eo scilicet loco sepulturæ traderetur, quem ipse sibi paucis ante obitum diebus prædixisse, obscuris licet verbis, visus est.

Verùm quò Philippi corpus decētius recondideretur, constructus fuit iussu eiusdem Alexandri Cardinalis nouus locus ligneus, in quem sacerdotali vestitu indutus collacrymantibus filiis iniectus est.

Mirabile visum est multis, quòd corpus quamquam abhinc tres dies vacaret animo, tamen eam ipsam, quam antea speciem retineret: modò mortuū, vel potius adhuc spirantem putares: non riguerant mortuo frigida membra, vt corporibus sensu, vitæque carentibus contingere videmus, sed viuientium instar in omnem penè motum flecebantur: caro mollis tactu sentiebatur quasi pueri: postremò super arcam, vbi corpus quiescit, fornicatus paries à fabricis extractus est.

Locus sepulturæ ex qui ibi primùm Philippus humatus fuit, in magna apud omnes veneratione haberi cœptus est, habeturque in præsens. Affixa cernuntur eius sepulchro aurea, argentea, cereaque simulacra; votiuæ quoque tabellæ miraculorum ibi editorum certissima argumenta.

Odor

Odor ex eius sepulchro incundè spirat.

Mulier quædam clarissimis natalibus, abundans pietate magis, quàm diuitijs, vna ex his, quæ Templum nostrum frequentant: hæc vbi inter initia obitus Philippi propter eius sepulchrum oraret, odorem inde confestim suauiter, incundèque spirantem sensit, quo mirificè recreata, cum secum ipsa cogitaret, vnde is manare posset, comperit tãdem stupore attonita (quòd nullus ibi flos erat, nullaque res, quæ tanto halaret odore) è Philippi corpore nullis vnguentis delibuto, aut balsamo condito effluere. Erat suauitas odorum, qui afflantur è floribus, rosis, violis, & id genus alijis: verùm, quæ hanc rē iurata narravit, Iulia Ursina fuit, femina sublimium appetens: noua Paula videbatur, tanta flagrans charitate in pauperes, vt eos sibi tuendos susceperit, vel cum periculo valetudinis:

Vitalib. 3.

Ee 2

eos

Ex Sanctorum corporibus, argenti sepulchris mirè frequenter odoris incundè emanare solitã gratissimam aurores memoria prodidere. S. Hieronymum in Hilariõne, Angraadũ monachũ apud Str. rom. 1 in S. Anberto Episcopo, sonẽ monachum in S. Orthono lib 2 c. 6. apud Surtium rom. 6.

*Egiluarū
in S. Bur-
chardo E-
piscopo lib.
2. c. 2. Hil-
degardē in
Disibodo
Episc. apud
eundem
Sur. tom 4
Osbertū in
Dūstano.
Theodori
cum in S.
Dominico
lib. 5. c. 6
Ioannem
Papā hoc
nomine vi-
gesimum
secundum
in literis
canoniz-
ationis S.
Thoma A
quinatis,
Ioannem
Brugma-
num in S.
Lydwige
p. 3. c. 12. de
alijs Sāctis
Soris idem
etia frequē
ter inue-
nies.*

436

Christi
1595Clem. VIII. Pap.
4

cos illa progressus in spiritu fecerat, ut mirabilis omnibus appareret: hæc tandem vocata à sponso supremum diem expleuit mense Septēbri, anno millesimo quingentesimo nonagesimo octauo. sed hæc summatim, raptimque de tanta femina enarrasse, etsi historiæ fatis est, animo non est satis. quid aliud? quid quæso effusi odoris suauitas indicauit, nisi illud corpus ab omni turpitudine, & corruptela dum viueret, abhorruisse?

Hoc vero non silendum, Philippi obitum, qui tribus ante contigerat diebus, cum vir quidam præstanti nobilitate in ipso Beati viri cubiculo insolabiliter lamētaretur, iam nondum quadrans horæ abierat, cum ingenti se lætitia perfundi sensit: quamobrem ex magno luctu in magnum gaudium versus alacer inde, lætusque discessit.

Idem vir cum magnis premere-
tur curis, quòd rem nescio quā per-

magnā

Christi
1595Clem. VIII. Pap.
4

437

magnam, ac maximi consilij, quam agebat, conficere non poterat, Philippi sepulchrum adiit, pectus monumento admouit: nec frustra; eam enim intus vim caloris, eosque affectus sentire cœpit, quos ex amplexibus Beati Patris, cum ille viueret, percipiebat, à membris omnibus sudoris copia manante: neque hic stetit res: omni illa formidine specitius liberatur, reique exitus qui optabatur, contigit.

Nec desunt ex externis, qui ex eo solùm quòd eius sepulchrum inuisunt, insolita quadam lætitia, ac voluptate afficiantur, fluentibus lacrymis non tristitiæ indicibus, sed pietatis.

Claudium Nerium ex pedibus, renibusque laborantem sanat.

Claudius Nerius aliquo post Beati viri obitum spatio tēporis ex renibus, seu ex lateribus ad dextrum latus grauissimè duos iam

*Rem totā
Clandiū
erugit, con-
iuxit & filij
publico te-*

Vitæ lib. 3.

Ec 3

men-

*Simonio
confirma-
uerunt.*

438

Christi
1595

Clem. VIII. Pap.
4

mens laborauerat : is erat dolor, qui intenderetur quotidie , eoque eger adeò miserè conficiebatur, vt si contigisset eum necessitate aliqua moueri, doloris magnitudine victus vociferari ad dolorem vtcumq; leniendum cogeretur.

Accessit interim morbo nouus dolor, veteri manente; Nerius enim sinistro genu laborare acriter cœpit: recens ortum dolorem cum ad tres , quatuorue horas sustinisset, veritus ne si ita incretceret , cum somno priuaret, vt antiquior dolor, ex quo paucis antea actis diebus in articulis sinistrae manus laborauerat, humana ope desperata vertit se ad diuinam; vterque. n. dolor vehemens vrgebat. ergo vt velum capitis lineum Beati Patris, & thecam, in quam non nihil ex eius capillis inclusum erat , affectis admouit partibus, ex templò toto disquisito dolore sanatur.

Interea Nerius accepti benefi-

cij

Christi
1595

Clem. VIII. Pap.
4

439

cij memor miraculum postero die omnibus ad eum confluentibus amicis narrat: sed cum non deessent, qui dicerent id naturę viribus contingere potuisse , vel fortè etiam contigisse ; Dei permissu factum est, vt postero die nouo dolore opprimeretur (insidebat is in dextero genu) prioribus æquè vehemens: tum Nerius quò facilius agnosceret diuina vi antiquiores abijisse, nō ope humana , recenti fortiter resistere cogitat, eumque ad vesperum sustinere constituit: affectæ parti B. Philippi reliquias imponere planè reculat ; experientia enim didicerat, eiusmodi dolores quò magis dies in vesperū inclinat, hoc vehemētiores fieri, atque acutiores: sed cum nocte aduentante is dolor, cui tumor accesserat, augetur miraculè, tātusq; iam esset , quantum sustinere vix posset, suspicatus ne noua iterū premeretur vigilia , eodem remedio ad morbum depellendū vti statuit:

Vitæ lib. 3.

Ee 4

quod

quod dum faceret, extemplò totus is dolor, totusque tumor euauit: ita gemino miraculo Nerij, eiusque domesticorum duplicata lætitia, & Philippi sanctimonia dilucidius est comprobata.

Fratrem Simonem è Capucinatorum familia sacerdotem utroque brachio captum liberat.

FRATER Simon ex brachijs ad decem menses laborabat, cuius morbi origo ex frigore erat; mali autem adeò misera conditio, vt æger non modò manus post tergum flectere, sed ne vix quidem sublimè attolle-
re posset: salutarem hostiam, rem diuinam cum faceret, non nisi magno labore attollebat: sacerdotalibus indumentis ad Missæ sacrificiū nisi aliena ope adiutus se induere haud poterat. hæc dolor, & is quidem grauissimus sequebatur, qui vrgebat assiduè; sed in sinistro brachio, quod magis affectum erat, vehementior sentiebatur; hæc enim

pars

*Eius rei
oculati, iu-
ratig, te-
stes qua-
tuor.*

pars adeo vitiosa erat, vt capiti vel eius perfricandi studio admouere nõ posset: Ventum erat ad medicamentam, sed morbo nullum ex multis vquam profuit.

Cumque res in deterius procederet, venit æger Superiorum iussu Romam, Iunio mense, anno millesimo quingentesimo nonagesimo quinto: ibi Philippi morte, quæ modò secuta fuerat, eiusque miraculis cognitis, plurimū in Beati viri benignitate spei reponens Montē Zazarā germanū suum, qui ex Philippi alumnis erat, rogat, vt si quid ex B. viri vestibus superesset, quod vitiosis membris imponeret, comodare non grauairetur: his ille commotus aliquot è Philippi capillis, atq, frustum telæ eiusdem cruore delibutū præbet; ipse venerabundus accipit: tum Roma nullo ad morbū adhibito medicamēto egressus, ad Oppidū Campanianum venit, vbi quodam die humanis remedijs iam missis,

Vitæ lib. 3.

E e 5

quòd

*Miracula
sæpè ex
consimili-
bus positi-
onibus cõti-
guis scri-
ptores gra-
uissimi edo-
cent. Vide
Gregorium
Turonen.
de gloria
martirum
l. 1. c. 31. &
li. 2. c. 5. itè
de miracu-
lis S. Mar-
tini l. 2. c. 1.
39. 51. 52.
Ecl. 3. c. 12.
43. & li. 4.
c. 9. 28. 37.
& 42. lege
in super
Stephanũ
Abbatem
Leodiens-
is l. 3. Vita
S. Modou-
di episcopi
Trecensis
c. 11. 12.*

quòd morbo nihil proficerent, ad
B. opem confugere statuit: verùm
quo facilius voti compos efficere-
tur, decreuit postero die, peccatis
primùm cõfessione patefactis, tum
sacro peracto Deum id vnum eni-
xèrogare, Philippi serui sui meri-
tis sanitatem restitueret. Insequē-
ti die reuersus absoluto sacrificio in
cubiculum sumptis mox aliquot è
Philippi capillis, eisque minutatim
conscissis, & aquæ mixtis, humi pro-
sternit sese, vbi recitans primùm ad
Christi imaginem orationem Do-
minicam, Angelicamque salutatio-
nem, deinde signo crucis poculum
signans, ad extremum hoc Beatum
Patrem intimè, atq; ex animo pre-
catur, eum à se dolorem expellat:
precibus adiicit votum, si impetret
sibi corporis sanitatem, se perpetuò
eius peruigilio ieiunium seruaturũ:
supplicatione completa poculum
fiduciæ plenus in manus sumit, ori
admouet, ebibit, sanatur, vtrumque

brachium facili negotio mouet, ad
tergum flectit, plicat, extendit; dex-
terum planè persanatum sentit, si-
nistrum quoque impensè iam læsũ
ad vsus promouet suos, quo vult,
flectit, quocunq; vertit, sequitur,
sed ita, vt leui quodam: eoque per-
breui dolore premeretur, quem de-
mum ille eodè remedio vsus haud
multò post ab eo planè expulit. Si-
mon igitur tanto beneficio lætus,
gratius primùm Deo, Beatoq; Phi-
lippo impense actis, rem omnem
amicis enarrat, semel atque iterum
expertam B. viri opem laudibus ex-
tollit, vulgatum inde miraculum,
multorumq; sermonibus celebra-
tum: per eam occasionem Philippi
religio augeri cœpta est, in diesq; re-
centium miraculorum occasione
augeatur, perpetuòque augebitur:
sic enim honorabitur quem-
cunq; Rex voluerit
honorare.

*Aegros fre-
quenter nõ
toto eximi
morbo. Vi-
dere est in
Gregorio
Turonensi
li. 2. de mi-
raculis S.
Martini c.
45. & in
rebus gestis
S. Lugderti
li. 2. c. 7.
apud Sur.
tom. 2. lege
prater ea
Rusticum
Benzoniũ
de anno Iso-
biles l. 1. c.
49. idè sãpe
apud au-
ctores ma-
gni nomi-
nis quisq;
per se facili
negotio re-
perire po-
erit.*

*Marcum Antonium Massam periculose
agrotantem pristina restituit fir-
mitati.*

*Id eorum
ipsem et pu-
blico testa-
monio cõ-
firmavit.*

MArcus Antonius Massa vir dũ
viueret, ob vitæ integritatem,
rerumq; peritiam omnibus notus,
carusque, tertio Non. August. eo-
dem anno millesimo quingentesi-
mo nonagesimo quinto ilium dolo-
re corripitur, quorum initium ex
calculis erat. Nocte quadam dolori-
bus incrementibus in eum locum
deductus est, vt ne quicquam non
modò tantum, sed ne tãtulum qui-
dem quietis capere posset: remedi-
um nullum morbo proficiebat: vo-
mitus, & calor, qui eidem hoc mor-
bi genere affecto pars sanitatis esse
consueuerant, nihil proderant, ni-
hilque adiuuabant.

Interea doloris vehementia de-
fatigatus, infirmis viribus, medico-
rum remedijs frustra tentatis, in le-
cto post sextam horam collocat se-

se: Beati

se: Beati Philippi, in quo vno omnẽ
suae curationis spem reposuerat, im-
plorat opem: nec mora; precibus v-
bi insistit, mox leui quodam, ac dul-
ci somno corripitur: dormijt ad ho-
ram, excito calculus, qui phaseli
magnitudinem expleret, exijt: erat
is paulò maior quàm quiuis alius,
qui ante id tempus exciderat: rei
exitum tam celerem miratur Mas-
sa, & hoc maior eum cœpit admira-
tio, quòd dum ei contingebat ex
calculo laborare, calculus quam-
quam hoc ipso minor, tamen cum à
remibus diuellebatur, hominẽ plus
duobus diebus excrucians ad vesti-
cam tandem descendebat, ex quo &
calida, atque acris vrina, & vesicæ
inflammatio fiebat, tum demum
duobus, vel tribus elapsis diebus is
calculus exibat.

Idem cum pridie Non. August.
eiusdem hebdomadæ absoluto sa-
crificio poculum aquæ frigidæ ieiun-
n^o exhausisset, eo potu, horrore pri-

mum,

num, deinde pestilenti febre, cui continens somnus, *λήθηρον* Græci nominant, accesserat, premi cœpit: fuit morbi initium luna crescente: illud præterea ægrum à periculo non abesse indicabat, quòd neque vomitu, neque alui ductione, neque alio modo, vi somni, qua opprimebatur, capitique dolore, quo afflictabatur, se vel minimum leuari sētiebat.

Interea cum de medicorum consilio sanguinem sibi incisa vena detrahi pateretur, nec ea missio sanguinis quicquam prodesset, de eius vita ab ipsis medicis dubitari cœptum est, quandoquidem æger natura non ficans, sed succi plenus erat: Nocte aduentantē confugiens Massa ad Philippi opem tale mox vidit insomnium.

In quadam sibi domo esse videbatur, quæ incendio absumeretur, & in ea homines cernere, qui ad ipsam euertendam, disturbandāq;

omni

omni conatu incumberent: dumque ea demolitio fieret, duo secum esse, qui cum fuga (quòd fortes viribus essent) sese præsentis periculo eximere studerent, derepentē à parte ruentis muri opprimi: tum his ille perterritus moriundum sibi esse firmiter creare, animoque præ ægritudine anxius, quid hac de re consilij caperet, nescire.

Ergo dolore, mæstitiaque oppresso adest Philippus, qui quasi iuuenes, qui domum demoliebantur, increparet, clamare cœpit: saluate Massam, saluate Massam, bis eadem iterans verba: nec frustra; is enim illico ab eo periculo sanum, incolumemque se extrahi vidit, atque verum fuisse visum. euentus edocuit: postero enim die febrī, morbi que reliquis, quæ vel excussa febrī manere solent ad aliquot dies, liberatur omnino, pristinas vires sibi reditas sentit: mox sanus, ac vegetus exilit è lecto. Medici verò haud

ignari

ignari quàm periculosè Massa egrotasset, eum mirabiliter conualuisse confirmarunt.

Massa interim beneficij haud immemor ad sepulchrum B. Patris ad vota reddenda venit, gratijsq; Deo, Beatoque Philippo impensè actis, sepulchro primus pictam tabellam hac inscriptione notatam affixit.

I. C. R.

B. PHILIPPO LIBERATO-
ri suo M. Ant. Massa Presbyt.
Salernit. Non. August.
M.D.XCV.

CUm me febris vehementissima inuasisset, videbatur noctu in domo ruina, & incendio conclusus, nullum habens euadēdi diffugium: duo, qui videbantur mecum esse, fuga sibi consulentes à pariete oppressi mortui sunt. Dū sic metu perterritus mortem expectarem, vidi, & audiui B. Philippum iteratò præ-

cipien-

cipientem ijs, qui domum disijci-
bant his verbis: saluate Abbatem:
postridie reliquit me febris, quod
illius meritis, & precibus acceptum
ferens testatum esse volui hac ta-
bella in nomine Patris, & filij, & Spi-
ritus Sancti, & ad honorem eiusdē
B. Philippi: Amen.

Aegros sanat.

Rodolphus Siluestrius medici-
næ scientia florens grauissimis
improvisò iiii. Id. Aug. stomachi do-
loribus, aliisque sæuis symptomati-
bus oppressus, cum à medicamen-
tis præsidium nullum haberet, ab
aliis rebus id petendum esse censeret:
itaque memor in ipso periculo Bea-
ti Patris (salus enim in angusto iam
erat) eius opem fidenter implorat:
Quo peracto melius confestim ha-
buit, dulcique mox somno corre-
ptus ad vnam & dimidiatam horā
dormijt: experrectus omni eo mor-
bo liberum se sensit: Tum B. Patris

*Eam rem
in ipse Ro-
dolphus
sacramen-
to testifica-
tus est.*

Vitæ lib. 3.

Ff

sepul-

sepulchrum venerabundus inuisens votiuam tabellam hac inscriptione notatam inibi appendit, miraculi ad posteros certissimum indicium.

Dum varijs, sæuisq; symptomatibus mori me sentio, implorato B. Philippi auxilio placidas somnus me arripuit, & statim conualui.

Eo ipso anno Hieronymus Pamphilus Rotæ Auditor in morbum delabitur; morbum dolor capitis adeo vehemens secutus est, vt vix æger mentis suæ esset: sed cum is velut capitis B. Philippi capiti suo imponeret, diuinitus factum est, vt omnem morbum à se continuo abigerit.

Iuuenem peccati periculo liberat.

ILLud quoq; pro non leui miraculo habitum. Quidam adolescens Stefanus hoc ipso anno, Augusto itidem mense cum impudicæ femine domum præteriens ad eam vocatus accessisset, ab illaque ad flagitiũ

im-

impelleretur; ancipiti cura distractus quod se verteret, nesciret, assentiri turpe ducens, dissentiri periculosum; prope iam erat, vt laboretur, ni B. Philippus succurrisset, cuius cum capillos, linteique frustulum in thecam inclusum haberet ad collum, statim pectus percuti sentit, cor comprimi, simulque audit Philippi vocem; Vide quid agas: abi hinc, ne te perdas. Quibus ille non dubijs opitulantis sibi Patris permotus indicijs impetu facto è feminæ manibus elabatur: quod omne adolescens Philippi (vt par erat) acceptum referens charitati, votiuam tabellam sepulchro, quæ illic inspicitur, & euitati periculi memoriam, & insigne tanti miraculi monumentum dedicauit.

Febrim pellit.

Eodem anno, Septembri in-eunte, femina Primaria Isabel-la Priorata noctu lenta feбри corripi-

Vitalib. 3.

Ff 2

tur:

Huius rei iuratus testis est ipsemet Hieronymus Pamphilus.

Eam rem ille ipse, cui accidit, successu restitutus est.

Eam rem testis quatuor

*sacramen-
te confir-
munt.*

tur: febris eiusmodi erat, vt inten-
deretur assidue: ad febrim grauissi-
mus capitis dolor accessit, qualem
nunquam antea sustinuerat, incre-
uitque vsque eò, vt parum abfuerit,
quin delirium mouerit. Ergo vbi
eius domestici ægram deterius ha-
bentem aduertunt, alia experiri re-
media stãtuunt; itaque hora tertia
noctis, reliquiariam thecam, in quã
frustum talæ B. Patris sanguine im-
butum inclusum erat, clam subij-
ciunt capiti bono dolo, id siquidem
præsentissimum auxilium ægræ mu-
lieri fit, placido namque illa mox so-
mno corripitur, exodat, manèque
omnem morbum à se penitus dis-
cessisse comperit, Deo, ipsique B.
Philippo propter Deum gratias ag-
git, à quo se beneficium accepisse
lætabatur.

Eodem anno, ac mense Eugeniã
Mansuetam febris lecto affixerat:
Dum æstu terretur vehementi,
iubet sibi afferri aquam; allatam ta-

læ fru-

*Id ipsa,
duoque a-
lij testes
oculati sa-
cramento
NARRAVIT*

læ frusto Beati viri in eam iniecto v-
bi exhauit, febris extincta est.

*Drusillam præcipiti ruina ex altissimo loco
periclitantem ab interitu liberat.*

HOc etiam anno Septembr. ver-
tente Drusilla Pocaria cum
linteas vestes, quas aqua mundaue-
rat, radijs solis exiccandas obijce-
ret, casu factũ est, vt ex altissimo lo-
co præceps ruens quam grauissimè
corpus offenderit: erat altitudo lo-
ci vnde exciderat, passuum circi-
ter sex & viginti: pauimentum, in
quod descenderat, lateribus in lon-
gitudinem stratum vetustate iam
temporis magna ex parte exesum,
atque consumptum: ad vltima iam
ventum esse testabantur, collisum,
fractumque caput; dexter oculus
ita affectus, vt opinarentur omnes, si
ex morbo femina euasisset, quod
credebatur à nemine, ab eo prorsus
destituendam fore; isque oculus lo-
co suo non erat: Idem præterea in-

*Totam rē
sex ocula-
ri testes in-
reuerando
firmarūt,
in quibus
est chirur-
gus, qui se-
minam
curabat.*

Vitalib. 3.

Ff 3 dica-

dicabant nares fractæ, collisæque, sanguis multus, qui assidue ex ore ferebatur, quique cohiberi non poterat: maxillæ nimis intumefactæ: labrum inferius scissum; inter cadendum enim duo acceperat vulnera, vnum in labro, de quo dicimus, ad mentum, dentesque procedens: alterum in sinistra manus interiore parte, volam dicimus. dentes demum, quod nec omittendum videtur, propter ictum mouebantur omnes, periculum erat, ne exciderent, & is erat miseræ mulieris miserimus status, quæ vbi vestigio fallente præceps fuit, pro mortua notorū, propinquorumque manibus confestim sublata, in suum cubiculum prope delata est, lectuloque confracto corpore collocata, vbi vix semiuiuens propter morbi vim non audiebat, non videbat, non loquebatur: iamq; fama de eius morte per vicinam ferebatur, quasi præcipitio extincta foret.

Verum

Verum quo tempore id contigit Antonius Fantinus Feantinus eiusdem maritus domo aberat. Huius itaque rei tripido nuncio excitus ad sepulchrum Beati Philippi aduolat, ibi positus genibus oculos, manusque tollit in cælum, lacrymarum plenus enixè B. Patrem inuocat, votum precibus miscet, se pietam tabellam ad eius sepulchrum allaturum miraculi ad posteros monumentum, si seruet eam, quam nulla ars humana seruare possit; supplicatione deinde completa, domum venit charissimam coniugem morti proximam reperit. Interim aduocatur medicus, cui Antonio Franco nomen erat: is feminae statum contemplatus actum mox de illa esse proclamat: desperata eius salute vulnera ne nouo dolore feminam fatigaret (quod utique opus fuisset) nequaquam fuit; ad fissum labrum solo oui albo; ad manum verò nullo prorsus medicamento; ad

Vitæ lib. 3.

Ff 4

ocu-

oculum emplastro, quod album le-
ne medici vocant, vsus est, atque his
medicamentis femina succurrit,
quod mortuam eam crederet, sic
Domino opinor, permittēte, vt ser-
ui sui Philippi gloriā palām faceret.

Consueuerat vir eius Beati viri se-
pulchrum vxoris vicē sollicitus quo-
tidie frequentare, ibi illius auxilium
implorare, lacrymas vbertim flere;
nec sua illum frustrata fides: quodā
enim die eo orante Philippus mori-
bundæ coniugi derepentē occurrit,
cuius illa aduentu ingenti cōfestim
lætitia perfusa, eius opem venerabū-
da implorat: tum ille mundum su-
dariolum, quod ei vsui erat, in ma-
nus sumit, ori admouet, sensim fau-
cibus immittit, indeque paulò post
sanguine, sanieq; aspersum extrahit,
& hæc dum faceret; mitte, dicebat,
timorem; non enim hic morbus vi-
tam tibi hauriet, nec mora: ab eius
mox capite, facieque omne vitium,
omnisque ægrotatio abiit

Cæte-

Cæterum viro eius aduentante,
vt coniugem inuiseret, Beatus Pater
repentē ex oculis abiit, qua ex re
tristis effecta mulier, quod sperabat
omnem morbum, si ille non abisset,
depulsum iri, lacrymis se dedit: la-
crymantem rogat Antonius quid
sit, quod ploret; cui illa, ignoscat tibi
Deus: ni venisses, omnē à me mor-
bum depulisset Beatus Philippus: ex
quo enim in cubiculū ad me ingre-
di tentasti, ipse continuo sublimis
abiit; visum enarrat, miraculum ex-
ponit: venit interim medicus, qui
scissum labrum vt nullo medicamē-
to consolidatum videt, inter mira-
cula id referendum profiteretur.

Feminae deinde sinistrum genu,
quò esset illustrius miraculum, vs-
que eò intumuit, vt panis pergran-
dis magnitudinē expleret: id chir-
urgus ferramento cum aperire de-
cerneret, quod saniei plenum ta-
ctu sentiretur, petterrefacta mu-
lier eam incisuram in posterum

*Sanctos vi-
ros agris
fecisse me-
dicinam
auctor est,
vt alios
præterea,*

Vitalib.3.

Ff 5 diem

*Georgius
monachus
in vita S.
Theodori
Sicota: nō
absimiles
præterea
modos in
ysdem sa-
nandis re-
peries apud
præclaros
scriptores:
vide autē
rem libri
de miracu-
lis S. Ste-
phani
qui Euodij
nomine
circa fertur
lib. 1. c. 11.
& l. 2. c. 2.
stem Gre-
gorium
Turon. de
miraculis
S. Martini
lib. 2. c. 31. &
41.*

diem differri impetrat. Itaque insequenti nocte Beatum Philippum quàm suppliciter potest, inuocat, imploratque, vt sibi opem ferat. Oranti, vigilantique se iterum offert cœlesti emicans luce: emplastrum affectæ parti impositum auferit, timorem abigit: genu ad pristinum statum reducit. Drusilla vbi eam partem per sanatam videt, virum suum in clamat, illuc vt properet, eximium, illustreque miraculum visurum rogat: Deo, Beatoque Philippo gratias, quas potest maximas, refert: medico qui illucescente die ea mente accesserat, vt tumentis parti foramen faceret, ex quo sanies exiret, incide, inquit, perfora, scinde, fac quod vis, nullum mihi vitium in genu est. His ille auditis vitiosam modò partem perlustrat oculis, explorat manu, tactu, oculisque per sanatam comperiens veteri miraculo nouum miraculum adiectum esse admirandus proclamat.

Tum

Tum cupida mulier exiliendi è lectulo rogat iterum B. Philippum, vt sibi subuentum esse velit. Nec de spe decedit; vigilantique namque iterum sese obtulit videndum (tanta autem affirmabat mulier pulchritudine esse, vt nulla species ne excogitari quidem posset ornatior) eiusque mēbra manu prehensa extendit: à capite, scapulisque initium facit: quo peracto ex oculis elabitur: Tum Drusilla die iam illucescente gratulabunda surgit è lecto: obortis præ gaudio lacrymis nullum B. Patri gratias agendi modum facit. Continuauit is morbus minus quàm decem dies.

*Virginem Flammētā pedibus propē
captā sanat.*

Flammēta Nannonia (id femina cognomen) quintū & quinquagesimum annum agens in itinere cum esset vehiculi cuiusdam impetu ad terrā impellitur: cūque inde

*Totam rē
Casar
Card. Baro-
nius, qui
agra confessionem
olim audi-*

surgere

*re solitus
erat sacra-
mento te-
stificatus
est: idemq;
facere alij.*

surgere non posset, ex pedibus alter à vehiculi rotis comprimitur: qui primùm intumuit: tumori deinde ingens protinùs dolor accessit: pedibus consistere cum non posset, in lectulo collocatur; adhibentur medici, varijs medicamentorum generibus pars dolens fouetur: sed frustra omnia; is enim locus non dolores modò habebat, punctionesque continuas, sed confractionem etiã, neruorumque infirmitatem.

Interea cum id malum ad menses fere vndecim sustinuisset, diuinitus tandem hoc anno, Octobri mense impelli se sensit, vt si ex morbo euadere cuperet, votiũ Beato Philippo tabellam voueret eiusque, ac Deiparæ Virginis preces efflagigaret. Voto nuncupato pristinam extemplò membrorum firmitatem recuperat, gressum recipit, pedem argenteum apud B. viri sepulchrũ tanti miraculi argumentum suspendit.

Infan-

Infantem mortuum ad vitam reuocat.

EO ipso anno, Octob. vertente, Catharina Lottia Mediolanen. vterum ad octo iam menses cum gereret, grauissimum in morbum incidit: erat is pleuritidis acutissima: vis morbi in muliere, quæ ad desperationem laborare iam cœperat, illud effecit, vt partus doloribus tempore non suo occupata fetum mortuum effunderit. In infante omnia cernebantur vita functi signa. Obstetrix, quæ patienti opem tulit, peritissima habebatur, quippe quæ ad quinque & triginta annos adiuuandis ex partu laborantibus operam dederat; remedijs, si qua erant, fetui succutritur; sed frustra omnia.

Ergo cū nihil omnia auxilia proficerent (mortuum enim ad vitam reuocare nullum medicamentum potest) obstetrici vnicum occurrit remedium, vt relicta humana ope, ad diuinam confugiat: Sanctissimã

itaq;

*Eius rei in
rati testes
quinque.*

itaque Dei Matrem in clamat; votū facit: sed cum eius preces non audirentur, venit ei in mentem Beatus Philippus, quem his mox verbis appellare cœpit; O Beate Philippe! tu quæso Sanctissimam Dei Parentem roga, vt hunc à mortuis excitet infan-
 tem, quò^a Baptismo ablui possit, ne perpetuo pereat. Tum aliquot Beati viri capillis admotis, extem-
 plò mortuus infans redit ad vitam, qui mox baptizatus Ioannis Petri nomine honestatur; demum primo & vigesimo ætatis die morbo sub-
 latus, è terris in cælum abiit, cuius mater Catharina iam quinto à partu die obierat.

Virginem insanabili morbo liberat.

Hoc item anno virgini religio-
 sissimæ (cuius nomen suppressum
 mitur, quòd ipsa suppressum voluit)
 plus quinque & quadraginta annos
 natæ tumor sublimè serpens in al-
 tera è mammillis oritur. Fuit is ini-
 tio ad nucis magnitudinē, sed quo-

tidie

tidie deinceps non sine virginis do-
 lore in crescens induruit, iamq; du-
 rities in dolente parte, dolorq; assi-
 duus sentiebatur.

Hæc porrò quamuis illa patere-
 tur, at tamen de curando morbo ni-
 hil cogitare videbatur. sustinuerat
 illum ad sex iam menses: dolores in
 singulos dies augeri, tumorem con-
 crescere, extendiq; aduertebat, sed
 tamen, vel quòd verecundabatur
 affectam partem medico ostendere,
 vel quòd timebat, ne præ morbi fœ-
 ditate fugeretur ab omnibus, mor-
 bum aperire diem ex die differebat.

Ad vltimum morbo assiduos do-
 lores, eosque grauissimos in mam-
 milla mouente, incerta quid con-
 silij caperet, sacerdoti, quò ad con-
 fessiones vt ebat, rem totam ape-
 rit: qua ille cognita virginem mox
 hortatur si saluti suæ consultū velit,
 tumidā partem medico ostēdat: sed
 cum verba in vêtum iacerentur, vt
 pote quæ haud induci possent, vt

medi-

*Consimilē
 profusus rē
 narrat au-
 ctor libri
 de miracu-
 lis sancti
 Stephani
 lib. 1. c. 15.
 C. S. Augu-
 stinus ser-
 mone de di-
 uersis 32. 33
 Vide S. An-
 toninum
 histor. p. 3.
 tit. 23. c. 7.
 §. 14. & de-
 mum Ioā-
 nem Papā
 XXII. in li-
 teris Apo-
 stolici S.
 Ludouici
 Tolosani
 in Sanctos
 relationem
 cōtinenti-
 bus, apud
 Sur. tom. 4*

*Rem simili-
lem de S.
Macrina
narrat
Magnus
Gregorius
Nyssenus
in eius
vita.*

medicis præ verecundia^a læsam partem detegeret; recordatus ille lintei Beati Philippi sanguine imbuti, quod penes se habebat, id ægræ pro medicamento donat: nec id frustra; vixdum planè virgo dolenti parti acceptum pignus admouit, cum repente habere melius cœpit.

Nocte deinde insequenti obtulit sese illi in prima quiete cœlesti specie Philippus, qui affectam iacentis partem manu contrectans, leniterq; perfricans repente sanauit; inter perfricandum his vñsus verbis: ne timeas, nihil hic est morbi (erant hæc ea ipsa verba, quæ ille frequentius cum viueret, in ore habebat) dein eam, vt pietatem ardentius sequatur, monēs ex oculis elabitur. Haud vanum fuisse visum rei ostendit euentus: Virgo è somno euigilās mām illam planè persanatam cōperit, læta è lectulo exiit, pictamq; tabellam ad eius sepulchrum miraculī testem appendi fecit.

Virum

Virum nobilitate præstanti agritudine detentum sanat.

Claudius Rangonus nunc Placentiæ episcopus cum eodem anno in continentem febrim incidisset, quæ duos plus menses hominem tenuerat, à vitæ periculo vacuus non erat: id vbi Iulia Vrsina pia femina ægro propinqua cognatione iuncta rescuiuit, frustulum mox lintei Beati viri sanguine imbuti ad eum mitti curat eo ordine, vt simulatque ad eius deueniat manus, illud statim sibi ad collum alliget: nec sua illam frustrata pietas. Hoc vbi factum, febris illico omnis abiit: incidit ea res in mensem Decembr. cum eiusmodi ægotationes si ægros non extinguunt, at certe longum tempus habent, neque demum finiuntur, nisi vere, vel autumno.

Vitæ lib. 3.

Gg

Mor-

Morbos cuiusq; generis depellit.

ANno salutis millesimo quingētesimo nonagesimo sexto Septimia Neria ætatis decem annorum, cum Ianuario mense sub horam noctis tertiam cum Olympia, & Faustina sororibus ad ignē esset, casu euenit, vt Olympia folles in altum tollente, fistula ferrea illis indita, eaque calida, atque ignita sinistri oculi acies. eiusdem Septimiæ non læderetur modò grauissimè, sed exureretur etiam; neque hic stetit res; in eodem mox oculo, in quo signa apparebant, quæ certâ facerēt adustionis fidē, vesica nata est, hæc intolerabilis confestim dolor spasimum mouens consequitur; puella præterea neq; læsum oculum claudere, neq; aciei adustæ vitio eos, qui circū se erant, cernere poterat; summaq; vi doloris oppressa toto corpore cōtremiscebat. Inter hæc ægræ mater Clælia Bonarda quò tātū fi-

liæ

liæ dolorem vtcunque leniret, aquã rosaceam oui albo mixtam affectæ parti imponit, sed incassum omnia; quinimo id erat medicamentum, vt oculū etiam rūpere posset. Itaq; remedijs frustra tentatis, ad alia medicamenta transeundum esse decernitur. Mater primùm lacrymabunda positis humi genibus, B. Philippi opē implorat pro filia: precib⁹ adijcit votum, si Septimia amissam oculi lucem recipiat, votiuam se imaginem ex argento fabricatam ad ipsius sepulchrum, miraculi testem delaturã. sed cū illa non audiretur, tum filia doloris magnitudine propemodum victa ad eundē Beatū virum per se ipsa confugit, cuiusq; auxilium ex animo in ipso impetu doloris implorat: Beate Philippe, dicebat: si tibi cordi non est, hunc à me morbum propellere, at saltem tātū minue dolorem; tenuerat enim eã plus tribus horis: tum supplicatione completa, læso mox oculo ve-

Vita lib. 3.

Gg 2

lum

*Id & ipsa
met Septi-
mia, eiusq;
mater, ger-
mani, ac
sorores sa-
cramento
testificati
sunt.*

lum capitis, quod eidem vsui fuerat, admouite eandem iterans voces: nec spes, precesque incassum cecidere: extemplo dolor omnis discutitur, vesica euanescit, oculus ex toto sanatur. Somno mox placido correpta virgo ad lucem dormiuit, manèque experrecta caelum sanis oculis aspexit.

*Eam rem
prater ipsam
Euangelis-
tam alij
sacramen-
to enun-
ciarunt.*

Euangelista Mariottus eodem anno, ac mense adeò grauius doloribus, febrique iactabatur, vt eum cõquiescere nullo pacto, nec in ipso cubili paterentur: cumque plures dies ita morbo afflictatus iacuisset, doloribusque vltra debitum incrementibus nocte quadam, quòd propinquam mortem non tam timeret, quam expectaret, sacramentis Ecclesiæ sub horam quartam muniri se postulat. Interea vnus ex ijs, qui astabant, miseratione ductus, eum consolando monet, Beato Philippo se commendet: Tum allatum ad eum ex eiusdem Beati viri vesti-

men-

mentis frustulum ipse magno cum sensu pietatis accipit, illoque in partes diuiso partem sibi ad collum appendit, partem minutatim concissam aquæ mixtam ebibit: hausta potione dolores confestim ex toto quiescunt: cibis, qui assumebatur, vt ante non redditur, atque æger ex eo tempore diuinitus confestim sanatur.

Eodem profus tempore virgo quædam Deo sacrata Iulia nomine ex lateribus, intestinisque grauissimè laborabat: grauitas morbi ea erat, vt ægra diu, noctuq; torque- retur assidue: ad morbum de medicorù sententia medicamēta quàm plurima adhibuerat: sed cum non paulum dico, sed ne quicquã profus in ea leuamenti esset, vnus è sororibus admonitu, cum eodem remedio vsa esset, valetudini mox pristinæ se restitutam sensit.

Eodem anno, Februario mense Petrus Puteus nostræ Congrega-

*Totam rē
ea ipse su-
returando
quamquã
non sola
testu ex-
pressit.
Dedit hæc
Viterbij in
canobio S.
Maria.*

*Ididem P.
Petrus P.*

*SEMI IUR-
TIO EN-AR-
TANIS.*

470

Christi
1599

Clem. VIII. Pap.
4.5

tionis sacerdos Panormi cum esset, cōtigit, vt vnus ex ijs Antonius Maria nomine, qui apud Patres domus Panormitanæ domestico opere exercebatur, in ardentem, mortiferam, continentemq; febrim incidit: is singulis diebus eo horrore, stato tempore ad horam opprimebatur, vt toto corpore cōtremesceret, cuius rei causa continebatur sub veste satis multa, eadēq; crura, pedes, totumque corpus eius incallescendi studio contegere opus erat: horrore bene finito ardens, extorrensq; febris deinde sequebatur, qua ille ita vehementer premebatur, vt ardentissima vltra modum siti, ingentiq; circa pectus feruore vrgeretur: cūq; adhibita remedia nihil proficerent, eius vitæ timeri cœptum ab omnibus. Quodam die cum magis etiam quàm ex consuetudine, vehemēti siti conflictari se quereretur, Petro, qui ei assidebat, Beatus Pater occurrit: cuius memoria excitus detonsis

cius-

Christi
1596

Clem. VIII. Pap.
4.5

471

eiusdem capillis, quos secum habebat, ad morbi remedium vti cogitat: quod cum faceret, nullis medicamentis protinus æger conualuit.

Hoc ipso itidem anno, Martio mēse Antonio cognomento Parmæ apostema in præcordijs erat cum acutis doloribus: hi tales erant, quales nunquam antea sustinuerat, quique nullam sinebāt eum, neque noctu, neque interdiu capere quietis partem: Apostema medicorum oculis haudquam patebat: suppurationes enim vbi notæ fuerint, eo facilius curantur; contra verò vbi ignotæ, neutiquam medicamentis sanari possunt: morbus medicis ignoratus augebatur quotidie, idoneisque medicamentis non iuuebatur: æger malo iam victus suo ad mortem haud dubiam tendebat, sed cū eo assiduè inualescente ad extremum tandē venisset vitæ discrimen, capillis Beati Philippi, cuius vim

*Eam rem
præter ipsū
Antonij
duo alij
oculatis te-
stes publico
testimonio
confirmarunt.*

Vitæ lib. 3.

Gg 4

in

in multis audierat esse salutarem, sic adiutus est, ut dolor nullis remedijs remittere cœperit, ipseque leuius habuit, somnus accessit, & sanatus est.

Verùm biduo nondum planè exacto, nouo rursus dolore, eoque grauissimo premi se sensit, vixque is ad quadrantem horæ mansit, cum apostema, neque à se, neque à medicis deprehensum continuo nullis adhibitis medicamentis erupit; quæ ex re illud factum, ut morbus ex toto quieuerit.

Eodem anno, Aprili mense femina Cornetana, cui Goræ nomen, ad eò acriter totos duos ac triginta menses quartana febris conflictabatur, ut iter ei non esset nisi ab igne ad lectum, & à lecto ad ignem. Huic reliquiaria theca, in quam non nihil è capillis B. Philippi inclusum erat, admota, ipso initio horroris, qui febrim antecedebat, melius confestim fuit: nec abiit is dies, quin ex

toto

Lege si libes B. Greg. Turonensis de miraculis S. Martini lib. I. c. 32. lib. 2. c. 60. & lib. 4. c. 2.

Id ab oculatis iuratisq; testibus acceptum.

toto desierit horror, discesserit febris. Verùm cum multis post diebus magno, continuoque, ac fœdo imbro iter faceret, febris iterum vteretur; sed eodem remedio ad morbum ubi vtitur, derepentè leuius habuit, breuique post magnis in horas singulas, ac penè momenta virium incrementis planè conuuluit.

Hoc anno, Maio mense Augustinus Cardinalis Cusanus ad sepulchrum Beati viri conuestiendum Attalicam magni pretij vestem donum misit.

Octavius Rositanus Neapolitanus eo ipso anno, Iunio ineunte, duos iam menses dysenteria laborabat, ex ea cruor manabat assiduè, aluum nulla medicamèta adstringere poterant; cum dysenteria continens, pestilensque febris erat, hominem miserè dies, noctesque excrucians: signa præterea apparebant in eo, quæ certum interitum indicarent.

Vita lib. 3.

Gg 5

Inte-

Vide Gregorium Turonensem locis suprâ citatis.

Eam rem testes sex oculati publico testimonio confirmarunt.

Interea cum mortem ad horas expectaret, ab amico monetur B Philippi opem impleret: facit ille quod erat iussus: addit ad precem illius se institutū amplexurū, si conualescat: mox aquam, quam eius reliquæ attingerant, bibens morbo confestim idoneū remedium inuenit; expedita lingua proloqui incipit: die insequenti medicis admirantibus qui fluebat cruor, māsit vis febris remissior; tum breui elapso tempore morbo omni discusso pristinae sanitati restitutus est: viuit is modò Neapoli Cōgregationi nostræ adscriptus.

Eundem duobus post mensibus intolerabilis penè dolor vtrique herens brachio inuadit: nascebatur is ex duobus erysipelatibus circa brachia consistentibus, morbus ita grauiter vrgebat, vt æger nullam quietis partem capere posset; qui vbi eodem remedio vtitur, derepentè totum ad se dolorem discutit, somnum capere cœpit: beneficij me-

mor Romam votiuum simulacrum argenteum ad Beati viri sepulchrū destinauit.

Eodem anno, octobri ineunte Catharina Iosephi Castalionis eruditissimi viri filia annum agens vitæ nonum, ardentissima repentè, mortiferaque febris corripitur: ad febrim accedebat ventris fluxus, pituita, assiduaque grauedo; ægra præterea cibum adeò fastidiebat, nihil vt sumere omnino posset. Quodā interrim die cum desperata salute iam esset, per quietem narrauit astitisse sibi Sanctissimam Dei Matrem cui vnus erat comes Philippus, ad huius enim opem parentes, ipsaque confugerant, atque à Deo para se accepisse, nihil esse quòd medicis crederet, aut quidpiam timeret, se opem laturam, & intercessione Beati Philippi morbum depulsuram. Certè sanitas ægræ reddita fidem visis parentibus, domesticisque fecit. Puellæ statim leuius fuit,

cibo refici cœpta est, magna; suorum gratulatione melius habebat in dies, breuique pristinae firmitati restitua est,

Eius vestes intratos, oculosque habebimus duos.

Alexander Fulignius eodem anno, Decembri exeunte ex intestinis laborate cū cœpisset (eo enim morbo grauissimè frequenter opprimi se sentit) B. Philippi opem initio morbi implorans omnem à se dolorem, omnemque morbum repente abegit.

Iesu Christi anno
1597

Clem. VIII. Pap. anno
5.6

Alij item sanantur egroti.

Eam rem hic ipse sacerdos iururando explicuit.

ANno deinde post Christum natum millesimo quingentesimo nonagesimo septimo ineunte Ioan. Baptiste Felici sacerdoti quinque & septuaginta annos nato, dentes dolebāt accerrimè: is porrò dolor eiusmodi est, vt maximis tormentis adnumerari possit; cumque in singula

penè

penè momenta ingrauesceret, gingiuis, dentibusq; sudariolo B. Patris admoto, totus continuò dolor, totusque morbus discutitur.

Hoc etiam anno nobilis vir Marcus Antonius Sanctus cognomento, cum Martio mense, ex pestilenti febre in vitæ periculum incidisset, salute à medicis desperata, noctu aliquot B. Philippi capillis, qui in thecam asseruabantur, sibi ad collum alligatis extemplò melius habere cœpit, vitam in tuto ea ipsa nocte reposuit, quatuor vix intermissis diebus planè conualuit? tum gratijs Deo, Beatoque Patri auidè, impensèque actis votiuam argenteam imaginem, pondere egregiam, Neapoli Romam ad eius sepulchrum voti exoluendi causa mittit.

Eodem anno, pridie kalen. Aprilis Marcellus Laurentius nunc Strongulensis Episcopus adeò vehementibus ilium doloribus repen-

Prater ipsū Marcellū testes duo oculati, iururatiq; rem enunciarunt.

tinò

nò corripitur, vt sibi ex hac vita, ni
Deus succurrat, migrandum fore
pro certo haberet: cumq; ij dolores
quatuor circiter iam horas hominē
tenuissent, vnus ex domesticis B.
Patrem ei ad memoriam reducit;
commenda te, dicebat, Beato Phi-
lippo, implora Sancti viri auxilium:
haud dubiè aderit tibi opem laturus:
Paret ille, Philippum appellat,
sed ne multa; ad eius mox nominis
inuocationem totus is dolor abit,
æger somno corripitur, pauloq; post
experrectus (dormierat enim ad
quadrantem horę) grandis calculus
pinæ nucis magnitudinem æquans
exit: Philippi deprecatione, id ille
profitetur, à præsentī periculo vindicatus.

Hoc etiam anno, Maio mensē Fa-
bio Apicellæ nobili medico ciui
Neapolitano ex pedibus laboranti,
ilium dolores accesserant: dolorum
talis erat impetus, vt eum omni
prorsus quiete priuaret: ergo hu-

*Id præter
ipsum Fa-
bium duo
alii testes
sacramēto
firmarunt.*

manis

manis remedijs spretis, vt quæ ni-
hil morbo prodesse Beati Philip-
pi capillos affectæ parti admouet;
nec id sanè frustra: Calculus ex-
templò ad vesicam descendit, dolor
omnis euanescit, vrina nullo impe-
dimento redditur, calculo iter pa-
tet, eratis pinæ nucis magnitudi-
nem explens. Quibus ille attonitus
id nō humana arte, sed diuina pror-
sus ope, nempe Beati viri interces-
sione factum esse publico testimo-
nio confirmauit.

Alio deinde tempore, cum co-
dem dolore de nocte premeretur
eodē vsus remedio illico conualuit.

Hoc ipso anno, extremo Maio ad
sepulchri ornatum Lychnus acces-
sit pensilis ex celato argento affabrè
factus, votiuum donum primaria
femina, cuius nomen quod ipsa la-
tere voluit, silentio præterimus.

Eodem anno, Iulio mensē pue-
rulum quatuor annorum, cui Iose-
pho Sermeo est nomē, grauissimus

*Testes tres
iurati ocu-
latis.*

dolor

dolor cum ardenti febre plures dies occuparat: morbus adeò vehemens, vt ægi salus omnium opinione in periculo esset: tres iam abierant dies, cum præter terna ouilutea nihil in cibum sumpserat, malo interim magis, magisque ingrauescente, propinquæ mortis accedūt indicia, sudor frigidus circa frontem, totius corpõris lassitudo, brachiorum, pedumque extensio, oculi clausi, spiritus difficultas, corpus, cui nullus suberat calor: mali etiam morbi testimonium erat, puerulum neque videre, neque loqui. Hæc ubi eius mater aduertit, telæ frustum B. Philippi sanguine imbutum ei animam fermè agenti imponit: nec mora; puerulus confestim oculos aperit, matrē clara voce inclamat. è lectulo sanus, vegetusque exilit; cibum petit; pannis se induit; domum solus in ambulat, matrē, patre, aliisque, qui aderant obstupescens, ac lacrymantibus gaudio.

Hoc

Hoc etiam anno Hortensia Lelia febrì continenti, incrementaque assidue, ac grauissimis stomachi doloribus Augusto mense laborans, vt vidit febrim non modò medicamentis non finiri, sed ne vix quicquam eius remitti, ad morbi remedium capillis B. Patris vt in animū inducit: ergo illis sibi admotis, doloribus continuò leuari cœpit: neque hic stetit res; febris eodē die ex toto desijt: misit tum Romā, vt quæ extra Urbem domicilium habet, qui sepulchro B. Patris ad miraculi testimonium votiua sui imaginem affigeret.

Iesu Christi anno
1598.99Clem. VIII. Pap. anno
7.8

Archangela Ancaiana sanitati restituta.

Quotidiana, atque perniciose febris Archangelam Ancaianam virginem Deo Spoleti sacram in S. Catharinæ cœnobio quinque totos annos occupauerat; cumque duo-

Vitæ lib. 3.

Hh

bus

*Eius rei
iuratos
culatoque
testes ha-
bemus.*

*Testes otto
iurati ocu-
latique, &
in ijs omni-
bus est medi-
cus qui a-
gram cu-
rabat.*

bus vltimis annis ex quotidiana, que
statis horis accedebat, continens fa-
cta esset, atque assidue incretceret,
medicis, remedijsque nihil profi-
cientibus Mariæ Magdalena Vrsi-
na è prima nobilitate femine literis
monetur, vt Philippi opem implo-
ret: Id vbi illa aggreditur, confestim
medicis admirantibus toto eo mor-
bo eximitur: Incidit ea res in diem
decimum nonum kal. Septembres,
anno à Virginis Partu millesimo
quingentesimo nonagesimo octauo:
Porro Maria Magdalena, cuius feci-
mus mentionem, illa ipsa est, quã
Lælius Anguillara clarissimus vir
oppidi, cui Cerio nomen, dominus,
thalami consortem habuit, quæ, eo-
dem Lælio vita functo, monasticam
vitam amplecti maluit, quàm diu-
tius, vt pote Christo inseruendi a-
uida, in sæculo manere: ergo insti-
tutum S. Dominici sibi eligens,
Regum se maximo consecrauit,
constructoque Romæ in Quirinali

cæno-

cænobio, religiosam ibi vitam Gre-
gorio Decimo tertio Pontifice du-
cere cœpit. Sed de tanta femina sa-
tis, redeamus ad Philippum.

Anno Christi millesimo quingē-
tesimo nonagesimo nono, Iulio
mense, eidem virgini Archangelæ
superior sinistri oculi palpebra, &
inferior, coniunctæque partes, &
adiacentes intumuerant: Huic ma-
lo illud etiam accessit, vt orta mox
inflamatio sinistrum oculū rubentē
iam sanguine infestaret grauissimè:
acceritur medicus; morbo aptan-
tur medicamenta; sed frustra fiunt
omnia; quãdoquidem is oculus de-
terius habebat in dies: ab alijs itaq;
rebus petendum sibi esse auxilium
ægra virgo decernit, id est B. Phi-
lippo, conceptaque spe sanitatis
eum vesperi orat, vt qua est potesta-
te, & misericordia, medicinam fa-
ciat, tum læso oculo eius admouens
imaginē cubitū pergīt, corripitur
sounno: expergefacta se planè per-

*Testes iiii-
de oculo in-
rati, ocula-
risq; in qui-
bus est me-
dicus.*

Vita lib. 3.

Hh 2

Iana-

lanatam continuo intelligit, toto eo morbo discusso.

Hoc ubi manè medicus, alijque vident, stupore afficiuntur; Archangelus interim Philippo, à quo se beneficium accepisse lætabatur, gratias quantas maximas potest, agere non cessat.

Simili beneficio multis in locis affecti non pauci, quibus cum ægrota- rent grauissimè exigua spe vale- tudinis, melius est factum, sed non possumus singula Beati viri miracu- la recensere. Miracula igitur ad octoginta silentio præterimus. In his, vt cætera fileantur, moribun- dos habemus decem, surdam^a femi- nam vnam Theodosiam Lucatel- lem Faentinam. Iuuenem præte- rea, b quem ille dum viueret, ad per- cipiendam, colendamq; virtutem adiuuare cupiebat, eum fortasse nõ audientem monstri horribilis aspe- ctu in illum mirabiliter immissi per- terrefecit.

Eodem

Eodem anno Alphonus Vicecomes Ceruix Episcopus, qui subinde in Cardinalium Collegium est cooptatus, vestem holosericam villosam, coçineam ex spolijs Sinan Turcicæ classis Prefecti, opere phry- gosanè mirabili, flosculis aureis, at- que argenteis pulchrè, scitèque dis- tinctam Philippo donum tulit.

DE BEATI PHILIPPI
VIRTUTIBVS.



VM superioribus libris de quibusdam Beati Philippi virtutibus, vt sese occasio dedit, sermo habi- tus sit, nunc de cæteris cursim dicendum. Ab humilitate igitur initium faciam de qua etsi admiranda prædicantur multa, ex eis tamen ne longitudine sermonis lectorem ta- dio afficiam, pauca seligam, quibus narretur ali- quid.

Vitalib. 3.

Hh 3

Humi-

a
Eius rei
iuratos, o-
culatosq;
testes ha-
bemus.

b
Princeps
vir totam
rem publi-
co testimo-
nio confir-
mauit.

c
Eadem se-
cisse Ma-
gnam illi
Simeonis
Stultum
cognomen-
to, auctor
est Leon-
inus in eius
vita apud
Sur. tom.
4. c. 31. 33.

Humilitas.

Hvmilitatis studium in eo eximium fuit: hanc perpetuò amavit, hanc amplexus est, hanc constanter tenuit: humilitate virtutes conseruari, contrà ea perdita deperdi, destruiq; omni asseueratione affirmabat; hanc ipsam præterea alijs commendare consueuerat, vt cæterarum caput, fontem, custodēque virtutum.

De se ipse, suisq; rebus ita abiectè, & demisè sentiebat, vt se mortaliū omnium infimum putaret: nihil perferebat, audiebatque grauius, quàm se coram laudari, ac sanctum dici, hisque respondere solitum scimus faxit Deus, vt is sim, quem dicitis. O me miserum! Quot virgines, quot rustici homines apud Deum maiorem Philippo gloriam consequentur? nullarum prorsus virium, nulliusque sanctitatis se esse prædicabat. Cum se stipatum ciuiū agmi-

nibus,

nibus, cum studijs hominum florētem videret, affici se summo dolore dicebat, quòd excita de sua sanctitate hominum opinioni non responderet: quid enim causæ erat, quòd tanto cum animi sensu, ac dolore in illas persæpe voces veræ humilitatis indices irrumperet? Nihil vnquam egi dignum beata vita: sentio me vnum esse ex omnibus Deo ingratiſſimum, & omnes mihi esse ad virtutem, ac pietatem incitamento.

Æger dicere solitus erat; si vita superstes erit, ad meliorem frugem me conuertam; Diuinam potentiã satis mirari non poterat, vt quæ eius opera, cui nullæ, vt dicebat, vnquã fuère vires, ad animorum conuersiones vsã sit.

Congregationis auctore, vt erat, se haudquaquam iactabat: quòd dicebat, hanc Societatem condidi, quòd multos à miserabili errore ad verum salutis iter reuocauì, ne pu-

tetis id mihi tribuendum esse, imo in hoc & meam imbecillitatem magis, & diuinam potentiam agnoscite, quæ villissimi famuli opera, & nihilo (vt ipse aiebat) perfecisset hæc omnia: quod factū est, Deus ipse fecit; nunquam Congregationem instituere mihi in animo fuit.

Rogatus postremo vitæ tēpore, vt Martini instat Dominum in hanc sententiam rogaret; si populo tuo sum necessarius, non recusō laborem: absit à me, confestim respondit, vt ita orem: nō enim is ego sum, qui mortalium saluti prodesse me posse confidam.

Baronio, qui eius confessiones excipiebat, id sibi ex animo dolere dicere solitus erat, quod tāti ab hominibus fieret; illud adiungens frequentissimè se Dominum rogasse, ne per eū miracula patraret: quod si aliquod fieri obtigisset, id non sibi, sed fidei illorum, qui experti erant,

acce-

acceptum referendum esse.

Ex hoc ipso fonte sui ipsius despicientia fluxit, qua mirificè in omni vita delectatus est: honores, dignitatesque quàm qui maximè, omni tempore fugit: sciebat enim nullos honores animum satis explere, beatumque efficere: præter paupertatem enim, & sui ipsius despicientiã, rerum omnium contemptum, vitamque priuatam, nihil sibi repererat, quod placeret.

Admiranda quamquam agebat, admirandus tamen videri noluit. Eius rei illud certissimo est argumēto, quòd magna cum operaretur, stultitiæ simulatione instituto suo tegens sapientiam, hominum plausus subterfugiebat, Apostoli sententiam secutus: Qui vult sapiens esse, stultus fiat. O hominem verè diuinum! qui magis bonus esse, magni Ephrem Syriã imitatus exemplum, quam videri voluit, amauit, omniq; ope contendit.

1. Corint. 3.
De Ephe
Gregorius
Nyssenus

Vitalib. 3.

Hh 5

Ver-

Verborum simplicitate delectabatur: composita, blanda, atque aulica verba minimè cupiebat; secum enim sine fucò, more maiorum agi volebat.

Ægrè admodum ferebat, cuiusque ordinis homines etiam infimæ fortis vel aperto capite coram se stare, vel ad manus sibi deosculandas accedere.

Tandem ut ad pauca redeam, ac mittam multa, quæ enarrare possem lectu, scituque dignissima: Hæc firma eius erat intentio, hoc animi propositum, ut non modò amicos externos, sed domesticos etiam serua iocis interdum permiscens, quantum posset, suam celaret sanctimoniam.

Paupertatis amor.

Paupertatem & laicus, & sacerdos perpetuò coluit.

Florentiæ cum esset, magnam rei familiaris iacturam, quam repenti-

num

num incendium abstulerat, constanti animo tulit.

Romam ubi venit, nihil unquam neque à suis, neque ab alijs petijt, paupertate ipsa ad frugem captandam usus.

Paupertatis demum quanto desiderio teneretur, & in adolescentia significauit in contènenda auúculi hæreditate, & in ultimo vitæ tempore, cum oraret Deum assiduè, ad eum paupertatis statum ipsum adduceret, ut nummo argenteo egens non reperiret, qui illi daret: quod tamen si consecutus non est, meritum tamen eius rei apud Deum, quod operi responderet, non amisit.

Orandi assiduitas.

PRecationibus intètus ea afficiebatur voluptate, ut si libitum illi fuisset, nunquam ab orandi studio cessasset: Hinc quod habebat vacui temporis, totum obsecrationibus impèdebat; quinimo siue sta-

ret,

ret, siue sederet, siue inambulare, aut quid aliud ageret domi, forisq; orationi ita deditus erat, vt non solum quicquid in se erat corporis, & cordis, verum etiam operis, & temporis precationi dedicasse videretur.

Orandi assiduitate illud consecutus erat, vt iam pateretur magis diuina quàm ageret.

Deo vbi per contemplationem se coniungere volebat, eius amore vulneratus, hominis instar viribus infirmis, lectulo plerumque cogebatur decumbere, facieque ad cœlum versa, & spiritu psallebat, & mente: cumque in meditatione eius exardesceret ignis, totus, vt dictum alibi est, commouebatur, totusque vi flammæ cœlestis incalescebat. erat eius corporis infirmitas (si diuini Amoris vim imbecillitatem dicere fas est) quæ ex diuino, cœlestique ardore procederet, non virium imbecillitate.

Mos illi erat vel orationē ad multam noctem protrahere, vel totas etiam noctes insomnes producere.

Loca ab arbitris remota, sublimiaq; vtpote cōtemplationi aptiora libentius incolebat.

Donum lacrymarum.

Lacrymis adeò abundabat, vt in singulas propemodum preces confestim erumperent.

Ex Christi Domini Nostri vitæ, mortisque meditatione tantos percipiebat luctus, quantos ferre vix posset.

Aliorum dicta non secus ac si sua essent, deplorabat grauissimè.

Acerbissimæ Christi mortis nomen audire vix poterat, quin fluerent ex oculis lacrymæ.

Ei demum fletui perenni quidē, atque vberimo sese dederat, vt qui illum ita desilentem deprehenderint, pro miraculo habuerint, cum oculorum aciem amisisse.

Sed absoluamus caput hoc exemplo. Gregorio Decimo quarto Summo Pontifice grauissimè æger cum esset, cyathum succi gallinaeci, quem manu tenebat, ori nūquā admouere potuit; namque repentina de Christi Domini nostri morte cogitatio ad eum percussit animum, ut illico magno cū lacrymarū imbre clamaret: Tu mi Christe, Tu, qui Dominus es, in cruce, ego qui seruus, in lectulo! tu sine ministris, consolationibus spoliatus in cruce pendes, ego hic in lectulo iaceo tot stipatus filijs, qui mea solius solliciti sunt causa, ut me vnum expleant! & hæc cū diceret, lacrymas, quæ vbertim ex oculis manabant, fletumq; cum singultibus cohibere non poterat.

Mansuetudo.

EA erat animi mansuetudine, ut irasci nesciret: suos, aliosque ubi opus erat, maxima lenitate,

dexte-

dexteritateque corrigebat: ad eam quidem, ut vno verbo absoluam, animi moderationem deuenerat, ut ipsos iræ motus compresserit, vice-rit, compressosque in sua habuerit ditione, ac potestate.

Siquid præciperet, rogati similior erat, quàm iubenti; nihil enim asperè imperabat: quippe iubere sic solitus erat: hoc agito: fac amabo te isthuc: hoc ego pro te faciam, si tibi graue videtur; vellem tibi hoc munus imponere, quid respondes?

Amicos tam domesticos, quam externos ita læto intuebatur vultu, ut vel ex hoc vno quiuus facile cognosceret, quæ esset eius erga omnes humanitas, quæue mansuetudo. Vultus hilaritate omnium ad se animos comitatis dulcedine adiuncta alliciebat.

Cum ijs, quibuscum erat, iucundos semper, gratosque miscebat sermones. Verum in his reb°, quod arduum est, id à Domino munus

acce-

acceperat, vt quicquid vel faceret, vel diceret, totum sanctimoniam redoleret,

Prudentia.

ORnauit Deus Philippum summa prudentia, quæ maxime rebus ad Dei gloriam agendis, atque consiliis dâdis eminebat. Hanc ille virtutem vt occultaret, simplicem se, stultumque simulabat, vt tandem cum Apostolo diceret: Nos stulti propter Christum. Hoc ergo vnum manibus, pedibusque obuixe conabatur, vt summam prudentiam specie quadam assimilata simplicitatis, atque stultitiæ tegeret.

Tanquam ad magistrum, ducem, auctoremque consiliorum ex omni hominum genere ad ipsû confluebant quotidie: Illum è prima nobilitate viri, illum Religiosi, illum Principes de rebus grauissimis, ac plane difficillimis consulebant.

Consilia, quæ ille dabat, non pr-

dentia

dentia magis plena, quam salutis erant.

In dignoscendis animis hominû, promouendisq; ad Christianas virtutes prudentia valebat plurimum, vnumquenque regebat, cuiusq; naturæ primû habita ratione: ad omnium quippe voluntatē, vt omnes ad Christum alliceret, sese, quoad liceret, accommodabat: sua quippe, vt aiunt, esca quenque piscari contendens.

De spirituum discretionem, deq; affectibus moderandis scientiam habuit maximam, ex qua eius in rebus spiritualibus iudicandis, ordinandisq; dignoscebatur peritia, subtilitas, atque perspicacia. Harum rerû plurima habemus exempla: sed cû de omnibus longum sit dicere, ea missa facio.

Multus esē, ac tēdij plenus, si per singula virtutum genera ire vellem, eo vel maximè, quòd quæ alibi dixisse me memini, iterare cogeret, ergo

Vitæ lib. 3.

Ii

in

in id vitium ne incurram, taceo hominis virginalem integritatem, in aduersis tolerantiam, in susceptis negotijs constantiam, demumque cæteras virtutes planè heroicæ.

Vnum hoc adijciam de illius in proximos charitate (de eius enim in Deum amore satis iam à me dictum est) tanto peccatores ad Christum adiungendi flagrasse desiderio, vt postremo vitæ tempore flagellis se cædere, pœnisque voluntarijs affligere, eos modò Christo lucraretur, cuperet: flagitiosorum hominum ita frangebatur misericordia, vt eos intuitus se continere nequiret, quin multas profunderet lacrymas internæ charitatis præclarissima testimonia.

Atque hæc de Philippi vita dicta sint satis, cuius narrationem hoc anno Iubilei millesimo sexcentesimo Deo iuuante cōcludimus; anno inter cæteros insigni, & memorabili,

tum

tum quoniam hoc tempore maiora quotidie Romanorum ciuiū, Principum virorum, Præsulumque insignium opera pietatis existunt: tum præcipuè quòd Clementis Octauī Pontificis Maximi in excipiendâ ex totius Orbis terræ partibus conflente ad Urbem multitudine, subleuandaq; pauperum peregrinorum inopia paterna charitas Ciuibus iam antè notissima, nunc exteris gentibus, ac nationibus magis, magisque innotescit: Ad quorum etiam commoditatem nouum aduenis Sacerdotibus hospitium aperuit: ibi eius, cuius vices gerit, exemplo, conuiuis frequenter pedes ablucere, abstergere, deosculari etiam, & discumbentibus illis mensæ benedicere non dedignatur. Sed hæc leuiter à nobis percursa aliorum industria exactius persequenda relinquimus.

Respice tu interim de cælo Sancte Pater (te enim nunc alloquor)

Vitæ lib. 3.

li 2

ex

ex illius Montis celsitudine in huius Vallis humilitatē; ex illo quietis, & tranquillitatis portu, in calamitosū hoc mare, & vide illis benignissimis oculis, quibus huius sæculi discussa caligine clarius omnia intueris, & peripicis, & visita custos diligentissime vineam istam, quam posuit, & plantauit dextera tua tanto labore, sudore, periculis. Ad te itaq; confugimus; a te opem petimus; tibi nos penitus, totosq; tradimus; te nobis Patronum, & defensorem adoptamus; suscipe causam salutis nostræ; tuere clientes tuos; te ducē omnes appellamus: rege contra dæmonis impetum pugnatem exercitū: ad te pientissime Rector vitæ nostræ deferimus gubernacula; rege nauiculā hanc tuā, & in alto collocatus auerte omnes cupiditatum scopulos, vt te duce, te directore incolumes ad illum æternæ felicitatis portum peruenire possimus.

LIBRI TERTII FINIS.

INDEX

INDEX RERVM
MEMORABILIVM.

A



Batia S. Ioannis in Venere. 305

Absens Philippus mira in suis operatur. 236. 291

Absentia Philippus cognoscit diuinitus. 160. 317. lege Prophetia spiritu claret, & Prædictiones.

Abstinentia eiusdem. 8. 23. 52.

Accendit alumnos vi precum suarum in Dei amorem. 119

Acta Philippi in Gymnasio. 13

Adolescentem à peccati periculo miro prorsus modo liberat. 450. 451

Adriano VI. Pontifice à periculo diuinitus eripitur. 2

Ægri cuiusque generis à Philippo viuente sanati. 77. 103. 197. 198. 235. 242. 259. 292. 299. 307. 319. 333. 336. 356. 312. 313. 375. 391. lege item Mirabunā, & Miracula.

Ægri cuiusque generis Philippi vita functi precibus sanantur. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. & insequentibus vsque ad finem liori tertij.

Ægros omni opē iuuat. 22. lege Moribundū.

Alexander Dominicanus Fori Liuij Episcopus. 224

Alexander Fidelis Philippi alumnus laudatur. 202

Alexander Glorierius Camera Apostolica clericus. 281

INDEX.

Alexander Medices Cardinalis primum lapidem in fundamenta aedificij nostra Ecclesia conioit.	253. sacrum solemne primum in ea facit.	266
Eiusdem erga mortuum Philippum pietas.		432. 433
Alphonsi Vicecomitis Card. donum Philippi sepulchro alatum.		485
An. or. Dei, Vid. Caritas.		
Angeli Casij Taderium Episcopi pietas, & munificencia.		280
Angelorum cantibus perficitur.		383.
Angelus à Philippo stipem accipit.		46. & 47
Eundem in altissimam foueam delapsus sustinet.		46
Angelus Vellius Philippi discipulus Congreg. Praepositus Generalis.		205. 383
Angelus Victorius B. ilneo regiensis nobilis medicus Philippum agrum curat.		385. 386. 410
Anima beata Philippo apparent.		48
Animas multorum clarissima luce circumfusas, calumg, ascendentes videt.		105. 383. 390
Animi magnitudo Philippi inuicta. 149. 150. 342. 343. Vi- de Patientia.		
Animorum fructus Philippi opera, lege Fructus animorū		
Annis Iubilei pietatis opera sub Iulio III. 42. Greg. VIII. 45. & Clemente XII.		45. 499
Antonius Fuccius Philippi discipulus.		212
Antonius Talpa in Congregationem admittitur.		236.
Neapolim mittitur.		303
Anxans à Patribus Seminarium instituitur.		306
Anxanum Oratorium, & Anxana domus.		ibid.

INDEX.

Apparet Philippus, dum viueret, periclitanti.	322. 324.	
alijs itidem apparet.	272. Item simulac vit. a sanctus 416. 417	
Apparitiones, vide Visiones.		
Artium curriculum Philippus Roma init.	10. 11. 12. 13	
Attollitur in altum Philippus, vide Orans. & Raptus.		
Augustini Card. Cusani donum Philippi sepulchro mis- sum.	473. Idem Philippi studiosissimus. 326. eius ope- ra SS. Martyrum Papia, & Mauri. & pora Philippus impetrat.	ibid.
Augustinus Ghetinus Religiosus vir optimus.		113
Augustinus Mannus Congregationi se addicit.		268

B

Baptizantur à S. D. N. Clemente VIII. Iudaei.	4. ad Christum conuersi.	368
Bartholomaeus Alexandria Aegypti Archidiaconum egrotantem sanat.		391
Bonignorius Cacciaguerra Senen.		52.

C

Cæsar Baronius Philippi alumnus à morte eiusdem opera liberatur.		236. 237
Congreg. Praepositus renunciatur.		380. 381
Cardinalis creatur.		201
Calor Philippi diuinus. 33. 34. 35. 36. lege Feruor.		
Camertinum Oratorium.		306
Cardinalium S. R. E. erga Philippum obseruantia.		297. 307
Carnem raro degustat.		23. 24
Cassitatem alumnis miro modo impetrat.		214. 271. 273.

- Eandem odore deprehendit. 91.92
 Catharina Ricciæ Philippo apparet. 332
 à Charactere Sacerdoti à stultitiæ fulgore videt. 166.167.168
 Charitas Philippi. 54.72.73.118.119.149.152.153.342.
 343. vide Philippi studium ad proximos iuuandos, &
 Feruor Philippi
 Christus in hostia consecrata Philippo se ostendit. 158
 Claudius Nerius sanatur. 438.439
 Clemens Papa VIII. Franciscum Mariam Taurisium, &
 Cesarem Baronium Cardinales creat, 201.202.204
 Clemens VIII. chiragra doloribus à Philippo liberatur.
 396. Eiusdē Clementis pietas, & munificētia. 45. 499
 Cogitata hominum occultissima, peccataque diuinius
 noscitur 91.236.240.260.308.309.332.333.336.359.
 369. & alibi etiam,
 Concurfus ad Philippum magni. 94
 Concussio, vide Philippus.
 Congregationis nostræ initia. 200. Erectio, atque progres-
 sus. 247. Augetur. 273. Eiusdē munera. 208. A-
 liorum Oratoriorum regimen. 304
 Cōstantius Tassonius Philippi alūnus. 95. eiusdē obitus. 219
 Conuersiones, vide Fructus animorum.
 Coquus sodalitatē Sanctissimæ Trinitatis vir sanctus. 40
 Cordium cogitationes videt. 169. 170. 171. 177. lege Co-
 gitata hominum occultissima.
 Corpora SS. Martyrum Papæ, & Mauri ad Ecclesiam no-
 stram deferuntur. 325.326
 Corpus Philippi exanime in Ecclesiā aduehitur. 418.419
 Cōcurfus ad illud facti. 418.425. Sepultura mādatur. 432

- Costula Philippi diuinitus fracta. 32.422.423
 Crucifixi Imaginem intuitus lacrymas tenere nō potest. 15

D

- D**efuncti exposcunt preces. 234.235
 Demones à Philippo fugantur. 123.134.135.181
 Demon morientibus infestus. 121.122.123.124. & seq.
 in Demones Philippi imperium. 8.134.135.181
 Demones audito Philippi nomine deterrentur. 279
 à Demone varijs tentatur modis, lege Demones, & Ten-
 tationes.
 Demones Philippo infesti. 20.27.28.83.293.375
 Demones eidem se obuios dant. 20.27.82.232.232.293
 Demones vincit gloriosas contra eos victorias reportans.
 20.27.28.84.
 Daemonum contemptor Philippus. 20
 Deus Philippi opera Romæ ad multorum salutē vii vult,
 113.114
 Disciplinas optimè calluit, vide Philippus.
 Discipuli eius maximos in virtute processus habent. 95.
 96.105.106.107.108.113.114.156
 Discipulorum Philippi pietas. 74.75.98
 Diuitias Philippus contemnit. 7
 Doctrina Philippi. vide Philippus.
 Dona à Deo mirabilia impetrat. 33.34.87.88.
 Drusillam precipiti ruina ex altissimo loco periclitantem
 ab interitu liberat. 454. & sequentibus.

E

- E**cclēsia B. Mariæ à V'allicella à fundamentis instaura-
 tur. 251. A iurisdictione Basilicæ S. Laurentij exci-
 mitur

INDEX.

mitur. 273. Ad eandem SS. Martyrū Papiæ & Mauri corpora transferuntur.	227
Ecstases in Missa	56.57.58
E. sta. sin patitur.	56.57.102.103.157
Educatio Philippi.	1.2
Eleemosynam ab eo Angelus accipit.	46
Eleemosynas largè in egenos distribuit.	46.47.54.55
Eleuatur Philippus, vide attollitur in altum.	
Elizabetha Philippi soror.	3
Energumenam liberat.	230
Energumenorum signa.	230.231
in Eucharistia desumenda, ministrandaq; feruor eximius	
56.57.58.400	
Eucharistia cupidissimus Philippus.	56.57.265.266
Eucharistia, & Confessionis vsus demoni fraude penè, vt ita dicam, extinctus iterum renouatur.	72
Exercetur variè Philippus propter Christum. vide Tentatur, & Tentationes.	
Exercitia discipulorū eius.	74.75.97.98.115.116.117.118

F

F abritius Mediobarbus Congregationis Orat. Sacerdos.	243
Fani Oratorium erigitur.	306
Familiaritas Philippi (ũ Ignatio).	26
Federicus Card. Borromæus ad Philippum penè moribundum sacrum viaticum defert.	399
Feminarum consuetudine Philippus se abstinet.	26.62.63
Femina in Philippi cubiculo dolose claudūtur.	28.29

Femina

INDEX.

Femina eiusdem pudicitia insidiantur.	29.83. & seq.
Ferrariensis Philippi discipulus visionibus illustratur.	108
Eidem diabolus B. Virginis specie apparet.	ibid.
Eius vita sanctitas.	ibid. & 109
Idem Iudæum precibus Christo lucrifacit.	ibid.
Feruor Philippi. 7.8.9.10.11.12.13.14.31.32.33.56.57.58.	
59.60	
Feruor Philippi in celebranda missa.	56.57.58.59.
Firmantum Oratorium.	306
Flagellū se cadit Philippus.	22
Idem faciunt ipsius alumni.	117
Flaminius Riccius Congr. addicitur	274.
Idem Neapolim mittitur.	302
Florentia Philippus egreditur.	6
Florentiam Philippus nunquam repetijt.	22
Florentini Philippum rogant, eorum Ecclesiam regendā suscipiat.	200.
Florentini suis sumptibus ad ripam Tyberis egregium opus ad Pstrum nostrorum commoditatem construūt.	
209.243.244	
Fortore Philippus peccata deprehendit.	19
Franciscus Nerijs Philippi Pater.	1
Franciscus Aretinus Philippi confessorius.	52.53.
Franciscus Maria Taurusius Philippum sequitur.	95
In eo quid Philippus operatus.	ibid.
Idem Cardinalis creatur.	205.206
Franciscus Ferrariensis. lege Ferrariensis.	
Franciscus Sotus Congreg. Sacerdos.	14
Fructus animorum,	105.216.302

G. briel

I N D E X.

G

- G**abriel Tana Philippi alumnus. 123
 Galeortus Caccius Romæ Philippum lecto recipit.
 Germanicus Fidelis Philippum sequitur. 203
 Grammaticæ rudimenta discit Philippus. 4
 Gregorius XII. Pontifex Maximus. 239. Eiusdem ergo
 Philippum obseruantia. 296
 Gregorij XIV. in Philippum benef. ia. 340. 341. Erga eun-
 dem amor. 357

H

- H**elena Maxima vitæ puritas, atque perfecti. 0383.
 Visionibus illustratur. ibi. & 384. 385. Diem o-
 bitus sui præuidet. 384. In eius obitu Philippus An-
 gelorum voces audit. 383
 Henricus Petra Philippum sequitur. 37
 Henricum Petram Philippus inducit, vt ad Ecclesiam S.
 Hieronymi incolendam se conferat. 54
 Hieronymus Pamphilius Rotæ Auditor cum B. Patre diui-
 num officium pridie eius obitum recitat. 411
 Honoris aspernator Philippus. vide Philippus.
 Humilitas Philippi. 22. 50. 51. 151. 400. 486

I

- I**acobus Butius Canonicus Lateranensis. 331
 B. Ignatij cum Philippo familiaritas. 26. Eiusdemque
 mira sanctitas. 27
 In Indias pergendi cupidus Philippus diuinitus impedi-

tur.

I N D E X.

tur.

110. 111. 112. 113.

- Innocentius Papa Nonus. 359
 Instituit multa Philippus ad animorum salutem, lige
 Exercitia discipulorum eius.
 S. Ioannis Baptistæ Philippo apparet. 48
 Ioannes Baptista Modius Philippi opera bis à morte re-
 uocatur. 101. 102. Sermones habet ad populum. 103. 114
 Ioan. Baptista Saluiatus Philippi opera totum se Christo
 dicat. 95. Eius obitus. 190
 S. Ioannes Euangelista quid Augustino Ghetsino Dei
 seruo de Philippo narret. 113
 Ioannes Franciscus Bordinus Philippi alumnus Archi-
 episcopus Auinionensis. 202
 Ioannes Manzolius Philippi discipulus. 37
 Ioannes Mattheus Ancina Patribus se aggregat 274
 Ioannis Animucij Philippi alumni vitæ puritas. 233
 Isabella Priorata agrosans à Philippo sanatur. 452
 Iulius Saviolus Congreg. ascribitur 257
 Iulius Tertius Pont. Max. 42.
 Iuuenalis Ancina Fossanensis Congregationis institutum
 amplectitur. 274. Neapolim mittitur. 303

L

- L**acyma Philippi. 316
 Launia Rustica vitæ sanctitas. 256. 257
 Leone X. Pontifice Philippus nascitur. 1
 Lucretia Soldæ gentis femina, Philippi mater. 1

M

- M**ansuetudo Philippi. 494
 Marcellus II. Summus pontifex. 80

MARCUS

Marcus Antonius Cortesellus Philippi discipulus	390
Marcus Antonius Massa periculosè agrotans pristinere- stituitur sanitati.	444.445. & seq.
B. Maria Virgo Philippo se cecidit.	258. 385. 386. 387.
Martius Alterius à Philippi laudatus.	120
Miracula Philippi 77. 78. 101. 102. 141. 183. 196. 197. 216. 235. 236. & seq. 242. 292. 307. 336. lege Aegri, & Moribundi.	
Missæ, vide Sacrum.	
Morore afflictos recreat.	338
Morbi Philippi.	593. 192. 264. 301. 370. 397
à Moribundis demones fugat. 120. 122. 180. Miram eis dē operatur 199. 348. 349. 352. Eisdem morte eripit. 77. 101. 141. 182. 183. 196. 197. 211. 220. 237. 245. 249. 264. 265. 275. 279. 294. 321. 322. 323. 335. 321. 322. 335. 343	
Mortuorum tentationes & Philippi auxilium 121. 123. 124. 125. 226. & seq. 179. 180. 181. 186. 212. 349. 354. 355. vide Morti proximos	
Mortē bene valētibz pradicat. 343. 389. vide Pradiciones.	
Mortificationibus studet Philippus.	14.
Mortui proximos adiuvat extremo certamine 122. 123. 181 186. 212. 349. 350. 354	
Mortuus Philippus sua sibi tegit verenda.	421

N

Napolitana domus. 302. vide Oratoriū Neapolita- num, & Franciscus Maria Taurusius.	
Nicolaus Gilius Congregationi se addidit. 237. Eiusdem pietas, Feruor, & Obitus.	351

Noctu

Noctu orat Philippus. 17. 18. ad Nosocomia pergit. 22. Idē
faciunt eius discipuli.

74. 75. 97

Obediētia amator Philippus.	50. 61
Obitum suum pradicat. 402. 403. 404. 405. Eius- dem obitus.	415
Obitus religiosorum virorum, vel è Philippi schola, vel ei- dē amicitia iuncto. ū Alexandri Fidelis. 202. Antonij Fucci. 212. Costantij Tassoni. 219. Fabricij Mediodar- bi. 243. Gabrielis Tana Muinēsis. 123. & seq. Helene virginie. 383. Jacobi Marmitta Parmensis. 187. Ioannis Angeli Cribellij. 228. 229. Ioannis Baptiste Modij. 105. Ioannis Baptiste Saluati. 190. Luinia Rustica. 256. Marci Antonij Corteselli. 390. Marij Tosini. 105. Nico- lai Gilij Sacerdotis. 349. Persiani Rose sacerdotis. 121. Sebastiani cuiusdam. 179. Vincentij cuiusdam. 105	
Obsessum à diabolo feminam liberat.	231
Oclavius Parauicinus Philippi discipulus Cardinalis creatur.	219
Olor è Philippi sepulchro iucundē spirat.	435
Oleo sancto Philippus à Baronio inungitur.	399
Orandi assiduitas in Philippo	89. 10. 15. 491
Orans eleuatur. 102. Eius orationum vis.	32. 33
Oranti demones molestiam exhibent	82. 293. 294
ad Orationis studium suos impellit, inflammatque miri- ficē.	116. 119
Oratoria Romani instar, Lucense, Firmantum, Panormi- tanum	

INDEX.

sanum, Cæmertinum.	306
Oratoria Romani instar aliquot construuntur in praesens.	306
Oratorij, & spiritualium colloquiorum origo	65
Eorundem fructus. vide fructus animorum	
Oratorium in aedes Florentinorum transfertur. 243. Inde in Vallicellam.	266
Oratorium Neapolitanum. 302. Septempedanum. 303. Anxanum.	305

P

Palpitatio, vide Philippus.	
Panormitanum Oratorium.	306
Patauij Oratorium erigitur.	ibidem.
Paulus III. Summus Pont.	13
Paulus IIII.	80. 81
Pauperes, vide Eleemosyna.	
Paupertatis amator.	7. 14. 52. 490
Peccata occulta videt, lege Cogitata occulta..	
Peregrini à sodalitate Sanctissime Trinitatis hospitio excipiuntur.	43
Persianus Rosa è fundatoribus sodalitatis Sanctissime Trinitatis vnus. 37. Philippi confessorius.	52
Philippus adhuc puerulus à periculo diuinitus eripitur. 2. 3. Eiusdem pietas 3. 4. In Grammaticen incumbit 5.	
Philippus bonus vulgo dictus 4. Pariedi cupidus 5. In oratione pernoctat. 16. Florentia egreditur 5. Diuinitas contemnit 7. Feruor 7. 8. 9. 10. 11. 12. 31. 32. 33. & seq. Virginis 12. Romã ingreditur. 7. Philosophia studia ample-	

ditur

INDEX.

ditur. 10. 11. 12. Magnos in literis progressus efficit ibid.	
Literarum studia missa facit. 15. 16. Totum se Christo dicat. 15. Licet multos à turpi vita conuertit. 10. 24. 25. vide Studium Philippi ad proximos iuuandos.	
Mortificationibus studet. 14. Orandi cupidissimus. vide Orandi studium. Peregrinationes. 140. Paupertatis amator eximius. 14. 490. Lacryma, vide Lacryma.	
Eleemosyna, vide Eleemosyna. Visiones, lege Visiones. Studium ad proximos adiuuandos. 24. 25. 37. 61. 62. 63. 72. 73. 94. 111. 112. 120. 121. 216. 217. Triduum sine cibo traducit, vide Abstinentia Philippi. Humilitas, vide Humilitas. Flagellase cadit, lege Flagelli. Eius è virtutes. A spiritu saclo miris de oratur donis. 31. Eiusdem miraculosa concussio. & palpitatio. 31. 32. 33. 34. 35. Costula mirabiliter fracta. 31. 32. 33. Calor ipsius mirabilis, vide Calor. E fundatoribus vnus est Sanctissima Trinitatis, vide Trinitatis. In foueam noctu delabitur. 45. Angeli quid cum eo. 46. Ecclesiasticis ordinibus innitatur. 50. Charitas, lege Charitas. Templi S. Hieronymi petir. 52. Eius in Missa feruor. 55. 56. 57. Raptus, vide Ecstasim. Eum impense colunt Principes viri, ipsique Summi Pontifices. 296. 357. Prædictiones, vide Prædictiones. Miracula, leg. Miracula. Mira eius castitas. 85. 86. 87. 88. 89. lege virginitas. In Indias pergendi cupidus, lege in Indias. Patientia mirabilis. 68. 69. 70. 149. 150. 192. & seq. Prophetia dono fulget. 160. 199. 228. 262. 276. 282. 317. 344. 345. 371. 402. A Sanctissima Dei Matre mira miro modo impetrat. 286. In Vallicellam commigrat. 287. Absens inuocatus pre-	

Kk

ces auarit.

INDEX.

ces audit. 290. 307. 337. <i>Præpositus generalis renunciat.</i>	311
vitam tam tenui cibo tenere potuisse pro miraculo habitum. 373. <i>Præpositi Generalis munere sese sponte abdicat.</i>	378
<i>Sanctissime moritur.</i>	429
<i>Pisces raro gustat.</i>	24
<i>Pius IV. Pont. Max.</i>	177
<i>Pius V.</i>	211
<i>Prædicationes.</i> 76. 93. 99. 122. 138. 168. 188. 219. 228. 244. 246. 262. 269. 298. 308. 316. 321. 342. 352. 353. 362. 363. 364. 365. & seq. 389. 394. 402. 403. & seq.	
<i>Præces Philippi, lege Orandi studium.</i>	
<i>Prudentia Philippi.</i>	496
<i>Pudicitia eiusdem, vide Virginales Pud.</i>	

R

R aptus, vide Eccliam.	
<i>Rodolphus Siluestrius medicus primarius egrotum Philippum curat. 385. ipse quem egrotans morbo ab eo eximitur.</i>	449. 450.
<i>Roma manet diuina iussione,</i>	114. 115
<i>Romam quo anno ingreditur.</i>	7
<i>Romulus Soldus Philippi Auunculus.</i>	7

S

S acerdotio initiari non audet	50
<i>Sacerdos factus, quæ vitæ rationem amplectatur. 52 in Sacro faciendo, & Christi corpore iniungendo eiusd. seruator. 55. 56. 57. 341. lege Feruor.</i>	
<i>Sacrum faciens in altum attollitur, vide Attollitur.</i>	

INDEX.

<i>Seminarium Anxani instituitur,</i>	306
<i>Septem pedanum Oratorium.</i>	304
<i>Septem Urbis Ecclesias sapissime obit.</i>	13. 14. 15. 142
<i>Sepulchrum Philippi in magna veneratione.</i>	435. 436
<i>Simonem viroque brachio captum sanat.</i>	440
<i>Sixtus V. Pont. Max.</i>	298.
<i>Sodalitas S. Trinitatis, vide Trinitatis</i>	
<i>Spinellus Bencius integerrima vitæ vir Politiani Episcopus.</i>	411
<i>à Spiritu sancto miris decoratur donis.</i>	31. 32. 33. 34. 35
<i>Studia literarum relinquit.</i>	15. 16

T

T entationes Philippi, & Tribulationes. 69. 141. 214 215. 222. 255	
<i>Tentatur à demone varijs artibus.</i>	9. 20. 27. 28. 29. 83.
<i>Tentationibus oppressos liberat.</i>	215. 271. 272. 338
<i>S. Thomæ doctrine constanter addictus.</i>	12
<i>Thomas Byzantius Eugubinus in Congregationem admittitur.</i>	236
<i>Thomas Galletus Sacerdos,</i>	303
<i>Tonanij Oratorium erigitur.</i>	307
<i>Tostinus vir sanctus.</i>	105
<i>Tosum Philippus se Christo dicat.</i>	15
<i>Traslatio SS. Martyrum Papiæ, & Mauri.</i>	329. 330
<i>Tribulationes, lege Tentationes</i>	
<i>Triduum cibo abstinet Philippus.</i>	8
<i>Sanctissima Trinitatis Sodalitatis fundatores. 37. Eadem quo tempore erecta. ibid. eius munera, & partes, atq.</i>	

I N D E X.

institus. 37. 38. 39. & seq. in aliam Ecclesiam transfertur. 45. primi in eam ascripti non vulgari clarem sanctitate. 40. 104. 105

V

V estem suam pauperi tribuit. 47. ad valetulinam pergit, vide Nosocomia.	
Vincentius Teccosus primum Philippo infestus. 68. & de inde amicus.	71
Vincentius alter Philippi alumnus.	105
Voces à Philippo mirabiliter audiuntur. lege Visiones.	
Vicentia Oratorium erigitur.	306
Vino frequenter abstinere Philippus.	23
Virginitas Philippi, & Castimonia.	12
Virginalem pudicitiam à puero seruat intactam. 83. 84. 85. 86. 87. 88. & seq.	
Virtutes Philippi.	23. 485. & seq.
Visiones Philippi.	48. 105. 258. 351
Visiones veras à falsis discernit.	106
de Visionibus eiusdem sententia.	107
Viuens Philippus apparet. 140. lege Apparet.	
Urbanus Papa VII.	340. 341

X

Xenodochia frequenter adit, lege Nosocomia.

LIBRERIA
UNIVERSITARIA



LIBRERIA

Muñi Clemente 8.º en Roma a 3.º de marzo de 1503.
Sucesor de los 11.º florentin. fue electo a 2.º de abril
y murió a 27.º de mismo mes y año. y al 25.º día
de su elección. sucesor de Paulo 3.º. fue electo a 16.
de mayo de dicho año.

